

รายงาน

ผลการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ
เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑
(Annual Inspection Report)

(ฉบับเผยแพร่ประชาชน)

จัดทำและเผยแพร่โดย

คณะทำงานจัดทำรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการ
เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑
ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการกระทรวง

รายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ
เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑
(Annual Inspection Report)
(ฉบับเผยแพร่ประชาชน)

จัดทำและเผยแพร่โดย
คณะทำงานจัดทำรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ
เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑
ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการกระทรวง

รายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ (Annual Inspection Report)
(ฉบับเผยแพร่ประชาชน)

ISBN 978-611-7197-03-1

จำนวน ๙๐๐ เล่ม

จัดพิมพ์โดย คณะทำงานจัดทำรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์
ตามนโยบายของรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑

ออกแบบและพิมพ์ที่ บริษัท สหมิตรพรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด โทร ๐-๒๙๐๓-๘๒๕๗-๙

คำนำ

รายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ฉบับเผยแพร่ประชาชนนี้ เป็นการสรุปสาระสำคัญแผนงาน/โครงการของภารกิจ/กลุ่มโครงการที่คณะผู้ตรวจราชการ ประกอบด้วย ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีและผู้ตรวจราชการกระทรวงต่าง ๆ ๑๘ กระทรวง ได้ร่วมกันตรวจติดตามแผนงาน/โครงการตามนโยบายสำคัญของรัฐบาล ๖ ด้าน คือ ๑) นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลที่ดำเนินการเป็นปีแรก ๒) นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต ๓) นโยบายเศรษฐกิจ ๔) นโยบายที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๕) นโยบายความมั่นคงของรัฐ และ ๖) นโยบายการบริหารจัดการที่ดี โดยใช้หลักการตรวจราชการแนวใหม่ (การตรวจราชการเชิงรุกและการตรวจราชการแบบบูรณาการ) ในการตรวจติดตามแผนงาน/โครงการต่างๆ รวมทั้งสิ้น ๕๗ โครงการ ๘ ภารกิจ/กลุ่มโครงการ ขั้นตอนการดำเนินการและการมีส่วนร่วมของผู้ตรวจราชการที่เป็นเจ้าภาพสำคัญในการจัดการความเสี่ยงระดับแผนงาน/โครงการ และระดับภารกิจ/กลุ่มโครงการเพื่อขับเคลื่อนผลักดันให้เกิดสัมฤทธิ์ผลตามแผนงาน/โครงการ และเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล

การจัดทำรายงานผลการตรวจราชการฉบับเผยแพร่ประชาชนนี้ คณะผู้จัดทำได้ประมวลจากรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ (Annual Inspection Report : Fiscal Year 2008) และรายงานรายรอบของผู้ตรวจราชการที่มีผลการดำเนินงานชัดเจน โดยมีความมุ่งหวังเพื่อให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบและเข้าใจงานการตรวจราชการและผลการปฏิบัติงานของผู้ตรวจราชการ ความสำเร็จในเชิงนโยบาย ลักษณะการปฏิบัติการกิจของหน่วยงานของรัฐในระดับพื้นที่ ประโยชน์ของงานตรวจราชการ รวมทั้งการสร้างความรู้ความเข้าใจทุกภาคส่วนในกระบวนการติดตามประเมินผลในการจัดการภาครัฐของระบบการตรวจราชการ และนำไปสู่การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในเรื่องดังกล่าวให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ หากสนใจในรายละเอียดเพิ่มเติม สามารถสืบค้นข้อมูลได้ที่ www.opm.go.th หรือติดต่อขอข้อมูลได้ที่สำนักตรวจราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๒ ๖๐๔๑ และ ๐ ๒๒๘๑ ๕๓๖๗

คณะทำงานจัดทำรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ
เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑
ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการกระทรวง
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

สารบัญ

หน้า

คำนำ

ผลการตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี
และผู้ตรวจราชการกระทรวง

●	ภารกิจด้านคุณภาพชีวิตของส่วนราชการที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย	๑ - ๗
๑.	โครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วยเอดส์	๒
๒.	โครงการสนับสนุนอาหารเสริม (นม)	๒
๓.	โครงการสนับสนุนอาหารกลางวัน	๓
๔.	โครงการสนับสนุนศูนย์เด็กเล็ก	๓
๕.	โครงการสนับสนุนการบริการสาธารณสุข	๔
๖.	โครงการถ่ายโอนภารกิจการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๔
●	กลุ่มโครงการด้านการให้บริการขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน ประกอบด้วย	๘ - ๒๘
๑.	โครงการพัฒนารัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (e - Government) ปี พ.ศ. ๒๕๕๑	๘
๒.	โครงการตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน	๙
๓.	โครงการขอคืนที่ราชพัสดุ	๑๐
๔.	โครงการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก	๑๑
๕.	โครงการศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์	๑๕
๖.	โครงการคุณธรรมนำความรู้	๑๖
๗.	โครงการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม	๑๘
๘.	โครงการยุติธรรมจังหวัด	๒๔
●	กลุ่มโครงการด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย	๒๙ - ๓๙
๑.	โครงการดำเนินการจัดการบริหารลุ่มน้ำ ๒๕ ลุ่มน้ำ	๒๙
๒.	โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม	๓๐
๓.	โครงการป้องกันผลกระทบด้านมลพิษของสถานประกอบการ	๓๒
●	กลุ่มโครงการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน ประกอบด้วย	๔๐ - ๗๒
๑.	โครงการเพิ่มสมรรถนะการบริหารจัดการเศรษฐกิจการค้าจังหวัด	๔๑
๒.	โครงการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาว (Long Stay)	๔๓
๓.	โครงการพัฒนามาตรฐานและประเมินผลสัมฤทธิ์การเสริมสร้างขีดความสามารถ ด้านการบริหารจัดการของศูนย์การท่องเที่ยว กีฬา และนันทนาการจังหวัด	๔๔
๔.	โครงการพัฒนามาตรฐานอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	๔๖
๕.	โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาล และถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แม่บ้านเกษตรกรภาคใต้	๔๘

๖. โครงการยกระดับนวัตกรรม	๕๐
๗. โครงการยกระดับฝีมือและศักยภาพแรงงานในภาคอุตสาหกรรม	๕๓
๘. โครงการสถานประกอบการกิจการมีระบบบริหารจัดการมาตรฐานแรงงาน	๕๕
๙. โครงการจัดระบบและควบคุมการทำงานของแรงงานต่างด้าว	๕๖
๑๐. โครงการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาการรวมกลุ่มอุตสาหกรรม (Cluster)	๕๘
๑๑. โครงการประเมินศักยภาพผู้ผลิตชุมชนและท้องถิ่นโดยใช้มาตรฐานระบบการจัดการ วิสาหกิจชุมชน (มจก.)	๕๙
๑๒. โครงการสร้างเกษตรกรคลีนลูกใหม่และพัฒนาเยาวชนเกษตรกร	๖๑
๑๓. โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน	๖๓
๑๔. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาไข้หวัดนก	๖๕
๑๕. กิจกรรมเร่งรัดขยายทางสายประธานให้เป็น ๔ ช่องจราจร (ระยะที่ ๒)	๖๖
๑๖. กิจกรรมสนับสนุนยุทธศาสตร์โลจิสติกส์	๖๘
๑๗. งานก่อสร้างต่อเติมความยาวทางวิ่งท่าอากาศยานนราธิวาส	๗๐
● กลุ่มโครงการเพื่อการขับเคลื่อนปรัชญาแนวคิดเศรษฐกิจแบบพอเพียง	๗๓ - ๑๐๑
๑. โครงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๗๔
๒. โครงการศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงโครงการชุมชน ๒๕๕๑	๘๓
๓. โครงการพัฒนาเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๘๕
๔. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสังคมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	๘๘
๕. โครงการขยายผลเพื่อการจัดทำแผนพลังงานชุมชนสนองพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง	๘๙
๖. โครงการอนุรักษ์พลังงานในวัด	๙๑
๗. โครงการจัดทำแผนพลังงานในระดับชุมชน	๙๓
๘. โครงการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพ	๑๐๐
● กลุ่มโครงการด้านการดูแลคุณภาพชีวิตผู้ด้อยโอกาส	๑๐๒ - ๑๑๑
๑. โครงการจ้างงานเร่งด่วนและพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อบรรเทา ความเดือดร้อนด้านอาชีพแก่ผู้ประสบภัยธรรมชาติ	๑๐๒
๒. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์	๑๐๕
๓. โครงการเด็กและเยาวชนที่ได้รับการเสริมสร้างความรู้และสภาพแวดล้อม ทางครอบครัวที่เหมาะสม (โครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก)	๑๐๖
๔. โครงการบ้านมั่นคงในพื้นที่ราชพัสดุ	๑๐๘
๕. โครงการจัดสรรที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้กับผู้มีรายได้น้อย	๑๐๙
● กลุ่มโครงการเพื่อการป้องกัน ปราบปรามและบำบัดรักษายาเสพติด	๑๑๒ - ๑๒๔
๑. โครงการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการปราบปรามยาเสพติด	๑๑๒
๒. งานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในระบบบังคับบำบัด ตาม พ.ร.บ. ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.๒๕๕๕	๑๑๔
๓. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	๑๑๖
๔. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑	๑๑๙

● กลุ่มโครงการเพื่อการป้องกันและควบคุมโรค

๑๒๕ - ๑๔๖

๑. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์	๑๒๖
๒. โครงการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการระบาดของไข้หวัดใหญ่และไข้หวัดนก	๑๒๙
๓. โครงการป้องกัน ควบคุม และแก้ไขปัญหาโรคติดต่อเรื้อรัง	๑๓๒
๔. โครงการระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน	๑๓๖
๕. โครงการดูแลสุขภาพนักเรียนเพื่อสนองพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๑	๑๔๑
๖. โครงการส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรค และเผยแพร่ความรู้ประกันสังคม	๑๔๔

ภาคผนวก

ภาคผนวก ๑	มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐
เรื่อง แผนการตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์
ตามนโยบายของรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑	๑๔๗
ภาคผนวก ๒	คำรับรองการปฏิบัติราชการการตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์
ตามนโยบายของรัฐบาล ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี
และผู้ตรวจราชการกระทรวง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑	๑๕๕
ภาคผนวก ๓	รายชื่อผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการกระทรวง	๑๖๓
ภาคผนวก ๔	รายชื่อที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน	๑๖๙
ภาคผนวก ๕	ภารกิจ/กลุ่มโครงการ และผู้ตรวจราชการที่เป็นเจ้าภาพตรวจติดตาม	๑๗๕
ภาคผนวก ๖	รายชื่อคณะทำงานจัดทำรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการ
เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑
(Annual Inspection Report) ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี
และผู้ตรวจราชการกระทรวง	๑๘๑

ภารกิจด้านคุณภาพชีวิตของส่วนราชการ ที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภารกิจด้านคุณภาพชีวิตของส่วนราชการที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นภารกิจหนึ่ง ที่รัฐบาลได้ให้ความสำคัญและคาดหวังให้มีการบริหารจัดการที่ดีในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มีการเปลี่ยนแปลงเงินอุดหนุนทั่วไปชนิดมีวัตถุประสงค์ จำนวน ๑๔ รายการ เพื่อให้ท้องถิ่นมีอิสระที่จะนำเงินอุดหนุนทั่วไปที่ได้รับการจัดสรรไปใช้จ่ายตามอำนาจหน้าที่ตาม ที่เห็นสมควรจึงไม่กำหนดวัตถุประสงค์ในงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ วงเงินจัดสรรในส่วนนี้มีจำนวน ๔๓,๓๔๖.๒๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๓๒ ของเงินอุดหนุนทั้งหมดที่รัฐบาลจัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำหรับในการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มุ่งเน้น การตรวจติดตามเฉพาะรายการที่เกี่ยวกับการกิจด้านคุณภาพชีวิตของส่วนราชการที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ๑. โครงการสนับสนุนอาหารเสริม (นม) ๒. โครงการสนับสนุนอาหารกลางวัน ๓. โครงการ พัฒนาศูนย์เด็กเล็ก ๔. โครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วยเอดส์ ๕. โครงการ สนับสนุนการบริการสาธารณสุข เพราะเป็นเรื่องที่กระทบต่อสิทธิของประชาชนในวงกว้าง และสามารถตอบสนอง ต่อนโยบายของรัฐบาลได้โดยตรง ในวงเงินงบประมาณอุดหนุนทั้งสิ้น ๓๕,๐๕๕.๙๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๗๑ ของเงินอุดหนุนทั้งหมดที่รัฐบาลจัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด ทั้งนี้ ได้ผนวกในเรื่องของ โครงการถ่ายโอนภารกิจการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้เป็นโครงการที่ ๖ ด้วย

ในเรื่องของการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะการถ่ายโอนภารกิจต่าง ๆ ไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการนั้น รัฐบาลได้กำหนดไว้เป็นนโยบายด้านการบริหารจัดการที่ดี กล่าวคือ ต้องการให้มีธรรมาภิบาลเกิดขึ้นกับการบริหารจัดการโครงการที่ส่วนกลางถ่ายโอนไปให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จะยังประโยชน์ให้กับประชาชนโดยเฉพาะในเรื่องของคุณภาพชีวิต โดยผู้ตรวจราชการ สำนักนายกรัฐมนตรีได้ไปตรวจติดตามโครงการดังกล่าวข้างต้นที่ได้ถ่ายโอนภารกิจต่างๆ ไปให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นดำเนินการนั้น พบว่า ขีดสมรรถนะในการบริหารจัดการโครงการที่ส่วนกลางถ่ายโอนไปให้ โดยเฉพาะโครงการด้านคุณภาพชีวิตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันมากด้วย

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (นายวชิระ เพ็งผล)
ร่วมประชุมหารือกับเจ้าหน้าที่ จ.ลพบุรี

ข้อจำกัดที่เกิดจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ทั้งใน เรื่องความรู้ความเข้าใจของทีมงานบริหารองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น งบประมาณที่จำกัดขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็กและรายได้น้อย ปัจจัยทางการเมือง เป็นต้น ในขณะที่รัฐบาลต้องการให้เกิดดุลยภาพของ การกำกับดูแลท้องถิ่น ให้มีความเป็นอิสระมากขึ้น และขณะ เดียวกันต้องสร้างความเข้มแข็งและขีดความสามารถในการ บริหารจัดการงบประมาณและบุคลากรของท้องถิ่นให้เพิ่มขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองด้วยฐานรายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองได้ มากขึ้น และการจัดสรรรายได้จากส่วนกลางให้ท้องถิ่น แต่ละประเภทในอนาคตมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

ในส่วนของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้ตรวจติดตามผลการดำเนินงานโครงการดังกล่าวทั้งหมด รวม ๖ โครงการ ปรากฏผลการตรวจติดตามโดยสรุปได้ ดังนี้

๑. โครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วยเอดส์

จากการตรวจติดตามของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้ตรวจติดตามในพื้นที่ พบปัญหาเกี่ยวกับ “ขั้นตอนการทำประชาคมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่ง มักเป็นเพียงการดำเนินการให้ครบถ้วน แม้ว่าจะเปรียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ จะกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีการทำประชาคม” แต่สภาพปัญหาที่พบจากการตรวจติดตามก็คือ “ขั้นตอนการทำประชาคมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งมักเป็นเพียงการดำเนินการให้ครบถ้วนกระบวนการตามที่ระเบียบกำหนด โดยมีได้มุ่งไปที่ “ผู้ด้อยโอกาส” ที่แท้จริงที่ควรจะได้รับ การสงเคราะห์เป็นอันดับแรกเป็นสำคัญ ประชาชนในหลายท้องถิ่นจะถูกครอบงำความคิดเห็น และขาดการมีส่วนร่วมที่แท้จริง การขึ้นบัญชีสำรวจส่วนใหญ่จะไม่พิจารณาในภาพรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่จะพิจารณาแยกเป็นรายหมู่บ้าน นอกจากนี้ การขึ้นบัญชีสำรวจผู้สูงอายุในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่ง พบว่าจะขึ้นบัญชีผู้สูงอายุที่อายุครบ ๖๐ ปี ทุกคน โดยไม่คำนึงว่าต้องเป็นผู้ยากไร้ ขาดผู้ดูแล รวมทั้งเรื่องการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ มักเป็นเรื่องที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นประเด็นหาเสียงเวลามีการเลือกตั้ง จึงส่งผลให้ผู้สูงอายุที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี และมีจำนวนมากกว่าความเป็นจริง จะเห็นได้ว่า แม้จะมีการทำประชาคม ซึ่งแสดงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียก็จริง แต่จากการขาดความรู้ ความเข้าใจในสิทธิและคุณสมบัติของผู้สูงอายุ และคนพิการที่จะรักษาสวัสดิการของตนในการที่จะได้รับการสงเคราะห์ รวมทั้งกระบวนการประชาคมที่อาจไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักเกณฑ์วิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบ ประกอบกับการขาดการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ดูแลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อนการถ่ายโอนภารกิจ

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (นายพุทธิศักดิ์ นามเดช) พร้อมคณะ
ขณะลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมงาน/โครงการต่างๆ
ใน อบต.ป่าชะ อ.บ้านนา จ.นครนายก

๒. โครงการสนับสนุนอาหารเสริม (นม)

จากการตรวจติดตามพบว่า ในช่วงเปิดเทอมปลาย (พฤศจิกายน ๒๕๕๐) ยังคงมีบางพื้นที่ที่เด็กเล็ก รวมทั้งเด็กนักเรียนอนุบาล - ประถมศึกษาปีที่ ๔ ได้รับอาหารเสริม (นม) ข้างากำหนด หรือบางโรงเรียนไม่ครบถ้วนตามจำนวนวันที่หลักเกณฑ์กำหนด ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการปรับราคากลางนมพร้อมดื่มในช่วงเวลาดังกล่าว ปัญหาการขาดความเข้าใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการกำหนดรายการการสนับสนุนอาหารเสริม (นม) ไว้ในข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งมีวิธีปฏิบัติต่างจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่กำหนด

วัตถุประสงค์ของเงินอุดหนุนทั่วไปในเรื่องนี้ไว้ชัดเจน รวมทั้งปัญหาความขัดแย้งระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในบางแห่ง เหล่านี้ล้วนเป็นประเด็นข้อเท็จจริงที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของเด็กเล็ก และเด็กนักเรียนที่จะต้องได้รับอาหารเสริม (นม) ซึ่งอาจเป็นผลจากการขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการเข้ามามีส่วนร่วมกำกับ ดูแล การบริหารงานของท้องถิ่นเพื่อรักษาผลประโยชน์ดูแลคุณภาพชีวิตในฐานะตัวแทนของเด็กเล็กและเด็กนักเรียน ในส่วนของสำนักงานการศึกษาเขตพื้นที่ ส่วนใหญ่จะมองว่าภารกิจจัดซื้ออาหารเสริม (นม) ได้ถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปแล้ว จึงเป็นเรื่องของโรงเรียนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องประสานกันโดยตรง ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ส่วนราชการที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องและภาคประชาชนที่จะเข้ามามีส่วนร่วมรักษาผลประโยชน์ของเด็กเล็กและเด็กนักเรียนที่จะได้รับอาหารเสริม (นม) ตามหลักเกณฑ์ ขาดการมีส่วนร่วมซึ่งกันและกัน

๓

๓. โครงการสนับสนุนอาหารกลางวัน

จากการตรวจติดตามของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการของโรงเรียนขึ้นอยู่กับศักยภาพโรงเรียนและจำนวนเงินจัดสรรค่าอาหารกลางวันที่ได้รับ ในโรงเรียนหลายแห่งไม่สามารถจัดอาหารกลางวันได้ครบตามจำนวนเด็กนักเรียนที่สมควรได้รับ หรืออาจได้รับครบจำนวนเด็กนักเรียนแต่ไม่ครบจำนวนวันตามหลักเกณฑ์ของโรงเรียนแต่ละสังกัด หรืออาจไม่ครบทั้ง ๒ ลักษณะ รวมทั้งอาหารอาจมีคุณค่าทางโภชนาการไม่ครบทั้ง ๕ หมู่ เป็นต้น ซึ่งมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของเด็กนักเรียนที่ควรจะได้รับ การสนับสนุน

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (นายดุขฤ์ สิมเจิมศรี)
ลงพื้นที่ตรวจติดตามโครงการสนับสนุนอาหารกลางวัน
ณ โรงเรียนบ้านท่าโป่งแดง อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน

อาหารกลางวันจากงบประมาณของรัฐที่อุดหนุนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อดูแลคุณภาพชีวิตให้กับเด็กเล็กและเด็กนักเรียนอนุบาล - ประถมศึกษาปีที่ ๖ ประกอบกับความแตกต่างของปัญหาที่สำคัญอยู่ที่ขนาดของโรงเรียนด้วย จากเหตุผลดังกล่าวจึงอาจกล่าวได้ว่า เกิดจากการขาดการมีส่วนร่วมของส่วนราชการที่รับผิดชอบภารกิจโครงการสนับสนุนอาหารกลางวันก่อนการถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งภาคประชาชนที่ได้รับการแต่งตั้งเข้ามาดูแลอาหารกลางวันให้กับเด็กนักเรียน

๔. โครงการสนับสนุนศูนย์เด็กเล็ก

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเปรียบเสมือนศูนย์รับเลี้ยงเด็กให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครองเด็กเล็กไปในตัว กล่าวคือ แม่ในช่วงปิดเทอมยังพบว่าหลายแห่งต้องดูแลเด็กต่อไป เนื่องจากพ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็กต้องไปทำงาน อย่างไรก็ตาม ยังพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งอาจยังมีศักยภาพไม่เพียงพอที่จะบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปตามคู่มือได้ หลายแห่งยังมีปัญหาในด้านข้อจำกัดของอาคาร สถานที่ที่แออัด และไม่ถูกสุขลักษณะสื่อการสอนไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด รวมทั้งผลกระทบต่อวัฒนธรรมในเรื่อง

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (นายกิตติ ลัมชัยกิจ)
ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านวังยาง
เทศบาลตำบลผาจุ อ.เมือง จ.อุดรธานี

ครอบครัวผูกพันที่ทำให้เด็ก และพ่อแม่ ผู้ปกครองขาดความใกล้ชิด เนื่องจากใช้เวลาส่วนใหญ่ของการมีการพัฒนาการอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มากกว่าอยู่กับพ่อแม่ ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงอาจกล่าวได้ว่าปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากการขาดการมีส่วนร่วมของหน่วยงานเจ้าของภารกิจถ่ายโอน

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (นายระพีพันธุ์ สิริวัฒน์)
ตรวจเยี่ยมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จ.สุราษฎร์ธานี

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (นายกมล สุขสมบุญ) ขณะลงพื้นที่
ตรวจเยี่ยมศูนย์เด็กเล็ก อบต.บางกะจะ จ.จันทบุรี ซึ่งเป็นศูนย์เด็กเล็ก
ที่ผ่านการรับรองการประเมินมาตรฐานในระดับดีมาก

๕. โครงการสนับสนุนการบริการสาธารณสุข

ซึ่งเป็นโครงการที่บูรณาการร่วมกับโครงการหรือภารกิจถ่ายโอนอื่น ซึ่งจากการตรวจติดตามพบว่า ยังมีการบูรณาการเชื่อมโยงกับโครงการอื่นที่เกี่ยวข้องน้อยมาก อาจมีเหตุปัจจัยจาก

(๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังขาดการบริหารจัดการโครงการในลักษณะองค์รวมเพื่อให้โครงการสนับสนุนการบริการสาธารณสุขไปสนับสนุนภารกิจคุณภาพชีวิตด้านอื่นๆ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับโอนมาจากส่วนราชการ จึงทำให้ไม่มีข้อมูลเพียงพอที่จะนำไปวางแผนและจัดสรรงบประมาณเพื่อขยายการให้บริการที่ครอบคลุมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน เชื่อมโยงและบูรณาการกับแผนชุมชนและแผนระดับอื่นๆ ในพื้นที่ได้

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (นายพันธุ์ชัย วัฒนชัย) ขณะลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมโครงการต่างๆ ตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการใน อบต.โพธิ์ทอง จ.นครพนม

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (นายจตุรงค์ ปัญญาดี) ประชุมหารือกับ ผอ.สปสข.และเจ้าหน้าที่ จ.ราชบุรี

(๒) ขาดการประสานโครงการสนับสนุนการบริการสาธารณสุขกับกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่นที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) เป็นเจ้าภาพ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งยังไม่ทราบเรื่องการจัดตั้งกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น ซึ่งเป็นการเสียโอกาสที่จะทำให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รับบริการสาธารณสุขโดยเฉพาะในเรื่องของการส่งเสริมและป้องกันโรคเพิ่มขึ้น

จากเหตุปัจจัยดังกล่าว ถึงแม้ว่าไม่เป็นปัญหารุนแรงมากนัก แต่หากมีการบริหารจัดการโครงการแบบบูรณาการ มีการใช้ทรัพยากรเครื่องไม้เครื่องมือร่วมกัน มีแผนการดูแลคุณภาพชีวิตของประชาชนที่สอดคล้องกันในทุกระดับ ก็ย่อมจะทำให้เกิดความคุ้มค่าต่อเงินอุดหนุนจากส่วนกลางที่ลงสู่ท้องถิ่นในการดูแลคุณภาพชีวิตของประชาชนได้มากขึ้น ประกอบกับผลจากการให้ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และการพิจารณาดำเนินการของสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดในหลายส่วน ได้กระตุ้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งได้รับแนวคิดไปพิจารณาดำเนินการ ซึ่งส่งผลให้เกิดการทำงานที่ประสานสอดคล้องกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในท้องถิ่นมากขึ้น

๖. โครงการถ่ายโอนภารกิจการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โครงการดังกล่าวหากพิจารณาโดยยึดเด็กนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพชีวิตให้กับเด็กนักเรียนแล้ว ส่วนที่สำคัญและควรจะต้องได้รับการดูแลเร่งด่วน คือ โรงเรียนขนาดเล็ก โดยเฉพาะโรงเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบที่สองตามกฎเกณฑ์ของการถ่ายโอนอย่างน้อย ๓ ประการสำคัญ คือ

๖.๑ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับโอนจะต้องผ่านเกณฑ์ประเมิน

๖.๒ โรงเรียนที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะรับโอนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินจาก สมศ. ๑๑ ตัวชี้วัด จาก ๑๔ ตัวชี้วัด

๖.๓ เสียงส่วนใหญ่ของผู้บริหารโรงเรียนและครูเกินกว่าครึ่งพร้อมให้ถ่ายโอน

สิ่งที่จะเป็นปัญหากับคุณภาพการเรียนการสอนก็คือ โรงเรียนขนาดเล็กยังมีจำนวนนักเรียนน้อยเท่าใด ยิ่งได้งบประมาณจากส่วนกลางน้อยเท่านั้น ทำให้โรงเรียนไม่สามารถพัฒนาได้เท่าที่ควร และโรงเรียนหลายแห่งที่ไม่ผ่านเกณฑ์ประเมินก็เป็นเหตุผลให้ไม่สามารถถ่ายโอนได้ ปัญหาต่างๆ ก็ค้างคาอยู่หลายแห่งจึงพบว่า อยู่ระหว่างการถ่ายโอนมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ และในความเป็นจริง ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ และปี พ.ศ. ๒๕๕๑ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นยื่นความจำนงขอรับโอนโรงเรียนน้อยลงมาก และที่ยื่นความจำนงรับโอนจะเน้นโรงเรียนขนาดใหญ่ ที่มีคุณภาพแล้วเป็นหลัก

ข้อดีของการถ่ายโอนโรงเรียนขนาดเล็กไปสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมก็คือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถใช้เงินขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนโรงเรียนได้โดยไม่ต้องหลักเลี่ยงระเบียบการใช้จ่ายเงินขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อไปสนับสนุนโรงเรียนที่ยังไม่ได้ถ่ายโอนไปสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

อย่างไรก็ดี หากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการประเมินมีความพร้อมรับโอนแล้ว และโรงเรียนขนาดเล็กไม่ผ่านการประเมินในรอบที่สองของ สมศ. ก็ไม่ควรจะรอให้เนิ่นนานไปอีก หากคำนึงถึงคุณภาพการศึกษาและคุณภาพชีวิตของเด็กนักเรียนก็ควรจะต้องรีบถ่ายโอนให้กับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อช่วยพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กให้มีคุณภาพดีขึ้นต่อไป

ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่าการผลักดันให้ภารกิจด้านคุณภาพชีวิตที่ส่วนราชการถ่ายโอนให้กับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวบรรลุผลตามเป้าหมายโดยควรมีส่วนร่วมของทุกๆ หน่วยงาน และประชาชนทุกคน รวมถึงการกระจายผลประโยชน์ที่เป็นธรรมจากส่วนกลางไปสู่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผ่านเงินอุดหนุนทั่วไปที่จัดสรรให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งนั้น จึงควรมีการบริหารจัดการที่ดีของสำนักงานท้องถิ่นจังหวัด ที่ทำให้เกิดความพอดีในการกำกับ ดูแล องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด ทั้งในด้านการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับจากส่วนกลางลงสู่ท้องถิ่น และการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้ประโยชน์ในการประสานงานให้ส่วนราชการที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเข้ามาดูแลคุณภาพชีวิตในโครงการต่าง ๆ ได้อย่างเป็นระบบ

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (นายวิบูลย์ ทัด สุทันธกิตติ์) ขณะลงพื้นที่
ตรวจเยี่ยมโครงการต่าง ๆ ตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการใน จ.ร้อยเอ็ด (ซ้าย) และ จ.ขอนแก่น (ขวา)

การบริหารจัดการที่ดีเพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาลดังกล่าว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดที่เป็นหน่วยงานในระดับพื้นที่ จะต้องล่วงรู้ข้อมูลการจัดสรรงบประมาณ (โดยเฉพาะในโครงการด้านคุณภาพชีวิตที่ส่วนราชการต่างๆ ถ่ายโอนไปให้) จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในจังหวัดในทุกรายการในเชิงเปรียบเทียบกับการจัดสรรในปีงบประมาณที่ผ่านมา และเปรียบเทียบกับระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเท่ากัน และหากสามารถนำข้อมูลในส่วนนี้ไปบริหารจัดการและดำเนินการอย่างต่อเนื่องแล้วก็จะส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามหลักการบริหารจัดการที่ดี และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของนโยบายรัฐบาลได้อย่างเกิดประสิทธิผล

สำหรับการตรวจราชการแบบบูรณาการที่ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีได้เห็นถึงความสำคัญของการรับฟังความคิดเห็นของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนเกี่ยวกับโครงการที่สนับสนุนนโยบายของรัฐบาลในด้านคุณภาพชีวิต ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาการ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ รวมทั้งได้สำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อโครงการดังกล่าวมาประกอบการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการเพื่อการปรับปรุงโครงการให้สามารถเข้าถึงประชาชนได้มากขึ้น โดยภารกิจด้านคุณภาพชีวิตของส่วนราชการที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นได้มีการสอบถามความคิดเห็นของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนที่เน้นโครงการที่เชื่อมโยงกับโครงการอื่นๆ รวม ๒ เรื่อง คือ โครงการสนับสนุนการบริการสาธารณสุข และโครงการถ่ายโอนภารกิจการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในลักษณะของการเสนอปัญหาให้เครือข่ายที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน และขอความเห็นข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและการปรับปรุงพัฒนา

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (นางปราณี ศรีวัฒน์)
ร่วมประชุมปรึกษารื้อกับที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน
จ. สุรินทร์

ในเรื่องของความคิดเห็นของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนที่มีต่อการประกันคุณภาพการถ่ายโอนภารกิจของส่วนราชการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในส่วนของโครงการสนับสนุนการบริการสาธารณสุข ซึ่งที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยที่จะให้มีการถ่ายโอนภารกิจด้านบริการสาธารณสุขจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาคสู่ท้องถิ่น แต่ควรมีความชัดเจนในนโยบายและแผนงาน โดยเฉพาะการถ่ายโอนภารกิจด้านบริการสาธารณสุขควรมีความพร้อมด้านการบริหารงาน บุคลากร และงบประมาณระหว่างผู้โอนและผู้รับโอน รวมทั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบควรมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิดทั้งเจ้าหน้าที่และประชาชน เพื่อแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ โดยให้ชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจ ในคุณภาพชีวิตของชุมชนในท้องถิ่นนั้นๆ และควรทราบความต้องการของชุมชน เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนได้อย่างถูกต้อง และให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้การบริการครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายโดยทั่วถึง อย่างแท้จริง สำหรับโครงการถ่ายโอนภารกิจการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนมีความเห็นว่า การถ่ายโอนภารกิจการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ประสบความสำเร็จ ส่วนหนึ่งเกิดจากความไม่เชื่อมั่นศรัทธาในตัวผู้บริหาร

๓)

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (นายจตุรงค์ ปัญญาดิลก) พบปะพูดคุยกับเครือข่ายที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน จ.ราชบุรี

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (นายระพีพันธุ์ สริวัฒน์) ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมพร้อมเครือข่ายที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหาดส้มแป้น จ.ระนอง

ท้องถิ่นที่มีการสับเปลี่ยนบ่อยครั้งและนโยบายไม่แน่นอน การถ่ายโอนภารกิจการศึกษาขั้นพื้นฐานจะประสบผลสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะรับโอนและความสมัครใจของบุคลากรครูในโรงเรียน ดังนั้น จึงต้องใช้ระยะเวลาพอสมควรเพื่อให้ท้องถิ่นได้พัฒนาตนเองและบุคลากรในองค์กรของตนเอง ให้มีความพร้อมต่อไปรวมทั้งการขาดแรงผลักดันจากชุมชนซึ่งยังขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดการศึกษา และผลดี ผลเสียของการถ่ายโอน

ในส่วนของความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการประกันคุณภาพการถ่ายโอนภารกิจของส่วนราชการ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากกลุ่มตัวอย่างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๑๐ ทั่วประเทศ เห็นว่า ผลของการปรับเปลี่ยนนโยบายการจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไป จากกำหนดวัตถุประสงค์เป็นแบบไม่กำหนดวัตถุประสงค์ ก่อให้เกิดความคล่องตัวและความเป็นอิสระของการบริหารงบประมาณจากเงินอุดหนุนทั่วไปของท้องถิ่นมากขึ้นถึงร้อยละ ๘๒ ซึ่งผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ได้ให้ความสำคัญกับโครงการด้านคุณภาพชีวิตของประชาชนต่อการจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปแบบไม่กำหนดวัตถุประสงค์มากขึ้นกว่าปีงบประมาณที่ผ่านมาร้อยละ ๕๕.๘ และบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสนับสนุนกิจกรรมหรืองบประมาณของการถ่ายโอนภารกิจด้านคุณภาพชีวิตของประชาชนของชุมชน/ท้องถิ่นต่อโครงการทั้ง ๖ มีมากที่สุดถึงร้อยละ ๔๘.๘ และการถ่ายโอนภารกิจด้านคุณภาพชีวิตของส่วนราชการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีประโยชน์ต่อประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่นมากที่สุด ถึงร้อยละ ๖๗.๔ คือ โครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วยเอดส์ ซึ่งช่วยให้ผู้ด้อยโอกาสเหล่านี้ได้รับการช่วยเหลือในการดำรงชีพได้ในระดับหนึ่ง ทั้งนี้ หน่วยงานภาครัฐในระดับจังหวัดได้มีการบริหารจัดการโครงการที่เกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจด้านคุณภาพชีวิตของส่วนราชการที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ในระดับมากถึงร้อยละ ๔๒

กลุ่มโครงการด้านการให้บริการขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน

บริการขั้นพื้นฐาน หมายความว่า บริการที่เป็นของรัฐพึงจัดให้กับประชาชน เพื่อให้สามารถเข้าถึงบริการเหล่านั้นได้โดยสะดวกอย่างมีธรรมาภิบาล

ผู้ตรวจราชการกระทรวง ๕ กระทรวง คือ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการคลัง กระทรวงยุติธรรม กระทรวงวัฒนธรรม และกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้คัดเลือกโครงการรวม ๘ โครงการ ที่เป็นบริการขั้นพื้นฐานไว้ในแผนการตรวจราชการของคณะผู้ตรวจราชการ เพื่อตรวจติดตาม เร่งรัด พัฒนา ปรับปรุง ให้เกิดประโยชน์กับประชาชนมากที่สุด โดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีจะเข้าไปดูแลการบูรณาการกัน ระหว่างโครงการ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร และเกิดประโยชน์กับประชาชนมากยิ่งขึ้น

เหตุผลที่ผู้ตรวจราชการเลือกที่จะตรวจติดตามโครงการด้านการให้บริการขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน ก็เนื่องจากว่าได้มีการตรวจสอบทางวิชาการก่อนหน้า โดยการวิเคราะห์ความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ และความเสี่ยง ตามหลักธรรมาภิบาลของโครงการแล้วพบว่า มีค่าดัชนีความเสี่ยงสูง ซึ่งหากปล่อยไว้โดยผู้ตรวจราชการ ไม่เข้าไปตรวจติดตามอาจส่งผลกระทบต่อผลสำเร็จของโครงการ ภาพพจน์ของรัฐบาล และประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

ในการตรวจราชการกลุ่มโครงการดังกล่าว ผู้ตรวจราชการได้แบ่งกลุ่มโครงการตามการสนับสนุน นโยบายของรัฐบาลออกเป็น ๓ นโยบายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ก. กลุ่มโครงการด้านการให้บริการขั้นพื้นฐานแก่ประชาชนที่สนับสนุนนโยบายด้านเศรษฐกิจของรัฐบาล

ในกลุ่มนี้มี ๒ โครงการ คือ โครงการพัฒนารัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government) และโครงการ จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน ซึ่งทั้ง ๒ โครงการ เป็นการตรวจติดตามของผู้ตรวจราชการกระทรวง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (กระทรวง ICT)

๑. โครงการพัฒนารัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (e – Government) ปี พ.ศ. ๒๕๕๑

เป็นเรื่องของการพัฒนา เครือข่ายสื่อสารข้อมูลเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐ เพื่อเชื่อมโยง หน่วยงานภาครัฐทั้งหมดเข้าด้วยกัน ตามแผนทิศทางการพัฒนารัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ กำหนดระยะเวลา ดำเนินการไว้ ๓ ปี คือ ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๑ ซึ่งก็ หมายความว่า การดำเนินการตามแผนจะต้องเสร็จสิ้น ในปีนี้ ผลการดำเนินการที่ปรากฏมีดังนี้

ระยะที่ ๑ ได้ทำการเชื่อมโยงเครือข่าย สื่อสารข้อมูลภาครัฐเข้าด้วยกันในลักษณะ Government Intranet ได้แล้วเสร็จ สามารถให้บริการ ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล หน่วยงาน ระดับสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง และหน่วยงาน อิสระได้รวม ๒๗๔ หน่วยงาน

ผู้ตรวจราชการกระทรวง ICT (นายธานีรัตน์ ศิริปะชนะ)
ตรวจติดตามโครงการพัฒนารัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์
จ.สมุทรสงคราม

ระยะที่ ๒ ดำเนินการเชื่อมโยงเครือข่ายสื่อสารข้อมูลหน่วยงานภาครัฐทั้งหมด ถึงหน่วยงานระดับจังหวัดที่อยู่ภายในศาลากลางจังหวัดหรือศูนย์ราชการ รวมถึงหน่วยงานราชการที่อยู่ภายนอกศาลากลางจังหวัด หรือศูนย์ราชการภายใน ๓๕ จังหวัด รวม ๒๑๐ หน่วยงาน

ผู้ตรวจราชการกระทรวง ICT (นายธานีรัตน์ ศิริปะชนะนะ)
ตรวจติดตามโครงการพัฒนารัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์
จ.สมุทรสงคราม

ระยะที่ ๓ เป็นระยะที่ต้องเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐถึงหน่วยงานระดับจังหวัดที่อยู่ภายในศาลากลางจังหวัดหรือศูนย์ราชการ รวมถึงหน่วยงานของราชการที่อยู่ภายนอกศาลากลางจังหวัดหรือศูนย์ราชการอีก ๔๐ จังหวัดที่เหลือ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการสำรวจความพร้อมการติดตั้งให้กับหน่วยงานภาครัฐ

ปัญหาจึงอยู่ที่ยังมีอีก ๔๐ จังหวัด ที่บริการยังไม่ทั่วถึง และยังขาดความชัดเจนว่าค่าใช้จ่ายในการเชื่อมโยงเครือข่ายจากอุปกรณ์ที่กระทรวงฯ

ติดตั้งไปยังบริเวณที่ทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในศาลากลางจังหวัดและค่าใช้จ่ายในการใช้งาน หน่วยงานใด จะเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งผู้ตรวจราชการฯ ได้เสนอแนะให้จัดประชุมผู้เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว และได้ข้อสรุปว่า กระทรวงฯ จะเป็นผู้รับผิดชอบ ค่าใช้จ่ายในการเชื่อมโยงและค่าใช้จ่ายในการใช้งาน

๒. โครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน

อีกโครงการที่สำคัญของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จะเป็นบริการขั้นพื้นฐานที่ส่งถึงประชาชนโดยตรง คือ โครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน และเพื่อให้เกิดผลย้อนกลับไปเพื่อปรับปรุงโครงการให้สามารถบริการกับประชาชนได้มากขึ้น จึงได้ขอความเห็นจากที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาการ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ รวมทั้งได้สำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อโครงการดังกล่าวมาประกอบการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการด้วย

ผู้ตรวจราชการกระทรวง ICT (นายธานีรัตน์ ศิริปะชนะนะ)
ตรวจติดตามโครงการ ICT ชุมชน ณ จ.ลำปาง

สิ่งที่เกิดขึ้นจากโครงการนี้คือ การสร้างผู้นำการให้ชุมชนที่ได้รับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน จำนวน ๑๓๓ คน คัดเลือกศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน เพื่อจัดตั้ง ๔๐ ชุมชน จัดอบรมให้แก่ประชาชนในชุมชนที่ได้รับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน ๕๙ ศูนย์ และศูนย์เครือข่าย ๔ ศูนย์ รวม ๔,๑๐๐ คน จัดทำสารสนเทศชุมชน และนำเข้าสู่เว็บไซต์ศูนย์กลางความรู้แห่งชาติ (Thailand Knowledge Center) ในแต่ละศูนย์รวม ๖๕ เรื่อง

อย่างไรก็ตาม ต้องยอมรับว่าการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน ยังจัดตั้งได้เพียง ๕๙ ศูนย์ กับศูนย์เครือข่าย ๔ ศูนย์ ซึ่งยังไม่เพียงพอกับความต้องการของประชาชน หลายจังหวัดยังไม่มีศูนย์การเรียนรู้

ICT ชุมชนดังกล่าว แต่จะยังเป็นเรื่องแปลกที่ผลสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล/อบต.) พบว่า ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับรู้โครงการ ๕ โครงการด้านการให้บริการขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน เป็นอันดับ ๒ คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๘ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทสนับสนุนกิจกรรมหรืองบประมาณของโครงการในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ ๒๙.๕ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ร้อยละ ๔๖.๕ เห็นว่า โครงการมีประโยชน์ต่อชุมชน/ท้องถิ่นในระดับมาก อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการโครงการในกลุ่มการให้บริการขั้นพื้นฐานแก่ประชาชนของหน่วยงานภาครัฐไปสู่ชุมชน ๕ อันดับ ได้แก่ โครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน โครงการจัดตั้งศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ โครงการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม โครงการคุณธรรมนำความรู้ และโครงการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก และยังพบว่า ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน ไว้เป็นอันดับที่ ๔ คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๔ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไม่มีหน่วยงานในระดับจังหวัดที่ดูแลในเรื่องนี้เป็นการเฉพาะและมีผู้ตรวจราชการเพียง ๑ คนที่เข้าไปตรวจติดตาม เร่งรัดโครงการน้อย

ผู้ตรวจราชการกระทรวง ICT (นายธานีรัตน์ ศิริปะชนะ)
ตรวจติดตามโครงการ ICT ชุมชน ณ จ.ลำพูน

ข. กลุ่มโครงการด้านการให้บริการขั้นพื้นฐานแก่ประชาชนที่สนับสนุนนโยบายด้านสังคมและคุณภาพชีวิตของรัฐบาล

๓. โครงการขอคืนที่ราชพัสดุ

๓.๑ วัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อสำรวจที่ดินที่ส่วนราชการใช้ประโยชน์ไม่ครบถ้วน ไม่เหมาะสมค้ำกับศักยภาพ และที่มีการครอบครองไว้เพื่อรองรับโครงการต่างๆ ตามนโยบายรัฐบาล โดยคำนึงถึงการเพิ่มคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม และการวางแผนการใช้ที่ราชพัสดุให้เกิดประโยชน์สูงสุด

เป้าหมาย ในการดำเนินโครงการ ได้กำหนดให้มีแผนยุทธศาสตร์ระยะเวลาดำเนินงาน รวม ๕ ปี คือตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๒ สำหรับเป้าหมาย ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ แบ่งเป็นเป้าหมายการสำรวจพื้นที่

เพื่อขอคืน ร้อยละ ๑๐ ของที่ราชพัสดุในจังหวัด จำนวน ๔๓๐,๕๘๐ ไร่ และเป้าหมายที่ต้องสำรวจเพิ่มเติม จำนวน ๓๑๑,๒๑๔ ไร่

ผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลัง (นางเบญจา หลุยเจริญ)
ตรวจติดตามโครงการ ณ จ.ชลบุรี

๓.๒ ผลการดำเนินโครงการ

ผลการดำเนินโครงการสามารถขอคืนที่ราชพัสดุจากส่วนราชการ/หน่วยงานทั่วประเทศ ได้ทั้งหมด ๖๕๓,๒๘๕ ไร่ ซึ่งกระทรวงการคลังจะได้นำที่ราชพัสดุที่ได้รับคืนไปใช้จัดสรรที่ทำการและที่อยู่อาศัยให้กับผู้มีรายได้น้อย ตลอดจนโครงการอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและประเทศต่อไป

๓.๓ ปัญหาอุปสรรค

ปัญหาอุปสรรคที่พบจากการตรวจติดตามโครงการพบว่า ส่วนราชการ/หน่วยงานผู้ครอบครองที่ราชพัสดุไม่ให้ความร่วมมือส่งคืนที่ดินในส่วนที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ ทำให้กระทรวงการคลังไม่สามารถนำที่ราชพัสดุนั้นไปพัฒนาหรือใช้ประโยชน์ให้เกิดความคุ้มค่าตามนโยบายการบริหารที่ราชพัสดุต่อไปได้

๓.๔ ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกตของผู้ตรวจราชการ

จากปัญหาส่วนราชการไม่ให้ความร่วมมือในการส่งคืนที่ราชพัสดุดังกล่าว ผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลังได้ให้ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหา ดังนี้

(๑) ควรมีการชี้แจงทำความเข้าใจและหารือร่วมกับหัวหน้าส่วนราชการ/หน่วยงานที่ครอบครองที่ราชพัสดุ เพื่อให้ทราบวาระกรมธนารักษ์มีโครงการ/แผนงานจะนำที่ราชพัสดุที่จะขอคืนไปใช้เพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมและประเทศชาติอย่างไร

ผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลัง (นายเทวัญ วิชิตะกุล)
ตรวจติดตามโครงการ ณ จ.บุรีรัมย์

(๒) ควรมีการติดตามตรวจสอบด้วยว่ากรณีที่ดินส่วนราชการ/หน่วยงานขอใช้ที่ราชพัสดุเพื่อก่อสร้างสวนสาธารณะ ลานกีฬา ห้องสมุด ฯลฯ ได้มีการดำเนินการตามเงื่อนไขข้อตกลงที่ทำไว้กับกรมธนารักษ์หรือไม่ หากไม่เป็นไปตามเงื่อนไขข้อตกลง ควรมีมาตรการบังคับให้นำส่งคืน เพื่อจะได้นำไปใช้ประโยชน์อื่นต่อไป

เนื่องจากการดำเนินโครงการขอคืนที่ราชพัสดุ เป็นโครงการที่ประชาชนให้ความสนใจ ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนจึงได้ร่วมให้ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะด้วย ดังนี้

(๑) หน่วยงานของรัฐควรส่งคืนที่ดินที่ใช้อย่างไม่ถูกต้องตามกฎหมายให้กับกรมธนารักษ์ หากไม่ส่งคืนกรมธนารักษ์ควรทำหนังสือขอคืนตามนโยบายของรัฐ สำหรับหน่วยงานทหารควรดำเนินการในระดับรัฐมนตรี หรือนายกรัฐมนตรี

(๒) บางพื้นที่ได้จัดสรรให้ราษฎรเช่าแล้วไม่เกิดประโยชน์ ควรยึดที่ดินคืนมาเป็นของรัฐ

(๓) ควรกำหนดระเบียบให้ชัดเจนว่าส่วนราชการใดเล็กใช้ที่ราชพัสดุ และไม่ดำเนินการให้ถูกต้องจะมีโทษทางวินัย

๓.๕ พื้นที่ตรวจเยี่ยมโครงการ

ผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลัง ๖ ท่าน ได้ออกตรวจติดตามการดำเนินโครงการขอคืนที่ราชพัสดุในพื้นที่ที่ตรวจราชการที่รับผิดชอบ รวมทั้งสิ้น ๓๕ จังหวัด

๔. โครงการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก

การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับเป็นนโยบายที่กระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก

โดยกำหนดแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กในระยะ ๓ ปี (พ.ศ.๒๕๕๑ - ๒๕๕๓) ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ ในการดำเนินการ ดังนี้ ๑) พัฒนาระบบวางแผนและการบริหารจัดการ ๒) พัฒนาระบบการเรียนการสอนและการประกันคุณภาพการศึกษา ๓) เสริมสร้างความพร้อมและความเข้มแข็งของโรงเรียน และ ๔) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้มอบให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคัดเลือกโรงเรียนที่มีความขาดแคลนครูเข้าร่วมโครงการนำร่องการจัดการเรียนการสอนแบบคละชั้น

ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการได้ลงพื้นที่ตรวจราชการ ๓ รอบ ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพท.) จำนวน ๑๘๕ เขต และสุ่มตรวจในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการเขตละ ๑ - ๒ แห่ง ในระยะแรกพบว่า จำนวนโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการนำร่องยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายเนื่องจากความไม่ชัดเจนของการสื่อสารระหว่างส่วนกลางกับ สพท. ในเรื่องเกณฑ์การคัดเลือกโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการนำร่องเพื่อจัดการเรียนการสอนแบบคละชั้น รวมถึงยังไม่มีการจัดสรรงบประมาณ

ตามแผนยุทธศาสตร์ เขตพื้นที่การศึกษา ทุกแห่งมีการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กในความรับผิดชอบของตนเองอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ อยู่แล้ว โดยมีรูปแบบต่างๆ ตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ อย่างไรก็ตาม เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาของโครงการในปีพ.ศ. ๒๕๕๑ พบว่า การดำเนินงานในภาพรวม มีดังนี้

๔.๑ สพท.ทั้ง ๑๘๕ เขต ดำเนินการคัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการได้จำนวน ๙๐๔ แห่ง ซึ่งเกินเป้าหมายที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กำหนดไว้ ๘๐๐ แห่งทั่วประเทศ

๔.๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สามารถสนับสนุนสื่อทางไกลผ่านดาวเทียมให้โรงเรียนในโครงการได้ในระดับหนึ่ง และมีการจัดทำแผนการเรียนรู้อบรมบุคลากรควบคู่กับแผนการเรียนการสอนแบบคละชั้นที่ สพฐ. จัดให้ รวมทั้งการสนับสนุนงบประมาณ จากส่วนกลางโรงเรียนละ ๓๐,๐๐๐ บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน

๔.๓ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทุกคนได้รับการอบรมพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนแบบคละชั้น

แต่ครูส่วนใหญ่ยังไม่มี ความมั่นใจเท่าที่ควร และอยู่ระหว่างการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนให้มากขึ้น อีกทั้งมีความต้องการสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับพัฒนาการของนักเรียนที่มีความแตกต่างกันอย่างหลากหลายในชั้นเรียนเดียวกัน

ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
(นายเจสสิยา อยู่ศรีมารักษ์)
ดูการทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก ๆ

ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ (นายประเสริฐ แก้วเพ็ชร)
บรรยายการเรียนการสอนให้กับเด็ก ๆ และทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก

๔.๔ การจัดห้องเรียนคละชั้นมีความแตกต่างกันไปตามบริบทของโรงเรียนหลายแห่งมีการบูรณาการกลุ่มวิชาบางสาระวิชาเข้าด้วยกันเพื่อลดภาระงานของครู เช่น กลุ่มสาระวิชาศิลปะ สุขศึกษา พลศึกษา หรือ ภาษาอังกฤษ และโรงเรียนเกือบทุกแห่งจะแยกชั้นเรียน ป.๑ และ ป.๒ ออกมา เนื่องจากต้องเน้นการอ่าน เขียนให้ได้ในชั้น ป.๑ และเน้น ป.๒ ให้สามารถแข่งขันเพื่อการศึกษาขั้นต่อไป ทั้งนี้ สิ่งที่พบอย่างโดดเด่นคือ ทุกโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความตื่นตัว และให้ความสำคัญกับการประชุมระดมความคิดเห็นจากผู้บริหาร คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา อบต. ผู้นำชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน และมีการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดเพื่อให้เข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษา มากยิ่งขึ้น

๔.๕ สพท. ทุกแห่งมีการจ้างบุคลากรทำงานธุรการในสัดส่วน ๑ คนต่อ ๕ โรงเรียน ตาม เกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ซึ่งในสภาพความเป็นจริงโรงเรียนขนาดเล็ก ที่เข้าร่วมโครงการ นั้น มีที่ตั้งอยู่ต่างอำเภอและห่างไกล กันมาก ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรดังกล่าว ดังนั้น บางเขตพื้นที่จึงจัดให้ครูดังกล่าวประจำอยู่ใน โรงเรียนที่มีความขาดแคลนสูงก่อน

ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ (นายสมบัติ สุวรรณพิทักษ์) ติดตามผลการดำเนินงาน และการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนขนาดเล็กและพูดคุยกับครูและนักเรียนระหว่างการทำกิจกรรม

๔.๖ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ส่งศึกษานิเทศก์เข้าไปดูแลช่วยเหลือโรงเรียน และส่งเสริม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนที่ดำเนินการสอนแบบคละชั้น ก่อให้เกิดนวัตกรรมด้านการบริหารและ การจัดการเรียนการสอนแบบคละชั้นหลายรูปแบบ อีกทั้งพบว่าโรงเรียนนำร่องหลายแห่งมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนดีขึ้น และมีแนวโน้มว่าจะเป็นต้นแบบของการเรียนการสอนได้ในระยะต่อไป

สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโครงการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กเกิดจาก ๑) ภาวะ ผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและการทำงานเป็นทีม โดยมีการระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วนให้เข้ามาช่วย จัดการศึกษา ๒) ผู้บริหารและครูมีการพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ๓) สพท. ได้จัดกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็กให้สามารถใช้บุคลากร สื่อ อุปกรณ์และหลักสูตรการเรียนการสอนร่วมกันได้

ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ (นายอนุสรณ์ ไทยเดชา) ตรวจราชการแบบบูรณาการโครงการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนวัดหอกลอง สังกัดสำนักงานการศึกษาเขตพื้นที่ เขต ๓

มีการนำผู้บริหารและครูไปศึกษาดูงานในโรงเรียน ต้นแบบคละชั้นที่ประสบผลสำเร็จ ๔) มีระบบการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างจริงจัง ๕) มี ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเข้มแข็ง ๖) มีการ ประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนถึง รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแก่ผู้รับบริการและ ประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับ ๗) มีการประสานความ ร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน การสนับสนุนส่งเสริมทั้งด้านงบประมาณและสื่อการ เรียนการสอน และ ๘) การตรวจติดตามจากฝ่ายต่างๆ

ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ตรวจราชการกระทรวง ผู้บริหารจากส่วนกลาง ศึกษานิเทศก์ของ สพท. และการนำข้อเสนอแนะไปสู่การปฏิบัติ

ทั้งนี้ ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนด้านวิชาการ เป็นปัจจัยสำคัญเช่นเดียวกัน เนื่องจากอยู่ในพื้นที่ที่มีความกว้างขวางและมีความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษา ซึ่งจะสามารถให้ข้อคิดเห็นและข้อมูลเชิงลึกอันเป็นประโยชน์ได้เป็นอย่างดี

อย่างไรก็ตามปัญหาที่โรงเรียนขนาดเล็กยังประสบอยู่ได้แก่

(๑) โรงเรียนมีครูน้อยแต่ต้องทำงานทุกอย่าง เช่นเดียวกับโรงเรียนขนาดอื่นๆ รวมถึงงานขององค์กรต่างๆ และระหว่างกระทรวง ส่งผลให้ครูมีภาระงานเพิ่มขึ้นจากงานสอนตามปกติที่ต้องดูแลเด็กหลายระดับ

(๒) ครูในโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ยังขาดทักษะในการพัฒนาหลักสูตรในแต่ละช่วงชั้น ตลอดจนบูรณาการการเรียนการสอนเพื่อลดภาระงาน

(๓) สื่อ อุปกรณ์ การเรียนการสอนยังไม่พอเพียง และเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละชั้นเรียน

(๔) สภาพสังคมและเศรษฐกิจของชุมชนรอบโรงเรียนขนาดเล็ก ไม่เอื้ออำนวยให้สามารถสนับสนุนโรงเรียนได้มากนัก

ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ต่อไป คณะผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการและที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ได้เสนอให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้มีการบูรณาการงานขององค์กรต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการและระหว่างกระทรวง เพื่อช่วยเหลือโรงเรียนขนาดเล็กในลักษณะของ area based หรือ school based

(๒) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ควรมีการผลิตและพัฒนาครูแนวใหม่สำหรับการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็กซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น

ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ (นางสาวอรรณ สุทรชัย) ติดตามผลการดำเนินงาน และการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนขนาดเล็ก ณ โรงเรียนบ้านโสกน้ำขาว สำนักงานเขตพื้นที่ยโสธร เขต ๒

ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ (นายชอบ ลิขอ) ตรวจติดตามการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานะ ณ โรงเรียนบ้านเชียงอาด จ.อุดรธานี เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๑

(๓) ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการถ่ายโอนโรงเรียนขนาดเล็กให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามความพร้อมของท้องถิ่น

(๔) สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรปรับปรุง ระเบียบมาตรฐานการประเมินต่างๆ ให้เอื้อต่อการดำเนินงาน

๕. โครงการศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์

กระทรวงวัฒนธรรมดำเนินโครงการศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์กลางในการนำหลักธรรมไปพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเด็ก เยาวชน ข้าราชการ และประชาชน ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนได้รับการอบรม ได้ศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาจากหลักสูตรธรรมศึกษาชั้นตรี โท เอก จัดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ อบรม และปลูกฝังพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่เด็กและเยาวชน และเพื่อเป็นศูนย์กลางการเผยแพร่แนวทางการปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และปฏิบัติตามพระบรมราโชวาทเรื่องคุณธรรม ๔ ประการแก่ชุมชน โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียน ๕๐๔,๐๐๐ คน ครู ๑๒,๖๐๐ รูป(ครูพระ)/คน ศูนย์ฯ ๓,๐๐๐ ศูนย์ ศูนย์ฯ นำร่อง จำนวน ๕ ศูนย์ ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนา จำนวน ๓,๐๐๐ ศูนย์ เด็ก เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ประชาชน ได้มาใช้ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์เป็นที่ศึกษาหาความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมตามหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา

นักเรียนในศูนย์พระพุทธศาสนาวันอาทิตย์
จ.เพชรบูรณ์

ผลการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการกระทรวงวัฒนธรรม พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จำนวน ๓,๔๙๔ ศูนย์ กระจายอยู่ในพื้นที่ ๒,๕๓๕ ตำบล ๖๐๙ อำเภอทั่วประเทศ ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ที่ประสบผลสำเร็จเป็นศูนย์ต้นแบบระดับภาคทั่วประเทศ จำนวน ๑๘ ศูนย์ แบ่งตามภาคคณะสงฆ์ ภาคละ ๑ ศูนย์ ตัวอย่างศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ต้นแบบ ได้แก่ โรงเรียนพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กรุงเทพฯ ศูนย์ฯ วัดทองพุ่มพวง อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ศูนย์การbinทหารบก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ศูนย์ฯ วัดเขาทอง อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ศูนย์ฯ วัดโพธิสมภรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ศูนย์ฯ วัดกะพังสุรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง เพื่อยกย่องศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ให้เป็นแบบอย่างในการบริหารจัดการ เป็นที่ยอมรับของชุมชน และเพื่อเป็นแบบอย่างให้กับศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์อื่นๆ ได้ศึกษาเป็นแบบอย่างในการดำเนินโครงการ

การอบรมจริยธรรมนักเรียน จ.มุกดาหาร

จากการตรวจราชการสามารถประเมินผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ได้พบว่า เด็ก และเยาวชน ที่เข้ามาเรียนที่ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ เมื่อจบการศึกษาไปแล้ว จะมีความประพฤติในทางที่ดีขึ้น อ่อนน้อมถ่อมตน มีสัมมาคารวะ มีความกตัญญูกตเวที ผู้ปกครองมีความชื่นชม ความประพฤติในตัวบุตรหลาน และให้ความร่วมมือกับศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ในการจัดกิจกรรม

๖. โครงการคุณธรรมนำความรู้

กระทรวงศึกษาธิการกำหนดนโยบายเร่งรัดปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้สร้างความตระหนักสำนึกในคุณค่าปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย พัฒนาค้นโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันทางศาสนาและสถานศึกษา โดยกำหนดยุทธศาสตร์หลัก ๔ ประการ เพื่อให้เกิดพลังในการขับเคลื่อน ประกอบด้วย ๑) การปลูกจิตสำนึก สร้างเจตคติ ปรับพฤติกรรม ๒) ปรับกระบวนการเรียนรู้หาต้นแบบที่สืบทอด ๓) สร้างภูมิคุ้มกันโดยเครือข่าย ขยายผลบ้าน สถาบันศาสนา สถานศึกษา ชุมชน และสื่อ ๔) กำกับติดตามประเมินผล

กิจกรรมศูนย์ฯ โรงเรียนวัดกระเจ็ดพินิจกรุงเทพฯ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ หน่วยงานหลักที่มีสถานศึกษาในพื้นที่ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) และสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ได้กำหนดโครงการคุณธรรมนำความรู้รองรับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อพัฒนาครู นักเรียน นักศึกษา และประชาชน โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอันเป็นหลักสำคัญในการดำเนินชีวิตเป็นจุดเน้น ของการดำเนินงาน โดยเฉพาะการนำคุณธรรมพื้นฐาน ๘ ประการเป็นเป้าหมายการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรมอย่างแท้จริง

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ (นายสุรเทพ ตันประเสริฐ) ตรวจเยี่ยมสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การตรวจราชการที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพท.) ๑๘๕ แห่ง และสถานศึกษาในสังกัด ประมาณ ๓๗๐ แห่ง สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดและศูนย์การเรียนรู้ชุมชนของ กศน.ในทุกจังหวัด ในเบื้องต้นพบว่า หน่วยรับตรวจส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปที่

ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ (นางรุ่งเรือง สุขารมย์) ร่วมถ่ายภาพกับคณะอาจารย์และเด็กๆ หน้าเรือนเพาะชำเห็ดนางฟ้า

การพัฒนาผู้เรียนเป็นหลัก การส่งเสริม การเป็นต้นแบบของบุคลากรในระดับองค์กรการวิเคราะห์การดำเนินงานที่ผ่านมาและนำไปใช้ปรับปรุง ตลอดจนการบูรณาการคุณธรรมในวิถีชีวิตประจำวันยังมีน้อย ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการได้สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับหน่วยรับตรวจพร้อมให้ข้อเสนอแนะ เพื่อขับเคลื่อนโครงการคุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ได้แก่ ๑) การสร้างความตระหนักแก่บุคลากรขององค์กร ผู้ปกครอง ชุมชนและสื่อต่างๆ

เพื่อช่วยกันสอดส่องดูแลชี้แนวประพฤติปฏิบัติและเป็นแบบอย่างที่ดีงามแก่เด็กและเยาวชน ๒) ส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรและผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม

ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ (นางเบญจา ชลธาร์นนท์)
ตรวจติดตามโครงการคุณธรรมนำความรู้
ณ โรงเรียนแก้งคร้อ จ.ชัยภูมิ

สร้างสรรค์กิจกรรมการดำเนินงานโครงการให้มากขึ้น ๓) สร้างกลไกการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องจนบรรลุถึงผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนและถือปฏิบัติเป็นวิถีชีวิต หรือวัฒนธรรมองค์กร ๔) ประสานและระดมทรัพยากรจากหน่วยงานต่างๆ ในระดับจังหวัด เร่งวางรูปแบบและแนวทางความร่วมมือระหว่างเครือข่ายและสถาบันต่างๆ ทั้งชุมชน บ้าน วัด สถานศึกษา องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจัดทำเป็นแผนในระดับจังหวัดอย่างจริงจัง และ ๕) ให้มีการประสานการดำเนินงานโครงการของกระทรวงต่างๆ เพื่อให้เกิดการบูรณาการกิจกรรมและลดภาระงานของหน่วยปฏิบัติ

ผลการตรวจราชการในภาพรวมได้พบความสำเร็จของโครงการ ดังนี้

๖.๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการคัดเลือกโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำเพิ่มขึ้นประมาณ ๑๐,๐๐๐ แห่ง ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้คือ ๙,๙๐๐ แห่ง

๖.๒ การสำรวจโดยส่งแบบสอบถามไปยังหน่วยรับตรวจทุกสังกัด พบว่าการดำเนินโครงการคุณธรรมฯ ก่อให้เกิดผลดีขึ้นทางพฤติกรรมนักเรียน โดยพบมากที่สุดในเรื่องความมีน้ำใจ ความสามัคคี และมีวินัย อยู่ในลำดับแรก ความสุภาพ ความซื่อสัตย์ ความสะอาด อยู่อันดับรองลงมา ส่วนเรื่องความประหยัด ความขยัน ค่อนข้างมาทางระดับท้าย

๖.๓ หน่วยงานสถานศึกษาและองค์กรทุกภาคส่วน ประสานความร่วมมือเป็นเครือข่ายในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมแก่นักเรียน นักศึกษา มีการสร้างเครือข่ายการพัฒนาคุณธรรมร่วมกันทั้งบ้าน วัด และโรงเรียน รวมทั้งพัฒนาองค์กรทางศาสนาให้มีความเข้มแข็งในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของประชาชน

๖.๔ หน่วยงานและสถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมแก่นักเรียนนักศึกษาอย่างหลากหลายต่อเนื่อง ได้แก่

ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ (นายนิวัตร นาคะเวช)
ตรวจการเรียนการสอนของเด็กนักเรียนและพูดคุยกับเด็กฯ

(๑) สถานศึกษาและสพท. จัดกิจกรรมเรื่องเล่าเร้าพลังและคัดเลือกเรื่องเด่นไปจัดทำ CD และเผยแพร่ทางเว็บไซต์ บางแห่งเปิดโอกาสให้นักเรียนผู้ปกครองได้ร่วมกันคิดและทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อกระตุ้นให้เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง นักเรียนสนุกกับการเรียนรู้และผู้ปกครองมีความพึงพอใจ

(๒) สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดต่างๆ จัดกระบวนการเรียนรู้โดยบูรณาการคุณธรรมเข้าในการเรียนการสอนตามหลักสูตร มีการจัดศูนย์การเรียนรู้

แบบเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนให้บริการแก่กลุ่มเป้าหมาย การพัฒนาทักษะชีวิตและวิชาชีพให้กับประชาชนทั่วไปและผู้ต้องขังในเรือนจำ โดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในกระบวนการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังมีการจัดอบรมเยาวชนและนักศึกษาในรูปแบบของค่ายคุณธรรม โดยมีแผนงานงบประมาณ วิทยากร แนวทางการดำเนินงานและการติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบชัดเจน

(๓) สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาทุกแห่งดำเนินการปลูกจิตสำนึกแก่นักเรียนนักศึกษาให้เป็นคนดี มีคุณภาพ ประพฤติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น จัดทำสมุดบันทึกความดี การยกย่องเชิดชูเกียรติคนดีศรีอาชีวศึกษา กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และสอดแทรกคุณธรรมในการเรียนการสอน ทุกรายวิชา นอกจากนั้นสถานศึกษาอาชีวศึกษาหลายแห่งมีการสำรวจความพึงพอใจของครู นักเรียน ผู้ปกครอง และสถานประกอบการ พบว่านักเรียนมีการแต่งกายเรียบร้อย มีวินัย มีความสุภาพมากขึ้น รวมถึงความสามัคคีในหมู่คณะ และสถานประกอบการบางแห่งต้องการให้สถานศึกษาเน้นในเรื่องความอดทนเพิ่มขึ้น

สำหรับปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความสำเร็จของโครงการ ได้แก่ ๑) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นต้นแบบที่ดีงาม และมีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน นักศึกษา อย่างเหมาะสม ๒) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากทุกภาคส่วนของสังคมรอบตัวเด็กให้ช่วยดูแลทั้งในและนอกสถานศึกษา ๓) การนิเทศติดตามผลการปฏิบัติงานโครงการรวมถึงการตรวจราชการ ๔) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๕) สถานศึกษามีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เข้มแข็ง อย่างไรก็ตามการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมเป็นเรื่องที่ต้องทำอย่างจริงจังและต่อเนื่อง คณะผู้ตรวจราชการและที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนได้มีข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินการในระยะต่อไป ดังนี้

- (๑) ให้มีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และนำไปใช้ปรับปรุง โดยคำนึงถึงบริบทของพื้นที่
- (๒) เปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษาได้มีส่วนร่วมคิดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรม ให้มากขึ้น
- (๓) ควรบูรณาการเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน โดยไม่จำเป็นต้องเป็นโครงการ
- (๔) พัฒนาตัวชี้วัดจากสภาพที่เกิดขึ้นจริง
- (๕) เน้นการติดตามประเมินผลภายใน การนิเทศ รวมถึงการสนับสนุนจากต้นสังกัด
- (๖) ให้มีการจัดการความรู้ให้มากขึ้น
- (๗) บูรณาการความร่วมมือในการจัดกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานต่างๆ และการนำเสนอให้เป็นวาระของจังหวัด

๗. โครงการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม

การเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม เป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการสร้างภูมิคุ้มกันให้คนในชาติตระหนักและเห็นคุณค่าความสำคัญของวัฒนธรรม โดยร่วมกันต่อต้านกระแสวัฒนธรรมที่ด้อยคุณค่า ซึ่งไหลบ่ามากับสื่อต่างๆ ที่ก่อให้เกิดปัญหาความเบี่ยงเบนของสังคมนานัปการ รวมทั้งต้องอนุรักษ์และฟื้นฟูมรดกวัฒนธรรมไทยให้คงอยู่และพัฒนาสืบต่อไป

โครงการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและหาแนวทาง

ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ (นายสุนนท์ เทพศรี) ตรวจเยี่ยมและติดตามประเมินผลโครงการในพื้นที่ของ สพท. จ.นครศรีธรรมราช

แก้ไขปัญหาความเปราะบางของสังคมด้านวัฒนธรรม สร้างความรู้ ความเข้าใจในวัฒนธรรม และระบบการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม เสริมสร้าง ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาเครือข่ายการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมให้เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบในสังคม และสร้างความรู้ความเข้าใจ และสร้างภูมิคุ้มกันให้สังคมเกิดความตระหนักและร่วมรับผิดชอบวัฒนธรรมด้วยกัน

การดำเนินโครงการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมต้องทำทั้งเชิงรุกและเชิงรับเพื่อเป็นการป้องกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาสังคม โดยมีเป้าหมายการรณรงค์ให้สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดและสถานศึกษาดำเนินการจัดตั้งศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรม โดยเน้นเยาวชนที่เป็นกลุ่มที่เสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบจากการเปราะบางทางวัฒนธรรมและกำลังอยู่ในสถานศึกษาที่จะเติบโตเป็นกำลังสำคัญของชาติ เพื่อสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและการนำไปสู่เป้าหมายการรณรงค์ของกระทรวงวัฒนธรรม

การอบรมการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวัง ทางวัฒนธรรม
จ.ตาก

ผลการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการกระทรวงวัฒนธรรม พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดได้ดำเนินโครงการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมเป็นไปและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ กิจกรรม เป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ของโครงการ โดยสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดจัดตั้งศูนย์เฝ้าระวังทางวัฒนธรรมประจำจังหวัดได้ครบ ๗๕ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ และขยายเครือข่ายเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมสู่สถานศึกษาได้ครบ ๗๕ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ การขยายเครือข่ายเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมสู่สถานศึกษา ขอความร่วมมือจากครู

อาจารย์ นักเรียน นักศึกษา ในสถานศึกษา สมัครเป็นอาสาสมัครเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม ทำหน้าที่สอดส่องดูแลพฤติกรรมของเพื่อนในสถานศึกษาที่มีความเปราะบางทางวัฒนธรรม ประพฤติตนไม่เหมาะสม ให้มีความเหมาะสมมากขึ้น และเลือกปรับใช้วัฒนธรรมที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในพื้นที่ของตนเองมากขึ้น ทำให้สามารถบรรเทาปัญหาความเปราะบางทางวัฒนธรรมและสร้างภูมิคุ้มกันให้กับสังคมรู้เท่าทันสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพัฒนาเครือข่ายเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง โดยการจัดอบรมสร้างความรู้ ความเข้าใจในการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม เพื่อให้การเฝ้าระวังเป็นไปอย่างเป็นระบบ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ กระทรวงวัฒนธรรมประกาศใช้พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดได้ใช้อำนาจในการปฏิบัติงานเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมด้วย

นอกจากนี้กระทรวงวัฒนธรรมร่วมกับกรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรีจัดแบ่งประเภทรายการโทรทัศน์ออกเป็น ๕ ประเภท เพื่อการ

กิจกรรมให้ความรู้เรื่องเพศศึกษากับการเฝ้าระวัง
จ.อุบลราชธานี

จัดระดับความเหมาะสมของสื่อโทรทัศน์กับกลุ่มผู้ชม มุ่งให้เกิดเครื่องมือสำหรับพ่อแม่ ผู้ปกครองในการ เลือกรับสื่อที่เหมาะสมกับวัยของบุตรหลาน อีกทั้งยังเป็น เครื่องมือในการส่งเสริมให้เกิดการสนับสนุน รายการโทรทัศน์สร้างสรรค์ที่มีคุณภาพ มุ่งคุ้มครอง เด็กเยาวชนซึ่งจะเป็นกำลังของชาติต่อไปในอนาคต โดยคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบในหลักการ ดังกล่าวในรูปของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๐ ที่ผ่านมา

กิจกรรมให้ความรู้เรื่องเพศศึกษากับการเฝ้าระวัง
ณ จ.อุบลราชธานี

จากผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการต่อกลุ่มโครงการการให้บริการขั้นพื้นฐานแก่ประชาชนที่ สนับสนุนนโยบายด้านสังคมและคุณภาพชีวิตของรัฐบาลดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้การรายงานผลการตรวจ ราชการของผู้ตรวจราชการมีความครอบคลุมไปถึงความคิดเห็นในการพัฒนาและปรับปรุงโครงการในการให้ บริการขั้นพื้นฐานแก่ประชาชนมีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงได้มีการขอความเห็นจากที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการ ภาคประชาชน ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาการ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ รวมทั้ง การสำรวจความคิดเห็นของประชาชน (ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล/อบต.)) ต่อโครงการ มาประกอบการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการด้วย

อบรมเครือข่ายผู้ปกครองอาสาสมัคร
เฝ้าระวังทางวัฒนธรรม ณ จ.ชลบุรี

โดยในส่วนของที่ปรึกษาผู้ตรวจ ราชการภาคประชาชนได้มีการสอบถาม ความคิดเห็นในโครงการพัฒนาโรงเรียน ขนาดเล็ก โครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน และโครงการเฝ้าระวังทาง วัฒนธรรม เนื่องจากเห็นว่าโครงการทั้ง ๓ โครงการมีส่วนในการเชื่อมโยงและผลักดัน ให้โครงการในกลุ่มเดียวกันสามารถ ขับเคลื่อนไปในแนวทางเดียวกันได้ ซึ่งจะ ก่อให้เกิดความคุ้มค่าและสนองต่อความ ต้องการของประชาชนในการให้บริการแก่ ประชาชนได้มากขึ้น ซึ่งที่ปรึกษาฯ ได้ให้ ความเห็นต่อโครงการ ดังนี้

๑. โครงการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก ที่ปรึกษาฯ ส่วนใหญ่เห็นด้วยที่จะให้มีการพัฒนาโรงเรียน ขนาดเล็กให้เป็นศูนย์กลางของแหล่งการเรียนรู้ของชุมชน/ท้องถิ่น เพื่อดึงให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม และให้การสนับสนุนเพื่อพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กให้มีมาตรฐาน ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของ ความเข้าใจร่วมกันของประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่น และการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง เพื่อให้ชุมชน/ท้องถิ่นเกิดจิตสำนึกในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจในการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กให้เหมาะสมและ สอดคล้องกับวิถีชีวิตในชุมชน/ท้องถิ่นของตน

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (นายระพีพันธุ์ สิริวัฒน)
ร่วมหารือกับที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ณ จ.พัทลุง

อย่างไรก็ตาม แม้จะมีการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กอย่างต่อเนื่อง แต่ส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาในเรื่องของบุคลากรครู อุปกรณ์การเรียนการสอน และงบประมาณในการดำเนินการ ถึงแม้ว่าหน่วยงานที่รับผิดชอบได้พยายามหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาโดยตลอด ซึ่งที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนเห็นพ้องกับผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีว่า การพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก ควรให้ความสำคัญกับการสนับสนุนจากชุมชน/ท้องถิ่นให้มากขึ้น โดยโรงเรียนขนาดเล็กในชุมชน/ท้องถิ่น

ควรทำหน้าที่เป็นศูนย์รวมกิจกรรมที่เกี่ยวกับความรู้และคุณธรรมด้วย ซึ่งอาจใช้วิธีการประสานงานเพื่อขอจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชนในโรงเรียนขนาดเล็ก หรือขอจัดตั้งศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ในโรงเรียนขนาดเล็ก สิ่งเหล่านี้จะทำให้โรงเรียนขนาดเล็กได้รับการสนับสนุนจากชุมชน/ท้องถิ่นมากขึ้น เมื่อโรงเรียนเป็นศูนย์รวมของคนในชุมชน/ท้องถิ่น ผู้ปกครองนักเรียนในชุมชน/ท้องถิ่น ก็จะเกิดความผูกพันให้การสนับสนุนมากขึ้น และไม่ย้ายลูกหลานของตนไปเรียนที่อื่น

๒. โครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน ที่ปรึกษา เห็นว่า การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชนเป็นโครงการที่ดีที่ควรดำเนินการให้ครบทุกจังหวัด โดยการจัดตั้งศูนย์ฯ หากจะเอื้อประโยชน์ต่อชุมชน/ท้องถิ่น ควรมีการสำรวจความต้องการและความพร้อมของชุมชน ในการที่จะเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ในระบบ อินเทอร์เน็ต การจัดตั้งศูนย์ฯ ควรจัดตั้งอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยเฉพาะโรงเรียนที่อยู่ห่างไกลความเจริญเพื่อเปิดโอกาสในการเรียนรู้ให้กับเด็กในชนบท และหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยเฉพาะกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ควรร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ฯ รวมทั้งควรมีการประชาสัมพันธ์และจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่นในการใช้อุปกรณ์และการบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อให้คงสภาพการใช้งานได้ตลอด

การดำเนินการจัดตั้งศูนย์ฯ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นไว้ว่า การจัดตั้งศูนย์ฯ ในโรงเรียนขนาดเล็ก น่าจะเป็นประโยชน์กับกระทรวง ICT ในเรื่องสถานที่และบุคลากรประจำศูนย์ เนื่องจากโรงเรียนจะมีบุคลากรที่มีความรู้ทางด้านการเรียนการสอนวิชาคอมพิวเตอร์ ด้านดูแลระบบคอมพิวเตอร์ (Server) ระบบเน็ตเวิร์ค (ระบบ LAN) และสามารถซ่อมเครื่องคอมพิวเตอร์ได้ ซึ่งจะเป็นการพัฒนาความรู้ทางด้านเทคโนโลยีให้กับบุคลากรครูเพิ่มขึ้น สำหรับประโยชน์ที่โรงเรียนขนาดเล็กจะได้รับ อาจเป็นแหล่งเรียนรู้/ศูนย์ข้อมูลแห่งหนึ่งที่สามารถดึงชุมชนเข้ามาสู่โรงเรียน และเป็นแหล่งเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้ปกครองและเด็กนักเรียนนำไปสู่การสนับสนุนโรงเรียนขนาดเล็กที่มีปัญหาด้านงบประมาณ และอุปกรณ์การเรียนการสอนได้ในระดับหนึ่ง

๓. โครงการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม

ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนให้ความเห็นว่า การเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมเป็นนโยบายที่ดีที่ควรเร่งดำเนินการ โดยควรมีการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมตำบล/อำเภอ รวมทั้งเครือข่ายวัฒนธรรม และเห็นว่าชุมชน/ท้องถิ่นควรเข้ามามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง โดยการประสานแจ้งข้อมูล ข่าวสารต่างๆ เช่น แหล่งมั่วสุมที่ส่อไปในทางทำลายวัฒนธรรมและประเพณีที่ดัดแปลง รวมทั้งการสร้างสถาบันครอบครัวของตนให้มี

ความเข้มแข็ง มีภูมิคุ้มกันทางสังคมได้โดยการสอดส่องดูแลบุตรหลานและเยาวชนในชุมชน/ท้องถิ่นให้อยู่ในกรอบของวัฒนธรรมและค่านิยมที่ดีงาม โดยอาศัยความร่วมมืออย่างจริงจังจากวัดและโรงเรียนในพื้นที่ของตน นอกจากนี้เห็นว่า วัฒนธรรมจังหวัดควรเป็นผู้ดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติควบคุมกิจการ เทป วัสดุ และโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๓๐ ให้กับประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่น ตลอดจนสื่อต่างๆ ให้เห็นถึงภัยและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

นอกจากการดำเนินการดังกล่าวข้างต้นตามความเห็นของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนแล้ว ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีเห็นว่าวัฒนธรรมจังหวัดควรขอความร่วมมือทุกภาคส่วนหรือประชาชนในจังหวัด ซึ่งเป็นเจ้าของวัฒนธรรมให้มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังร่วมกัน โดยการสร้างจิตสำนึกที่ดี มีความรับผิดชอบต่องานสังคมให้กับผู้ประกอบการ รวมทั้งหมั่นออกตรวจตรา ติดตามควบคุมอย่างใกล้ชิดตลอดเวลา นอกจากนี้ การเผยแพร่ข้อมูลเพื่อการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม การให้ความรู้กับเครือข่ายเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม การสื่อสารแจ้งเตือนสังคมให้รู้เท่าทันภัยและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นอาจจะเป็นประโยชน์มากขึ้นหากมีการประสานส่งและเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในโครงการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมให้กับศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน ซึ่งเป็นช่องทางหนึ่งที่จะสามารถเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าว เพื่อการรับรู้ของประชาชน และเครือข่ายเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมในการเป็นหูเป็นตาให้กับสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดต่อไป

สำหรับในส่วนของการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล/อบต.) ที่มีต่อกลุ่มโครงการการให้บริการขั้นพื้นฐานแก่ประชาชนที่สนับสนุนนโยบายด้านสังคมและคุณภาพชีวิตของรัฐบาลดังกล่าวข้างต้น (ยกเว้นโครงการขอกินที่ราชพัสดุที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานราชการ และโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน ที่ได้กล่าวถึงไว้ในนโยบายด้านเศรษฐกิจของรัฐบาล) พบว่าผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรวม ๑) มีการรับรู้เกี่ยวกับการให้บริการขั้นพื้นฐานแก่ประชาชนต่อโครงการคุณธรรมนำความรู้มากที่สุด ค่าเฉลี่ยร้อยละ ๒๗.๙ ๒) ทราบว่ามีการดำเนินการโครงการคุณธรรมนำความรู้มากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ยร้อยละ ๓๐.๑ ๓) การมีบทบาทในการสนับสนุนกิจกรรมหรืองบประมาณโครงการคุณธรรมนำความรู้ โครงการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม และโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยร้อยละ ๓๔.๔ ๓๙.๙ และ ๒๕.๖ ตามลำดับ ๔) การมีประโยชน์ต่อประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่น ของโครงการด้านการให้บริการขั้นพื้นฐานแก่ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน โครงการคุณธรรมนำความรู้ โครงการจัดตั้งศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ โครงการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม โครงการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก มีประโยชน์ต่อชุมชน/ท้องถิ่น ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยร้อยละ ๔๖.๖ ๔๖.๕ ๔๖.๔ ๔๔.๘ และ ๔๑.๘ ตามลำดับ และ ๕) การบริหารจัดการโครงการที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการให้บริการขั้นพื้นฐานแก่ประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่นของหน่วยงานภาครัฐในระดับจังหวัด ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เห็นว่า หน่วยงานภาครัฐในระดับจังหวัดได้มีการบริหารจัดการโครงการที่เกี่ยวกับการให้บริการขั้นพื้นฐาน คือ โครงการคุณธรรมนำความรู้ โครงการจัดตั้งศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ โครงการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม โครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน และโครงการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยร้อยละ ๓๙.๙ ๓๙.๑ ๓๘.๙ ๓๗.๔ และ ๓๖.๑ ตามลำดับ

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (นายวิบูลย์ทัศน์ สุทนต์กิตต์) ร่วมหารือกับที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ณ จ.สงขลา

จากการเปรียบเทียบค่าร้อยละความคิดเห็นของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อโครงการ การให้บริการขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน โดยจำแนกตามประเด็นดังกล่าวข้างต้น พบว่า โครงการคุณธรรมนำความรู้ เมื่อเปรียบเทียบกับโครงการอื่นๆ ในกลุ่มนโยบายเดียวกันเป็นโครงการที่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ความสำคัญมากที่สุด ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าโครงการคุณธรรมนำความรู้สนองตอบต่อความต้องการของชุมชน/ ท้องถิ่น เนื่องจากมีการดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่องและมีผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนในการเสริม สร้างคุณธรรมในระบบการศึกษาอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทางวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้อง และมีคุณธรรม เอื้ออาทรต่อกัน อย่างไรก็ตาม หากมอง ย้อนไปที่การมีประโยชน์ของโครงการต่อประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่นโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน โครงการคุณธรรมนำความรู้ และโครงการจัดตั้งศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจเล็งเห็นถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของ โครงการที่จะเกิดขึ้นต่อชุมชน/ท้องถิ่นของตน และหากเข้ามามีส่วนในการผลักดันให้การดำเนินการใน ๓ โครงการ ดังกล่าวสามารถเชื่อมโยงและเกื้อกูลซึ่งกันและกันได้ จะเกิดประโยชน์ต่อชุมชน/ท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงการให้บริการ และมีข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะโครงการต่างๆ ภายใต้การให้บริการขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน ดังนี้

(๑) การปรับปรุงการให้บริการขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน เห็นว่าการดำเนินการเกี่ยวกับโครงการ ไม่เป็นรูปธรรมและยังไม่สอดคล้องกับสภาพของชุมชน/ท้องถิ่น เนื่องจากขาดแนวทางและองค์ความรู้ที่จะ ดำเนินการ โดยควรให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการประสานงานกับท้องถิ่น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปใน ทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ ควรมีการจัดฝึกอบรมบุคลากรของท้องถิ่นที่ยังขาดความรู้ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการให้ บริการ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัดควรเป็นพี่เลี้ยงในการจัดอบรมให้ความรู้เพื่อเป็นแนวทางใน การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการให้บริการทุกโครงการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้หน่วยงานราชการท้องถิ่นได้มีความรู้ ความเข้าใจและเกิดความตระหนักต่อการให้บริการขั้นพื้นฐานแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้เห็นว่า หากการดำเนินการตามโครงการข้างต้นเป็นไปอย่างต่อเนื่องจะเกิดประโยชน์ต่อชุมชน/สังคม โดยรวม อย่างไร ก็ตาม หน่วยงานยังขาดการติดตามและประเมินผลเพื่อดูผลสัมฤทธิ์ว่ามีอย่างน้อยเพียงใด ซึ่งหากประชาชนใน พื้นที่ให้ความสนใจและสนับสนุนการดำเนินงาน ก็ควรมีการดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

(๒) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อปรับปรุงโครงการภายใต้การให้บริการขั้นพื้นฐาน แก่ประชาชน ดังนี้

(๒.๑) โครงการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก ควรมีการส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก โดย ควรกำหนดขนาดของโรงเรียน จำนวนนักเรียน และงบประมาณในการจัดการเรียนการสอนให้ชัดเจน นอกจากนี้ เห็นว่า การถ่ายโอนสถานศึกษาให้อยู่ในสังกัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐบาลควรอุดหนุนงบประมาณ โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้บริหารจัดการร่วมกับโรงเรียนที่ถ่ายโอน โดยการยิदनักเรียนเป็น ศูนย์กลางในการบริหารจัดการด้านการศึกษาให้มีมาตรฐานเทียบเท่าโรงเรียนในเขตเมือง รวมทั้งควรมี การแก้ไขระเบียบกฎหมายเพื่อเปิดช่องทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เข้ามาให้การสนับสนุนการดำเนินงาน โครงการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กได้มากขึ้น

(๒.๒) **โครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน** เนื่องจากปัจจุบันประชาชนให้ความสนใจในเรื่องเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มากขึ้น ดังนั้น ควรให้ความสำคัญในการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน โดยการสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ รวมทั้งการจัดสรรบุคลากรเพื่อเข้ามาดูแลและให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนเมื่อมีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชนขึ้น โดยเห็นว่าจะทำให้ชุมชน/ท้องถิ่นสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้โดยสะดวกและรวดเร็ว ทั้งนี้ การจัดตั้งศูนย์ฯ ควรมีการกระจายให้ทั่วถึงทุกหมู่บ้าน

(๒.๓) **โครงการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม** เนื่องจากปัจจุบันเด็กและเยาวชนขาดความสนใจในเรื่องคุณธรรมและจริยธรรม โดยมุ่งเน้นให้ความสนใจด้านวัตถุนิยมมากกว่า นอกจากนี้ การอบรมคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่เด็กและเยาวชนยังไม่เกิดผลเท่าที่ควร โดยเห็นว่าทุกภาคส่วนควรเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความคุ้มค่ากับงบประมาณและประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น

ค. กลุ่มโครงการด้านการให้บริการขั้นพื้นฐานแก่ประชาชนที่สนับสนุนนโยบายด้านการบริหารจัดการที่ดีของรัฐบาล

๘. โครงการยุติธรรมจังหวัด

การจัดตั้งสำนักงานยุติธรรมจังหวัดเป็นการนำแนวคิดในการนำภารกิจของหน่วยงานสังกัดกระทรวงยุติธรรมในจังหวัดมาบูรณาการการทำงานร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญที่ส่งผลต่อประชาชน คือ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในพื้นที่ทั้งระบบอย่างรวดเร็วและเท่าเทียมกัน รวมทั้งคุ้มครองสิทธิเสรีภาพประชาชน ป้องกันและควบคุมอาชญากรรม แก้อภัย บำบัด และฟื้นฟูผู้กระทำผิด ตลอดจนประสานความร่วมมือกับองค์กรและหน่วยงานต่างๆ ทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงยุติธรรม โดยมีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมในจังหวัด สับเปลี่ยนหมุนเวียนกันมาปฏิบัติงานตามภารกิจที่กระทรวงยุติธรรมมอบหมายให้ดำเนินการ ๒๑ กระบวนงาน และมีระบบกลไกการสนับสนุน (Back Office) จากส่วนกลาง เช่น ระบบการติดตามประเมินผล ระบบการจูงใจและการพัฒนาบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน

กิจกรรมสำคัญที่สนับสนุนนโยบายด้านการบริหารจัดการที่ดีของรัฐบาล คือ การจัดตั้งศูนย์บริการร่วมสำนักงานยุติธรรมจังหวัดที่มีลักษณะเป็น One Stop Service ในงานบริการ ๓ ประการของทุกงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม คือ

- (๑) การให้บริการข้อมูลและคำปรึกษา
- (๒) การรับเรื่องขออนุมัติหรือขออนุญาต
- (๓) การรับเรื่องร้องทุกข์ รับแจ้งเบาะแสยาเสพติด และการรับแจ้งบุคคลสูญหาย โดยมีหน่วยงาน และประเภทงานที่ให้บริการ โดยรวมงานคลินิกยุติธรรม เป็นภารกิจของศูนย์บริการร่วมด้วย

นอกจากนี้ยังมีเรื่องของการจัดตั้งศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชน โดยการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนรวมตัวเป็นเครือข่ายยุติธรรมชุมชน และศูนย์ดำเนินการฝึกอบรมเครือข่ายเหล่านั้นให้มีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับงานยุติธรรมด้วย

ภาพกิจกรรมโครงการยุติธรรมจังหวัด

จากการตรวจราชการสำนักงานยุติธรรม จังหวัดของผู้ตรวจราชการกระทรวงยุติธรรม จำนวน ๑๕ เขตตรวจราชการ ๔๕ จังหวัด ผลการดำเนินงาน ในภาพรวมพบว่า สำนักงานยุติธรรมจังหวัดแต่ละแห่ง สามารถดำเนินการไปได้ด้วยดี มีจำนวนประชาชนเข้ามาใช้บริการในภารกิจของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด เพิ่มขึ้น รวมทั้งระบบการบริหารจัดการของ สำนักงานยุติธรรมจังหวัดมีแนวโน้มไปในทางที่ดียิ่งขึ้น

สำหรับในปีงบประมาณต่อไป กระทรวงยุติธรรมมีเป้าหมายในการผลักดันโครงสร้างของ สำนักงานยุติธรรมจังหวัดให้มีโครงสร้างที่ชัดเจน เพื่อจะได้รองรับการให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนมากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม ยังคงพบปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ ในการดำเนินงานของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด ได้แก่

- (๑) การขาดแคลนอัตรากำลังและวัสดุครุภัณฑ์
- (๒) เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีทักษะในการปฏิบัติงานยังไม่เพียงพอ
- (๓) การจัดทำสถิติข้อมูลการดำเนินงานยังไม่เป็นปัจจุบันเท่าที่ควร
- (๔) การขาดการประสานการดำเนินงานเชิงบูรณาการระหว่างหน่วยงานในส่วนภูมิภาค
- (๕) การมีโอกาสนำเสนอผลประโยชน์จากประชาชนในบางกระบวนการ
- (๖) ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในความปลอดภัยเกี่ยวกับกระบวนการรักษาข้อมูลที่เป็นความลับ
- (๗) การให้บริการของศูนย์บริการร่วม ยังไม่สามารถให้บริการได้ครบทั้ง ๒๑ กระบวนการ
- (๘) การประชาสัมพันธ์บทบาทภารกิจ หน้าที่ของสำนักงานยุติธรรมจังหวัดยังไม่เพียงพอและทั่วถึง
- (๙) ที่ตั้งของสำนักงานยุติธรรมจังหวัดบางแห่งไม่สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างเต็มที่

ผู้ตรวจราชการกระทรวงยุติธรรม ได้ให้ข้อเสนอแนะในภาพรวม ดังนี้

(๑) ควรมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการฯ และการจัดทำสถิติข้อมูล การดำเนินงานและการให้บริการประชาชน รวมทั้งควรมีการจัดการประชุมคณะกรรมการบริหารสำนักงาน ยุติธรรมจังหวัดอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ควรกำกับดูแลให้มีการเชิญที่ปรึกษาของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด เข้าร่วมประชุมด้วยทุกครั้ง เพื่อประสานความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาและปรับปรุงการดำเนินงานให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(๒) ควรมีการกำหนดโครงการ/แผนงานให้เหมาะสมกับงบประมาณที่ได้รับ ในกรณีที่เครื่องมือ/ อุปกรณ์สำนักงานฯ มีน้อยและเกิดขัดข้องบ่อยครั้ง และไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ขอให้สำนักงานฯ บริหาร จัดการทรัพยากรร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมแก้ไขปัญหาในเบื้องต้น รวมทั้งนำข้อมูลปัญหา อุปสรรคต่างๆ มาวิเคราะห์ปรับปรุง จัดทำแผนเชิงยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในพื้นที่ ให้มากที่สุด

(๓) ควรมีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานเครือข่ายยุติธรรมชุมชน เพื่อการกำหนดแผนงาน การให้บริการประชาชนที่เหมาะสมกับพื้นที่ต่อไป

(๔) ควรมีการประชุมชี้แจงและวางแผนการดำเนินงานตามโครงการฯ รวมทั้งการกำหนดแผนงาน และขั้นตอนในการให้บริการประชาชนตามกระบวนการงานต่างๆ ให้เหมาะสม และควรปรับลดขั้นตอนการดำเนินงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและการให้บริการประชาชน

(๕) ควรมีการติดตามและประเมินผล โดยเฉพาะในเรื่องความพึงพอใจในการให้บริการของ ประชาชนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง โดยนำข้อมูลจากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนผู้ให้บริการมา พัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความเชื่อมั่นของประชาชนในการมา ขอรับบริการ สำหรับกรณีพื้นที่ของสำนักงานฯ ที่มีอยู่อย่างจำกัดและไม่เหมาะสม ขอให้คณะกรรมการบริหาร จัดการสำนักงานยุติธรรมจังหวัดบริหารจัดการพื้นที่และประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง เพื่อเพิ่มความสามารถในการให้ บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยพึงระลึกว่าการปฏิบัติงานที่จริงจัง รวดเร็ว ตอบสนอง ความต้องการของประชาชนได้ในทางที่ถูกต้อง จะเป็นการประชาสัมพันธ์ที่ได้ผลดีมาก

(๖) ควรมีการติดตามการบันทึกข้อมูล สถิติผลการดำเนินงานให้เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอและต่อ เนื่อง เพื่อให้สามารถค้นหาข้อมูลได้ถูกต้อง สะดวกและรวดเร็ว รวมทั้งควรมีการประชาสัมพันธ์บทบาท ภารกิจ และหน้าที่ของสำนักงานยุติธรรมจังหวัดลงสู่ประชาชน อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง และควรมีการดำเนินการใน เชิงรุกร่วมกับภาคเอกชนในทุกภารกิจของสำนักงานฯ เพื่อเพิ่มช่องทางในการให้บริการประชาชนได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

(๗) ควรมีการจัดการอบรมให้ความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน รวมทั้งการถ่ายทอดความรู้และ ประสบการณ์ในการดำเนินงานให้เจ้าหน้าที่ผู้มาปฏิบัติงานในสำนักงานยุติธรรมจังหวัด และพนักงานจ้างเหมา บริการที่ปฏิบัติงานในสำนักงานยุติธรรมจังหวัดอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง โดยเฉพาะความรู้พื้นฐานในเรื่อง งานสารบรรณ งานการเงิน งานพัสดุ และอื่นๆ เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาคความผิดพลาดในการปฏิบัติ หน้าที่ และการขาดแคลนอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งควรมีการสร้างขวัญและกำลังใจใน การปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การยกย่องหรือประกาศเชิดชูเกียรติ การมอบ ใบประกาศหรือใบเกียรติบัตรให้แก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานดีเด่นประจำสำนักงานยุติธรรมจังหวัด เป็นต้น

แม้ว่าโครงการยุติธรรมจังหวัดจะไม่ได้ถูกจัดไว้เป็นโครงการที่ทำการสำรวจความคิดเห็นของผู้ บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้มีบทบาทหรือมีส่วนได้ ส่วนเสียกับโครงการยุติธรรมจังหวัดนี้โดยตรง แต่ด้วยข้อมูลของโครงการดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ถ้าได้นำไปเผย แพร่หรือติดต่อกับประชาชนผ่านทางศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชนที่ตั้งขึ้นในจังหวัดได้ ก็จะเป็นประโยชน์กับ ประชาชนและเข้าไปใช้บริการศูนย์บริการร่วมของสำนักงานยุติธรรมจังหวัดมากขึ้น

ง. การบูรณาการโครงการภายใต้กลุ่มโครงการการให้บริการขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน โดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

ภารกิจของการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีต่อกลุ่มโครงการด้านการให้บริการขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน คือ การบูรณาการโครงการภายใต้กลุ่มโครงการดังกล่าว เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรภาครัฐและเกิดประโยชน์กับประชาชนมากขึ้น ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี พบว่า

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (นายจตุรงค์ บัญญัติโลก)
ตรวจติดตามโครงการบูรณาการในพื้นที่

๑. โครงการพัฒนารัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์
กับโครงการยุติธรรมจังหวัดน่าจะไปด้วยกันได้ เนื่องจากสำนักงานยุติธรรมจังหวัดหรือหน่วยงานสังกัด

กระทรวงยุติธรรมที่อยู่ในจังหวัด มีข้อมูลของหน่วยงานจำนวนมากที่ต้องการความปลอดภัยสูง ในขณะที่จุดแข็งของเครือข่าย GIN เน้นในเรื่องความปลอดภัยของข้อมูลอยู่แล้ว ซึ่งจากการตรวจสอบกับกระทรวง ICT พบว่า หน่วยงานสังกัดกระทรวงยุติธรรมไม่อยู่ในแผนของกระทรวง ICT ที่จะกำหนดเป็นหน่วยงานนำร่องที่จะใช้เครือข่าย GIN จึงได้ประสานไปทางกระทรวง ICT เพื่อขอให้พิจารณาหน่วยงานสังกัดกระทรวงยุติธรรมเป็นหน่วยงานแรกๆ ที่จะได้ใช้เครือข่าย GIN ในปีต่อไป

๒. โครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชนกับโครงการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก เป็นแนวคิดที่เกิดจากการมองปัญหาการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก โดยเฉพาะที่ไม่สามารถยุบหรือควบรวมกับโรงเรียนอื่นได้ เมื่อไม่สามารถยุบได้ก็ต้องมีกลยุทธ์ในการที่จะดึงดูดชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก หรือตั้งงบประมาณจากพื้นที่เข้ามาพัฒนาโรงเรียน ซึ่งกรณีที่กำลังกล่าวถึงนี้ ยุทธศาสตร์ของการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดขึ้นก็ดี เขตพื้นที่การศึกษาที่กำหนดขึ้นก็ดี เป็นเรื่องของการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์ในรอบของกระทรวงศึกษาธิการซึ่งยังไม่เพียงพอจำเป็นจะต้องร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ นอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการด้วย ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีได้นำความคิดนี้ไปพูดคุยกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ตรวจเยี่ยมซึ่งไม่สามารถลงพื้นที่ได้ทุกสำนักงานเขตฯ ทุกจังหวัดได้ หลักใหญ่ใจความก็คือโรงเรียนขนาดเล็กที่มีปัญหานักเรียนน้อยมาก ควบรวมไม่ได้ยุบไม่ได้ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาสามารถประสานความร่วมมือกับท้องถิ่นและสามารถขอความร่วมมือท้องถิ่นในการตั้งกิจกรรมอื่นๆ เช่น ศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน ให้มาตั้งอยู่ที่โรงเรียนขนาดเล็กเพื่อให้โรงเรียนขนาดเล็กสามารถพัฒนาและมีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งก็ได้มีการตอบรับและความร่วมมือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดต่างๆ เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามความพยายามอาจต้องใช้ระยะเวลาเนื่องจากศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน คงขยายตัว

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (นายมงคล สุขสมบุญ)
ตรวจติดตามโครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน ณ จ.ตราด

หัวหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (นายธีรภัทร สันติเมทนีดล)
ร่วมประชุมปรึกษาหารือกับที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

ไม่ทันกับความต้องการของชุมชนที่มีอยู่มากมายในขณะนี้ แต่ทั้งนี้ในภาพรวมผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีได้ให้ข้อเสนอแนะ ไปที่กระทรวง ICT และกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อพิจารณากำหนดเป็นนโยบายให้โครงการทั้งสองสามารถเกื้อกูลกันให้มีความสำคัญกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน ในโรงเรียนขนาดเล็กที่ขอรับการสนับสนุนผ่านทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้น และเมื่อนั้นโรงเรียนขนาดเล็กที่เจียบเหงาและเป็นปัญหาคุณภาพการเรียนการสอนและขวัญกำลังใจของครูก็จะกลับมาคึกคักเป็นศูนย์กลางและเป็นที่พึ่งของชุมชนได้อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้นคนในชุมชน/ท้องถิ่นก็จะไม่นำลูกหลานของตนไปเรียนหนังสือที่อื่น

๓. โครงการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กกับโครงการศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ เป็นเรื่องของกรมการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กที่เป็น “โรงเรียนวัด” ที่วัดหรือชุมชน/ท้องถิ่น ไม่ยอมให้ยุบหรือคว่ำรวมทั้งๆ ที่นักเรียนมีจำนวนลดลงทุกปี ผู้บริหารขาดขวัญกำลังใจด้วยเหตุผลเดียวกัน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา วัด และชุมชน/ท้องถิ่นต้องร่วมมือกัน เพื่อทำให้โรงเรียนขนาดเล็กในวัดเป็นศูนย์รวมของการทำกิจกรรม ซึ่งการตั้งโรงเรียนพระพุทธศาสนาในโรงเรียนขนาดเล็กมีกฎ กติกาที่ทำได้อยู่แล้ว เรื่องนี้ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีได้พูดคุยกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่งทุกจังหวัดและแจ้งข้อเสนอแนะไปที่กระทรวงที่เกี่ยวข้องในส่วนกลางแล้วเช่นกัน

ในเรื่องของการตรวจราชการแบบบูรณาการที่หลักใหญ่ใจความอยู่ที่การรับฟังความคิดเห็นของผู้แทนภาคประชาชนเกี่ยวกับโครงการที่สนับสนุนนโยบายของรัฐบาลด้วย ซึ่งสำหรับกลุ่มโครงการการให้บริการขั้นพื้นฐานแก่ประชาชนก็เช่นกันที่ได้มีการสอบถามความคิดเห็นของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนที่เน้นโครงการที่เป็นโครงการสำคัญของกลุ่มฯ รวม ๓ เรื่อง คือ โครงการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก โครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน และโครงการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม การสอบถามความคิดเห็นเป็นลักษณะของการเสนอปัญหาให้เครือข่ายที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนและขอความเห็นข้อเสนอแนะต่อการแก้ปัญหาและการพัฒนา ในฐานะที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิของจังหวัดความเห็นและข้อเสนอแนะหลายส่วนเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาปรับปรุงโครงการของกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีก็ได้ส่งความเห็นและข้อเสนอแนะเหล่านั้นไปให้กระทรวงที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้ว

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (นายชัชทอง โอภาสศิริวิทย์)
ตรวจติดตามโครงการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก ณ จ.ภูเก็ต

กลุ่มโครงการด้านการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

งานการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมเป็นงานที่อยู่ในแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการ เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล ในนโยบายที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงอุตสาหกรรม ได้คัดเลือกโครงการรวม ๓ โครงการ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมไว้ในแผนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ ประกอบด้วย โครงการดำเนินการจัดการบริหารลุ่มน้ำ ๒๕ ลุ่มน้ำ โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม และโครงการป้องกันผลกระทบด้านมลพิษของสถานประกอบการ เพื่อตรวจติดตาม เฝ้าระวัง พัฒนา และปรับปรุง ให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนมากที่สุด โดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีจะไปดูแลการบูรณาการกันระหว่างโครงการดังกล่าวเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรและเกิดประโยชน์กับประชาชนมากขึ้นไปอีก

เหตุผลที่ผู้ตรวจราชการเลือกที่จะตรวจติดตามโครงการด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมก็เนื่องจากว่า ได้มีการตรวจสอบทางวิชาการก่อนหน้า โดยการวิเคราะห์ความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ และความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของโครงการเหล่านั้นแล้ว พบว่า มีค่าดัชนีความเสี่ยงสูง หากผู้ตรวจราชการไม่เข้าไปตรวจติดตาม อาจส่งผลกระทบต่อผลสำเร็จของโครงการ ภาพพจน์ของรัฐบาล และประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ ซึ่งจากการตรวจติดตามของผู้ตรวจราชการเจ้าภาพโครงการมีผลการตรวจติดตาม ดังนี้

๑. โครงการดำเนินการจัดการบริหารลุ่มน้ำ ๒๕ ลุ่มน้ำ

โครงการดำเนินการจัดการบริหารลุ่มน้ำ ๒๕ ลุ่มน้ำ เป็นโครงการภายใต้แผนการตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรน้ำเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ และดำเนินการโดยสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๑ - ๑๐ ซึ่งเป็นหน่วยงานระดับพื้นที่ ดำเนินการในพื้นที่ลุ่มน้ำ ๒๕ ลุ่มน้ำ (ทั่วประเทศ) ภายใต้วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมสนับสนุน

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นางอรพินท์ วงศ์ชุมพิก) พร้อมด้วย ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายวิรัตน์ ขาวอุปถัมภ์ นายปรีชา จันทศิริตานนท์ นางพรทิพย์ ปันเจริญ และนายอดิศักดิ์ ทองไข่มุกต์) ประชุมร่วมกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเพื่อรับฟังการรายงานผลการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการ เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๑

การมีส่วนร่วมและเสริมสร้างขีดความสามารถขององค์กรลุ่มน้ำ ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรผู้ใช้น้ำ ตลอดจนปลูกจิตสำนึกให้แก่วงศ์เป้าหมายได้ตระหนักถึงการสงวน อนุรักษ์ พัฒนา พื้นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรน้ำให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืน กิจกรรมดำเนินการตามแผนการดำเนินงาน ประกอบด้วย การบริหารจัดการองค์กรลุ่มน้ำและเครือข่ายเป็นระบบลุ่มน้ำ เผยแพร่ให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของประชาชน องค์กรลุ่มน้ำ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการตรวจติดตามของผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับ ผู้ตรวจราชการกรมทรัพยากรน้ำ และที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า การดำเนินงาน มีความคืบหน้าเป็นลำดับ โดยสำนักงานทรัพยากรน้ำภาคที่ ๑๐ สามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามแผนได้ครบถ้วน แล้วเสร็จ รวมถึงได้มีการคัดสรรผู้แทนเพื่อแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการลุ่มน้ำสามารถดำเนินการแล้ว ทั้งนี้ ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนได้ให้ความเห็นวาทะคุณอนุกรรมการฯ และคณะทำงานฯ มีจำนวนมากแต่ยังไม่ครอบคลุมถึงผู้ที่มีความรู้หรือผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพยากรน้ำ รวมทั้งภาคประชาชนในบางพื้นที่ยังมีความตื่นตัวในเรื่องของการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำไม่มากเท่าที่ควร

ในการนี้ ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ให้ข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินงานในปีต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของที่ปรึกษาฯ โดยให้กรมทรัพยากรน้ำจัดตั้งคณะทำงานในลักษณะเครือข่ายที่ทำหน้าที่ในการเฝ้าระวัง และดูแลด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดยพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ด้านทรัพยากรน้ำ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์เชิงรุกให้มากขึ้น ตลอดจนให้กรมทรัพยากรน้ำปรับตัวชี้วัดให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น

ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายวิรัตน์ ขาวอุปถัมภ์ และนางพรทิพย์ บันเจริญ) ลงพื้นที่ตรวจราชการโครงการดำเนินการจัดการบริหารลุ่มน้ำ ๒๕ ลุ่มน้ำ พร้อมรับฟังความคิดเห็นจากภาคประชาชน เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๑ ณ จ.ราชบุรี

ทั้งนี้ ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีการติดตามการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ได้ให้ไว้ จากการรายงานผลพบว่า หน่วยงานส่วนกลางและหน่วยปฏิบัติระดับพื้นที่ได้นำข้อเสนอแนะไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม ปัญหาที่กล่าวถึงในหลายๆ ประการจึงได้รับการแก้ไขและเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น ส่งผลให้การดำเนินงานโครงการสามารถดำเนินงานได้แล้วเสร็จ ตามแผนที่ได้กำหนดไว้

๒. โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม

โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม เป็นหนึ่งในโครงการสำคัญของรัฐบาลที่ดำเนินงานโดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในความดูแลรับผิดชอบของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑-๑๖ ซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติในระดับพื้นที่ ภายใต้วัตถุประสงค์เพื่อประสานและสร้างเครือข่ายการพัฒนาคุณภาพบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม และเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในด้านการรักษาและฟื้นฟูคุณภาพน้ำ

ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นางพรทิพย์ บันเจริญ) ประชุมร่วมกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรของ อปท.ฯ เพื่อรับฟังการรายงานผลการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรค เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๑ ณ จ.นครสวรรค์

ด้านการจัดการขยะมูลฝอย ของเสียอันตรายและการใช้ประโยชน์จากของเสียและด้านอื่นๆ ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของพื้นที่ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มีการดำเนินงานจัดการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้วยการให้ความสำคัญในเรื่องของการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพ สิ่งแวดล้อมระดับท้องถิ่น การรักษาและฟื้นฟูคุณภาพน้ำ รวมถึงการจัดการขยะมูลฝอย และของเสียอันตราย

ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตระหนักถึงความสำคัญของโครงการ จึงได้ตรวจติดตามผลการดำเนินงานโครงการดังกล่าวข้างต้นอย่างต่อเนื่องเป็นระยะๆ โดยการตรวจราชการแบบบูรณาการ ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรีได้กำหนดไว้เป็น ๓ รอบ ของผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยได้มีการลงพื้นที่และจัดการประชุม เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานตลอดจนปัญหาอุปสรรคจากหัวหน้าหน่วยงานระดับปฏิบัติผู้ดูแลรับผิดชอบ การดำเนินงานโครงการในพื้นที่มาชี้แจง ซึ่งผู้ตรวจราชการกระทรวงฯ ได้เชิญที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ด้านสิ่งแวดล้อมมาเข้าร่วมการประชุม และให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

จากการตรวจติดตามของผู้ตรวจราชการกระทรวงฯ และที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน พบว่าในการบริหารโครงการยังมีข้อจำกัดในเรื่องบุคลากรและงบประมาณที่ได้รับซึ่งไม่เพียงพอ และการกำหนดหลักสูตรการจัดการฝึกอบรมให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มเป้าหมายที่กำหนดโดยหน่วยงานส่วนกลางเป็นแบบมาตรฐานที่ใช้กับทุกพื้นที่ดำเนินงาน เมื่อนำมาใช้ในทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมจึงไม่สอดคล้องกับแต่ละสภาพพื้นที่ที่มีความแตกต่างกัน ทำให้ต้องปรับแผนและต้องขออนุมัติจากหน่วยงานส่วนกลางซึ่งต้องใช้ระยะเวลาส่งผลให้การดำเนินงานในบางพื้นที่มีความล่าช้า ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้เดิมตลอดจนจำนวนเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมรับการฝึกอบรมในบางพื้นที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้ตรวจราชการกระทรวงฯ ได้ให้ข้อเสนอแนะ เพื่อแก้ไขปัญหาที่พบในด้านบริหารโครงการ โดยได้ให้หน่วยปฏิบัติงานในระดับพื้นที่รวบรวมประเด็นปัญหาเสนอผู้บริหารหน่วยงานส่วนกลางได้รับทราบ เพื่อเร่งรัดแก้ไขปัญหา และผู้ตรวจราชการกระทรวงฯ ได้นำเรียนผู้บริหารกระทรวงฯ ได้รับทราบสำหรับเรื่องของการกำหนดหลักสูตรได้เสนอแนะให้หน่วยงานส่วนกลางร่วมกับหน่วยปฏิบัติระดับพื้นที่ปรับหลักสูตรให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแต่ละพื้นที่ และคำนึงถึงความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย การนำไปใช้ประโยชน์เป็นสำคัญ โดยเฉพาะการกำหนดช่วงระยะเวลาให้เหมาะสม การขยายกลุ่มเป้าหมายด้วยการให้ความสำคัญกับการจัดการฝึกอบรมผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควบคู่กับการดำเนินงานประชาสัมพันธ์เชิงรุกที่เน้นประโยชน์ที่จะพึงได้รับให้มากขึ้น รวมถึงให้มีการติดตามผลการนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าอบรมไปใช้และขยายผลในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่เป็นรูปธรรม ทั้งนี้ ผู้ตรวจราชการกระทรวงฯ ได้มีการติดตามการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ได้ให้ไว้ จากรายงานผลที่ได้รับ พบว่าหน่วยงานส่วนกลางและหน่วยปฏิบัติระดับพื้นที่ได้นำข้อเสนอแนะไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม ปัญหาที่กล่าวถึงในหลายๆ ประการ ได้รับการแก้ไขและเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น ส่งผลให้การดำเนินงานโครงการสามารถดำเนินงานได้แล้วเสร็จ ตามแผนที่ได้กำหนดไว้

๓. โครงการป้องกันผลกระทบด้านมลพิษของสถานประกอบการ

โครงการป้องกันผลกระทบด้านมลพิษของสถานประกอบการ เป็นโครงการภายใต้แผนการตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ โดยการดูแลของอุตสาหกรรมจังหวัดซึ่งเป็นหน่วยงานในพื้นที่ มีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นการเฝ้าระวังการเกิดผลกระทบด้านมลพิษของสถานประกอบการที่มีต่อชุมชน การลดมลพิษด้านสิ่งแวดล้อม

ผู้ตรวจราชการกระทรวงอุตสาหกรรม (นายประพัฒน์ วนาพิทักษ์)
เปิดการสัมมนาชี้แจงแนวทางการเฝ้าระวังการเกิดมลพิษ
โครงการป้องกันผลกระทบด้านมลพิษของสถานประกอบการ
เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ณ จ.ชุมพร

กิจกรรมศึกษาดูงาน
โครงการป้องกันผลกระทบด้านมลพิษของสถานประกอบการ
สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ๑๔ จังหวัดภาคใต้
เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ - ๒ มีนาคม ๒๕๕๑
ณ จ.ปทุมธานี นครราชสีมา และขอนแก่น

ที่เกิดจากสถานประกอบการ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของชุมชน ใช้งบประมาณ ๑๒,๙๐๐,๐๐๐ บาท ดำเนินการทั่วประเทศ กลุ่มเป้าหมายของโครงการคือ ผู้เกี่ยวข้องที่อยู่ใกล้สถานประกอบการ และสถานประกอบการที่ได้รับการยอมรับจากชุมชน และหน่วยงานต่างๆ ในเรื่องของการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น และมีกลุ่มเป้าหมายในแต่ละจังหวัด ดังนี้

๑. ชุมชน/NGO จำนวน ๓๐ คน
๒. ผู้ประกอบ จำนวน ๑๐ คน
๓. เจ้าหน้าที่รัฐ/อปท. จำนวน ๔๐ คน

ซึ่งมีความสอดคล้องหรือสนับสนุนประเด็นนโยบาย/ยุทธศาสตร์ของรัฐบาลในด้านนโยบายที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ประเด็นยุทธศาสตร์ของกระทรวงในด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมภาคอุตสาหกรรมอย่างสมดุลและยั่งยืน มีผลการตรวจติดตามของผู้ตรวจราชการกระทรวง อุตสาหกรรม ดังนี้

แผนและผลการดำเนินงาน

๑. จัดสัมมนาชี้แจงแนวทางการเฝ้าระวัง
๒. จัดศึกษาดูงานในสถานประกอบการ

การดำเนินงาน			การใช้งบประมาณ		
แผน	ผล	%	แผน	ผล	%
๖,๐๐๐	๖,๔๓๙	๑๐๗.๓๒	๔,๕๐๐,๐๐๐	๔,๔๕๙,๕๔๐	๙๙.๑๐
๓,๘๒๔	๓,๔๐๖	๘๙.๐๗	๖,๐๐๐,๐๐๐	๕,๗๘๔,๙๑๒	๙๖.๔๒

ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการ

๑. ประชาสัมพันธ์โครงการ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเข้าไปอย่างทั่วถึง
๒. มีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทุกจังหวัด
๓. กำหนด Scope เนื้อหาที่วิทยากรบรรยายให้มีมาตรฐานเดียวกันทุกจังหวัด

○ การบูรณาการโครงการภายใต้กลุ่มโครงการป้องกันผลกระทบด้านมลพิษของสถานประกอบการ โดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

ภารกิจการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ต่อกลุ่มโครงการด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม คือ การบูรณาการโครงการภายใต้กลุ่มโครงการดังกล่าว เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรภาครัฐ และเกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชนมากขึ้น ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีพบว่า ทั้ง ๓ โครงการ คือ โครงการดำเนินการจัดการบริหารลุ่มน้ำ ๒๕ ลุ่มน้ำ โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม และโครงการป้องกันผลกระทบด้านมลพิษของสถานประกอบการ ซึ่งทั้ง ๓ โครงการ สามารถดำเนินการควบคู่กันไปได้ จากการตรวจติดตามของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี พบว่า

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี
(นายชัชทอง โอภาสศิริวิทย์)
ตรวจราชการแบบบูรณาการฯ การบริหารจัดการ
สิ่งแวดล้อม โครงการดำเนินการจัดการบริหารลุ่มน้ำ
ณ จ.อุดรธานี

๑. โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม กับโครงการดำเนินการจัดการบริหารลุ่มน้ำ ๒๕ ลุ่มน้ำ

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคซึ่งรับผิดชอบโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ในบางแห่งได้ใช้วิธีเชิญอนุกรรมการหรือคณะทำงานของลุ่มน้ำเข้ารับการอบรมในโครงการด้วย ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในลุ่มน้ำเดียวกันได้ส่วนหนึ่ง และในบางแห่งได้เชื่อมโยงผู้เข้ารับการอบรม เช่น กรณีพื้นที่ลุ่มน้ำเดียวกัน โดยกำหนดให้กลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ต้นน้ำ ได้ศึกษาเรียนรู้ปัญหาส่วนปลายน้ำ และในกรณีต่างลุ่มน้ำด้วย เช่น กำหนดให้กลุ่มเป้าหมาย ในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่กลองศึกษาเรียนรู้ในพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี เป็นต้น

๒. โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม กับโครงการป้องกันผลกระทบด้านมลพิษของสถานประกอบการ

โครงการป้องกันผลกระทบด้านมลพิษของสถานประกอบการเป็นเรื่องของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด พบว่าในบางแห่งแม้ไม่มีหลักสูตรการฝึกอบรมตามโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมครอบคลุมปัญหาและผลกระทบด้านมลพิษของสถานประกอบการโดยตรง แต่ก็มีคำอธิบายในการจัดทำแผนปฏิบัติการ เพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับท้องถิ่น ที่เน้นการวางแผนที่มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาของท้องถิ่นและสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การพิจารณาแผนงาน/โครงการภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดของสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ได้ประสานและให้ความรู้กับบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเรื่องมลพิษของสถานประกอบการ ซึ่งเกิดจากความร่วมมือระหว่างสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคกับสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด จากการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดร่วมกัน ได้นำผลไปผลักดันให้ข้อมูลในการจัดทำแผนปฏิบัติการระดับท้องถิ่นดังกล่าว จึงอาจถือเป็นความร่วมมือการบูรณาการเพื่อให้บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าใจในเรื่องของการจัดการมลพิษของสถานประกอบการในแนวเดียวกันนี้ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคบางแห่งยังได้มีการจัดทำแผนงาน/โครงการที่สอดคล้องกับหน่วยงานต่างๆ มีการส่งเสริมความรู้ด้านการบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement) เช่น การผลักดันให้ท้องถิ่นได้ดำเนินการเรื่องการจัดเก็บค่าธรรมเนียมในการบำบัดน้ำเสีย การส่งเสริมให้ท้องถิ่นได้นำหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่ายมาใช้บังคับกับสถานประกอบการต่างๆ และเชิญท้องถิ่นเข้าร่วมในการสำรวจ และจัดทำฐานข้อมูลด้านแหล่งกำเนิดมลพิษ โดยได้ประสานงานกับสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องด้วย

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (นายระพีพันธุ์ สริวัฒน์)
ร่วมหารือกับที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน
ณ จ.นครศรีธรรมราช

ในเรื่องของการตรวจราชการแบบบูรณาการมีหลักใหญ่ใจความอยู่ที่การรับฟังความคิดเห็นของผู้แทนภาคประชาชนเกี่ยวกับโครงการ ที่สนับสนุนนโยบายของรัฐบาลด้วย สำหรับกลุ่มโครงการด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมได้มีการสอบถามความคิดเห็นของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนที่เน้นโครงการที่เป็นโครงการสำคัญของการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมทั้ง ๓ โครงการ ซึ่งมีผลการสอบถามความคิดเห็นเป็นลักษณะของการเสนอปัญหาและขอความเห็น/

ข้อเสนอแนะจากเครือข่ายที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ในฐานะที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิของจังหวัด ความเห็นและข้อเสนอแนะหลายส่วนเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาปรับปรุงโครงการของกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีได้ส่งความเห็นและข้อเสนอแนะเหล่านั้นไปให้กระทรวงที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้ว มีผลการสำรวจความคิดเห็นสรุปได้ดังนี้

๑. โครงการดำเนินการจัดการบริหารลุ่มน้ำ ๒๕ ลุ่มน้ำ

จังหวัดได้จัดทำโครงการเพื่อสนองพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในการดูแลรักษาและฟื้นฟูแหล่งน้ำ และมีแผนในการดูแลรักษาและฟื้นฟูแหล่งลุ่มน้ำ และมีแผนบูรณาการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ กิจกรรมเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์และรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการดูแลแหล่งน้ำให้ ประชาชนในพื้นที่ ซึ่งผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ให้ข้อเสนอแนะ

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี
(พลตำรวจโทเกษม วัฒนดี)
ตรวจราชการแบบบูรณาการฯ
การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม

ให้กรมทรัพยากรน้ำ “พิจารณา ทบทวนปรับแผนงานและแผนเงินให้รองรับกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ในแง่ของระยะเวลาด้วย” อย่างไรก็ตาม ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีเห็นว่าในการบริหารจัดการลุ่มน้ำในพื้นที่ควรให้ความสำคัญกับชุมชน/ท้องถิ่นให้มากขึ้น ซึ่งในปัจจุบันพบว่าผู้บริหารท้องถิ่นมักไม่ให้ความสนใจกับนโยบายด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เท่าที่ควร ในการแก้ไขปัญหาสามารถทำได้โดยการประสานงานเพื่อบรรจุเรื่องการบริหารจัดการลุ่มน้ำทั้งระบบ สำหรับการฝึกอบรมผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม สิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน ได้เห็นถึงความสำคัญในการบริหารจัดการลุ่มน้ำทั้งระบบ ที่ต่อไปจะสามารถเข้าร่วมหรือให้การสนับสนุนเครือข่ายลุ่มน้ำในระดับสำคัญได้

ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนได้เห็นพ้องตามผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ และเห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการลุ่มน้ำในพื้นที่อย่างจริงจัง เพื่อหาแนวทางในการป้องกัน ดูแลรักษา และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นระบบ พร้อมทั้งสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการให้เหมาะสม ทั้งเรื่องน้ำท่วม ขาดแคลนน้ำ การบุกรุกป่า และการป้องกันไฟป่า โดยมีการจัดทำแผนงาน/โครงการ และเตรียมงบประมาณเพื่อรองรับนโยบาย และความต้องการของชุมชน และให้จัดเป็นนโยบายหลักของชุมชน ทั้งนี้ รัฐบาลก็ควรให้อำนาจหน้าที่แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเต็มรูปแบบ เพื่อจะได้มีการจัดตั้งองค์กรท้องถิ่น คณะกรรมการหรือเครือข่าย โดยให้ท้องถิ่น ชุมชน หรือประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมโดยเฉพาะในเขตลุ่มน้ำ เพื่อดำเนินการฟื้นฟู ดูแล อนุรักษ์ และให้ความรู้ เพื่อปลูกฝังทัศนคติให้เกิดความหวงแหนช่วยกัน บำรุงรักษา และควรใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงระบบนิเวศและระบบการจัดการลุ่มน้ำเพื่อรักษาทางน้ำสาธารณะให้คงเดิม อีกทั้งควรมีบทลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างจริงจัง รวมทั้งมีการรายงานผลการดำเนินการต่อต้านสิ่งกีดขวางอย่างสม่ำเสมอ และเพื่อให้การดำเนินงานโครงการเกิดประสิทธิภาพ สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ควรมีการ

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (นายดุสิต สันเจมสิริ)
ตรวจราชการแบบบูรณาการฯ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม
ณ วัดแม่ทย อ.ปง จ. พะเยา

จัดประชุม อบรม หรือศึกษาดูงานเพื่อให้ความรู้เรื่องการบริหารจัดการลุ่มน้ำแก่ประชาชน ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนให้การศึกษาในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา และเยาวชนได้เข้าใจ ใส่ใจ และตระหนักในเรื่องสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสร้างจิตสำนึกเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานทรัพยากรน้ำภาคควรเป็นหน่วยงานสนับสนุนให้กับหน่วยงานหรือองค์กรอื่น โดยมีวิทยากรในการให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่เจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้อง และสนับสนุนงบประมาณและเครื่องมือในการดูแลตรวจตราลุ่มน้ำอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในท้องถิ่นมีจิตสำนึกในการดูแลลุ่มน้ำ โดยการจัดประกวดพื้นที่ลุ่มน้ำเพื่อให้เจ้าของพื้นที่บริเวณลุ่มน้ำเกิดความรับผิดชอบมากขึ้น

๒. โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ถ่ายโอนภารกิจด้านสิ่งแวดล้อมให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมาย ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องมีการเสริมสร้างความเข้าใจและความเข้มแข็งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อเพิ่มศักยภาพของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีฐานองค์ความรู้ในการจัดการเพื่อการอนุรักษ์ และฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นให้สอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมจะดำเนินการฝึกอบรมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ ซึ่งแต่ละพื้นที่มีลักษณะของปัญหาที่แตกต่างกันออกไป สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคต้องใช้ความคิดริเริ่มในการกำหนดหลักสูตรและกำหนดกิจกรรมสำหรับการอบรม เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของแต่ละพื้นที่ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติได้จริง ทั้งนี้ พบว่ามีปัญหาในการดำเนินการหลายประการ ได้แก่ ผู้บริหารองค์กรใหญ่ๆ เช่น องค์กรบริหารส่วนจังหวัด/เทศบาล มักจะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในระดับดี เนื่องจากเป็นผู้ที่อยู่ในพื้นที่ จึงรู้ถึงสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ แต่ผู้บริหารส่วนใหญ่มักไม่ให้ความสำคัญ โดยมองปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องเล็ก หรือไม่เป็นปัญหา ซึ่งมักจะเน้นการพัฒนาท้องถิ่นของตนในเรื่องของอาชีพ และโครงสร้างพื้นฐานเป็นหลัก และไม่ได้มีการจัดทำแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นนั้นๆ

ในเรื่องนี้ สำนักงานสิ่งแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมในแต่ละพื้นที่ โดยคำนึงถึงสภาพแต่ละพื้นที่ อย่างไรก็ดีตาม จากการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีพบว่า ยังมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกลุ่มเป้าหมายที่ไม่ให้ความสำคัญและ/หรือสนใจในการที่จะเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการฝึกอบรมของโครงการเท่าที่ควร อันเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่ มีจำนวนจำกัด แต่มีหลายหน่วยงานเข้าไปจัดการฝึกอบรมในพื้นที่เดียวกัน ประกอบกับการจัดฝึกอบรมผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคมีความล่าช้า ทำให้เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังเล็งเห็นถึงความสำคัญไม่มากเท่าที่ควร ทั้งนี้ อาจแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยชี้แจงให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้าใจและเห็นถึงความสำคัญด้านสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมมากขึ้นกว่าเดิม เพื่อให้สามารถนำความรู้มาวางแผนพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ของตนเองได้ในระยะยาว รวมถึงมีการศึกษาดูงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ผ่านการอบรมและนำความรู้กลับไปพัฒนา และแก้ไขปัญหาในพื้นที่จนสามารถแก้ไขปัญหาในพื้นที่ได้อย่างยั่งยืน เช่น เป็นตัวอย่างให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ได้เห็นชัดเจน เพื่อเป็นแรงจูงใจในการพัฒนาและแก้ไขสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ต่อไป

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (นายจตุรงค์ ปัญญาดี) ร่วมหารือกับที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ณ จ.นครปฐม

ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนได้มีความเห็นว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นเรื่องที่จะต้องให้ความสำคัญหรือแก้ไขในระดับต้นๆ โดยยึดนโยบายเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นนโยบายหลักในการพัฒนาท้องถิ่น และควรจัดทำแผนงาน/โครงการ ที่ชัดเจนสามารถปฏิบัติได้จริง อีกทั้งควรมีกิจกรรมต่อเนื่องทั้งระยะสั้นและระยะยาว และมีงบประมาณสนับสนุนรวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและชุมชนรับทราบและให้ความร่วมมือ และควรมีการติดตามประเมินผลในตัวชี้วัดด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาให้การสนับสนุนงบประมาณขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละปี องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการฝึกอบรมผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และประชาชนให้มีความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมรับผิดชอบช่วยกันดูแลรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในสภาพที่ดีภายใต้ข้อกฎหมายอย่างเคร่งครัด รวมทั้งควรมีการจัดตั้งองค์กร หรือเครือข่าย หรือกลุ่มอาสาสมัครในการดูแลรักษาสภาพสิ่งแวดล้อม ในรูปของคณะกรรมการ อาสาสมัครเฝ้าระวัง หรือศูนย์เฝ้าระวังให้ครบทุกพื้นที่ ทั้งนี้ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคควรพิจารณาหาแนวทางบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมร่วมกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชน องค์กรเครือข่าย หรือกลุ่มอาสาสมัคร เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาและป้องกันสิ่งแวดล้อมในระยะยาวอย่างเป็นระบบ อีกทั้งควรมีข้อมูลของท้องถิ่น เพื่อติดตามประเมินผลและรายงานต้นสังกัดทราบ และควรมีการให้รางวัลแก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ปฏิบัติงานดีเด่น เพื่อเป็นตัวอย่างหรือแบบอย่างแก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแรงจูงใจในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ต่อไป

๓. โครงการป้องกันผลกระทบด้านมลพิษของสถานประกอบการ

การสร้างจิตสำนึกให้กับชุมชนและเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันเพื่อให้เกิดการเฝ้าระวังการเกิดปัญหาด้านมลพิษเป็นเรื่องสำคัญที่สามารถป้องกันผลกระทบที่เกิดขึ้นของสถานประกอบการได้ดี แต่ในการดำเนินการก็มีปัญหาหลายประการ เช่น ในการกำหนดและคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อเป็นเครือข่ายในการเฝ้าระวังผลกระทบด้านมลพิษ ยังไม่ได้ให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้นำชุมชนเพื่อเข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (นายกมล สุขสมบุญ)
ตรวจราชการแบบบูรณาการฯ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม
ณ โรงงานยางศรีตรังแอโกรอินดัสตรี จ.ชลบุรี

ในเรื่องนี้ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดในแต่ละพื้นที่ได้ดำเนินการเพื่อกระตุ้นให้เครือข่ายที่มีอยู่แล้วเกิดความเข้มแข็ง ซึ่งอยู่ระหว่างการสร้างเครือข่ายใหม่ โดยเน้นเครือข่ายชุมชน และผู้ประกอบการที่เป็น NGO เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์ โดยขอให้เครือข่ายรายงานหรือแจ้งข้อมูลผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมให้ทราบ เพื่อจะได้ดำเนินการหรือแก้ไขปัญหาได้ทันเหตุการณ์ อย่างไรก็ตาม จากการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี พบว่า ในการป้องกันผลกระทบด้านมลพิษให้เกิดประสิทธิภาพนอกจากการให้ความสำคัญกับผู้ประกอบการและชุมชนแล้ว ก็ควรให้ความสำคัญกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เพื่อให้

ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการฝึกอบรมการพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม และเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง

สิ่งแวดล้อมสามารถเป็นเครือข่ายในการเฝ้าระวังผลกระทบด้านมลพิษดังกล่าว ซึ่งอาจทำได้โดยการนำองค์ความรู้ในเรื่องการป้องกันปัญหาและผลกระทบด้านมลพิษตามสถานประกอบการในพื้นที่ ไปบรรจุเป็นหลักสูตรในหัวข้อการอบรมสัมมนา ตามโครงการฝึกอบรมการพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะเป็นการขยายผลไปสู่กลุ่มเป้าหมายต่อไป

ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน เห็นว่า สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดควรให้ความสำคัญกับปัญหาเรื่องมลพิษให้มาก โดยร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนงาน/โครงการในการป้องกันดูแลสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งดำเนินการเรื่องปัญหามลพิษจากสถานประกอบการตามกฎหมายอย่างจริงจังและมีคุณธรรม โดยบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการอนุญาตการก่อตั้งสถานประกอบการ ซึ่งสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดควรจัดกิจกรรมและอบรมให้ความรู้แก่ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประชาชนในพื้นที่ให้มีจิตสำนึกและตระหนักถึงปัญหามลพิษ และมีส่วนร่วมในการป้องกันผลกระทบด้านมลพิษของสถานประกอบการอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งควรมีการอบรมชี้แจงให้สถานประกอบการมีจิตสำนึกและมีความเป็นกลางไม่มุ่งผลประโยชน์ โดยให้ความร่วมมือในการรักษาสิ่งแวดล้อม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้การสนับสนุนให้มีการจัดตั้งเครือข่ายอาสาสมัคร หรือศูนย์ประสานงาน เพื่อเฝ้าระวังปัญหามลพิษ โดยกำหนดช่องทางให้ประชาชนหรือชุมชนสามารถแจ้งเบาะแสการกระทำผิด และการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจังและเด็ดขาด

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (นายชั่งทอง โอภาสศิริวิทย์) ร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการกับที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายภาคประชาชน ในการสนับสนุนการตรวจราชการ ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๐ ณ จ.อุดรธานี

โดยเมื่อได้สำรวจความคิดเห็นของภาคประชาชน เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเพื่อสะท้อนปัญหาของโครงการ ผลการดำเนินงานที่เป็นจริงในพื้นที่ รวมทั้งความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในพื้นที่ ในปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๕๑ โดยการสำรวจความคิดเห็นโดยใช้แบบสำรวจตัวแทนของภาคประชาชน คือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล/อบต.) ที่มีต่อการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ ของกลุ่มโครงการด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม จำนวน ๘๐๐ แห่ง พบว่าผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีการรับรู้และดำเนินการเกี่ยวกับโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชน/ท้องถิ่นมากที่สุด เมื่อเทียบกับโครงการในกลุ่มการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๘ และ ๔๘.๔ ตามลำดับ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเหล่านั้นได้มีบทบาทในการสนับสนุนกิจกรรมหรืองบประมาณต่อโครงการดังกล่าวในระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๗ เนื่องจากเห็นว่าโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นเพื่อการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นโครงการที่มีประโยชน์ต่อประชาชนในชุมชนหรือท้องถิ่นมาก คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๓ แต่เมื่อพิจารณาถึงการบริหารจัดการโครงการของหน่วยงานภาครัฐในระดับจังหวัดพบว่า หน่วยงานภาครัฐในระดับจังหวัดได้มีการบริหารจัดการโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ในระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๗ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหน่วยงานภาครัฐในระดับจังหวัดควรให้ความสำคัญและเร่งให้มีการบริหารจัดการเกี่ยวกับโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมให้มากขึ้น เพื่อให้การดำเนินโครงการของหน่วยงานภาครัฐสามารถสนองต่อความต้องการและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนมากที่สุด ทั้งนี้ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ให้ความคิดเห็นเพื่อการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในชุมชน/ท้องถิ่น โดยการให้ความรู้กับบุคลากรเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ และควรเน้นให้ท้องถิ่นและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ทุกโครงการอย่างต่อเนื่อง และจริงจัง เช่น การดูแลป่าชุมชน พร้อมทั้งสนับสนุนนักวิชาการด้านสิ่งแวดล้อมที่มีความรู้ความสามารถเพื่อทำการศึกษาวิจัยการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม และควรจัดกิจกรรมหรือจัดทำโครงการเพื่อประชาสัมพันธ์และกระตุ้นให้ประชาชนมีจิตสำนึกและรู้คุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม มีความชัดเจนและต่อเนื่องมากขึ้น แทนที่จะเน้นแต่การพัฒนาในด้านคมนาคม และสาธารณูปโภค

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (นายพันธุ์ชัย วัฒนชัย)

ตรวจติดตามการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม

กลุ่มโครงการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน

การเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน เป็นความสามารถในการแข่งขันที่เกิดจากความได้เปรียบทางด้านปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ที่มีอยู่ รวมถึงการพัฒนาเทคโนโลยี ทักษะแรงงาน ระบบการบริหารจัดการที่ดี และการสร้างมูลค่าเพื่อนำไปสู่การเพิ่มผลผลิตซึ่งหมายถึง การทำให้ประเทศมั่นคงในระยะยาวและประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ดังนั้น เพื่อให้ประเทศมีความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ สังคม และประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน โดยวางโครงสร้างพื้นฐานด้านองค์ความรู้ มีระบบธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อม และมีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและบริการ รวมทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านอุตสาหกรรม การเกษตร ระบบบริหารจัดการขนส่งสินค้าและบริการ พลังงาน และระบบโครงข่ายสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งสิ่งเหล่านี้ได้ปรากฏในนโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาลแล้ว

ในส่วนของกลุ่มโครงการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันที่ปรากฏในแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ นั้น นอกจากจะมีโครงการที่มุ่งตอบสนองนโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาลแล้วยังมีโครงการบางส่วนที่ไปตอบสนองนโยบายด้านสังคมและคุณภาพชีวิตและมีบางส่วนที่ตอบสนองนโยบายความมั่นคงของรัฐบาลด้วย

ผู้ตรวจราชการ ๗ กระทรวง ได้แก่ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงแรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงคมนาคม ได้คัดเลือกโครงการรวม ๑๗ โครงการ ที่เป็นกลุ่มโครงการเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันบรรจุไว้ในแผนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ เพื่อตรวจติดตามเร่งรัด พัฒนาปรับปรุงให้เกิดประโยชน์กับประชาชนมากที่สุด โดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีจะเข้าไปดูแลการบูรณาการกันระหว่างโครงการเหล่านั้น ให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร และเกิดประโยชน์กับประชาชนมากขึ้นไปอีก

เหตุผลที่ผู้ตรวจราชการเลือกที่จะตรวจติดตามโครงการด้านการเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน เนื่องจากได้มีการวิเคราะห์โครงการทางวิชาการแล้วพบว่า ความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์และความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล มีค่าดัชนีความเสี่ยงสูง ซึ่งหมายถึงมีความเสี่ยงหรือจุดอ่อนที่จะทำให้โครงการไม่สำเร็จในระดับสูง หากปล่อยไว้ โดยผู้ตรวจราชการไม่เข้าไปตรวจติดตามอาจส่งผลเสียหายต่อความสำเร็จของโครงการ ภาพพจน์ของรัฐบาล และความเป็นประโยชน์ที่จะตกกับประชาชนได้

ในการตรวจราชการกลุ่มโครงการข้างต้น การเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน ผู้ตรวจราชการได้แบ่งกลุ่มโครงการตามการสนับสนุนนโยบายของรัฐบาล ออกเป็น ๒ นโยบายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ก. นโยบายปรับโครงสร้างเศรษฐกิจที่สนับสนุนนโยบายด้านเศรษฐกิจของรัฐบาล ในกลุ่มนี้มี ๑๔ โครงการ คือ โครงการเพิ่มสมรรถนะการบริหารจัดการเศรษฐกิจการค้าจังหวัด โครงการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาว (Long Stay) โครงการพัฒนามาตรฐานและประเมินผลสัมฤทธิ์การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการของศูนย์การท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการจังหวัด โครงการพัฒนา

มาตรฐานอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาลและถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แม่บ้านเกษตรกรภาคใต้ โครงการยกระดับนวัตกรรม โครงการยกระดับฝีมือและศักยภาพแรงงานในภาคอุตสาหกรรม โครงการสถานประกอบการกิจการมีระบบบริหารจัดการตามมาตรฐานแรงงาน โครงการจัดระบบและควบคุมการทำงานของแรงงานต่างด้าว โครงการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาการรวมกลุ่มอุตสาหกรรม (cluster) โครงการประเมินศักยภาพผู้ผลิตชุมชนและท้องถิ่นโดยใช้มาตรฐานระบบการจัดการวิสาหกิจชุมชน (มจก.) โครงการสร้างเกษตรกรคนรุ่นใหม่และพัฒนาเยาวชนเกษตรกร โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย และได้มาตรฐาน โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาไข้หวัดนก ซึ่งผลการดำเนินการที่ปรากฏ มีดังนี้

๑. โครงการเพิ่มสมรรถนะการบริหารจัดการเศรษฐกิจการค้าจังหวัดของกระทรวงพาณิชย์

กระทรวงพาณิชย์ ได้จัดทำโครงการเพิ่มสมรรถนะการบริหารจัดการเศรษฐกิจการค้าจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๑ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์กระทรวงพาณิชย์ เพื่อส่งเสริมการสร้างเสริมเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจที่กระจายสู่ระดับภูมิภาคและความสามารถในการค้าของผู้ประกอบการและเกษตรกร กำกับดูแลราคาสินค้าเกษตร พัฒนาเศรษฐกิจในระดับจังหวัดเชื่อมโยงสู่สากล แก้ไขปัญหาด้านภาวะค่าครองชีพของประชาชน และจัดทำเครื่องชี้วัดเศรษฐกิจระดับจังหวัดโดยให้ส่วนกลางและสำนักงานพาณิชย์จังหวัด ดำเนินการในพื้นที่รับผิดชอบ ๑๘ เขต ๗๕ จังหวัด ดังนี้

๑.๑ กิจกรรมเพิ่มสมรรถนะด้านการกำกับดูแลราคาสินค้าและบริการ ได้แก่

(๑) งานบริหารจัดการศูนย์ข้อมูลเศรษฐกิจการค้าจังหวัด การพัฒนาข้อมูลในศูนย์ข้อมูลเศรษฐกิจการค้าจังหวัด ผ่านระบบเว็บไซต์ www.moc.go.th/pcoc เพื่อให้บริการข้อมูลด้านการพาณิชย์แก่ประชาชน

(๒) งานเสริมสร้างประสิทธิภาพการจัดการด้านราคาสินค้าและบริการ ติดตามภาวะราคาสินค้าและบริการ ในระดับอำเภอ ๗๕ จังหวัด อบรมให้ความรู้เครือข่ายภาคประชาชนและจัดทำดัชนีราคาผู้บริโภคระดับจังหวัด จัดอบรม CPI อบรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจดัชนีเศรษฐกิจการค้าระดับจังหวัด และยุทธศาสตร์การค้าภูมิภาค

๑.๒ กิจกรรมด้านการตลาด เพื่อเชื่อมโยงตลาด สร้างรายได้แก่ผู้ประกอบการ และเกษตรกร

๑.๓ จัดกิจกรรมกระตุ้นเศรษฐกิจ จัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคราคาถูก สินค้า OTOP และสินค้าอาหารดี ๔ ภาค ในจังหวัดสงขลา เชียงใหม่ ขอนแก่น อุบลราชธานี และนครราชสีมา เพื่อกระตุ้นการบริโภคสินค้า และลดปัญหาค่าครองชีพแก่ประชาชน

๑.๔ การพัฒนาผู้ประกอบการ ภูมิภาค สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสุรินทร์ พิชญ์โลก เชียงใหม่ ชัยภูมิ ร้อยเอ็ด สมุทรสาคร และนครราชสีมา ได้จัดฝึกอบรมและสัมมนาให้ความรู้เรื่องการพัฒนาสินค้า การตลาดและการส่งออก ให้กับผู้ประกอบการภูมิภาคและพัฒนาสินค้า OTOP ให้มีรูปแบบสีสันสอดคล้องตรงกับความต้องการของตลาด เพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการ รวมทั้งเชื่อมโยงตลาด

ผู้ตรวจราชการกระทรวงพาณิชย์ (นายกรณรงค์ ฤทธิ์ฤทัย)
ตรวจเยี่ยมและให้คำแนะนำผู้ประกอบการ
สินค้า OTOP ใน จ.กาญจนบุรี

๑.๕ งานส่งเสริมการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน สำนักงานพาณิชย์จังหวัด หนองคาย มุกดาหาร เชียงราย เลย สกลนคร อุดรธานี พิชญ์โลก จันทบุรี ตราด และสระแก้ว ได้ขยายช่องทางการค้ากับการลงทุนกับ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว กัมพูชา โดยจัดคณะสำรวจลู่ทางและจัดประชุมร่วมภาครัฐและเอกชน ภายใต้โครงการ Contract Farming จัดสัมมนาทักษะผู้ประกอบการค้าจังหวัดชายแดน และนำกลุ่มผู้ประกอบการ เข้าร่วมงานแสดงสินค้า Made in Thailand และ งาน Thailand Exhibition ในประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว กัมพูชา มาเลเซีย เพื่อส่งเสริมตลาดสินค้าไทยในต่างประเทศ

๑.๖ ส่งเสริมช่องทางการตลาดในลักษณะ In store Promotion สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพิจิตร นครสวรรค์ กำแพงเพชร อุทัยธานี เพชรบูรณ์ พิชญ์โลก ตาก สุโขทัย อุดรดิตถ์ นครราชสีมา นครศรีธรรมราช เพชรบูรณ์ ปทุมธานี จันทบุรี และลำพูน ได้จัดกิจกรรมร่วมจำหน่ายสินค้า อาหาร ผลิตภัณฑ์ OTOP กับห้างสรรพสินค้า เพื่อเชื่อมโยงตลาด สร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการภูมิภาค

๑.๗ พัฒนาเศรษฐกิจ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ กระทรวงพาณิชย์ได้เห็นความสำคัญและ เสริมสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งเสริมสินค้าอาหารฮาลาล สินค้า OTOP ที่ผลิตจากกลุ่มแม่บ้านภาคใต้ จัดฝึกอบรมผู้ประกอบการในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้มีความพร้อม และนำเข้าร่วมงานแสดงสินค้าอาหาร THAIFEX- World of Food Asia 2008, งาน Thailand Exhibition 2008 ใน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เวียดนาม กัมพูชา และงาน Made in Thailand

๑.๘ การส่งเสริมตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ จัดกิจกรรมส่งเสริมภาพลักษณ์และเชื่อมโยงตลาด สินค้าเกษตรอินทรีย์ โดยจัดสัมมนาให้ความรู้ในเรื่องตลาดและเข้าร่วมงาน THAIFEX 2008 พบหน่วยงานด้าน มาตรฐาน/เจรจาธุรกิจกับผู้นำเข้าในประเทศเยอรมัน แคนาดา และสหรัฐอเมริกา

ผู้ตรวจราชการกระทรวงพาณิชย์ (นายกรณรงค์ ฤทธิงาชัย) ได้ตรวจติดตามโครงการฯ ของ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดต่างๆ พบปัญหาอุปสรรค และมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

(๑) การบริหารจัดการศูนย์ข้อมูลเศรษฐกิจการค้าจังหวัด บางครั้งข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน เนื่องจาก ระบบส่วนกลางขัดข้อง ทำให้เจ้าหน้าที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดไม่สามารถเผยแพร่ข้อมูลสู่ประชาชนได้ส่ง ผลกระทบต่อการให้บริการ ควรมีการตรวจสอบทบทวนฐานข้อมูล ข้อมูลต้องมีความถูกต้องทันสมัยและสำรวจ ความคิดเห็นของประชาชนที่ใช้บริการ เพื่อพัฒนาให้เป็นมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ

(๒) ด้านการตลาด ผู้ประกอบการมีความรู้ด้านการตลาดไม่เพียงพอ ผลิตภัณฑ์ไม่ได้มาตรฐานและ สอดคล้องกับความต้องการของตลาด การจัดงานแสดงสินค้าบางครั้งมีคู่แข่งมาก ไม่สามารถสนองตอบความ ต้องการของผู้ประกอบการที่ประสงค์จะเข้าร่วมงานได้ รวมทั้งขาดการประสานงานที่ีระหว่างหน่วยงานของ ภาครัฐและเอกชน การประชาสัมพันธ์ในการจัดงานทำได้ไม่ทั่วถึงควรจัดประชุมหารือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและ เอกชน รับฟังความคิดเห็นและให้ผู้ประกอบการและประชาชนมีส่วนร่วม เพื่อประสานและร่วมมือให้บรรลุ วัตถุประสงค์ จัดทำกรอบหลักเกณฑ์การคัดเลือก ผู้ประกอบการและสินค้าที่มีศักยภาพ และมีการอบรมเจ้าหน้าที่ สำนักงานฯ และผู้ประกอบการ เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าร่วมงาน มีการติดตามประเมินผลความก้าวหน้า และนำไปปรับแผนการพัฒนา ผู้ประกอบการ และสินค้าให้เหมาะสม และกำหนดแผนงานโดยมุ่งผลอย่างเป็น รูปธรรม เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจการค้าสอดคล้องกับจังหวัดและให้เกิดผลสัมฤทธิ์

๒. โครงการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาว (Long Stay)

สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว ร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ทำโครงการวิจัยเรื่องการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาว (Long Stay) มีระยะเวลาในการดำเนินงานตลอดโครงการเป็นเวลาทั้งสิ้น ๒๑๐ วัน แบ่งเป็น ๗ กิจกรรม ดังนี้

๒.๑ ดำเนินการแปลมาตรฐานที่พักแบบพำนักระยะยาว ภาษาไทย เป็นภาษาอังกฤษ และภาษาญี่ปุ่น

๒.๒ จัดทำเอกสาร แผ่นพับ เพื่อเผยแพร่มาตรฐาน

๒.๓ จัดทำ/เผยแพร่ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาวผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

๒.๔ ศึกษาแนวทางและรูปแบบศูนย์ประสานงานแบบเบ็ดเสร็จสำหรับการท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาว

๒.๕ จัดกิจกรรมให้คำปรึกษาเพื่อพัฒนาสถานประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาวที่เข้าร่วมโครงการตามมาตรฐาน

๒.๖ ศึกษาผลกระทบจากการประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาวที่มีต่อสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม

๒.๗ สื่อสำหรับใช้ประกอบการฝึกอบรม และจัดการประชุม/สัมมนา สำหรับผู้เกี่ยวข้องในธุรกิจการท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการให้บริการการท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาวของประเทศไทยให้เป็นไปตามมาตรฐาน ศึกษาผลกระทบจากการประกอบธุรกิจ การท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาวที่มีต่อวิถีชีวิตของชุมชน วัฒนธรรมของชุมชน และหาแนวทางการป้องกัน และกำหนดวิธีการพัฒนาและส่งเสริมในอนาคตเพื่อเพิ่มคุณภาพ ประสิทธิภาพ ทักษะ ความรู้ ตลอดจนประสพการณ์ในการทำงานด้านการบริการ การบริหารจัดการแก่ ผู้เกี่ยวข้องในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวพำนักระยะยาวให้ได้มาตรฐาน รวมทั้งมีการเผยแพร่ข้อมูลการท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาวทางอินเทอร์เน็ต และเอกสารสิ่งพิมพ์ด้วย

การประชุมกลุ่มเฉพาะเพื่อการพิจารณาร่างมาตรฐานที่พักแบบพำนักระยะยาวและตรวจประเมินมาตรฐานที่พัก ณ โรงแรมสวนสุนันทา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บรรยากาศที่พักแบบพำนักระยะยาว

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ผู้ตรวจราชการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้ตรวจติดตามโครงการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาว (Long Stay) พบว่า สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวได้ดำเนินการจัดทำมาตรฐานที่พักแบบพำนักระยะยาวฉบับภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น เพื่อแจกจ่ายและประชาสัมพันธ์ไปยังหน่วยงานและสถานที่ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาวทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีการออกแบบ

โฮมเพจ เว็บไซต์ เฟรมเวิร์ค (frame work) และฐานข้อมูล (database) โดยจดทะเบียนชื่อ URL และเข้าพื้นที่เพื่อใช้ในการติดตั้งโปรแกรมของ www.longstayatthailand.com ทั้งนี้ ยังได้มีการพัฒนาสถานประกอบการเพื่อการรับรองมาตรฐานที่พักแบบพำนักระยะยาว เชิญชวนผู้ประกอบการที่พักแบบพำนักระยะยาวเพื่อเข้ารับการพัฒนามาตรฐาน จัดประชุมผู้ประกอบการที่พักแบบพำนักระยะยาวที่สนใจเข้าร่วมพัฒนาเพื่อยื่นขอรับการรับรองมาตรฐานที่พักแบบพำนักระยะยาว ซึ่งในการจัดกิจกรรมนี้ มีการศึกษาสถานประกอบการด้วยการสืบค้นข้อมูลเพื่อกำหนดกลุ่มเป้าหมาย สถานประกอบการที่จะสามารถเข้าร่วมโครงการได้ เนื่องจากสถานประกอบการที่มีความต้องการให้บริการนักท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาวมีอยู่จำนวนมาก และจำนวนมากอีกเช่นกันที่ได้ลงโฆษณาที่พักของตนเองว่ามีความสามารถให้บริการนักท่องเที่ยวในรูปแบบดังกล่าวได้แต่เมื่อได้ทำการสืบค้นข้อมูลด้านองค์ประกอบของที่พักแบบพำนักระยะยาวที่จะใช้ในการตรวจประเมินแล้ว พบว่าหน่วยงานจำนวนมากยังไม่มีความพร้อมต่อการพัฒนาเพื่อให้ได้รับมาตรฐานที่พักแบบพำนักระยะยาว จึงทำการคัดเลือกสถานประกอบการที่มีความพร้อมแท้จริงมาเพียง ๑๕ แห่ง เท่านั้น เพื่อเข้าสู่กระบวนการพัฒนาโดยมีการจัดประชุมเสวนา เรื่อง อนาคตท่องเที่ยว : นโยบาย โอกาส และความสำเร็จ และระดมความคิดเห็น เรื่อง การพิจารณาพิจารณามาตรฐานที่พักแบบพำนักระยะยาว ในวันศุกร์ ที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ ณ โรงแรมโพธิ์รังสั ห้างแกรนด์บอลรูม

ประโยชน์ที่จะได้รับจากโครงการ คือ เป็นการช่วยเหลือโรงแรมและรีสอร์ทให้มีผู้พำนักรมากขึ้น นำอสังหาริมทรัพย์ที่ว่างหรือมีภาระหนี้มาใช้ประโยชน์ และเกิดรายได้เข้ามา และสร้างงานสร้างอาชีพให้กับประเทศ เช่น อาชีพแม่บ้าน ผู้ดูแลผู้สูงอายุ พนักงานโรงแรม พนักงานทำความสะอาด เกษตรกรผู้ผลิตอาหาร บริษัทนำเที่ยว มัคคุเทศก์ ผู้ประกอบการที่พัก พนักงานขับรถ ร้านขายของ เป็นต้น

๓. โครงการพัฒนามาตรฐานและประเมินผลสัมฤทธิ์การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการศูนย์การท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการจังหวัด

โครงการพัฒนามาตรฐานและประเมินผลสัมฤทธิ์การเสริมสร้างขีดความสามารถ ด้านการบริหารจัดการศูนย์การท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการจังหวัด ของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา งบประมาณดำเนินกิจกรรม ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท

การประชุมกลุ่มเฉพาะเพื่อพิจารณาร่างมาตรฐานที่พักแบบพำนักระยะยาวและการตรวจประเมินมาตรฐานที่พัก ณ โรงแรมสวนสุนันทา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยว (นายวีระศักดิ์ โควสุรัตน์) ตรวจสอบติดตามโครงการพัฒนามาตรฐานและประเมินผลสัมฤทธิ์ การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการ ศูนย์การท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการจังหวัด

มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานการประเมินผลสัมฤทธิ์การบริหารงานศูนย์การท่องเที่ยว กีฬา และนันทนาการจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๐ ติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการของศูนย์การท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๑ พร้อมจัดอันดับและมอบรางวัลเพื่อเป็นการจูงใจในการปฏิบัติงาน และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาต่อไปในอนาคต กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้มอบ

การประชุมสัมมนาผู้บริหารส่วนกลาง เพื่อพิจารณาสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดที่เป็น Best Practice

นโยบายให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ติดตาม ดูแลให้การดำเนินงานของโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ จากการตรวจราชการพบว่า สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ ได้จัดจ้างที่ปรึกษา เพื่อดำเนินโครงการ ระยะเวลา ๖ เดือน โดยมีการประชุมสัมมนาผู้บริหารส่วนกลาง เพื่อพิจารณาสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดที่เป็น Best Practice เพื่อนำไปเป็น Model ในการพัฒนาองค์ประกอบของตัวชี้วัดสำคัญ ศึกษาและวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็ง (SWOT) เกณฑ์มาตรฐานการบริหารจัดการศูนย์การท่องเที่ยว กีฬา และนันทนาการจังหวัด ที่ได้จัดทำขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๐ ตามเกณฑ์พัฒนาคุณภาพการบริหาร

จัดการภาครัฐ ๔ มิติ และนำมาพัฒนาให้มีความครอบคลุมและสอดคล้องกับสภาพการปฏิบัติงานจริงของ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด เพื่อนำมาจัดทำเป็นร่างเกณฑ์มาตรฐานในการประเมินผลสัมฤทธิ์การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๑ มีการประชุมทำความเข้าใจประกาศเกณฑ์มาตรฐานเพื่อทำการทดลองประเมินผลสัมฤทธิ์การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๑ และชี้แจงรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงานทดลองการประเมินผลให้สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ได้รับทราบ หลังจากนั้น ได้กำกับ ติดตาม และทำการทดลองประเมินผลสัมฤทธิ์การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด โดยมีการดำเนินงาน ๒ รอบ ได้แก่

รอบแรก เป็นการประเมินตนเอง โดยสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด จัดกรอกข้อมูลตามแบบประเมินผล และส่งกลับมายังคณะผู้ศึกษาเพื่อสรุปผลเบื้องต้น และคณะกรรมการฯ จะคัดเลือก สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดที่มีคะแนนผ่านเกณฑ์และอยู่ใน ๑๐ อันดับแรก เพื่อพิจารณาดำเนินการประเมินผล

ในรอบสอง เป็นการประเมินผลจากรอบแรก จากคณะผู้ศึกษา โดยมีรูปแบบวิธีการประเมินผลด้วยการลงไปตรวจเยี่ยมในพื้นที่

ประชุมทำความเข้าใจประกาศเกณฑ์มาตรฐานเพื่อทำการทดลองประเมินผลสัมฤทธิ์การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการ

ของสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ที่ผ่านเข้ารอบสอง ผลที่ได้จากการประเมินฯ ในรอบสองจะถูกนำมาจัดเรียงลำดับเพื่อมอบรางวัล

เมื่อพิจารณาจากผลการรายงานประเมินตนเอง ตามโครงการการประเมินผลสัมฤทธิ์การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการของสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด จำนวน ๓๑ จังหวัด สามารถแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม ดังต่อไปนี้

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวฯ (นายวีระศักดิ์ ไคว์สุรัตน์)
มอบเกียรติบัตรด้านการบริหารจัดการของ
สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด

(๑) สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด กลุ่ม AAA มีจำนวน ๑๒ จังหวัด เรียงตามลำดับได้ดังนี้ จังหวัดนราธิวาส ตรัง ขอนแก่น ระยอง ยะลา ภูเก็ต พังงา สตูล นครศรีธรรมราช สงขลา กระบี่ และอุบลราชธานี

(๒) สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด กลุ่ม AA มีจำนวน ๙ จังหวัด เรียงตามลำดับได้ดังนี้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปัตตานี พิชณุโลก นครนายก สุโขทัย นครราชสีมา เชียงใหม่ ตราด และแม่ฮ่องสอน

(๓) สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด กลุ่ม A มีจำนวน ๑๐ จังหวัด เรียงตามลำดับได้ดังนี้ จังหวัดเลย ประจวบคีรีขันธ์ พระนครศรีอยุธยา เพชรบุรี ชลบุรี อุดรธานี หนองคาย เชียงราย กาญจนบุรี และมุกดาหาร

๔. โครงการพัฒนามาตรฐานอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

สำนักพัฒนาบริการท่องเที่ยว สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว ได้ดำเนินโครงการพัฒนามาตรฐานอุตสาหกรรมท่องเที่ยว มีหน้าที่และภารกิจหลักในการจัดทำและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานบริการท่องเที่ยว เริ่ม

ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว (นางธนัญญา มณีโชติ)
มอบโล่รับรองสถานประกอบการที่ผ่านการตรวจประเมิน
มาตรฐานด้านการบริการท่องเที่ยว

ดำเนินการจัดทำมาตรฐานตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ จนถึงปัจจุบัน โดยได้ดำเนินการจัดทำมาตรฐานด้านบริการท่องเที่ยว เสร็จเรียบร้อยแล้ว จำนวน ๑๙ มาตรฐาน ประกาศใช้แล้ว จำนวน ๑๗ มาตรฐาน โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ดำเนินการตรวจและรับรองมาตรฐานและได้มอบตราสัญลักษณ์และโล่รับรองสถานประกอบการ (Thailand tourism Standard ๒๐๐๘) ที่ผ่านการตรวจประเมินมาตรฐานด้านบริการท่องเที่ยว จำนวน ๑๔๕ แห่ง เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๑ ณ โรงแรมเรดิสัน กรุงเทพมหานคร โดยมี นางธนัญญา มณีโชติ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว เป็นประธานในพิธีมอบมาตรฐานที่ผ่านการรับรอง

๔.๑ มาตรฐานกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และผจญภัย ๕ มาตรฐาน ได้แก่

- (๑) มาตรฐานกิจกรรมเดินป่า
- (๒) มาตรฐานกิจกรรมดูนก
- (๓) มาตรฐานกิจกรรมดำน้ำ
- (๔) มาตรฐานกิจกรรมล่องแก่ง
- (๕) มาตรฐานกิจกรรมปีนหน้าผา

๔.๒ มาตรฐานห้องน้ำสาธารณะเพื่อการท่องเที่ยวระดับสากล

๔.๓ มาตรฐานบริการอาหารเพื่อการท่องเที่ยว

๔.๔ มาตรฐานเรือรับจ้างนำเที่ยว

- (๑) เรือขนาดเล็ก
- (๒) เรือขนาดกลาง

๔.๕ มาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว

- (๑) ประเภทโรงแรม
- (๒) ประเภทสถานพักตากอากาศ

ถ่ายภาพร่วมกันของผู้ได้รับมอบตราสัญลักษณ์และโลโก้รับรองสถานประกอบการ (Thailand tourism Standard 2008)

ทั้งนี้ สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว ได้จัดทำทำเนียบสถานประกอบการที่ผ่านการตรวจประเมินในปี พ.ศ.๒๕๕๐ - ๒๕๕๑ โดยมุ่งเน้นเกณฑ์ความปลอดภัย ความสะอาด ความสะดวกสบายในการใช้บริการและความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวทุกกลุ่ม (Barrier free) ซึ่งจะเป็นการยกระดับการให้บริการ อันจะนำไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยให้ก้าวสู่เวทีโลก

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ผู้ตรวจราชการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้ตรวจติดตามการดำเนินโครงการ พบว่า สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว ได้จัดทำมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย จำนวน ๒ มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานสถานที่จำหน่ายของที่ระลึก (สินค้าทั่วไป) และ มาตรฐานกิจกรรมเรือแคนู - คายัค จัดอบรมสัมมนาพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานบริการท่องเที่ยว บุคลากรภายในสำนักงานและ

ผู้ประกอบการหรือผู้ที่เกี่ยวข้องที่ต้องการยกระดับธุรกิจให้ได้มาตรฐานบริการท่องเที่ยว มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน ๖๕ คน และยังได้จัดประชุมชี้แจงเรื่องมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย เพื่อเผยแพร่มาตรฐานบริการท่องเที่ยวให้แก่ผู้ประกอบการเพื่อนำไปปรับปรุงและเตรียมความพร้อมในการขอรับการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานและยอมรับตราสัญลักษณ์มาตรฐานการท่องเที่ยวไทย การประชุมชี้แจงมาตรฐานบริการอาหารเพื่อการท่องเที่ยว มาตรฐานห้องน้ำสาธารณะเพื่อการท่องเที่ยวระดับสากล มาตรฐานเรือรับจ้างนำเที่ยว มาตรฐานกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยว และมาตรฐานที่พักเพื่อการท่องเที่ยว มีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้นจำนวน ๕๐๖ คน อีกทั้งยังจัดพิมพ์เอกสารแผ่นพับ ซีดี เกี่ยวกับมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย มาตรฐานห้องน้ำสาธารณะเพื่อการท่องเที่ยว ระดับสากล และ Directory TTS 2008 มาตรฐานที่พัก เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ด้วย

๕. โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาลและถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แม่บ้านเกษตรกรภาคใต้

หน่วยรับตรวจ : กรมวิทยาศาสตร์บริการ (วศ.) งบประมาณ : ๑.๓๕ ล้านบาท

สนับสนุนประเด็นนโยบายรัฐบาล : นโยบายเศรษฐกิจ

วัตถุประสงค์ : เพื่อสนับสนุนการพัฒนาชุมชนและศักยภาพด้านการผลิตอาหารของแม่บ้านเกษตรกร เป็นการสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก ส่งเสริมการเพิ่มผลผลิตและมูลค่าเพิ่มในประเทศ

ผลจากการตรวจราชการในพื้นที่/จังหวัด นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี พัทลุง สตูล และ สงขลา

ความเสี่ยงด้านการดำเนินงานที่ไม่สอดคล้องกัน (Key Risk Area) K๑ : ความเสี่ยงต่อการไม่เป็นไปตามหลักสำนักรับผิดชอบ เกี่ยวกับศักยภาพและความพร้อมของกลุ่มแม่บ้าน ทั้งด้านความรู้ที่ได้รับจากการถ่ายทอดเทคโนโลยี รวมทั้ง ความพร้อมของอุปกรณ์เครื่องมือ งบประมาณ การบริหารจัดการ และสถานที่ของกลุ่มแม่บ้าน

เนื่องจากกลุ่มแม่บ้านฯ นำความรู้จากการอบรมไปพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่าย พบว่ามีประเด็นความเสี่ยงเกิดจาก

- (๑) ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์
- (๒) ไม่สามารถรักษาคุณภาพของผลิตภัณฑ์
- (๓) บรรจุภัณฑ์ ไม่สวยงาม และลักษณะการปกป้องได้ไม่นาน
- (๔) สถานที่สำหรับผลิตผลิตภัณฑ์ไม่ถูกต้องเหมาะสม เนื่องจากใช้สถานที่เดียวกันกับกิจกรรมอื่น เช่น ตัดเย็บเสื้อผ้า ทำคลอดตรวจรับด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ เป็นต้น

ผู้ตรวจราชการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
(นางรุ่งอรุณ วัฒนวงศ์) ตรวจเยี่ยมโครงการพัฒนา
ผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาล ฯ ในพื้นที่

(๑) กลุ่มแม่บ้านวิสาหกิจชุมชน
แปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาลเกาะมุกด์
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

- ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ : กลุ่มฯ
ใช้น้ำตาลไอซิ่งในการผลิตเครื่องดื่มชงชนิดเม็ด
จึงทำให้เครื่องดื่มมีสีขาวขุ่นไม่น่ารับประทาน
เนื่องจากกลุ่มฯ เข้าใจคลาดเคลื่อนในลักษณะที่
ปรากฏคล้ายน้ำตาลไอซิ่ง ทั้งที่วิทยากรถ่ายทอด
และบันทึกไว้ชัดเจน คือ น้ำตาลทรายปั่น

ข้อเสนอแนะของคณะผู้ตรวจราชการฯ พร้อมเจ้าหน้าที่กรมวิทยาศาสตร์บริการ ได้แนะนำให้ใช้น้ำตาลทรายป่นแทน น้ำตาลไอซิ่งที่ทางกลุ่มฯ ใช้อยู่ซึ่งสามารถลดต้นทุนการผลิตได้มากถึงร้อยละ ๕๐ โดยกลุ่มฯ มีความพึงพอใจมาก

- **คุณภาพของผลิตภัณฑ์ :** กลุ่มฯ ไม่สามารถรักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มชงชนิดเม็ดให้คงที่ เนื่องจากผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มผลิตมีคุณสมบัติไม่ถึงขั้นมาตรฐาน มีกลิ่นขิงอ่อนไม่มีรสเผ็ดของขิง สาเหตุเกิดจาก (๑.๑) กลุ่มฯ ไม่มีเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัยในการอบแห้งน้ำขิง ทำให้การอบแห้งใช้เวลานาน ประมาณ ๒-๓ ชั่วโมง จึงทำให้กลิ่นขิงหายไป

ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการฯ ควรได้รับการสนับสนุนเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัย เพื่อให้อบแห้งน้ำขิงได้ในเวลาอันสั้นสามารถรักษากลิ่นขิงไว้ได้ รวมทั้งควรเพิ่มกลิ่นโดยใช้หัวน้ำมันหอมระเหย กลิ่นเข้มข้นในผลิตภัณฑ์

(๑.๒) วัตถุดิบที่ใช้ ขิงในท้องถิ่นที่ปลูกในหมู่บ้านมีไม่เพียงพอ (ขิงแห้ง, ขิงพื้นเมือง, ขิงบ้าน) จึงต้องซื้อขิงจากตลาดซึ่งมีคุณภาพไม่สม่ำเสมอ (ควบคุมความแก่ของขิงไม่ได้)

ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการฯ กลุ่มฯ ควรดำเนินโครงการปลูกขิงเอง เพื่อเพิ่มวัตถุดิบในการผลิตให้เพียงพอและสามารถควบคุมคุณภาพของขิงมีความแก่ให้ได้มาตรฐาน (อายุไม่น้อยกว่า ๙ เดือน)

กลุ่มแม่บ้านวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาล
เกาะมุกด์ จ.สุราษฎร์ธานี

(๒) กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านทุ่งเหียง จังหวัดพัทลุง

- **บรรจุภัณฑ์ :** อากาศสามารถซึมซาบเข้าในผลิตภัณฑ์ทำให้เก็บไว้ได้ไม่นาน (ผลิตภัณฑ์มันฝรั่ง มันฉาบ มะพร้าวแก้ว ข้าวเกรียบ และบับลิตทอด)

ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการฯ หน่วยงานในท้องถิ่นควรให้การสนับสนุนการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้ได้มาตรฐานและควรตั้งชื่อหรือเครื่องหมายการค้าของผลิตภัณฑ์ให้เป็นเอกลักษณ์

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านทุ่งเหียง จ.พัทลุง

(๓) กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านปากปิง จังหวัดสตูล

- **การบริหารจัดการ :** สมาชิกกลุ่มรับรู้การจัดการได้น้อย รวมทั้งมีการจัดทำบัญชีรับจ่าย การวางแผนการผลิต และการควบคุมคุณภาพการผลิตยังไม่ถูกต้องครบถ้วน (ผลิตภัณฑ์ : โกยหงา ขนหมูหางูตะ กลีบลำตวน ไข่เต่า โรตีสกรอบ ทองพับ

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านปากปิง จ.สตูล

คุกก็เนย ขนมหั้วนาง และขนมประการังทอด) ควรปรับปรุงการบริหารจัดการภายใน รวมทั้งจัดทำบัญชีรับ-จ่าย ให้ถูกต้องครบถ้วนเพื่อให้เกิดความโปร่งใส ชัดเจนและเป็นธรรม

(๔) กลุ่มแปรรูปลูกตาลครบวงจร จังหวัดสงขลา

- **สถานที่ :** สถานที่สำหรับผลิตผลิตภัณฑ์ (ปั่นสับทอด ลูกตาลกรอบ และลูกตาลลอยแก้ว) ไม่เหมาะสมเนื่องจากใช้สถานที่เดียวกันกับกิจกรรมการตัดเย็บเสื้อผ้า

ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการ โรงเรือนสำหรับผลิตผลิตภัณฑ์ต้องถูกสุขลักษณะ และไม่ควรเป็นสถานที่เดียวกันกับกิจกรรมการตัดเย็บเสื้อผ้า

(๕) กลุ่มแม่บ้านกรอบแก้วบ้านเสมา จังหวัดนครศรีธรรมราช

K๒ : ความเสี่ยงต่อการขาดการมีส่วนร่วมของหน่วยรับผิดชอบ หรือหน่วยงานที่ควรมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนโครงการให้ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากการรวมกลุ่มสมาชิกของกลุ่มแม่บ้านเป็นไปอย่างไม่ยั่งยืน กลุ่มเกิดปัญหาภายในมีการแยกตัวจากกลุ่มเดิม จึงระดมทุนได้น้อยไม่มีเงินทุนหมุนเวียน ทำให้ไม่สามารถจัดซื้อเครื่องมืออุปกรณ์โดยเฉพาะเครื่องเตาอบซึ่งเป็นอุปกรณ์สำคัญในการผลิต ข้าวเกรียบฟักทอง กัวยั่ว และขนมปั่นสับ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการ ควรได้รับการสนับสนุนเครื่องมืออุปกรณ์ในการผลิต (เตาอบ) เพื่อให้กลุ่มฯ สามารถผลิตผลิตภัณฑ์ได้ทุกช่วงฤดูกาล และต้องได้รับการปรับปรุงพัฒนาต่อไป

๖. โครงการยกระดับนวัตกรรม

หน่วยรับผิดชอบ : สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (สนช.)

งบประมาณ : ๙๙ ล้านบาท

สนับสนุนประเด็นนโยบายรัฐบาล : นโยบายเศรษฐกิจ

วัตถุประสงค์ :

(๑) เพื่อเข้าร่วมรับทราบปัญหาอุปสรรคและช่วยสนับสนุนการพัฒนาธุรกิจนวัตกรรมของภาคเอกชน

(๒) เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาต่อยอดผลงาน วิจัยและพัฒนาให้เกิดประโยชน์ในภาคอุตสาหกรรม

(๓) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้กับผู้ประกอบการไทย เกิดการลงทุนในธุรกิจนวัตกรรม ซึ่งสามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม

(๔) เพื่อบูรณาการการวิจัยและพัฒนาของประเทศ รวมถึงการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้เป็นองค์ความรู้ที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ

ผลจากการตรวจราชการในพื้นที่ จังหวัดเพชรบูรณ์ ชัยนาท ยโสธร และ พิษณุโลก

กิจกรรมที่ ๑ การสนับสนุนด้านวิชาการ : โครงการผลิตข้าวกล้องเพื่อสุขภาพไอโรซ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

กิจกรรมที่ ๒ การสนับสนุนด้านการเงิน

๒.๑ โครงการนวัตกรรมดี ไม่มีดอกเบีย : โครงการชุดตรวจใช้หวัดนก จังหวัดเพชรบูรณ์ และโครงการนวัตกรรมระบบการผลิตยางแผ่นชนิดพิเศษอย่างบูรณาการจังหวัดภาคอีสาน จังหวัดยโสธร

๒.๒ โครงการแปลงเทคโนโลยีเป็นทุน : โครงการโซร่กล้วย จังหวัดพิษณุโลก

๒.๓ โครงการทุนเครือข่ายวิสาหกิจนวัตกรรม : โครงการเครื่องอบแห้งไอน้ำสำหรับผลิตกล้วยตากอนามัย จังหวัดพิษณุโลก

๒.๔ โครงการร่วมลงทุนธุรกิจนวัตกรรม : โครงการนวัตกรรมบรรจุภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม จังหวัดชัยนาท

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
(นางกอบแก้ว อัครคุปต์) ตรวจเยี่ยมโครงการยกระดับนวัตกรรม

(๑) โครงการชุดตรวจใช้หวัดนก *ความเสี่ยงด้านภาพลักษณ์ทางการเมือง (Political Risk)

P๔ : นิติธรรม (กฎระเบียบต่างๆ ทำให้สินค้าขายไม่ได้ในประเทศไทย) เนื่องจากระเบียบราชการ/การดำเนินงานของรัฐ อาจจะเป็นอุปสรรคในการปิดกั้นให้ธุรกิจนวัตกรรมบางประเภท เช่น ชุดตรวจใช้หวัดนก ที่พัฒนาโดยคนไทยไม่เอื้อให้สามารถทำการตลาดภายในประเทศได้ จึงทำให้บริษัทได้เจรจาซื้อขายสิทธิในการผลิตให้กับต่างประเทศ คือ ประเทศสิงคโปร์ เพื่อเป็นตัวแทนในการจัดจำหน่ายทั่วภูมิภาค

ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการ

ปัญหาของโครงการชุดตรวจใช้หวัดนกเป็นปัญหาระดับประเทศ ซึ่งจะเกิดขึ้นในหลายๆ โครงการที่มีการดำเนินการนำผลการวิจัยและพัฒนาไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ แต่เนื่องจากภาครัฐซึ่งเป็นผู้จัดซื้อจัดจ้างผลิตภัณฑ์นี้ไม่ได้ให้ความสำคัญหรือจัดซื้อผลิตภัณฑ์ดังกล่าว ดังนั้น ภาครัฐน่าจะให้ความสำคัญในการช่วยพัฒนาผู้ประกอบการไทยที่จะคิดค้นพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ โดยมีนโยบายในการจัดซื้อจัดจ้างผลิตภัณฑ์ภายในประเทศก่อน (Procurement Policy)

(๒) โครงการการผลิตข้าวกล้องเพื่อสุขภาพโอไรซ์ (O-Rice) ความเสี่ยงด้านการตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชน (Negotiation Risk)

N ๑.๑ : ผลิตภัณฑ์ยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลาย เนื่องจากข้าวกล้องเพื่อสุขภาพโอไรซ์ ยังไม่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย ไม่สามารถโฆษณาได้อย่างเต็มที่ และมีราคาสูงเป็นหลายเท่าของข้าวกล้องธรรมดา

ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการ ให้ประชาสัมพันธ์ในสื่อต่างๆ ที่เข้าถึงผู้บริโภคตามกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย

(๓) โครงการนวัตกรรมบรรจุภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม

N ๑.๑ : ผลิตภัณฑ์ยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลาย เนื่องจากบรรจุภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม (ทำจากขานอ้อย) ยังไม่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย เพราะมีราคาสูงกว่าบรรจุภัณฑ์ที่ทำจากโฟม และพลาสติก จึงทำให้ไม่เป็นที่นิยมใช้และประชาชนส่วนมากยังขาดความตระหนักด้านการใช้บรรจุภัณฑ์จากสิ่งแวดล้อม

ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการ

(๑) รัฐบาลควรกำหนดเป็นนโยบายในการสร้างความตระหนักด้านการใช้บรรจุภัณฑ์เพื่อสิ่งแวดล้อม

(๒) ควรมีการวิจัยและพัฒนาสูตรในการขึ้นรูปผลิตภัณฑ์ให้คงตัวมากขึ้นเหมาะกับการบริโภคของคนไทย

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
(นางกอบแก้ว อัครคุปต์) ตรวจเยี่ยมโครงการยกระดับนวัตกรรม

(๔) โครงการนวัตกรรมระบบการผลิตยางแผ่นชนิดพิเศษอย่างบูรณาการจังหวัดภาคอีสาน

N ๑.๑ : โรงงานไม่สามารถหาน้ำยางสดป้อนเข้าสู่ขบวนการผลิตได้เพียงพอ ทั้งปริมาณและคุณภาพไม่สม่ำเสมอ เนื่องจากโครงการไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าประสงค์เท่าที่ควรเพราะโรงงานไม่สามารถหาน้ำยางสดป้อนเข้าสู่ขบวนการผลิตได้เพียงพอทั้งปริมาณและคุณภาพ (ไม่สม่ำเสมอ) มีสาเหตุมาจาก

(๑) เกษตรกรส่วนมากขายน้ำยางสดให้กับผู้ประกอบการรายอื่นมากกว่า เนื่องจากขายได้เงินเร็ว แม้ราคาจะต่ำกว่าการขายให้กับบริษัท

(๒) บริษัทฯ จ่ายเงินช้า เนื่องจากกรรมวิธีในการตรวจค่าน้ำหนักแห้ง (DRC : Dry Rubber Content) ของน้ำยางสด ใช้เวลาประมาณ ๗ วัน จึงจะรู้ผล แล้วจึงจ่ายเงินให้กับเกษตรกร รวมเป็นเวลาประมาณ ๑๕ วัน

(๓) เกษตรกรใส่สิ่งเจือปน เช่น น้ำ หรือ เปลือกยาง เพื่อเพิ่มปริมาณน้ำยาง ทำให้คุณภาพไม่สม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการ

(๑) พัฒนาเครื่องมือในการวัดค่า DRC น้ำยางสด จาก ๗ วัน ให้พัฒนาเป็นบอกผลทันที หรือจะต้องมีหน่วยงานวิเคราะห์ทดสอบในการสอบเทียบเครื่องมือหาค่า DRC ของน้ำยางสด เพื่อให้เกษตรกรมีความมั่นใจ

(๒) บริษัทฯ จะต้องสร้างมวลชนแสดงความเป็นมิตร ซื่อสัตย์ และหาแนวทางต่างๆ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับเกษตรกรในการขายน้ำยางสดให้

(๓) ขอความร่วมมือกับ อบต. ในการประชาสัมพันธ์ หรือให้ข้อมูลแก่เกษตรกรในการพัฒนาคุณภาพของน้ำยางสด ซึ่งจะทำได้ราคาสูงขึ้น

(๔) ขอความร่วมมือส่วนราชการต่างๆ เช่น สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง (สกย.) ในการอบรมความรู้เรื่องกรีดยางและปลูดยาง

(๕) ให้สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ มีระบบติดตามประเมินผลโครงการ โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิร่วมประเมิน และประเมินโครงการภายใน ๖ เดือน ก่อนที่โครงการจะเสร็จ

(๖) ควรที่จะมีความร่วมมือของทุกกระทรวง ทุกภาคส่วน เพื่อพัฒนาคุณภาพของยางแผ่นดิบให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพตามความต้องการของตลาด ซึ่งจะเป็นผลในการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

(๕) โครงการโซรปกล้วย

N ๑.๒ : ยังมีการปรับแก้ไขเครื่องต้นแบบ และการตลาดของโซรปกล้วยทั้งภายในและภายนอกประเทศยังมีน้อย เนื่องจากขณะนี้ บริษัทฯ ยังอยู่ระหว่างพัฒนาโซรปจากกระบวนการผลิตกล้วยตาก และบริษัทฯ ประสบปัญหาเกี่ยวกับช่างที่ทำเครื่องบ่มกล้วยตากที่สามารถเก็บและกรองน้ำกล้วย เพราะช่างที่ทำเครื่องต้นแบบยังไม่ชำนาญและไม่มีประสบการณ์

ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการ

(๑) เห็นควรให้สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติประสานขอสูตรน้ำกล้วยหอมจาก สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทยเพื่อเพิ่มสินค้าให้มากขึ้น

(๒) ควรให้พนักงานใส่ถุงมือขณะปฏิบัติงาน เพื่อสุขอนามัย และเป็นไปตามมาตรฐาน GMP

(๓) ให้สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติมีระบบติดตามประเมินผลโครงการ โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิร่วมประเมิน และประเมินโครงการภายใน ๖ เดือน ก่อนที่โครงการจะเสร็จ

๗. โครงการยกระดับฝีมือและศักยภาพแรงงานในภาคอุตสาหกรรม

โครงการยกระดับฝีมือและศักยภาพแรงงานในภาคอุตสาหกรรมเป็นโครงการที่บรรจุอยู่ในแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาลที่กระทรวงแรงงานโดยกรมพัฒนาฝีมือแรงงานดำเนินการภายใต้แผนงบประมาณการเสริมสร้างประสิทธิภาพแห่งชาติ ซึ่งมีเป้าหมายในการยกระดับความสามารถทักษะแรงงาน โดยให้ความสำคัญในการพัฒนากำลังคนด้านเทคนิคและสร้างองค์ความรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการที่จะยกระดับอุตสาหกรรมรายสาขาทั้งระบบมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มเติมความรู้และเทคโนโลยีใหม่ให้กับแรงงานที่ทำงานอยู่แล้ว หรือผู้ที่มีพื้นฐานอาชีพอยู่แล้วให้มีทักษะหรือศักยภาพในการทำงานที่สูงขึ้น เพื่อเป็นการรองรับการแข่งขันในภาคอุตสาหกรรม ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๑ มีเป้าหมายในการดำเนินงาน ในทุกจังหวัดทั่วประเทศ จำนวน ๘๒,๕๐๐ คน โดยหลักสูตรที่จัดฝึกอบรมจะสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและแนวโน้มความต้องการของภาคอุตสาหกรรมในแต่ละจังหวัด

การตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ได้ดำเนินการในจังหวัดที่มีการดำเนินงานตามโครงการยกระดับฝีมือและศักยภาพแรงงานในภาคอุตสาหกรรม จำนวน ๔๒ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดปทุมธานี นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา ฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีนบุรี สมุทรปราการ สระแก้ว ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา สตูล ชลบุรี ตรัง ระยอง หนองคาย เลย อุตรดิตถ์ หนองบัวลำภู นครพนม มุกดาหาร สกลนคร ร้อยเอ็ด ขอนแก่น มหาสารคาม กาฬสินธุ์ สุรินทร์ นครราชสีมา บุรีรัมย์ ชัยภูมิ เชียงใหม่ ลำปาง ลำพูน แม่ฮ่องสอน ตาก พะเยา ภูเก็ต เพชรบูรณ์ สุโขทัย กำแพงเพชร นครสวรรค์ และอุทัยธานี การตรวจติดตามมุ่งเน้นให้ผลการดำเนินงานพัฒนาฝีมือและศักยภาพแรงงานของแต่ละจังหวัดเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งคุณภาพฝีมือและศักยภาพของแรงงานที่ผ่านการพัฒนามีความสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ และภาคอุตสาหกรรมซึ่งจะส่งผลให้สถานประกอบการมีแรงงานที่มีฝีมือและศักยภาพในการผลิตสินค้าและบริการ

ฝึกอบรมลูกจ้างเพื่อยกระดับฝีมือและศักยภาพ
แรงงานแก่ลูกจ้างสถานประกอบการ

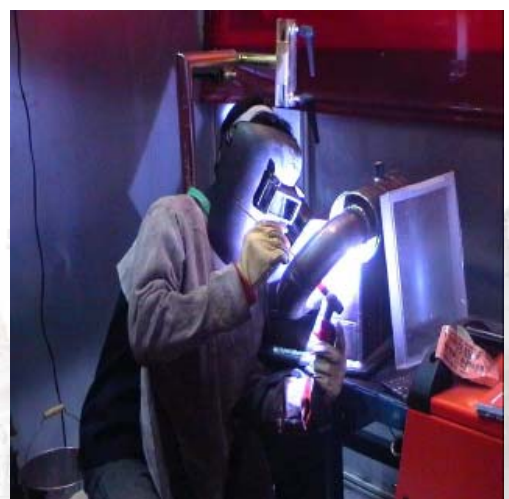
ทำให้สินค้าและบริการมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานตามโครงการนี้จะประสบความสำเร็จได้ยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่ช่วยสนับสนุน เช่น คุณภาพของครูฝึก การคัดกรอง กลุ่มเป้าหมาย ก่อนเข้ารับการฝึก เป็นต้น

ในเบื้องต้นได้มีการกำหนดมาตรการเพื่อให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์โดยให้ทุกจังหวัดมีการวิเคราะห์ความต้องการแรงงานฝีมือในจังหวัด การให้สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาคและศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน รายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องรวมทั้งมีการนำผลการดำเนินงานเข้าวาระการประชุมผู้บริหาร กรมพัฒนาฝีมือแรงงานทุกเดือน เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานและแนวทางแก้ไขการตรวจติดตามผลการดำเนินงานในระยะแรก พบปัญหาบางประการที่เป็นสาเหตุให้ผลการดำเนินงานของบางจังหวัดไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยพบว่าในการสำรวจความต้องการแรงงานฝีมือของสถานประกอบการภายในจังหวัดจะใช้วิธีสังเกตสอบถามทางไปรษณีย์ ทำให้ได้ข้อมูลไม่ครบถ้วน บางจังหวัดบันทึกข้อมูลผลการดำเนินงานไม่ครบถ้วน ทำให้ข้อมูลผลการดำเนินงานไม่เป็นปัจจุบัน ผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงานจึงได้ให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

(๑) ในการสำรวจความต้องการแรงงานฝีมือของสถานประกอบการ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค และศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด ควรมีการสำรวจ/จัดเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีเข้าไปพบปะพูดคุยกับสถานประกอบการโดยตรง รวมทั้งสอบถามความคิดเห็นและความต้องการพัฒนาฝีมือแรงงานจากภาคส่วนอื่นๆ เช่น คณะกรรมการซึ่งทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาการพัฒนาฝีมือแรงงาน สภาอุตสาหกรรม หอการค้า

(๒) การบันทึกข้อมูลผลการดำเนินงานให้ครบถ้วน และเป็นปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง

(๓) การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูฝึกเข้ารับการพัฒนาศักยภาพโดยส่งไปเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรต่างๆ ซึ่งจัดโดยหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้ทันต่อเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงหลังจากการตรวจติดตามโครงการยกระดับฝีมือและศักยภาพแรงงานในรอบสุดท้าย ปรากฏผลเป็นที่น่าพอใจสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาคและศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดได้มีการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะของ

ฝึกอบรมลูกจ้างเพื่อยกระดับฝีมือและศักยภาพแรงงานแก่
ลูกจ้างสถานประกอบกิจการ

ผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน ทำให้ทุกจังหวัดมีผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและผู้ตรวจราชการได้ขอให้ทุกหน่วยงานดำเนินการตามข้อเสนอแนะอย่างต่อเนื่อง

๘. โครงการสถานประกอบกิจการมีระบบบริหารจัดการมาตรฐานแรงงาน (กิจกรรมการตรวจและกำกับให้ปฏิบัติตามมาตรฐานความปลอดภัยในการทำงาน)

โครงการสถานประกอบกิจการมีระบบบริหารจัดการมาตรฐานแรงงาน ในกิจกรรมการตรวจและกำกับให้ปฏิบัติตามมาตรฐานความปลอดภัยในการทำงาน เป็นการตรวจและกำกับให้สถานประกอบกิจการปฏิบัติให้สอดคล้องกับกฎหมายความปลอดภัยในการทำงานและการดำเนินการเมื่อพบการฝ่าฝืนกฎหมาย โดยมีกลุ่มเป้าหมายในการเข้าไปตรวจความปลอดภัย คือ สถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๑ คน จนถึง ๒๐๐ คน ที่มีสถิติการประสบอันตรายสูง โดยกำหนดเป้าหมายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ จำนวน ๑๙,๐๐๐ แห่ง จำนวนลูกจ้าง ๙๕๕,๐๐๐ คน ซึ่งมีผลการปฏิบัติงานคือ ตรวจสถานประกอบกิจการได้ ๑๙,๐๔๓ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๗๐ มีจำนวนลูกจ้างที่ผ่านการตรวจ ๑,๕๑๔,๙๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖๙.๗๕ โดยพบว่า มีสถานประกอบกิจการที่ปฏิบัติสอดคล้องกับกฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน จำนวน ๑๖,๒๗๙ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๔๖

ลูกจ้างหญิงกำลังทำงานกับเครื่องจักรเพื่อผลิตชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์
ในสถานประกอบกิจการผลิตชิ้นส่วนอุปกรณ์คอมพิวเตอร์
ใน จ.ชลบุรี

สภาพการทำงานในสถานประกอบกิจการผลิต
โครงสร้างโลหะในจังหวัดระยอง ลูกจ้างกำลังทำงานเชื่อมชิ้นส่วนของ
โครงสร้างโลหะ เพื่อนำไปประกอบและติดตั้งต่อไป

กระทรวงแรงงาน ได้มอบหมายให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงานและผู้ตรวจราชการกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานที่เกี่ยวข้อง ตรวจติดตามการตรวจและกำกับให้สถานประกอบกิจการปฏิบัติตามมาตรฐานความปลอดภัยในการทำงานให้ขับเคลื่อนไปบนหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

ในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ดำเนินการตรวจติดตามโดยได้พบข้อเท็จจริงและได้ให้ข้อเสนอแนะแก่สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองจังหวัดที่ตรวจติดตาม เพื่อทำการปรับปรุงแก้ไขในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้น โดยสรุปได้ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ควรส่งเสริมให้สถานประกอบกิจการมีระบบบริหารความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เหมาะสมกับกิจการ เพื่อแรงงานมีความปลอดภัยและมีสุขภาพอนามัยที่ดี

(๒) ควรดำเนินการตามขั้นตอนเมื่อพบการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน

(๓) ควรประเมินผลการดำเนินงานตามเป้าหมาย แผนงานและการประเมินผลอัตราการประสบอันตรายจากการทำงานของสถานประกอบกิจการที่ผ่านการตรวจและในพื้นที่เป็นประจำ เพื่อนำไปสู่การพิจารณาปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

(๔) ควรสร้างความเข้าใจให้แก่นายจ้างและลูกจ้างเพื่อให้เห็นประโยชน์ในการมีส่วนร่วมในการตรวจความปลอดภัยการมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางป้องกันความไม่ปลอดภัยในการทำงาน และการส่งเสริมให้มีระบบบริหารความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เหมาะสมกับสถานประกอบกิจการของตนเอง สำหรับหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องที่อยู่ในพื้นที่เดียวกันควรมีการประสานแผนหรือบูรณาการในการตรวจสถานประกอบกิจการร่วมกัน

จากการตรวจติดตามของผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงานในรอบสุดท้ายพบว่า ค่าดัชนีความเสี่ยงทั้ง ๒ ด้าน คือ ความเสี่ยงต่อการไม่เป็นไปตามหลักการมีส่วนร่วมของหน่วยรับผิดชอบโครงการ และความเสี่ยงต่อการไม่เป็นไปตามหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียลดลงตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะหน่วยรับตรวจได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะ และดำเนินการกำกับดูแลให้สถานประกอบกิจการมีการปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยในการทำงานอย่างต่อเนื่อง และมีผลสัมฤทธิ์เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้สถานประกอบกิจการมีระบบการบริหารความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อให้แรงงานปลอดภัยและมีสุขภาพอนามัยที่ดีอย่างยั่งยืนต่อไป

๙. โครงการจัดระบบและควบคุมการทำงานของแรงงานต่างด้าว

ประเทศไทยได้มีการปรับนโยบายจากอุตสาหกรรมทดแทนการนำเข้ามาสู่อุตสาหกรรมที่ผลิตเพื่อการส่งออก เพื่อเพิ่มรายได้เข้าสู่ประเทศรวมทั้งเพื่อการขยายความเจริญเติบโตและการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม ซึ่งเป็นไปตามกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ การดำเนินการดังกล่าวทำให้การพัฒนาอุตสาหกรรมก้าวหน้าและขยายตัวตามลำดับ แต่เป็นการพัฒนามาบนพื้นฐานของการขาดแคลนในเรื่องทุน เทคโนโลยีและความสามารถในการบริหารจัดการ รัฐจึงพยายามรักษาความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้มีความเป็นอุตสาหกรรมมากยิ่งขึ้น โดยส่งเสริมการลงทุน ระดมเงินทุนจากต่างประเทศ ปรับปรุงกระบวนการผลิตโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย จากความพยายามนี้จึงนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการผลิตของประเทศ ความต้องการจ้างแรงงานฝีมือและไร้ฝีมือจึงเพิ่มสูงขึ้น ทำให้เกิดการหลั่งไหลของแรงงานต่างด้าวจำนวนมากเพื่อทดแทนแรงงานไทย ทั้งแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในตำแหน่งที่ต้องอาศัยความรู้ ความชำนาญเฉพาะด้านที่เรียกว่าคนต่างด้าวเข้าเมืองถูกกฎหมายและแรงงานต่างด้าวที่ลักลอบเข้ามาทำงาน

คณะผู้บริหารกระทรวงแรงงานเข้าตรวจเยี่ยมสถานประกอบกิจการที่มีการจ้างแรงงานต่างด้าวทำงาน ในสถานประกอบกิจการ

ในลักษณะงานหนัก สกปรก หรืองานที่มีความเสี่ยงที่เรียกว่าแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ซึ่งส่วนใหญ่มีสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชา และเป็นกลุ่มที่มีปัญหาส่งผลกระทบต่อทางด้านสังคมและความมั่นคงของประเทศ

กระทรวงแรงงาน โดยกรมการจัดหางาน มีอำนาจหน้าที่ควบคุม ดูแล ตรวจสอบและพิจารณาอนุญาตการทำงานของคนต่างด้าวให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.๒๕๕๑ จึงได้จัดทำโครงการจัดระบบและควบคุมการทำงานของแรงงานต่างด้าว เพื่อแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าว

หลบหนีเข้าเมืองในลักษณะบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข ฯลฯ โครงการจัดระบบและควบคุมฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้แรงงานที่ถูกกฎหมาย เป้าหมายการดำเนินงานในปี ๒๕๕๑ คือ การอนุญาตให้แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชาที่ใบอนุญาตทำงานหมดอายุวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ และวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ มายื่นขอต่ออายุใบอนุญาตทำงานเพื่ออยู่ในประเทศไทย ต่ออีก ๒ ปี

กระทรวงแรงงาน ได้มอบหมายผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงานและผู้ตรวจราชการกรมในสังกัดตามพื้นที่การตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยกำหนดตรวจราชการในจังหวัดที่มีการจัดระบบและควบคุมการทำงานของแรงงานต่างด้าว จำนวน ๔๒ จังหวัด พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะกับหน่วยรับตรวจ คือ สำนักงานจัดหางานจังหวัด ดังนี้

(๑) การนำนโยบายการบริหารแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชา ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ไปกำหนดแผนการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัด

(๒) การเผยแพร่ขั้นตอนการดำเนินการขอรับใบอนุญาตทำงานให้นายจ้างและแรงงานต่างด้าวได้รับทราบเพื่อดำเนินการให้ถูกต้องและยื่นเรื่องทันตามระยะเวลาที่กำหนด

(๓) การจัดประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้รับทราบนโยบายการบริหารแรงงานต่างด้าวและเผยแพร่คู่มือแนวทางการปฏิบัติงานสำหรับให้เจ้าหน้าที่ใช้เป็นแนวทางในการให้บริการแก่นายจ้างและแรงงานต่างด้าว

(๔) จัดประชุมชี้แจงนายจ้างให้รับทราบแนวทางการยื่นขอต่ออายุใบอนุญาตทำงานให้แรงงานต่างด้าวรวมทั้งข้อบังคับของกฎหมาย

(๕) การเพิ่มช่องทางสื่อประชาสัมพันธ์โดยใช้ภาษาที่สื่อเข้าใจง่ายและเผยแพร่ในช่วงระยะเวลาที่เหมาะสม

(๖) การเผยแพร่สิทธิของแรงงานต่างด้าวทั้งสิทธิด้านการประกันสุขภาพ สิทธิตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน ให้แรงงานต่างด้าวและนายจ้างรับทราบ

(๗) การอบรมเจ้าหน้าที่สำนักงานจัดหางานจังหวัด สำนักงานทะเบียนอำเภอ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เพื่อรับทราบแนวทางการดำเนินการขอรับใบอนุญาตทำงานของแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชา ปี พ.ศ. ๒๕๕๑

นายจ้างนำแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชา มายื่นขอต่อใบอนุญาตทำงาน ณ กระทรวงแรงงาน

จากการตรวจติดตามในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ พบว่าสำนักงานจัดหางานจังหวัดทั้ง ๔๒ จังหวัด สามารถดำเนินการ ให้แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชา มายื่นขอต่ออายุใบอนุญาตทำงาน จำนวน ๑๗๑,๓๓๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๔๘ ทำให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงจากการที่นายจ้างและแรงงานต่างด้าวไม่ได้รับความสะดวกในการยื่นขอรับใบอนุญาตทำงานหรือไม่ ได้รับข่าวสารประชาสัมพันธ์ยังคงมีอยู่ ซึ่งสำนักงานจัดหางานจังหวัดต้องรณรงค์ในเรื่องการประชาสัมพันธ์ การยื่นขอต่ออายุใบอนุญาตทำงานให้ครอบคลุมทั่วถึงและต้องประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนด มาตรการดำเนินงานในการให้บริการแก่นายจ้างและแรงงานต่างด้าวได้อย่างสะดวกคล่องตัวยิ่งขึ้น

สำนักงานจัดหางานจังหวัดได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน และผู้ตรวจราชการกรมในสังกัดแล้วพบว่า

(๑) นายจ้างที่จ้างแรงงานต่างด้าวทำงานในสถานประกอบการได้ทราบนโยบายของรัฐ เกี่ยวกับการจ้างแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชา ปี พ.ศ. ๒๕๕๑

(๒) นายจ้างให้ความร่วมมือในการนำพาแรงงานต่างด้าวมายื่นขอต่ออายุใบอนุญาตทำงานตาม กำหนดเวลาที่รัฐกำหนด

(๓) แรงงานต่างด้าวได้รับการดูแลจากรัฐและนายจ้างโดยได้รับการตรวจสอบสุขภาพและประกันสุขภาพ ได้ยื่นขอต่ออายุใบอนุญาตทำงานเพื่ออยู่ในประเทศไทยต่อไปได้อีก ๒ ปี และสามารถทำงานในตำแหน่งกรรมกร หรือผู้รับใช้ในบ้าน รวมทั้งได้รับทราบสิทธิตามกฎหมาย

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าสำนักงานจัดหางานจังหวัดได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจ ราชการกระทรวงแรงงานและผู้ตรวจราชการกรมในสังกัดแล้วพบว่า ความเสี่ยงลดลงในระดับที่น่าพอใจ ทั้งนี้ เนื่องจากการ จัดระบบและควบคุมการทำงานของแรงงานต่างด้าวเป็นการดำเนินการแบบบูรณาการร่วมกันระหว่าง กระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งอยู่เหนือการควบคุมของกระทรวงแรงงาน ผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงานจึงขอให้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะที่ได้ให้ไว้และใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ ในปีงบประมาณต่อไป

๑๐. โครงการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาการรวมกลุ่มอุตสาหกรรม (Cluster)

เป้าประสงค์

(๑) เพื่อให้เกิดการพัฒนาความร่วมมือในการวิจัย การอบรม การใช้ทรัพยากรเครื่องมือ เครื่องจักร การขนส่ง และการส่งต่อวัตถุดิบ ร่วมกันอันจะส่งผลต่อ การลดต้นทุนให้กับผู้ประกอบการที่รวมตัวกัน

(๒) ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจในหลักการ และแนวทางการพัฒนา Cluster

(๓) เพิ่มประสิทธิภาพสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดในการพัฒนา Cluster ได้อย่างถูกต้อง และ สมบูรณ์

งบประมาณ ๒๐.๑ ล้านบาท

พื้นที่ดำเนินการ ๓๕ จังหวัด

ดำเนินการโดย สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด

กลุ่มเป้าหมาย ๑) ผู้ประกอบการในพื้นที่ ๓๕ จังหวัด ในสาขาอุตสาหกรรมต่าง ๆ
๒) เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการพัฒนา Cluster ของจังหวัด

ความสอดคล้อง/สนับสนุนประเด็นนโยบาย/ยุทธศาสตร์

(๑) ประเด็นนโยบายของรัฐบาลในด้านนโยบายปรับโครงสร้างเศรษฐกิจเป็นการสร้างพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งวิสาหกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์ของกระทรวงในด้านการเสริมสร้างศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

แผนและผลการดำเนินงาน

(๑) การจัดสัมมนาถ่ายทอดความรู้ หลักการ Cluster

(๒) สสำรวจและจัดทำข้อมูลสถานประกอบการ

การดำเนินงาน			การใช้งบประมาณ		
แผน	ผล	%	แผน	ผล	%
๕,๐๐๐	๕,๙๗๗	๑๑๙.๕๔	๕,๑๔๙,๐๐๐	๔,๓๖๔,๑๕๔	๘๔.๗๖
๕,๐๐๐	๓,๖๑๘	๗๒.๓๖	๕,๕๐๐,๐๐๐	๑,๗๗๔,๘๕๕	๓๒.๒๗

ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการ

(๑) ควรมีโครงการ Cluster รองรับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กลุ่ม

(๒) จัดทำมาตรฐานในการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ได้กลุ่มเป้าหมายที่แท้จริง และแบ่งระดับของกลุ่มเป้าหมายที่มีระดับ ความก้าวหน้า/ พัฒนาไม่เท่ากัน

๑๑. โครงการประเมินศักยภาพผู้ผลิตชุมชนและท้องถิ่นโดยใช้มาตรฐานระบบการจัดการวิสาหกิจชุมชน (มจก.)

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้ประกอบการได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะด้านการจัดการธุรกิจที่มีระบบตาม มจก. จำนวน ๒,๕๐๐ ราย และได้รับการรับรองตาม มจก. จำนวนไม่น้อยกว่า ๑,๕๐๐ ราย อันจะทำให้ผู้ประกอบการได้ทราบถึงศักยภาพของตนเองและมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการพัฒนาการบริหารจัดการอีกด้วย

งบประมาณ ๗๕.๘ ล้านบาท

พื้นที่ดำเนินการ ๗๕ จังหวัด

ดำเนินการโดย สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด และกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

หลักเกณฑ์สากลในการรับรองด้านมาตรฐาน โดยดูจาก

- การมีหลักฐาน (เอกสาร)
- การนำไปปฏิบัติ
- มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนการดำเนินงาน

(๑) การประเมินวิสาหกิจ ๓,๐๐๐ ราย งบประมาณ ๑๗ ล้านบาท (ดำเนินการโดยสำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม)

(๒) การพัฒนาผู้ประกอบการ ๒,๕๐๐ ราย งบประมาณ ๕๓ ล้านบาท (ดำเนินการโดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม)

- ฝึกอบรม
- ให้คำปรึกษาแนะนำ

(๓) การตรวจประเมิน และให้การรับรอง ๑,๕๐๐ ราย งบประมาณ ๕.๘ ล้านบาท (ดำเนินการโดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม)

สาระสำคัญ มจก. แบ่งเป็น ๕ ด้าน ๓๗ หลักเกณฑ์

- (๑) การบริหารจัดการองค์กร และพนักงาน ๗ หลักเกณฑ์
- (๒) การบริหารจัดการด้านการตลาดและลูกค้า ๔ หลักเกณฑ์
- (๓) การบริหารจัดการด้านการผลิต และสนับสนุนการผลิต ๑๒ หลักเกณฑ์
- (๔) การบริหารจัดการด้านบัญชี และการเงิน ๖ หลักเกณฑ์
- (๕) การปรับปรุงและพัฒนาธุรกิจชุมชนสู่ความยั่งยืน ๘ หลักเกณฑ์

แนวทางในการปฏิบัติงาน

- (๑) ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมอยู่ในบัญชี OTOP ด้านผู้ประกอบการรายเดียว
- (๒) ผู้ประกอบการต้องผ่านการประเมินครั้งที่ ๑
- (๓) การดำเนินงานประกอบด้วย การฝึกอบรม และการให้คำปรึกษาแนะนำ
- (๔) ประเมินรอบที่ ๒ เพื่อดูความก้าวหน้า/สัมฤทธิ์ผล
- (๕) มีการให้การรับรอง มจก.

ผลการดำเนินงาน

- (๑) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมดำเนินการ
พัฒนาวิสาหกิจ

แผน	ผล
จำนวน ๑๐,๐๒๐ ราย	๓,๐๐๖ ราย

- (๒) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดดำเนินการประเมิน
วิสาหกิจจากบัญชี OTOP เพื่อส่งให้กรมส่งเสริม
อุตสาหกรรมพัฒนา

แผน	ผล
จำนวน ๒,๕๐๐ ราย	๒,๒๖๑ ราย

* **หมายเหตุ** เป็นการรายงานผลการดำเนินงานในส่วน of สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด

ปัญหาอุปสรรค

- (๑) คำแนะนำของที่ปรึกษาเพียงแต่ให้จัดทำเอกสารให้ครบถ้วนเท่านั้น
- (๒) ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่ได้ทำต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการ ในการพิจารณาถึงผลสัมฤทธิ์ของการพิจารณาเพื่อแก้ไขจุดอ่อนของที่ปรึกษาได้ใช้เกณฑ์การจัดทำ/การมีอยู่ของเอกสารตามรูปแบบมาตรฐาน (Standard Form) ที่ที่ปรึกษาได้ออกแบบให้ผู้ประกอบการกรอกรายละเอียดในส่วนต่าง ๆ หากผู้ประกอบการรายใดแสดงเอกสารเหล่านี้ในการประเมินศักยภาพครั้งที่ ๒ ได้ ก็ถือเป็นความสำเร็จของการพัฒนานั้น ควรที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมจะพิจารณาถึงองค์ประกอบอื่นๆ ที่ไม่ใช่เอกสารแต่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพของผู้ประกอบการที่มีความสามารถจริง

๑๒. โครงการสร้างเกษตรกรคนรุ่นใหม่และพัฒนาเยาวชนเกษตรกร

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม มีประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ ๖๐ ประกอบอาชีพการเกษตร จนได้รับการยอมรับจากนานาประเทศทั่วโลกว่าเป็นแหล่งผลิตอาหารที่สำคัญหล่อเลี้ยงพลโลกมาหลายทศวรรษ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประมาณการประชากรปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ว่ามีประชากรประมาณ ๖๕ ล้านคนเศษ อยู่ในลำดับที่ ๙ ของโลก อยู่ในวัยเด็กและเยาวชนประมาณ ๒๑.๒๑ ล้านคน เป็นเด็กและเยาวชนอายุ ๕-๒๔ ปี ที่อยู่ในระบบการศึกษา จำนวน ๑๔.๗๑ ล้านคน และเด็กเหล่านี้นี้ จำนวน ๕.๒๘ ล้านคน ไม่มีกิจกรรมใดๆ ระหว่างปิดภาคเรียน สำหรับเยาวชนที่อยู่นอกระบบการศึกษา จำนวน ๕.๘๐ ล้านคน บางส่วนเป็นแรงงานในภาคการเกษตร

แปลงกิจกรรมของเยาวชนเกษตรกร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยการส่งเสริมการรวมตัวของเด็กและเยาวชนด้วยความสมัครใจ จัดตั้งเป็น “กลุ่มเยาวชนเกษตรกร” ในตำบลต่างๆ ทั่วประเทศ ตามภูมิลำเนาของ เด็กและเยาวชนเหล่านั้น เพื่อให้เด็กและเยาวชนร่วมกันเรียนรู้และดำเนินกิจกรรมการเกษตรตามความสนใจจากการปฏิบัติจริง (Learning by doing) มีการปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องให้แก่เด็กนักเรียนและเยาวชนในภาคเกษตร ทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม และการงานพื้นฐานอาชีพด้านเกษตรกรรม และเตรียมความพร้อมของเยาวชนเกษตรกรเป็นเกษตรกรคนรุ่นใหม่ที่มีความรู้ความสามารถ และมีทักษะในการบริหาร การธุรกิจเกษตรในฟาร์ม และเป็นพลังในการพัฒนาการเกษตรของประเทศไทยสืบไป

ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายขลิบ ขุขจร) ตรวจเยี่ยมศูนย์เรียนรู้ตามโครงการสร้างเกษตรกรคนรุ่นใหม่และพัฒนาเยาวชนเกษตรกร

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ รัฐบาล โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบหมายให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตรวจติดตาม ดูแล และให้ข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานในพื้นที่และส่วนกลาง เพื่อให้การดำเนินงานโครงการเป็นไปตามเป้าหมาย และเกิดประโยชน์ต่อเกษตรกรและเยาวชนตามวัตถุประสงค์ของโครงการ กล่าวคือ จัดระบบการพัฒนากลุ่มเยาวชนเกษตรกรเพื่อเป็นรากฐานบุคลากร ภาคเกษตรในอนาคต และสร้างกลไกและพัฒนาเครื่องมือภายใต้กระบวนการเรียนรู้ และเสริมทักษะภาคการเกษตรให้กับเยาวชนเกษตรกร

จำนวน ๒,๖๓๗ กลุ่ม ๗๖ จังหวัด ทุกอำเภอ อำเภอละ ๓ กลุ่ม และสร้างเกษตรกรคลีนลูกใหม่ที่มีศักยภาพในการทำธุรกิจเกษตร จำนวน ๑,๐๐๐ ราย ซึ่งจากการตรวจติดตามพบว่า

(๑) การพัฒนาเกษตรกร ทั้ง ๗๖ จังหวัด ได้ดำเนินการพัฒนาความรู้และส่งเสริมกระบวนการกลุ่มเกษตรกร จำนวน ๒,๖๓๗ กลุ่ม รวมทั้งเสริมสร้างลักษณะผู้นำและเครือข่ายเกษตรกร ประชุมคณะกรรมการสภาเกษตรกรทั้งระดับจังหวัด และระดับเขต ครบตามเป้าหมาย

(๒) การสร้างเกษตรกรคลีนลูกใหม่ มีคัดเลือกเกษตรกร จำนวนทั้งสิ้น ๑,๐๐๐ ราย เพื่อเข้ารับการอบรม จำนวน ๑๐ รุ่น ๆ ละ ๑๐๐ คน เริ่มอบรมรุ่นที่ ๑-๑๐ ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม - กันยายน ๒๕๕๑ อยู่ระหว่างการติดตามและประเมินผล

ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายขลิบ ขุขจร) ตรวจเยี่ยมแปลงกิจกรรมตามโครงการสร้างเกษตรกรคลีนลูกใหม่และพัฒนาเกษตรกร

ภาพรวมการตรวจติดตามของผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พบปัญหาบางประการ เช่น การพัฒนาเกษตรกรที่ต้องหยุดดำเนินการในช่วงปิดเทอมทำให้การดำเนินการไม่ต่อเนื่อง การกำหนดเป้าหมายโดยส่วนกลางยังขาดการมีส่วนร่วมของพื้นที่ ทำให้บางแห่งขาดความพร้อมในการดำเนินการ ส่วนการสร้าง เกษตรกรคลีนลูกใหม่ มีการชะลอโครงการทำให้ระยะเวลาดำเนินการเหลือน้อย เป็นผลให้ขาดการติดตามประเมินผลเกษตรกรที่ผ่านการอบรมในรายละเอียด และให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการนำเกษตรกรคลีนลูกใหม่และเกษตรกรที่ไปดูงานต่างประเทศมาเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง สำหรับเกษตรกรควรมีการสนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ดี ผลจากการดำเนินการโครงการ ประชาชนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจ กลุ่มเกษตรกร และเยาวชนเกษตรกรมีความรู้พื้นฐานด้านการเกษตร และเป็นแหล่งอาหารกลางวันของนักเรียน กิจกรรมการเกษตรและการรวมกลุ่ม ทำให้เกิดการพัฒนาความรู้ มีผู้นำเกษตรกรที่มีศักยภาพ และสามารถถ่ายทอดให้กับครอบครัวเพื่อนำไปปฏิบัติหรือทำต่อ เป็นต้นแบบการดำเนินการทางสังคมเกษตรกรรม สร้างความเข้มแข็งของสังคมเกษตร และเป็นภูมิคุ้มกันรองรับการเปลี่ยนแปลงจากกระแสโลกทำให้สังคมและเศรษฐกิจเกิดความสมดุลและยั่งยืนในอนาคต เกษตรกรคลีนลูกใหม่ที่รับการอบรมแล้วสามารถจัดระบบการผลิตทางการเกษตร ธุรกิจเกษตร และกิจการที่ต่อเนื่องอย่างมีประสิทธิภาพสามารถนำไปเป็นต้นแบบในชุมชน

๑๓. โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน

ปัจจุบันนี้ประชาชนส่วนใหญ่มีการตื่นตัวและห่วงใยต่อสุขภาพตนเองและสมาชิกในครัวเรือนมากขึ้น จึงทำให้ผู้บริโภคหันมาบริโภคอาหารที่มีความปลอดภัย ประกอบกับประเทศไทยในฐานะที่เป็นผู้ผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญแหล่งหนึ่งของโลก ในการผลิตอาหารสำหรับประชากรภายในประเทศ และยังเป็นผู้ส่งออกสินค้าเกษตร เป็นอันดับต้นของโลกอีกด้วย แต่ที่ผ่านมาผลผลิตสินค้าเกษตรของไทย โดยเฉพาะสินค้าเกษตรด้านพืชยังไม่มีความปลอดภัย และคุณภาพไม่เป็นไปตามมาตรฐานสากล

ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรฯ (นายสมชาย ชาญณรงค์กุล)
เยี่ยมชมผลผลิตผักปลอดภัยสารพิษ เขตฯ 10

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นผู้กำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานด้านเกษตรของประเทศ ได้กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ ดังนี้ (๑) **เกษตรเพื่อเกษตร** เกษตรกรต้องมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีความรู้การประกอบอาชีพที่ทันสมัยทัดเทียมกับเกษตรกรในประชาคมโลก ตลอดจนสามารถลดต้นทุนการผลิตและมีรายได้จากการผลิตเพิ่มขึ้น (๒) **เกษตรเพื่อประชาชน** ตอบสนองความต้องการพื้นฐานของประชาชน ต้องมีอาหารเพียงพอสำหรับประชาชนทั่วไป อาหารที่ผลิตต้องปลอดภัยและได้มาตรฐานปลอดจากสารปนเปื้อน มีคุณค่าทางโภชนาการและเป็นพื้นฐานในการผลิตเพื่อการส่งออก (๓) **เกษตรเพื่อเศรษฐกิจ** การสร้างรายได้ให้เกษตรกร เน้นการพัฒนาคุณภาพผลผลิตการส่งเสริมด้านการตลาดให้มีศักยภาพในการส่งออกสามารถสร้างความมั่นคงให้กับประเทศ และยุทธศาสตร์ความปลอดภัยด้านอาหาร (ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาและรับรองระบบฟาร์มมาตรฐาน) ขณะเดียวกันกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ และสามารถผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ รวมทั้งประกอบอาชีพได้อย่างยั่งยืน จึงได้ส่งเสริมเกษตรกรให้มีการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยและได้มาตรฐาน และนำเกษตรกรเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรโดยการคัดเลือกเกษตรกรที่มีความพร้อมเพื่อดำเนินการทั้งในระดับการผลิตความปลอดภัย และการผลิตเพื่อเข้าสู่ระบบการรับรองความปลอดภัยด้านอาหาร GAP พืช โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพปลอดภัยและได้มาตรฐานตามความต้องการของผู้บริโภค และเพื่อพัฒนาเกษตรกรให้ผลิตสินค้าเกษตรตามระบบมาตรฐานคุณภาพ และได้รับรองแหล่งผลิต (GAP) ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ นี้ มีเป้าหมายในการพัฒนาเกษตรกรเพื่อรับรองมาตรฐาน GAP จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ราย และเตรียมความพร้อมเกษตรกรเข้าสู่การรับรองมาตรฐาน GAP พืช ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๒๑๐,๐๐๐ ราย

ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรฯ (นายสมชาย ชาญณรงค์กุล)
ตรวจเยี่ยมดูงานการปลูกผักปลอดภัยสารพิษ

การดำเนินงานโครงการดังกล่าว ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายใต้กิจกรรมหลัก ๓ กิจกรรม ซึ่งแต่ละกิจกรรมมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน ได้แก่ (๑) กิจกรรมนำเกษตรกรเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐาน

GAP (๒) กิจกรรมพัฒนาการตลาดและเครือข่ายการผลิต (๓) กิจกรรมระบบการสนับสนุน ติดตามและประเมินผล สำหรับในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบหมายให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไปตรวจติดตาม คู่มือ และให้ข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานในพื้นที่ เพื่อให้การดำเนินงานโครงการเป็นไปตามเป้าหมาย และเกิดประโยชน์ต่อเกษตรกรตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ซึ่งผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ทำการตรวจติดตามงานในพื้นที่ พบว่าได้มีการอบรมเพิ่มประสิทธิภาพเจ้าหน้าที่ที่ปรึกษา จำนวน ๑,๓๔๕ ราย และอบรมเพิ่มประสิทธิภาพอาสาสมัครเกษตรกร GAP จำนวน ๑๕,๓๓๖ ราย ซึ่งเกินเป้าหมายที่ตั้งไว้ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๙.๙๖ และร้อยละ ๑๐๐.๓๗ ตามลำดับ ประกอบกับมีการพัฒนาเกษตรกรเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐาน GAP ปี ๒๕๕๑ และเตรียมความพร้อม GAP สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๒๘๙,๐๖๓ ราย จากเป้าหมาย ๓๑๐,๐๐๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๒๕ ตลอดจนมีการประเมินแปลงเบื้องต้น ๘๑,๐๒๙ แปลง จากเป้าหมาย ๑๐๐,๐๐๐ แปลง คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๐๓ เป็นต้น

ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรฯ
(นายสมชาย ชาญณรงค์กุล)

ตรวจเยี่ยมคู่มือการปลูกผักปลอดสารพิษ

ในภาพรวมของการตรวจติดตามของผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พบว่า ความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ที่มีต่อระบบการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐานมีความแตกต่างกัน ส่งผลให้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินโครงการ และการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน ยังไม่สามารถสร้างความแตกต่างด้านราคาสินค้าได้ และตลาดรองรับไม่มีความเข้มแข็ง ทำให้เกษตรกรขาดแรงจูงใจในการเข้าสู่ระบบการผลิตที่ปลอดภัย รวมทั้งกระบวนการออกใบรับรองมาตรฐาน GAP ของกรมวิชาการเกษตรและกรมการข้าว หลังจากการตรวจประเมินของกรมส่งเสริมการเกษตรแล้ว ทำให้เกษตรกรได้รับใบรับรองหลังจากที่เก็บเกี่ยวผลผลิตเรียบร้อยแล้ว

ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้เสนอแนะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ โดยให้กำหนดเป้าหมายของแต่ละพื้นที่ให้ชัดเจน สนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาสื่อในการสร้างความเข้าใจให้กับเจ้าหน้าที่และอาสาสมัครเกษตรกร ตลอดจนประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสร้างระบบการผลิตที่ปลอดภัยให้เกิดขึ้นทั้งระบบ รวมถึงการสร้าง ความแตกต่างด้านราคาสินค้าที่ได้จากระบบการผลิตที่ปลอดภัยกับราคาสินค้าปกติ นอกจากนี้ ควรสนับสนุนให้หน่วยรับรองภาคเอกชนเข้ามาเป็น inspector แทนหน่วยงานภาครัฐ สำหรับการกำหนดกรอบของโครงการไว้เฉพาะในระดับไร่นาเป็นหลัก โดยมีงานด้านการตลาดและระบบสนับสนุนที่ยังไม่เข้มแข็ง ส่งผลให้โครงการในภาพรวมไม่สามารถบรรลุเป้าประสงค์ของการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเนื่องจากจุดเชื่อมโยงสำคัญที่สร้างความปลอดภัยอาหาร เช่น ปัจจัยการผลิต การขนส่ง การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว ยังขาดประสิทธิภาพ ดังนั้น ควรปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบความปลอดภัยอาหารทั้งระบบ โดยขอความร่วมมืออย่างใกล้ชิดจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และควรพิจารณาครอบคลุมถึงการดำเนินการในสินค้าปศุสัตว์และสินค้าประมงด้วย เนื่องจากแต่ละพื้นที่มีความสามารถในการผลิตทางการเกษตรที่ต่างกัน

สำหรับในบางกิจกรรมภายใต้ Road Map ของ Food Safety สามารถที่จะให้ชุมชน/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทหรือส่วนร่วมในการดำเนินงานได้ ซึ่งหากสามารถขอความร่วมมือจากหน่วยงานข้างต้นได้ จะมีส่วนช่วยให้การดำเนินงานด้าน food safety ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความยั่งยืน ฉะนั้นควรมีมาตรการจูงใจต่างๆ ให้เกษตรกร/ผู้ประกอบการเข้าสู่ระบบมาตรฐานทั้งระบบ เช่น การลดปริมาณการสุ่มตัวอย่างสินค้าที่ผ่านการรับรอง GAP/GMP ก่อนการส่งออก ตลอดจนควรมีการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปลอมแปลงเครื่องหมายรับรองของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์อย่างเคร่งครัด เช่น เครื่องหมาย

รับรอง Q เครื่องหมายเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การนำพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ มาบังคับใช้ อย่างไรก็ตาม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ต้องสร้างความเชื่อมั่นต่อเครื่องหมาย รับรองของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้งในระดับ ประเทศและในการค้าระหว่างประเทศ เพื่อยกระดับคุณภาพสินค้า เกษตรของประเทศไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติอย่างแท้จริง

ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรฯ
(นายสมชาย ชาญณรงค์กุล)
เยี่ยมชมงานการปลูกหน่อไม้ฝรั่งปลอดสารพิษ

๑๔. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาไช้หัวदनก

จากการพบโรคไช้หัวदनกในประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๗ ได้ทำให้เกิดความตื่นตระหนกและมีผลกระทบทั้งด้าน เศรษฐกิจและสังคมของประเทศเป็นอย่างมาก มีแนวโน้มว่าประเทศไทย มีความเสี่ยงที่จะเป็นแหล่งของเชื้อไช้หัวदनก และมีโอกาสที่จะเกิดการ ผสมข้ามสายพันธุ์กับไช้หัวदनกใหญ่ รัฐบาลจึงได้เล็งเห็นความสำคัญของการ ระบาดของโรคไช้หัวदनก ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาระดับประเทศและ ระดับโลก จึงได้ตั้งคณะทำงานพัฒนายุทธศาสตร์แก้ไขปัญหาระบาดของโรคไช้หัวदनก เพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์และการเตรียมความพร้อมในการแก้ไขโรค ไช้หัวदनก ระบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคไช้หัวदनกให้มี ประสิทธิภาพ ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมปศุสัตว์ ได้กำหนดวัตถุประสงค์การดำเนินการไว้ ๓ ประการ คือ

๑๔.๑ เพื่อลดอัตราการป่วยและตายด้วยโรคไช้หัวदनก

๑๔.๒ เพื่อลดผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมอัน เนื่องจากการแพร่ระบาดของไช้หัวदनก

๑๔.๓ เพื่อฟื้นฟูความเชื่อมั่นของประชาชนไทยและประชาคมโลก ต่อการแก้ไขปัญหาระบาดของโรคไช้หัวदनก

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้มอบหมายให้ผู้ตรวจราชการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตรวจติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สิ่งที่ค้นพบจากการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการพบว่า ทุกจังหวัดได้มีการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ ซึ่งสามารถหยุดการระบาดของโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั่วประเทศเกิดโรคไช้หัวदनกเพียง ๒ จุด จากเป้าหมาย ๑๐ จุด คือ จังหวัดพิจิตรและนครสวรรค์ สำหรับปัญหาที่พบจากการตรวจติดตาม คือ เกษตรกร บางส่วนยังไม่เห็นความสำคัญและปฏิบัติตามคำแนะนำ ของกรมปศุสัตว์ในการจัดระบบการเลี้ยงสัตว์ปีก ฟาร์มเมืองและไก่ชน แยกออกจากที่อยู่อาศัย เนื่องจากการสร้างโรงเรือนมีผลทำให้ต้นทุนการเลี้ยงเพิ่มขึ้น รายได้ลดลงเมื่อเทียบกับการเลี้ยงสัตว์ปีกแบบเดิม อีกทั้งเกษตรกรยังขาดความตระหนักและความสนใจของ

ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
(นายสุวัฒน์ จันทระปรณิก)
ตรวจเยี่ยมตามโครงการป้องกันและ
แก้ไขปัญหาระบาดของโรคไช้หัวदनก

การพ่นน้ำยาฆ่าเชื้อโรคเพื่อป้องกันโรคไช้หัวदनก
ที่ จ.ฉะเชิงเทรา

การพ่นยาฆ่าเชื้อโรคเพื่อป้องกันโรคไข้หวัดนก
ที่ จ.ฉะเชิงเทรา

ให้เกษตรกรใช้เป็นตัวอย่างไว้ทุกอำเภอ เพื่อแนะนำการสร้างโรงเรือนแยกออกจากที่อยู่อาศัยแบบเรียบง่าย เกษตรกรสามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องลงทุนมากนัก นอกจากนี้ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดได้มีแผนการทำงาน ร่วมกันในการชักชวนความเข้าใจและประสานเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ในกรณีเกิดโรคไข้หวัดนกภายใน จังหวัด และจังหวัดใกล้เคียง ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่ ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี แต่ทั้งนี้ ยังมีเกษตรกร รายย่อยบางส่วนยังไม่ปฏิบัติตาม โดยยังคงเลี้ยงสัตว์ปีก พื้นเมืองแบบเดิม เป็นการเลี้ยงปล่อยตามธรรมชาติ อย่างไรก็ตาม ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ไม่ได้ละเลยในเรื่องนี้ ได้เน้นย้ำให้สำนักงาน ปศุสัตว์จังหวัดประชาสัมพันธ์ชี้แจงสร้างความเข้าใจ อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ทำให้โครงการประสบผล สัมฤทธิ์ในระดับหนึ่ง เนื่องจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้ ให้ความสำคัญ และเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบด้วย การบูรณาการเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์โรค ในแต่ละอำเภออย่างมีระบบ มีผลทำให้ผู้ประกอบการ ประชาชน เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีก แต่ละจังหวัดมีการ ตื่นตัวและตระหนักถึงความสำคัญของโครงการทำให้การป้องกันและแก้ไขปัญหาไข้หวัดนกลดลง การตรวจ ติดตามโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคไข้หวัดนกของผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในครั้งนี้ ได้ตรวจเยี่ยมพื้นที่โครงการทุกเขตตรวจราชการและได้รับความร่วมมืออย่างดีจากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดทุก จังหวัด อาสาเครือข่ายปศุสัตว์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสาธารณสุขจังหวัด เป็นอย่างดี

การเกิดโรคไข้หวัดนก และขาดแหล่งเงินทุนที่จะนำมาใช้ ในการปรับระบบการเลี้ยงสัตว์ปีก ดังนั้น ผู้ตรวจราชการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้ให้ข้อเสนอแนะ แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปพิจารณาหาแนวทางแก้ไข ต่อไป

หลังจากการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ครบ ๓ รอบ และได้ให้ ข้อเสนอแนะไปแล้วพบว่า ปัญหาตามที่กล่าวถึงข้างต้น ได้รับการแก้ไขจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังจะเห็นได้ จากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดได้จัดทำฟาร์มสาธิตสำหรับ

ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
(นายสุวัจน์ จันทรรณิก)
ชี้แจงทำความเข้าใจเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีก ที่ จ.ชลบุรี

ข. นโยบายปรับโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการขนส่งมวลชนสินค้าและบริการ

๑๕. กิจกรรมเร่งรัดขยายทางสายประธานให้เป็น ๔ ช่องจราจร (ระยะที่ ๒) (กรมทางหลวง)

รัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาระบบโครงข่ายทางหลวงสายหลัก เชื่อมโยงจาก กรุงเทพฯ ไปสู่ภูมิภาค และมีนโยบายก่อสร้างเพิ่มมาตรฐานเป็น ๔ ช่องจราจรตลอดเส้นทาง เพื่อให้ผู้ใช้ทาง ได้รับความสะดวก รวดเร็ว ประหยัดเวลา และเกิดความปลอดภัย จึงได้อนุมัติแผนงานก่อสร้างทางสายหลักเป็น ๔ ช่องจราจร ระยะที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ โดยจะก่อสร้างทางสายหลักเป็น ๔ ช่องจราจร รวม ๑,๘๙๑ กิโลเมตร วงเงินค่าก่อสร้าง ๔๕,๕๐๐ ล้านบาท ระยะเวลาดำเนินการระหว่าง ปี พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๘๒

ผลจากการดำเนินการก่อสร้างทางหลวงสายหลักเป็น ๔ ช่องจราจร ระยะที่ ๑ คณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้กระทรวงคมนาคม โดยกรมทางหลวง ดำเนินการจัดทำแผนการก่อสร้างทางสายหลักเป็น ๔ ช่องจราจร (ระยะที่ ๒) ซึ่งแผนดำเนินการดังกล่าวครอบคลุมการก่อสร้างเพิ่มมาตรฐานทางสายหลักเป็น ๔ ช่องจราจร ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ จากแนวเหนือ - ใต้ และแนวตะวันออก - ตะวันตก รวม ๑๑ โครงการ ระยะทางรวม ๕,๒๗๖ กิโลเมตร ค่าก่อสร้างประมาณ ๑๓๐,๐๐๐ ล้านบาท กำหนดระยะเวลาดำเนินการ ๑๑ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นต้นไป

รองปลัดกระทรวงคมนาคม (นายปิยะพันธุ์ จัมปาสุต) และคณะผู้ตรวจราชการกระทรวงคมนาคมตรวจติดตามกิจกรรมเร่งรัดขยายทางสายประธานให้เป็น ๔ ช่องจราจร (ระยะที่ ๒) และแผนงาน/โครงการต่าง ๆ ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๑๓

ปัจจุบันการศึกษาข้างต้นได้ดำเนินการแล้วเสร็จเป็นแผนดำเนินการก่อสร้างทางสายหลักเป็น ๔ ช่องจราจร (ระยะที่ ๒) ระหว่างช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๘ - แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๔๓ - ๒๕๕๑)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีกิจกรรมเร่งรัดขยายทางสายประธานให้เป็น ๔ ช่องจราจร (ระยะที่ ๒) ที่กำลังดำเนินการก่อสร้างอยู่ ๓๑ โครงการ ในพื้นที่ ๑๙ จังหวัดทั่วประเทศ ได้แก่ อ่างทอง ปราจีนบุรี สระแก้ว นครศรีธรรมราช พังงา กระบี่ ชลบุรี อุตรดิตถ์ ขอนแก่น อุบลราชธานี

อำนาจเจริญ นครราชสีมา ชัยภูมิแพร่ ตาก สุโขทัย เพชรบุรี และอุตรดิตถ์ รวมระยะทาง ๕๔๓.๓๑๖ กิโลเมตร งบประมาณค่าก่อสร้างประมาณ ๑๐,๕๓๙,๓๐๖,๕๕๒ บาท

จากการที่ผู้ตรวจราชการกระทรวงคมนาคมได้ตรวจติดตามความคืบหน้าของกิจกรรมดังกล่าวพบว่าเส้นทางบางส่วนที่มีความสำคัญสูงมาก เนื่องจากอยู่ใกล้ตัวเมืองใหญ่ หรือเป็นเส้นทางหลักของประเทศ ได้มีการเสนอของบประมาณและดำเนินการไปบ้างแล้ว และการดำเนินงานโครงการการก่อสร้างฯ จะดำเนินการในเขตทางหลวงที่มีอยู่แล้วเป็นส่วนใหญ่ จึงไม่มีผลกระทบต่อการเวนคืนที่ของประชาชนมากนัก อย่างไรก็ตามมีบางสายทางที่มีผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม กรมทางหลวงได้แจ้งบริษัทที่ปรึกษาทำการศึกษาลงทุนด้านสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นเพื่อหามาตรการป้องกันที่เหมาะสมเสียก่อนเริ่มดำเนินการ ดังนั้น การจัดทำแผนการก่อสร้างในครั้งนี้ สายทางที่พิจารณาว่าจะต้องทำการศึกษาลงทุนด้านสิ่งแวดล้อมได้ถูกจัดในช่วงกลางและช่วงท้ายของแผน เพื่อผลการศึกษาและมาตรการป้องกันที่ถูกต้อง ก่อนการของบประมาณก่อสร้าง และยังพบว่า การจัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างไม่เพียงพอ เนื่องจาก แหล่งเงินทุนส่วนใหญ่สำหรับการดำเนินโครงการมาจากเงินงบประมาณแผ่นดิน ที่ผ่านมามีภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ รัฐจึงได้พิจารณาปรับลดขนาดและชะลอการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ด้านเงินทุน ทำให้โครงการทางหลวงไม่สามารถแล้วเสร็จในระยะเวลาตามเป้าหมายที่วางไว้ได้

แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ตรวจราชการฯ ได้ให้คำแนะนำแก่กรมทางหลวง โดยในเรื่องการก่อสร้างขยายทางหลวงจาก ๒ เป็น ๔ หรือ ๖ ช่องจราจร กรมทางหลวงควรพิจารณาตามปริมาณจราจรเป็นหลัก เส้นทางสายใดที่มีปริมาณการจราจรอยู่ในเกณฑ์ที่จะขยายเป็น ๔ - ๖ ช่องจราจร ควรจะดำเนินการก่อน โดยคำนึงถึงเรื่องการก่อสร้างโครงข่ายให้เป็นมาตรฐานเดียวกันตลอดเส้นทางเป็นเหตุผลรองลงมา เนื่องจากงบประมาณมีจำกัด ซึ่งในการนี้ กรมทางหลวงได้รับไปดำเนินการตามคำแนะนำซึ่งจะทำให้เป็นผลดีต่อการดำเนินการตามโครงการดังกล่าว ทำให้งานมีความก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผลงานความก้าวหน้าการก่อสร้างทางเป็น ๕ ช่องทางจราจร

๑๖. กิจกรรมสนับสนุนยุทธศาสตร์โลจิสติกส์ (กรมทางหลวงชนบท)

การก่อสร้างถนนเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์โลจิสติกส์ คือ การขนส่งทางผ่านทางถนนไปให้ถึงที่หมายอย่างถูกต้อง รวดเร็ว ทันเวลา เพราะโลกปัจจุบันการแข่งขันทางการค้าสูงมากหน่วยงานภาครัฐซึ่งมีส่วนเป็นอย่างมากต่อการพัฒนา จึงต้องมีการปรับตัวและพัฒนาอย่างต่อเนื่องอยู่เสมอ เพื่อสนับสนุนให้เกิดการลื่นไหลของสินค้าผ่านแดน รวมทั้งเป็นการลดต้นทุนทางด้านการจัดการโลจิสติกส์ ทำให้โครงข่ายคมนาคมขนส่งมีความสมบูรณ์มากขึ้นทำให้การขนส่งสะดวก รวดเร็ว และลดความสูญเสียทางเศรษฐกิจในแง่ของเวลาการเดินทางที่ลดลง

ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๑ กรมทางหลวงชนบทได้ดำเนินกิจกรรมสนับสนุนยุทธศาสตร์โลจิสติกส์ จำนวน ๓ กิจกรรม ดังนี้

(๑) โครงการก่อสร้างถนนสายทางหลวงหมายเลข ๔๐๐๔ ระนอง - ปากน้ำ อ.เมือง จ.ระนอง เป็นเส้นทางเข้าสู่ท่าเรือระนอง โดยเป็นการปรับปรุงโครงข่ายของถนนเข้าสู่ท่าเรือระนอง ให้เป็นผิวจราจรแบบ Asphaltic Concrete ระยะทาง ๘.๒๐๐ กิโลเมตร การปรับจุดอันตราย (Black Spot) การพัฒนาจุดตัด จุดร่วม ทางแยก และการติดตั้งอุปกรณ์อำนวยความสะดวก โดยมีระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๓ รวมงบประมาณทั้งสิ้น ๗๙ ล้านบาท (งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๑ จำนวน ๒๔.๖ ล้านบาท)

(๒) โครงการก่อสร้างถนนสาย บ้านบางลึก - ท่าเรือนาเกลือ อ.กันตัง จ.ตรัง เป็นการปรับปรุงโครงข่ายทางเข้าสู่ท่าเรือนาเกลือ รวมทั้งสนับสนุนท่าเรือเอกชน และสนับสนุนนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ ทางทะเล พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๒ โดยเป็นการปรับปรุงให้เป็นผิวจราจรแบบ Asphaltic Concrete ระยะทาง ๑๒.๙๓๕ กิโลเมตร การปรับจุดอันตราย (Black Spot) การพัฒนาจุดตัด จุดร่วม ทางแยก และการติดตั้งอุปกรณ์อำนวยความสะดวก โดยมีระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๓ รวมงบประมาณทั้งสิ้น ๙๐ ล้านบาท (งบประมาณปี ๒๕๕๑ จำนวน ๑๘ ล้านบาท)

(๓) โครงการก่อสร้างถนนสาย บ้านคลองทับจันทร์ - จุดผ่อนปรนหนองปรือ อ.อรัญประเทศ จ.สระแก้ว เป็นการก่อสร้างเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ Logistic และการค้าชายแดนไทย - กัมพูชา จังหวัดสระแก้ว การก่อสร้างถนนบ้านสายบ้านโนน - จุดผ่อนปรนหนองปรือ เพื่อเป็นเส้นทางเข้าสู่จุดผ่อนปรนหนองปรือให้ได้ รับความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดนไปยังประเทศกัมพูชา เป็นการปรับปรุงโครงข่ายถนนเข้าสู่จุดผ่อนปรนหนองปรือ ให้เป็นผิวจราจรแบบ Asphaltic Concrete ระยะทาง ๘.๑๗๕ กิโลเมตร การปรับจุดอันตราย (Black Spot) การพัฒนาจุดตัด จุดร่วม ทางแยก และการติดตั้งอุปกรณ์อำนวยความสะดวก โดยมีระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๓ รวมงบประมาณทั้งสิ้น ๖๔.๘๔๕ ล้านบาท (งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๑ จำนวน ๑๓ ล้านบาท)

รองปลัดกระทรวงคมนาคม (นายปิยะพันธุ์ จัมปาสุต) และคณะผู้ตรวจราชการกระทรวงคมนาคมตรวจติดตามกิจกรรมสนับสนุนยุทธศาสตร์โลจิสติกส์และแผนงาน/โครงการต่าง ๆ ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ ๗

จากการที่ผู้ตรวจราชการกระทรวงคมนาคมได้ตรวจติดตามความคืบหน้าของกิจกรรมสนับสนุนยุทธศาสตร์โลจิสติกส์ ทั้ง ๓ กิจกรรมดังกล่าว พบว่า

เนื่องจากการดำเนินการในการประกวดราคาหาตัวผู้รับจ้าง รวมทั้งการลงนามในสัญญา มีขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนดไว้ในระเบียบว่าด้วยการพัสดุฯ ดังนั้น จึงทำให้ต้องใช้เวลาในการพิจารณาผลการประกวดราคาตามขั้นตอนดังกล่าว ซึ่งอาจจะทำให้การดำเนินการตามแผนการก่อสร้างที่กำหนดไว้มีความล่าช้าออกไปด้วย

ซึ่งผู้ตรวจราชการฯ ได้ขอให้กรมทางหลวงชนบทเร่งรัดการก่อสร้างให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ขณะนี้ กรมทางหลวงชนบทกำลังเร่งรัดดำเนินการอยู่ ในส่วนของความคืบหน้าของโครงการทั้ง ๓ โครงการ มีดังนี้

(๑) โครงการสาย ทล. ๔๐๐๔ ระนอง - ปากน้ำ อำเภอมะนัง จังหวัดระนอง ปัจจุบันได้ลงนามในสัญญาจ้างแล้ว ระยะเวลาก่อสร้าง ๔๘๐ วัน เริ่มต้นสัญญา ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ สิ้นสุดสัญญา ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๒

(๒) โครงการสาย บ.บางลึก - ท่าเรือนาเกลือ อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ปัจจุบันได้ลงนามในสัญญาจ้างแล้ว ระยะเวลาก่อสร้าง ๔๘๐ วัน เริ่มต้นสัญญา ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๑ สิ้นสุดสัญญา ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๒

(๓) โครงการก่อสร้างถนนสาย บ้านคลองทับจันทร์ - จุดผ่อนปรนหนองปรือ อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ปัจจุบันได้ลงนามในสัญญาจ้างแล้ว ระยะเวลาก่อสร้าง ๓๖๐ วัน เริ่มต้นสัญญา ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๑ สิ้นสุดสัญญา ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๒ ในส่วนของความคืบหน้าของโครงการ ทั้ง ๓ โครงการอยู่ระหว่างการก่อสร้าง

ผลงานความก้าวหน้าการก่อสร้างทางตามกิจกรรมสนับสนุนยุทธศาสตร์โลจิสติกส์

๑๗. งานก่อสร้างต่อเติมความยาวทางวิ่งท่าอากาศยานนราธิวาส (กรมการขนส่งทางอากาศ)

งานก่อสร้างต่อเติมความยาวทางวิ่งท่าอากาศยานนราธิวาสเป็นหนึ่งในโครงการปรับปรุงขยายท่าอากาศยาน เพื่อพัฒนาท่าอากาศยานนราธิวาสให้รองรับอากาศยานขนาด ๒๕๐ ที่นั่ง แบบ A300-600 ซึ่งทำการบินระหว่างประเทศ และบริการขนส่งทางอากาศให้มีความสะดวกรวดเร็ว และมีมาตรฐานสากล มีขีดความสามารถในการเป็นศูนย์กลางการขนส่งทางอากาศในภาคใต้ตอนล่าง โดยนอกจากประโยชน์เพื่อการพาณิชย์แล้ว รัฐบาลยังมีนโยบายที่จะให้ท่าอากาศยานนราธิวาสเป็นศูนย์กลางในการขนส่งประชาชนชาวไทยมุสลิมที่จะไปแสวงบุญที่เมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ถึงแม้โครงการจะให้บริการครอบคลุมเฉพาะพื้นที่จังหวัดนราธิวาสและใกล้เคียง แต่ก็ยังเป็นโครงการที่มีการคาดหวังจากประชาชนในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยในแต่ละปีมีจำนวนมุสลิมชายแดนใต้เกือบหมื่นคนเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ซึ่งที่ผ่านๆ มาต้องเดินทางไปใช้บริการถึงสนามบินนานาชาติหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

กรมการขนส่งทางอากาศจึงได้จัดทำแผนงานพัฒนาท่าอากาศยานนราธิวาส โดยก่อสร้างต่อเติมความยาวทางวิ่ง ระยะทาง ๕๐๐ เมตร เพิ่มเติมจากเดิม ๒,๐๐๐ เมตร รวมเป็น ๒,๕๐๐ เมตร โดยได้รับงบประมาณให้ดำเนินการก่อสร้างต่อเติมความยาวทางวิ่ง รวมทั้งลานกลับลำ เสริมผิวทางวิ่ง ทางขับ พร้อมทั้งก่อสร้างลานจอดเครื่องบินโดยต้องออกแบบปรับปรุงลานจอดเครื่องบินเดิม ให้สามารถจอดเครื่องบินแบบ A 300 - A 600 จำนวน ๑ ลำ เครื่องบิน B 777 - 400 ได้ ๒ ลำ เครื่องบินขนาดความจุประมาณ ๗๐ - ๑๐๐ ที่นั่ง และที่จอดเฮลิคอปเตอร์ จำนวน ๒ ลำ ซึ่งงานทั้งหมดจะจ้างเหมาบริษัทผู้รับจ้างให้ดำเนินการงานก่อสร้างพร้อมติดตั้งระบบไฟฟ้า โดยมีระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ - ๒๕๕๒ รวมงบประมาณทั้งสิ้น ๕๐๖.๑๐ ล้านบาท (งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๔๔ จำนวน ๕.๑๐ ล้านบาท งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๔๕ จำนวน ๑๑๑.๐ ล้านบาท และงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวนเงิน ๓๕๐.๐ ล้านบาท)

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงคมนาคม (นายระพีภัทร์ จารุณกุล) ตรวจติดตามความก้าวหน้า
งานก่อสร้างต่อเติมความยาวทางวิ่งท่าอากาศยานนราธิวาส

จากการที่ผู้ตรวจราชการกระทรวงคมนาคมได้ตรวจติดตามความคืบหน้าของงานก่อสร้างต่อเติมความยาวทางวิ่งท่าอากาศยานนราธิวาสพบว่า กรมการขนส่งทางอากาศได้จ้างศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในด้านต่าง ๆ รวมทั้งจ้างสำรวจและออกแบบวิศวกรรมท่าอากาศยานนราธิวาสแล้ว เมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ และได้นำเสนอสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว

ดังนั้น ในปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๕๑ กรมการขนส่งทางอากาศได้จัดเตรียมพื้นที่ก่อสร้างภายในสนามบินไว้แล้ว แต่สำหรับงานติดตั้งระบบไฟฟ้าและสัญญาณนำร่องอากาศยานที่จะต้องติดตั้งเพิ่มเติมเพิ่มจากพื้นที่ก่อสร้างต่อเติมความยาวทางวิ่งนั้น กรมการขนส่งทางอากาศได้เจรจาขอที่ดินจำนวน ๒๕ ไร่ พร้อมจ่ายค่าชดเชยพืชผลเกษตรให้แก่ประชาชนที่เป็นสมาชิกนิคมสหกรณ์บาเจาะซึ่งที่อยู่ในพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งคณะกรรมการกำหนดค่าชดเชยการทำประโยชน์ในที่ดินได้เจรจากับประชาชนในพื้นที่ และได้กำหนด

ภาพถ่ายทางวิ่งในท่าอากาศยานนาขอนพม

ราคาชดเชยที่ดินและพืชผลตามเกณฑ์ของจังหวัดนราธิวาสในเบื้องต้น ประชาชนมีความพอใจในการชดเชยดังกล่าว ต่อมา กรมการขนส่งทางอากาศจึงได้ดำเนินการออกประกาศประกวดราคาได้ ผู้รับจ้าง คือ บริษัท บุญชัยพาณิชย์ (๑๙๗๙) จำกัด ในวงเงินราคาก่อสร้าง ๓๘๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยได้ผ่านการคัดเลือกเนื่องจากเป็นผู้เสนอราคาต่ำสุดกว่าบริษัทอื่น เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๑ แต่หลังจากนั้น เนื่องจากภาวะราคาน้ำมันมีราคาสูงและค่าวัสดุก่อสร้างปรับตัวสูงขึ้นมากบริษัทผู้รับจ้างรับภาระค่างานก่อสร้างไม่ไหว จึงไม่ขอลงนามในสัญญาซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๑ เรื่อง มาตรการการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้างและผู้ประกอบอาชีพอื่น กรมการขนส่งทางอากาศจึงขอยกเลิกประกาศประกวดราคาจ้างเหมาก่อสร้างต่อเติมความยาวทางวิ่งที่ท่าอากาศยานนาขอนพม ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แล้ว เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ดังนั้น กรมการขนส่งทางอากาศจึงขอให้วิศวกรประเมินจัดทำราคากลางของการก่อสร้างขึ้นใหม่ ปรากฏว่าราคากลางเพิ่มสูงกว่างบประมาณที่ตั้งไว้พอสมควร กรมฯ จึงได้หารือกับสำนักงานงบประมาณได้ขอยุติให้กรมฯ ดำเนินการปรับลดปริมาณงานลง และปรับให้อยู่ในงบประมาณที่กำหนด โดยให้ปรับปรุงแก้ไขแบบก่อสร้าง ตัดงานส่วนที่สามารถขอลอไว้ได้ออกไปก่อน แล้วเร่งดำเนินการต่อไป กรมฯ คาดว่า จะดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบและขอทำสัญญาก่อสร้างให้ทันภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ นี้

นอกจากการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงทั้ง ๗ กระทรวงดังกล่าวข้างต้นแล้ว สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ยังได้มีการสำรวจความคิดเห็นของเครือข่ายที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน และผู้บริหารองค์กรที่มีบทบาทสำคัญกับภาคเศรษฐกิจในจังหวัด ได้แก่ สภาอุตสาหกรรมจังหวัด หอการค้าจังหวัด และองค์การบริหารส่วนจังหวัดเกี่ยวกับโครงการที่อยู่ภายใต้การเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ ของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ปรากฏว่า เครือข่ายที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการดำเนินโครงการเพิ่มสมรรถนะการบริหารจัดการเศรษฐกิจการค้าจังหวัดของกระทรวงพาณิชย์ โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าปลอดภัยและได้มาตรฐาน และกิจกรรมเร่งรัดขยายเส้นทางสายประธานให้เป็น ๔ ช่องจราจร โดยควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งรัฐและประชาชนควรมีการดำเนินการร่วมกัน สำหรับในส่วนของการพัฒนาเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจการค้าควรคำนึงถึงความเป็นจริงในพื้นที่ เพื่อไม่ให้เกิดช่องว่างระหว่างคนรวยและคนจน พร้อมทั้งควรส่งเสริมให้มีการกระจายกิจกรรมการดำเนินการไปสู่ระดับอำเภออย่างทั่วถึง อย่างไรก็ตาม สำหรับสินค้าภาคการเกษตรควรส่งเสริมให้มีการทำเกษตรอินทรีย์ให้มีความยั่งยืน และปลูกจิตสำนึกให้กับเกษตรกรใน

การผลิตสินค้าให้ได้มาตรฐานและปลอดภัยจากสารเคมี เพื่อเป็นการลดการนำเข้าสารเคมีทางการเกษตร และให้มีการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนควรมีการรณรงค์ผู้บริโภคเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติให้มีการบริโภคสินค้าปลอดภัยด้วย นอกจากนี้ ในเรื่องของกิจกรรมเร่งรัดขยายเส้นทางสายประธานให้เป็น ๔ ช่องจราจร เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกต่อประชาชนในการขนส่งผลผลิต เห็นว่า ควรมีการขยายโครงข่ายที่นำไปสู่อินโดจีน เพื่อให้สามารถนำผลผลิตไปจำหน่ายได้รวดเร็วมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การก่อสร้างถนนขนาดใหญ่ต้องคำนึงถึงระบบนิเวศและผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนด้วย เนื่องจากอาจสร้างความเปลี่ยนแปลงของระบบทางเดินน้ำ ทำให้เกิดน้ำท่วม ดินถล่ม รวมทั้งวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของประชาชน ดังนั้นในการจะก่อสร้างเส้นทางเพื่อขยายช่องทางจราจร ควรรับฟังความคิดเห็นประชาชนในพื้นที่ด้วย

สำหรับการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารองค์กรที่มีบทบาทสำคัญกับภาคเศรษฐกิจในจังหวัด ได้แก่ สภาอุตสาหกรรมจังหวัด หอการค้าจังหวัด และองค์การบริหารส่วนจังหวัด เกี่ยวกับการรับรู้การดำเนินโครงการ พบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ ๘๙.๒ ระบุว่า เคยรับรู้การดำเนินการโครงการที่ส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน และร้อยละ ๗๘.๓ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินโครงการ โดยการสนับสนุนงบประมาณในโครงการต่าง ๆ ๕ อันดับแรก คือ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาไข้หวัดนก การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน กิจกรรมสนับสนุนโลจิสติกส์ โครงการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาวิสาหกิจกลุ่มอุตสาหกรรม Cluster และโครงการเพิ่มสมรรถนะการบริหารจัดการเศรษฐกิจการค้าจังหวัดตามลำดับ พร้อมทั้งร้อยละ ๙๘.๘ เห็นว่า โครงการทุกโครงการเป็นประโยชน์ต่อการเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน โดยมีประโยชน์มากเป็นลำดับที่ ๑ คือ โครงการเพิ่มสมรรถนะการบริหารจัดการเศรษฐกิจการค้าจังหวัด ลำดับที่ ๒ คือ โครงการพัฒนามาตรฐานและประเมินผลสัมฤทธิ์การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการของศูนย์การท่องเที่ยว กีฬา และนันทนาการจังหวัด ลำดับที่ ๓ คือ กิจกรรมสนับสนุนยุทธศาสตร์โลจิสติกส์ ลำดับที่ ๔ คือ การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน และลำดับที่ ๕ คือ การประเมินศักยภาพผู้ผลิตชุมชนและท้องถิ่น โดยใช้มาตรฐานระบบการจัดการวิสาหกิจชุมชน (มจก.) และร้อยละ ๙๑.๖ เห็นว่า ควรมีการดำเนินการในลักษณะบูรณาการที่มีการสนับสนุนเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน เพื่อจะก่อให้เกิดการลดต้นทุนค่าใช้จ่าย แต่อย่างไรก็ดี ร้อยละ ๕๖.๖ เห็นว่าการเข้าไปมีบทบาทหรือให้ความร่วมมือในด้านการพัฒนาด้านเศรษฐกิจขององค์กร (สภาอุตสาหกรรมจังหวัด หอการค้าจังหวัด และองค์การบริหารส่วนจังหวัด) ยังไม่มีความเหมาะสม เนื่องจากการดำเนินโครงการของภาครัฐในปัจจุบันส่วนใหญ่ยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับการให้ภาคเอกชนและภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ เพื่อให้เกิดการบูรณาการอย่างเป็นรูปธรรม และร้อยละ ๙๔ เห็นว่า ผู้รับผิดชอบโครงการในจังหวัดควรให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมและภาคเอกชนในการบริหารจัดการโครงการ นอกจากนี้ สำหรับในปีงบประมาณต่อไปส่วนใหญ่เห็นด้วยที่จะให้ผู้ตรวจราชการตรวจติดตามโครงการ โดยโครงการที่ต้องการให้ติดตามเป็นอันดับแรกๆ ได้แก่ โครงการเพิ่มสมรรถนะการบริหารจัดการเศรษฐกิจการค้าจังหวัด โครงการพัฒนามาตรฐานและประเมินผลสัมฤทธิ์การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการศูนย์การท่องเที่ยว กีฬา และนันทนาการจังหวัด โครงการพัฒนามาตรฐานอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โครงการยกระดับฝีมือและศักยภาพแรงงานในภาคอุตสาหกรรม เป็นต้น

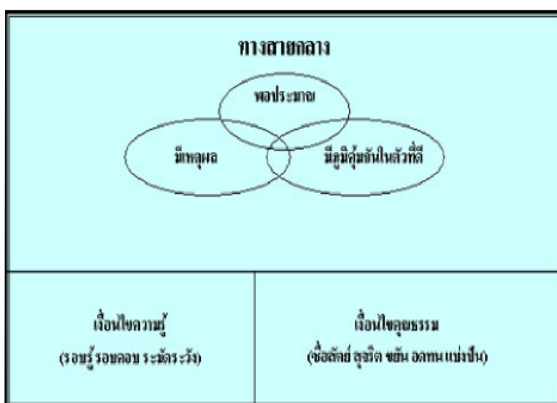

กลุ่มโครงการเพื่อการขับเคลื่อนปรัชญาแนวคิดเศรษฐกิจแบบพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า ๒๖ ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลง ซึ่งมีหลักพิจารณา กล่าวคือ เป็นปรัชญาที่**ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนในทางที่ควร** โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยและวิกฤติเพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา

คุณลักษณะของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน

๑. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

๒. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ

๓. การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

๔. เงื่อนไข การตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียงนั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้ และ

คุณธรรมเป็นพื้นฐาน กล่าวคือ เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ เงื่อนไขคุณธรรมที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความพากเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต แนวทางปฏิบัติ/ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้ และเทคโนโลยี

จากแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงดังกล่าวข้างต้น รัฐบาลได้ให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยได้กำหนดไว้ในนโยบายด้านเศรษฐกิจ มีโครงการของรัฐที่จัดทำขึ้น โดยยึดแนวเศรษฐกิจ

พอเพียงเป็นจุดยึดถือในการปฏิบัติราชการ นำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างเป็นรูปธรรม เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนอย่างยั่งยืน เพื่อสนองตอบต่อนโยบายรัฐบาลด้านนี้ และเพื่อให้สามารถผลักดันโครงการดังกล่าวให้ประสบความสำเร็จได้ตามนโยบายของรัฐบาล ผู้ตรวจราชการกระทรวงทั้ง ๕ กระทรวง คือ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงพลังงาน ได้คัดเลือกโครงการรวม ๘ โครงการ ที่เป็นการขับเคลื่อนปรัชญาแนวคิดเศรษฐกิจแบบพอเพียงบรรจุไว้ในแผนการตรวจราชการของคณะผู้ตรวจราชการ เพื่อร่วมกันติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรม และเกิดประโยชน์กับประชาชนมากที่สุดอย่างยั่งยืนด้วย

เพื่อให้เกิดผลย้อนกลับไปเพื่อให้โครงการสามารถผลักดันการขับเคลื่อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เกิดผลเป็นรูปธรรมและเกิดประโยชน์ต่อประชาชนมากที่สุด จึงได้ขอความเห็นจากที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาการ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่ รวมทั้งได้สำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อกลุ่มโครงการดังกล่าวมาประกอบการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการด้วย

ในการตรวจราชการกลุ่มโครงการเพื่อการขับเคลื่อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียงนั้น ผู้ตรวจราชการได้แบ่งกลุ่มโครงการการสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลออกเป็น ๒ นโยบายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ก. กลุ่มโครงการเพื่อการขับเคลื่อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียง ภายใต้นโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาล ประกอบด้วย ๗ โครงการ ได้แก่

- (๑) โครงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- (๒) โครงการศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน ๒๕๕๑
- (๓) โครงการพัฒนาเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- (๔) โครงการส่งเสริมและพัฒนาสังคมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง
- (๕) โครงการขยายผลเพื่อการจัดทำแผนพลังงานชุมชนสนองพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง
- (๖) โครงการอนุรักษ์พลังงานในวัด
- (๗) โครงการจัดทำแผนพลังงานในระดับชุมชน

๑. โครงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงมหาดไทย โดยผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดเป็นนโยบายเน้นหนักในการตรวจราชการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อติดตามเร่งรัดการดำเนินการให้ข้อเสนอแนะ ทั้งข้อเสนอแนะที่ไปยังราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้โครงการสามารถตอบสนองนโยบายของรัฐบาล และส่งผลในเชิงคุณภาพในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

๑.๑ วัตถุประสงค์โครงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- (๑) เพื่อเป็นกรอบของการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชน การพัฒนาสวัสดิการสังคม การแก้ไขปัญหาความยากจน
- (๒) เพื่อเป็นการส่งเสริมความเข้มแข็ง และขีดความสามารถในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชนขั้นพื้นฐานแห่งปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยรวมพลังของทุกภาคส่วนในระดับท้องถิ่นให้สามารถดำเนินงานและพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้อย่างเป็นรูปธรรม

(๓) โครงการดำเนินการโดยหมู่บ้าน/ชุมชน โดยมีคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นผู้เสนอและขับเคลื่อนโครงการ มีหลักเกณฑ์การเสนอโครงการ คือ ก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันค้นหาแนวทางการพัฒนาและแก้ปัญหาชุมชน ยึดกรอบแผนงาน ๕ ด้านที่มาจากแผนชุมชน และไม่ซ้ำซ้อนกับโครงการปกติอื่น โดยมีคณะกรรมการระดับอำเภอเป็นผู้กลั่นกรองโครงการ และให้คณะกรรมการระดับจังหวัดเป็นผู้พิจารณาอนุมัติโครงการในที่สุด

๑.๒ กรอบแผนงาน ๕ ด้าน มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

(๑) **แผนงานสร้างการเรียนรู้และความสามารถในการจัดการของชุมชน** เพื่อการพึ่งตนเองอย่างยั่งยืน โดยเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการคิด วิเคราะห์กำหนดตำแหน่งของตนเองและวางทิศทางการพัฒนาตามศักยภาพความพร้อมของชุมชน

(๒) **แผนงานกำหนดตำแหน่งการพัฒนาอาชีพของชุมชนภายใต้ระบบและกลไกตลาด** สนับสนุนกิจกรรมการประกอบอาชีพของคนในหมู่บ้าน/ชุมชนทั้งในและนอกภาคการเกษตร ที่ชุมชนมีการวางตำแหน่งอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพความสามารถของตนเองภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

(๓) **แผนงานพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน** พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนในด้านบรรจุภัณฑ์ ด้านการเชื่อมโยงตลาด ด้านมาตรฐานทั้งคุณภาพ ความสะอาด และความปลอดภัย

(๔) **แผนงานสนับสนุนชุมชนให้มีบทบาทรองรับความอ่อนแอของครอบครัวไทย** จัดบริการเสริมให้ชุมชนเพื่อดูแลครอบครัวที่อ่อนแอ ผู้ไร้ที่พึ่ง คนแก่ที่อยู่กับเด็กตามลำพัง ในรูปแบบที่หลากหลายตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชุมชน

(๕) **แผนงานดูแลความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** ป้องกันไม่ให้ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม รวมทั้งดูแลฟื้นฟูอนุรักษ์และพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม

จากการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทยทั้ง ๑๘ เขต ในโครงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีกระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบ โครงการนี้เป็นโครงการที่ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ รวม ๗๕ จังหวัด ยกเว้น ๙ จังหวัดที่ไม่ได้รับงบประมาณ ได้แก่ จังหวัดนครนายก นนทบุรี อำนาจเจริญ กำแพงเพชร ลำพูน ตาก พิชัยโลก พังงา และปัตตานี โดยใช้งบประมาณจากงบกลาง จำนวนเงิน ๑๑,๔๕๕ ล้านบาท (งบดำเนินการ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท + งบวิสัยทัศน์ ๑,๓๕๐ ล้านบาท + งบบริหารจัดการ ๑๐๕ ล้านบาท) มีหน่วยดำเนินการ ๖๕,๘๔๖ แห่ง แยกประเภท เป็น ๑) ชุมชน ๖๔,๖๙๓ แห่ง ๒) ชุมชนและราชการ ๔๖ แห่ง และ ๓) ราชการ ๑,๑๐๗ แห่ง

สรุปภาพรวมทั้ง ๕ ด้าน มีจำนวนโครงการรวมทั้งสิ้น ๖๔,๓๙๒ โครงการ ใช้งบประมาณ ๗,๙๑๕,๖๑๔,๖๓๕.๓๖ บาท คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๐๔ เบิกจ่ายแล้ว ๖,๗๘๒,๒๐๒,๔๘๙.๖๖ บาท คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๖๘ คงเหลือ ๑,๑๓๓,๔๑๒,๑๔๕.๗๐ บาท โดยมีผลการดำเนินการจำแนกตามแผนงานดังกล่าว ดังนี้

(๑) **แผนงานสร้างการเรียนรู้และความสามารถในการจัดการของชุมชน** ผลการดำเนินการ จำนวน ๙,๒๗๑ โครงการ ดำเนินการแล้ว ร้อยละ ๙๙.๒๓ ใช้งบประมาณ ๗๒๗,๘๖๕,๓๕๔.๕๙ บาท เบิกจ่ายแล้ว ๕๗๗,๑๕๔,๕๓๒.๖๓ บาท คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๒๙

(๒) **แผนงานกำหนดตำแหน่งการพัฒนาอาชีพของชุมชนภายใต้ระบบและกลไกตลาด** ผลการดำเนินการ จำนวน ๓๙,๓๒๙ โครงการ ดำเนินการแล้ว ร้อยละ ๙๗.๔๗ ใช้งบประมาณ ๔,๗๙๘,๕๓๐,๖๖๑ บาท เบิกจ่ายแล้ว ๔,๑๙๔,๗๐๔,๓๕๙.๖๙ บาท คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๔๒

(๓) แผนงานพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ผลการดำเนินการ จำนวน ๔,๑๓๙ โครงการ ดำเนินการแล้ว ร้อยละ ๙๘.๖๗ ใช้งบประมาณ ๔๙๒,๕๑๘,๙๒๑.๒๐ บาท เบิกจ่ายแล้ว ๔๐๗,๐๑๐,๗๒๓.๗๗ บาท คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๖๔

(๔) แผนงานสนับสนุนชุมชนให้มีบทบาทรองรับความอ่อนแอของครอบครัวไทย ผลการดำเนินการ จำนวน ๓,๓๑๓ โครงการ ดำเนินการแล้ว ร้อยละ ๙๙.๐๐ ใช้งบประมาณ ๓๖๐,๘๙๗,๕๙๕.๕๗ บาท เบิกจ่ายแล้ว ๒๙๔,๘๐๑,๓๓๒.๕๗ บาท คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๖๙

(๕) แผนงานดูแลความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผลการดำเนินการ จำนวน ๘,๓๔๐ โครงการ ดำเนินการแล้ว ร้อยละ ๙๘.๕๙ ใช้งบประมาณ ๑,๕๓๕,๗๖๒,๑๐ บาท เบิกจ่ายแล้ว ๑,๓๐๘,๕๓๑,๕๔๑ บาท คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๒๐

๑.๓ ผลการตรวจราชการรายรอบและภาพรวม

จากผลการตรวจราชการรอบแรก (Project Review) ผู้ตรวจราชการได้ให้ข้อเสนอแนะให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอนการปฏิบัติ แต่งตั้งคณะกรรมการ มีการทำประชาคม จัดทำแผนยุทธศาสตร์ระยะ ๒ ปี และ ๔ ปี

สำหรับในรอบที่ ๒ (Progress Review) ได้ติดตามผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะซึ่งปรากฏว่าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง อำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา ภาคเอกชน ได้ให้ความร่วมมือสนับสนุน และมีส่วนร่วมในการดำเนินการทุกขั้นตอน ซึ่งหน่วยรับตรวจได้ดำเนินการตามระเบียบขั้นตอนการปฏิบัติ ยึดหลักการมีส่วนร่วม คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและความคุ้มค่า

ในการตรวจติดตาม/ประเมินผลในรอบที่ ๓ (Monitoring/Evaluation) การดำเนินการบรรลุผล ตามเป้าหมายโดยพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจโครงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นอย่างมาก เพราะเกิดจากความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริงที่จะแก้ไขปัญหา/พัฒนาชุมชนท้องถิ่นของตนเองให้เกิดความเข้มแข็งและสามารถพึ่งตนเองได้ และต้องการให้รัฐบาลกำหนดเป็นนโยบายต่อเนื่อง เพราะประชาชนมีความเข้าใจในการดำเนินการซึ่งอยู่บนพื้นฐานแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อที่จะได้ขยายไปยังหมู่บ้านชุมชนอื่นๆ ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ จากการตั้งข้อสมมุติฐานความเสี่ยงไว้ก่อนออกตรวจ ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ในการดำเนินการได้มีการวางมาตรการป้องกันความเสี่ยงไว้แล้ว อาทิ การชี้แจงทำความเข้าใจ การถ่ายทอด ระเบียบหลักเกณฑ์ วิธีการดำเนินการให้กับเจ้าหน้าที่หน่วยราชการทุกระดับ จังหวัด อำเภอ ท้องถิ่น และหน่วยดำเนินการ หมู่บ้าน/ชุมชน และประชาชน โดยการดำเนินการเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี/หลักธรรมาภิบาล จึงทำให้ความเสี่ยงที่ตั้งไว้ลดลงจนอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ทุกประเด็น และความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นไม่เป็นไปตามที่ตั้งสมมุติฐานไว้ สาเหตุเพราะมีการเฝ้าระวังและจากข้อเสนอแนะการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ

จากผลการดำเนินงานบรรลุตามนโยบายของรัฐบาล โดยเป็นโครงการที่ครอบคลุมลงไปในพื้นที่ทั่วประเทศ ไปสู่ประชาชนโดยตรงเป็นความต้องการของประชาชน ซึ่งมีกระบวนการจัดทำประชาคมสู่แผนชุมชน มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการดำเนินงาน และคณะกรรมการติดตามผล โดยทุกระดับมีการแบ่งงานและรับผิดชอบกันชัดเจนอยู่บนระเบียบขั้นตอนการปฏิบัติราชการเป็นไปตามหลักนิติธรรม หลักการมีส่วนร่วม หลักประชาธิปไตย หลักความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และหลักความคุ้มค่า

ส่วนทางภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษาได้เข้าไปสนับสนุน ส่งเสริม ถ่ายทอดด้านความรู้ เทคโนโลยีด้านต่างๆ ทั้งในด้านการเกษตร การผลิตสินค้า การแปรรูปผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ โดยส่งเสริมให้มีการลดต้นทุนการผลิต การเลิกใช้ปุ๋ยเคมี และยาฆ่าแมลงโดยหันมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพซึ่งเป็นลักษณะเกษตรทฤษฎีใหม่ ระบบการผลิตที่ดีมีความเหมาะสม (GAP) และมีการรับรองมาตรฐาน เช่น Q เป็นต้น รวมทั้งมาตรฐาน พัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ นวัตกรรมการบรรจุหีบห่อต่างๆ ทำให้มีการเพิ่มมูลค่าของสินค้า ซึ่งหน่วยดำเนินการได้นำไปประยุกต์ใช้พัฒนาควบคู่ไปกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และสามารถผลิตสินค้าที่บ่งชี้ถึงภูมิศาสตร์ หรืออัตลักษณ์ของท้องถิ่นภูมิปัญญาชาวบ้าน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับหลักความคุ้มค่า การกระจายประโยชน์อย่างทั่วถึง หลักการมีส่วนร่วม และหลักความรับผิดชอบ

สำหรับภาคประชาชนมีการสร้างภาวะผู้นำ แกนนำ ซึ่งมีความรู้ สามารถประยุกต์นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน ประกอบกับต้องมีคุณธรรม จึงมีส่วนอย่างมากในการขับเคลื่อน ผลักดันให้แผนงาน/โครงการ ประสบผลสำเร็จโดยการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันในการประกอบอาชีพ ในการอยู่ร่วมกันในสังคมแบบเอื้ออาทร ในการดูแลรักษาอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีการปลูกป่าชุมชน การอนุรักษ์ชายฝั่งทะเล มีความตระหนักในเรื่องการลดใช้พลังงาน มีการนำพลังงานทางเลือกมาใช้ เช่น การนำก๊าซชีวภาพจากมูลสัตว์มาใช้หุงต้มในครัวเรือน ฯลฯ

๑.๔ ปัญหาที่พบจากการตรวจราชการ

- (๑) การถ่ายทอดองค์ความรู้ในการปฏิบัติ จากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานหรือวิทยากรอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในชุมชน/หมู่บ้านไม่ต่อเนื่อง
- (๒) นโยบายของรัฐบาลไม่ส่งเสริมการดำเนินงานในโครงการอย่างต่อเนื่อง ทำให้การดำเนินการตามโครงการไม่ยั่งยืน
- (๓) ยังขาดการศึกษาและการมีส่วนร่วมแบบบูรณาการจากทุกภาคส่วนที่จะสนับสนุนความสำเร็จในการดำเนินโครงการ

๑.๕ ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย

- (๑) ให้แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทุกภาคส่วน ในทุกระดับ จังหวัด/อำเภอ/ท้องถิ่น/หมู่บ้าน/ชุมชน โดยร่วมกันทำงานเป็นทีมบูรณาการในการทำงานร่วมกัน และแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบชัดเจน
- (๒) ให้มีการบูรณาการแผนงานโดยการทำประชาคม ความต้องการของประชาชนเป็นหลัก ไปสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องกับแผนของจังหวัดทั้งระยะ ๑-๕ ปี โดยการจัดอบรมให้ความรู้อย่างต่อเนื่องกับผู้ปฏิบัติทุกระดับเพื่อให้การจัดทำแผนมีความสอดคล้องกับแผนชุมชน แผนตำบล แผนอำเภอ และแผนจังหวัด
- (๓) หน่วยขับเคลื่อนสำคัญในเรื่องการจัดทำแผนชุมชนให้เข้มแข็ง ได้แก่ พัฒนาชุมชน ควรจะเป็นแกนหลักในการผลักดันระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ซึ่งรัฐบาลควรมีนโยบายในเรื่องนี้ และให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง
- (๔) นำแผนงาน/โครงการที่แต่ละหน่วยดำเนินการมาบูรณาการให้สอดคล้องกัน การจัดประชุม อบรม สัมมนา ขั้นตอนการดำเนินงานให้แก่ผู้ปฏิบัติทุกส่วนราชการ
- (๕) แต่งตั้งคณะกรรมการ ติดตาม/ประเมินผล ในระดับหมู่บ้าน/ท้องถิ่น/อำเภอ/จังหวัด

(๖) ให้จัดลำดับโครงการที่สำคัญเร่งด่วน และมีลักษณะเชื่อมโยงเป็นระบบ อาทิ ด้านชลประทาน ด้านคมนาคม ด้านโลจิสติกส์ (Logistics) ด้านกลไกการตลาด เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณชนได้เป็นจำนวนมาก

(๗) จัดทำประชาคมอย่างเป็นเครือข่ายเพื่อร่วมพิจารณาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น แต่คำนึงถึงประโยชน์ต่อส่วนรวม

(๘) สร้างและปลูกจิตสำนึกให้มีส่วนร่วมคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ ให้มีจิตสาธารณะ

(๙) ให้มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับผู้ปฏิบัติและประชาชน พัฒนาระบบฐานข้อมูลศูนย์การเรียนรู้ โดยบูรณาการศูนย์เรียนรู้ และนำผลสัมฤทธิ์จากตัวอย่างการเรียนรู้ที่ดีเลิศ (Best Practice) ไปสู่สาธารณชน โดยการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้มากยิ่งขึ้น

(๑๐) ดำเนินการบูรณาการด้านบุคลากรเพิ่มพูนความรู้ ทักษะให้แก่หน่วยงานระดับท้องถิ่นเป็นหลัก โดยได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้จากหน่วยราชการให้เพิ่มมากขึ้นและอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงให้กับท้องถิ่นและหน่วยปฏิบัติต่อเนื่องต่อไป

(๑๑) การอบรมเผยแพร่ให้ความรู้ในเรื่องของการทำเกษตรโดยนำเทคโนโลยีมาผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาชาวบ้าน และการค้นหาค้นคว้าของเกษตรกรโดยให้กำหนดสถานะภาพ (Position) ของตนเองก่อน ทั้งทรัพยากรที่มีอยู่ ความเชี่ยวชาญ และความชำนาญในอาชีพ

(๑๒) การอบรมการทำปุ๋ยสูตรต่างๆ ให้เหมาะสมกับพืชแต่ละชนิดโดยการลดต้นทุนสามารถคิดค้นที่จะทำให้วัตถุดิบในท้องถิ่นที่มีอยู่หรือที่เหลือใช้มาทำให้เกิดประโยชน์ เพิ่มมูลค่า ลดค่าใช้จ่ายในการขนส่งนอกเหนือจากการต้องจ่ายเงินซื้อจากแหล่งอื่น

(๑๓) การปลูกพืชโดยวิธีการกำหนดเขตพื้นที่ (Zoning) พืชแต่ละประเภทเป็นการควบคุมการผลิต ทั้งปริมาณและคุณภาพเพื่อให้สามารถรองรับพ่อค้าคนกลางให้ราคาที่เป็นธรรม คุ่มทุนเกิดกำลังใจและพัฒนาผลิตผลให้เพิ่มขึ้นและมีมาตรฐาน ซึ่งจะเป็นการผลิตที่คุ้มทุน และมีประสิทธิภาพ

(๑๔) การจัดทำชลประทาน ขุดลอกคูคลอง อย่างเป็นระบบและทั่วถึง

(๑๕) การจัดหาแหล่งน้ำต้นทุนที่เพียงพอต่อการเพาะปลูกทั้งตามฤดูกาลและนอกฤดูกาล

(๑๖) การป้องกันแก้ไขน้ำท่วม โดยจัดทำชลประทาน เขื่อน อ่างเก็บน้ำ มีแหล่งเก็บกักและระบายได้อย่างทันท่วงที หรือสามารถเก็บกักในไร่นาของเกษตรกรให้มีปริมาณเพิ่มมากขึ้น ในพื้นที่ดอน/สูงมีการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ

(๑๗) กรมส่งเสริมการเกษตร ควรศึกษาเรื่องของเขตพื้นที่ Zoning การอบรมเพิ่มพูนความรู้ให้กับเกษตรกรอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ผลผลิตมีปริมาณเพิ่มขึ้นจากพื้นที่จำกัดเท่าเดิม รวมทั้งมีคุณภาพลดการใช้สารเคมี/ยาฆ่าแมลง หมอдинควรให้ความสำคัญและขยายศูนย์เรียนรู้ให้เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งนำตัวอย่างการเรียนรู้ที่ดีเลิศ (Best Practice) ที่เกษตรกรทำแล้วประสบผลสำเร็จไปขยายผลให้เป็นรูปธรรม มีการวิจัยวิเคราะห์คุณภาพดินและคุณภาพน้ำอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกษตรกรทราบว่าพื้นที่ใดควรปลูกพืชชนิดใดที่เหมาะสมจะเป็นการประหยัดและใช้พื้นที่อย่างเหมาะสม

(๑๘) ให้มีการขยายศูนย์เรียนรู้ให้เพิ่มมากขึ้น และเร่งดำเนินการพัฒนาระบบฐานข้อมูลของศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนเพื่อประโยชน์ในการบูรณาการกับศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน และศูนย์เครือข่ายต่าง ๆ และควรจัดให้มีการติดตามและมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในไร่นาของเกษตรกรแต่ละรายที่ได้ผ่านการอบรมมาจากศูนย์เรียนรู้

(๑๙) ให้กรมพัฒนาชุมชน เป็นแกนนำร่วมกับส่วนราชการ สถานศึกษา/ท้องถิ่น อำเภอ ร่วมมือกันเพื่ออบรมหลักสูตร ภาวะผู้นำ หลักสูตรการบริหารจัดการ หลักสูตรการพัฒนาความคิดเชิงสร้างสรรค์ เพราะผู้นำมีความสำคัญเนื่องจากเป็นผู้ที่ต้องเสียสละ มีความคิด มีความน่าเชื่อถือศรัทธา การมีผู้นำที่ดี การพัฒนางานก็จะได้รับความน่าเชื่อถือ และสามารถดำเนินงานจนบรรลุผลสำเร็จทำให้เกิดการพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง ต่อ ยอดและยั่งยืน

(๒๐) หน่วยงานในระดับท้องถิ่น/อำเภอ/ควรให้ความสนใจสนับสนุนส่งเสริม กลุ่มสมาชิกต่างๆให้ได้รับความรู้ในการผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า โดยขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ระดับจังหวัด/สถาบันการศึกษา/กรมวิทยาศาสตร์/สภาอุตสาหกรรม/หอการค้า/พาณิชย์ เป็นต้น

(๒๑) บูรณาการในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ร่วมกับทุกภาคส่วนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ท้องถิ่นต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพลังงานและมุ่งเน้นเรื่องการให้ประชาชน/เอกชน/ภาครัฐ เข้ามา มีส่วนร่วม และรับทราบผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม และนำไปประยุกต์ใช้ เช่น การใช้พลังงานทางเลือก โดย นำผลิตผลเหลือใช้จากการเกษตรมาผลิตเป็นก๊าซชีวภาพให้กับเกษตรกร ทุกครัวเรือนเพื่อลดต้นทุนค่าใช้จ่าย ในชีวิตประจำวัน โดยมีต้นแบบที่หลากหลายและคำนึงถึงความเหมาะสมในการใช้ เป็นต้น

(๒๒) จัดอบรมบุคลากรให้ความรู้เพิ่มพูนทักษะและฝึกปฏิบัติโดยมีรูปแบบ และตัวอย่าง ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการขยายผลให้ครอบคลุมทั่วประเทศ

ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน มีความเห็นว่า โครงการขับเคลื่อนปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงโดยเฉพาะในเรื่องของศูนย์เรียนรู้ต่าง ๆ อาทิ ศูนย์เรียนรู้ของเกษตรกร ศูนย์เรียนรู้ของพัฒนา ชุมชน ศูนย์เรียนรู้ของหน่วยงานอื่น ๆ เช่น ปรชาญชาวบ้าน ยังไม่ได้อยู่รวมกัน ซึ่งลักษณะของศูนย์ดังกล่าว ล้วนแต่เน้นเรื่องการดำเนินการตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงทั้งสิ้น ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนส่วนใหญ่ จึงได้เสนอแนะให้มีศูนย์เรียนรู้ โดยขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ประสานสัมพันธ์ทำงานร่วมกันหรือ บูรณาการกันตั้งแต่การจัดทำแผนพัฒนาร่วมกันสำหรับศูนย์เรียนรู้ที่มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายเดียวกัน

ผลการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล/อบต.) พบว่า เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มโครงการดังกล่าวโครงการนี้จัดอยู่ในอันดับที่ ๑ ที่ประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่นรู้ว่ามี โครงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงถึงร้อยละ ๒๒ และมีการดำเนินการโครงการดังกล่าวในชุมชน/ท้องถิ่น ถึงร้อยละ ๒๗.๒ สำหรับบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้ให้การสนับสนุนในเรื่องของกิจกรรมหรือ งบประมาณอยู่ในระดับมากถึงร้อยละ ๔๒.๖ รวมทั้ง เห็นว่าโครงการฯ มีประโยชน์แก่ประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่น อยู่ในระดับมากที่สุดถึงร้อยละ ๔๔.๔ ตลอดจน หน่วยงานภาครัฐในระดับจังหวัดได้มีการบริหารจัดการ โครงการฯ อยู่ในระดับมากถึงร้อยละ ๔๐ เมื่อ เปรียบเทียบกับโครงการอื่นๆ ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน

๑.๖ พื้นที่ตรวจเยี่ยมโครงการ

ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ รวม ๓๕ จังหวัด ยกเว้น ๙ จังหวัดที่ไม่ได้รับ งบประมาณ ได้แก่ จังหวัดนครนายก นนทบุรี อำนาจเจริญ กำแพงเพชร ลำพูน ตาก พิษณุโลก พังงา และปัตตานี โดยใช้งบประมาณจากงบกลาง จำนวนเงิน ๑๑,๔๕๕ ล้านบาท

นายเสนอ จันทรา หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย และ ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย เขตตรวจราชการที่ ๙ ตรวจติดตามผลโครงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในพื้นที่ จ.ระยอง

นายเร็กซ์ศักดิ์ มหาวินิจฉัยมนตรี ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย
เขต ๑ และเขต ๑๓
ตรวจติดตามผลโครงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ในพื้นที่ จ.อุบลราชธานี

นายสมศักดิ์ เลิศบรรณพงษ์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย
เขต ๙ ตรวจติดตามผลการดำเนินงาน
โครงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ในพื้นที่ จ.ฉะเชิงเทรา

นายทองทวี พิมเสน ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย
เขต ๔ และ ๕ ตรวจติดตามผลการดำเนินงาน
โครงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ในพื้นที่ จ.สุพรรณบุรี

การตรวจเยี่ยมการดำเนินการปลูกข้าวแบบอินทรีย์
โครงการส่งเสริมการทำนา แบบลดต้นทุนการผลิตข้าว
ณ หมู่ที่ ๓ ต.ดอนสมอ อ.ท่าช้าง จ.สิงห์บุรี

โครงการเพาะเห็ดโคนญี่ปุ่น ณ หมู่ที่ ๔
ต.โพรงมะเดื่อ อ.เมือง จ.นครปฐม

โครงการอนุรักษ์สัตว์น้ำชายฝั่ง (หอยแครง ปูทะเล หอยแมลงภู่) และ
การจัดทำ Home Stay ณ หมู่บ้านถนนใหม่ อ.กาญจนดิษฐ์
จ.สุราษฎร์ธานี

โครงการอนุบาลสัตว์น้ำและเพาะเลี้ยงหอยแครงตามธรรมชาติ
อ.กาญจนดิษฐ์ จ.สุราษฎร์ธานี

โครงการตู้เย็นข้างบ้าน เศรษฐกิจพอเพียง อ.ทัพทัน จ.อุทัยธานี

โครงการแปรรูปขมิ้นชันและแปรรูป ณ บ้านเขาตาหนอน
หมู่ ๑ อ.ทับปุด จ.พังงา

โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด ณ บ้านหนอง-หญ้าขาวนก
ต.หนองแวง จ.ขอนแก่น

โครงการทำปุ๋ยคอกปุ๋ยหมักใช้ในการปลูกผัก
อ.เมืองนครปฐม จ.นครปฐม

โครงการปลูกยางพาราในพื้นที่สาธารณประโยชน์
อ.เสริมงาม จ.ลำปาง

โครงการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร (เตาอบลำไย)
ณ หมู่ที่ ๑๐ ต.ห้วยยางทม อ.จุน จ.พะเยา

การอบรมเพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงให้กับเยาวชน
นับถือศาสนาอิสลามพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้
ณ ศูนย์เรียนรู้ปรัชญาชาวบ้าน อ.เมืองกระบี่ จ.กระบี่

โครงการผลิตขนมจีนชุมชน ณ บ้านเกาะเหวียง หมู่ที่ ๔
ต.ควนรู อ.รัตภูมิ จ.สงขลา

โครงการทอเสื่อภูมิปัญญาชาวบ้าน ณ บ้านรุ่งอรุณ
หมู่ที่ ๑๕ ต.หนองหลวง อ.เฝ้าไร่ จ.หนองคาย

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมหายากและเกษตรเชิงท่องเที่ยว
ณ ชุมชนวัดเจริญสุขาราม หมู่ที่ ๔.๕ ต.บางนกแขวก
อ.บางคนที จ.สมุทรสงคราม

นายอรรถ อินทลักษณ์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ตรวจเยี่ยมโครงการศูนย์การเรียนรู้
นางเกศแก้ว เข้มเพียง ต. ตำขาวาง จ. อุบลราชธานี

ผู้เข้าร่วมโครงการศูนย์เรียนรู้ฯ ต. ภูวง อ. หนองสูง
จ. มุกดาหาร

๒. โครงการศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน ๒๕๕๑ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการโครงการศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชน โดยให้เกษตรกรเข้ามาเรียนรู้และเพิ่มทักษะอาชีพการเกษตรร่วมกันในลักษณะ นำทำ นำพา (Learning by doing) ภายใต้การทำการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน จะดำเนินการพัฒนาการเรียนรู้ให้เข้มแข็งมากยิ่งขึ้น โดยพัฒนาศูนย์เรียนรู้ในจุดเดิมเฉพาะศูนย์ที่มีศักยภาพให้สามารถดำเนินการต่อไปได้อย่างยั่งยืน โดยเกษตรกรที่ผ่านศูนย์เรียนรู้ฯ และเกษตรกรบริเวณศูนย์เรียนรู้ฯ ควรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาการเกษตร เพื่อยกระดับการสร้างผลผลิต รายได้ของชุมชน และความเป็นอยู่ที่ดี ภายใต้แผนชุมชนของเกษตรกรที่ร่วมกันคิด ร่วมทำ ร่วมวางแผนพัฒนาการเกษตรตามความต้องการ และศักยภาพของพื้นที่ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชน ซึ่งการดำเนินการจัดทำแผนชุมชนจะมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ อยู่ดีมีสุขของจังหวัดที่ดำเนินการโดยมุ่งเน้นแผนงานหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง มีเป้าหมายในการฝึกอบรมเกษตรกร ๒๒,๐๐๐ คน จัดตั้งศูนย์หลัก จำนวน ๘๗๖ ศูนย์

ในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เดินทางไปยังพื้นที่เพื่อตรวจติดตามการดำเนินงานโครงการของหน่วยงานต่างๆ และตรวจเยี่ยมการทำงานของเจ้าหน้าที่รับฟังปัญหาช่วยแนะนำแก้ไขปัญหาในการดำเนินการโครงการ ตลอดจนได้พบปะเกษตรกรเพื่อรับฟังความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการเข้ารับการอบรมความรู้ด้านการเกษตร พบว่า ได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ฯ ๔๐๓ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๐๓.๐๘ มีผู้เข้าร่วมโครงการ ๒๓,๔๘๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๖.๗๓ มากกว่าเป้าหมายที่กำหนดเนื่องจากสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินการโครงการฯ ใหม่ ซึ่งยังคงรักษาวัตถุประสงค์ไว้เหมือนเดิม

เกษตรกรเข้ารับการอบรม

มีการจัดตั้งศูนย์โรงเรียนเพิ่มเติมเพื่อทดแทนศูนย์หลักในอำเภอที่ไม่สามารถหาพื้นที่จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ได้ และยังมีกิจกรรมอื่น ๆ ที่สามารถช่วยให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการขยายผลไปสู่เยาวชนและครอบครัว รวมทั้งเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและมีความปลอดภัย

นายอรรถ อินทลักษณ์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ตรวจเยี่ยมเกษตรกร จ. อุบลราชธานี

นายอรรถ อินทลักษณ์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ตรวจเยี่ยมแปลงทดลองของศูนย์เรียนรู้ จ. สกลนคร

ในภาพรวมของการตรวจติดตาม ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พบว่าในระยะแรก ๆ ส่วนกลางมีการปรับเป้าหมายโครงการ และโอนเงินให้จังหวัดล่าช้า ทำให้มียอดการเบิกจ่ายในงวดที่ ๑ และ ๒ น้อยมาก จึงได้เร่งรัดให้จังหวัดดำเนินการให้ทันสิ้นปีงบประมาณ ในส่วนของการคัดเลือกพื้นที่เพื่อตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้บางพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม เช่น พื้นที่ห่างไกล การคมนาคมไม่สะดวก ดินเสื่อมคุณภาพ ขาดแหล่งน้ำ ฯลฯ

นอกจากนี้ ยังพบว่าเกษตรกรที่เข้ารับการเรียนรู้ และฝึกอบรมจะได้รับค่าอาหารกลางวันและอื่นๆ เป็นเงิน ๓๒๐ บาท (กำหนดการฝึกอบรมจำนวน ๘ ครั้งๆ ละ ๔๐ บาท) ไม่เพียงพอในการเดินทางไปฝึกอบรม และช่วงฤดูทำนาเกษตรกรต้องไปประกอบอาชีพของตนเองจึงเป็นเหตุให้เข้ารับการฝึกอบรมไม่ครบหลักสูตร ในช่วงที่มีผลผลิตมีหลายจังหวัดยังขาดกลไกด้านการตลาดเพื่อรองรับผลผลิตการเกษตรปลอดภัยจากแปลงศูนย์เรียนรู้ต่าง ๆ และมีเกษตรกรที่ผ่านการอบรมแล้ว ไม่ไปดำเนินการในพื้นที่ของตนเองเพราะขาดเงินทุน

ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้เสนอแนะในการดำเนินการโครงการในปีต่อไปให้ส่วนกลางเร่งดำเนินการแจ้งเป้าหมายโครงการและโอนเงินงบประมาณให้เพียงพอ และทันตามแผนงานโครงการ และฤดูทำการเกษตร ให้จังหวัดทำแผนปฏิบัติการโครงการและประสานกับผู้นำชุมชนหรือหมู่บ้าน ในการคัดเลือกพื้นที่ให้มีความเหมาะสมในการจัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน และวางแผนจัดการด้านตลาด ประชาสัมพันธ์ ฯลฯ เพื่อรองรับผลผลิตที่จะเกิดขึ้น หลังจากที่มีการฝึกอบรมเกษตรกรแล้ว ขอให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ ติดตามว่าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ด้านการผลิตเพื่อยังชีพหรือไม่และจำเป็นต้องได้รับความรู้/คำแนะนำเพิ่มเติมหรือไม่ หากจำเป็นต้องให้ความรู้เพิ่มเติมขอให้ดูความเหมาะสม

เกษตรกรรวบรวมผลผลิตจากโครงการศูนย์เรียนรู้เพื่อนำไปจำหน่าย

ในการเลือกหลักสูตรการอบรมและความพร้อมของเกษตรกรที่ต้องการเข้ารับการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ของเกษตรกร นอกจากนี้ ผู้รับผิดชอบโครงการในพื้นที่ควรมีการจัดทำฐานข้อมูลเกษตรกรที่เข้ารับการอบรม เรื่องที่เข้ารับการอบรมและข้อมูลอื่นๆ ทั้งในอดีตและปัจจุบันเพื่อใช้ในการคัดเลือกเกษตรกรให้เหมาะสมในการดำเนินงานโครงการในปีต่อไป ให้ส่วนราชการในพื้นที่เข้าไปมีส่วนร่วมในการบูรณาการโครงการอย่างต่อเนื่อง และให้ประเมินผลสัมฤทธิ์ในการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในไร่นาของเกษตรกรแต่ละรายที่ผ่านการเรียนรู้จากศูนย์ฯ

ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้นำปัญหาและข้อเสนอแนะข้างต้นไปพูดคุยกับหัวหน้าส่วนราชการผู้รับผิดชอบโครงการ เพื่อให้แก้ไขปรับปรุงวิธีการดำเนินการโครงการในปีต่อไป ซึ่งกระทรวงฯ ได้มีการออกกระเปาะกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยเงินรายได้จากการฝึกอาชีพ ภายใต้โครงการศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๑ เพื่อให้เกษตรกรที่ผ่านการอบรม สามารถนำผลผลิตที่ขายได้เป็นทุนในการประกอบอาชีพต่อไป ทำให้ลดปัญหาการขาดเงินทุนของเกษตรกร

อย่างไรก็ตาม ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนมีความเห็น และให้ข้อเสนอแนะต่อโครงการนี้ เช่นเดียวกับโครงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยเฉพาะในเรื่องของศูนย์เรียนรู้ต่าง ๆ อาทิ ศูนย์เรียนรู้ของเกษตรกร ศูนย์เรียนรู้ของพัฒนาชุมชน ศูนย์เรียนรู้ของหน่วยงานอื่น ๆ เช่น ประชาชนชาวบ้าน ยังไม่ได้อยู่รวมกัน ล้วนแต่เน้นเรื่องการดำเนินการตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยที่จะให้มีศูนย์เรียนรู้โดยขอความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ประสานสัมพันธ์ทำงานร่วมกันหรือบูรณาการกันตั้งแต่การจัดทำแผนพัฒนาร่วมกันสำหรับศูนย์เรียนรู้ที่มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายเดียวกัน

ในส่วนของผลการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล/อบต.) พบว่าประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่นรู้ว่ามีโครงการฯ อยู่ในชุมชน/ท้องถิ่นถึงร้อยละ ๑๔.๓ และมีการดำเนินการโครงการดังกล่าวในชุมชน/ท้องถิ่นถึงร้อยละ ๑๓.๖ ซึ่งจัดอยู่ในอันดับที่ ๔ เมื่อเปรียบเทียบกับโครงการอื่น ๆ ในกลุ่มเดียวกัน นอกจากนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เข้าไปมีบทบาทและให้การสนับสนุนกิจกรรมหรืองบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ ๓๒.๘ รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐในระดับจังหวัดได้มีการบริหารจัดการโครงการฯ อยู่ในระดับปานกลางร้อยละ ๓๔.๖ ตลอดจนเห็นว่าโครงการฯ มีประโยชน์แก่ประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่นอยู่ในระดับมากถึงร้อยละ ๔๗ เมื่อเทียบกับโครงการอื่น ๆ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะโครงการดังกล่าวได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องตลอดมาจนถึงปัจจุบัน

ดังนั้นโครงการศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงเป็นโครงการที่สามารถตอบสนองนโยบายของรัฐบาล สามารถอบรมให้เกษตรกรมีความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงได้จำนวน ๒๓,๔๘๐ คน และเป็นโครงการที่ตรงตามความต้องการของเกษตรกรและชุมชน เห็นควรดำเนินโครงการต่อไปในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยมีหลักการแนวคิดของโครงการให้เกษตรกรได้รับความรู้ ปฏิบัติได้จริงทั้งในด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการประกอบอาชีพที่สามารถพออยู่พอกิน และเพื่อจำหน่ายโดยให้เกษตรกรได้รับประโยชน์สูงสุด และตรงกับความต้องการของเกษตรกรมากที่สุด

๓. โครงการพัฒนาเกษตรกรตามแนวทฤษฎีใหม่โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการโครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาการเกษตรตามแนว

ทฤษฎีใหม่ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๑ ได้ดำเนินการต่อเนื่องโดยมีเป้าหมายในการขยายผลการพัฒนาไปยังเกษตรกรให้สามารถพัฒนาและพึ่งพาตนเองได้อย่างเหมาะสม รวมทั้ง สนับสนุนกลุ่มเกษตรกรและเครือข่ายกลุ่มอาชีพให้สามารถพัฒนาเข้าสู่ขั้นตอนการรวมกลุ่มและการเชื่อมโยงเครือข่าย มีการอบรมเกษตรกรจำนวน ๗๕,๐๐๐ ราย ฝึกอบรมเพื่อสร้างผู้นำเกษตรกรอาสาจำนวน ๑,๐๐๐ ราย มีการขยายและพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านจำนวน ๑๕๐ ศูนย์ ใช้งบประมาณดำเนินการ ๓๒๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๓.๑ ผลการตรวจราชการตามแผนการดำเนินงาน ทุกเขตพบว่า สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดได้ดำเนินการคัดเลือกศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อเข้าร่วมโครงการได้จำนวน ๑๕๔ ศูนย์ฝึกอบรมเกษตรกรได้จำนวน ๗๗,๕๔๔ ราย และฝึกอบรมเกษตรกรอาสาได้จำนวน ๑,๐๓๖ ราย

๓.๒ ปัญหาอุปสรรคที่พบจากการตรวจติดตาม คือ การดำเนินงานของโครงการระยะแรกค่อนข้างล่าช้า เพราะมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์และแนวทางการปฏิบัติงานให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงทำให้การโอนงบประมาณล่าช้ามีผลกระทบต่อระยะเวลาการจัดฝึกอบรมและการปรับปรุงพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน **ผู้มีคุณสมบัติเป็นปราชญ์ชาวบ้านที่มีความรู้จริงตามคำนิยาม**ในบางจังหวัดมีค่อนข้างน้อย จึงทำให้มีข้อจำกัดในการคัดเลือกปราชญ์ชาวบ้าน **การติดตามผลการฝึกอบรมของเกษตรกรไม่สามารถทำได้ทุกราย**เนื่องจากผู้เข้าอบรมมีจำนวนมากและอยู่ต่างพื้นที่ ระยะเวลาอบรมเลื่อนออกไป ทำให้มีเวลาติดตามน้อย และศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านบางแห่งยังขาดความพร้อมในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการพักค้าง และอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรม เพราะได้รับงบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอ

๓.๓ ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ให้ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ ดังนี้

(๑) การคัดเลือกปราชญ์ชาวบ้าน ควรคัดเลือกจากบุคคลที่มีวิถีชีวิตและประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างแท้จริง

(๒) มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดการทำงานในปีต่อไปให้พร้อมตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ อาทิ วางแผนเตรียมการดำเนินงาน จัดทำคู่มือปฏิบัติงาน จัดสรรงบประมาณ

(๓) ควรพิจารณาเพิ่มงบประมาณในการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านให้มีสภาพพร้อม และมีศักยภาพในการจัดฝึกอบรม

(๔) ควรจัดการประชุมซักซ้อมผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในการดำเนินงานโครงการ เพื่อสรุปปัญหาและแนวทางแก้ไข และนำไปปรับปรุงการดำเนินงานในปีต่อไป

นายทรงพล พนาวงค์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ตรวจเยี่ยมศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน

นายทรงพล พนาวงค์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ตรวจเยี่ยมการฝึกอบรมเกษตรกรและเกษตรกรอาสา
ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน

นายทรงพล พนาวงค์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ตรวจเยี่ยมบ่อเลี้ยงปลา ณ ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน

๓.๔ สรุปภาพรวมโครงการพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในการเข้ารับการอบรม เพราะสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ได้ กล่าวคือ **ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนได้** มีการนำความรู้ไปทำเป็นกิจกรรมกินใช้เอง ภายในครอบครัว เช่น การทำปุ๋ยน้ำชีวภาพสำหรับการปลูกผัก การทำสบู่เหลว ยาสระผม ผงซักฟอก น้ำยาล้างจาน การเลี้ยงปลา การเลี้ยงสัตว์ การแปรรูปอาหารฯ **เพิ่มรายได้** โดยนำความรู้ไปใช้ประกอบอาชีพ เช่น การแปรรูปอาหาร การเลี้ยงปลา การเลี้ยงหมูหลุม การทำปุ๋ยอินทรีย์ฯ **ขยายผลในชุมชน** โดยนำความรู้ไปทำกิจกรรมในครอบครัวจนเป็นที่สนใจแก่เกษตรกรทั่วไปและเยาวชนโดยหลายจังหวัดมีการแจ้งความประสงค์ที่จะขอเข้ารับการอบรมจากศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านในปีต่อไปอีกจำนวนมาก

อย่างไรก็ตาม ในส่วนของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการส่งเสริมเกษตรตามแนวทางวิถีใหม่ด้วยการณรงค์ให้ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ลดการใช้ปุ๋ยเคมี และส่งเสริมให้มีการกระบวนการผลิตอย่างถูกต้องและเหมาะสม และมีการรับรองคุณภาพซึ่งเป็นการผลิตที่ปลอดภัยถึงกระนั้นก็ตาม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรมีการวางแผนในการปรับเปลี่ยนทัศนคติของประชาชนในเรื่องดังกล่าว โดยการประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจให้กับเกษตรกรให้มีความตระหนักและมีจิตสำนึกที่ดี และอาศัยการมีส่วนร่วมในการปลูกฝังโดยเริ่มจากผู้นำหมู่บ้าน ปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาชาวบ้าน หรือท้องถิ่นหรือวัดหรือโรงเรียน รวมทั้งอาจจัดเป็นหลักสูตรท้องถิ่นในการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับประถม - มัธยมปลาย เพื่อปลูกฝังทัศนคติและจิตสำนึกในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ตลอดจนเห็นว่าควรมีการขยายศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านให้มากขึ้นด้วย

นายทรงพล พนาวงค์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ตรวจเยี่ยมโรงเพาะเห็ด ณ ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน

นายทรงพล พนาวงค์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
และสหกรณ์ ตรวจเยี่ยมการทำน้ำหมักชีวภาพ ณ ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน

นายทรงพล พนาวงค์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ตรวจเยี่ยมแปลงปลูกพืชปลอดภัย ณ ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน

สำหรับผลการสำรวจความคิดเห็นจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล/อบต.) ร้อยละ ๒๐.๒ เห็นว่าประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่นรู้ว่ามีโครงการฯ อยู่ในชุมชน/ท้องถิ่น และมีการดำเนินการโครงการดังกล่าวในชุมชน/ท้องถิ่นถึงร้อยละ ๒๑.๓ ซึ่งจัดอยู่ในอันดับที่ ๒ ของกลุ่มโครงการนี้ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เข้าไปมีบทบาทให้การสนับสนุนในเรื่องของกิจกรรมหรืองบประมาณอยู่ในระดับมากถึงร้อยละ ๓๖.๕ รวมทั้งเห็นว่าโครงการฯ **มีประโยชน์กับประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่นอยู่ในระดับมากถึงร้อยละ ๔๔.๙** และหน่วยงานภาครัฐในระดับจังหวัดได้เข้าไปมีส่วนในการบริหารจัดการโครงการฯ โดยอยู่ในระดับมากเช่นกันถึงร้อยละ ๓๘.๓

นายทรงพล พินาวงค์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ตรวจเยี่ยมบ้านพักของเกษตรกรผู้เข้ารับการฝึกอบรม

บ่อกบ ณ ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน

จากผลการตรวจราชการ โครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และผลการสำรวจความคิดเห็นของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กล่าวมาข้างต้น มีข้อสรุปได้ว่า โครงการพัฒนาการเกษตรพอเพียงเป็นโครงการที่มีประโยชน์ต่อเกษตรกรเป็นอย่างมาก สมควรดำเนินงานโครงการนี้ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๒ ต่อไป

๔. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสังคมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ผลการดำเนินงานโดยรวมพบว่า ศูนย์พัฒนาสังคม (ศพส.) ได้ดำเนินการพัฒนาศักยภาพโดยสร้างจิตสำนึกและเทคนิคความรู้ให้กับแกนนำชุมชน รวมถึงสนับสนุนงบประมาณ โดยได้รับความร่วมมือจากประชาชนในโครงการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ให้ความร่วมมือมากขึ้น ซึ่งบางแห่งมีความก้าวหน้ามากในการเข้าถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นการพัฒนาจิตใจและการมีส่วนร่วม ทั้งนี้สิ่งที่ชาวบ้านได้จากโครงการ คือ การออม การจัดทำอาชีพสุจริต สามารถพึ่งพาตนเองได้

๔.๑ ปัญหาอุปสรรคที่พบจากการดำเนินงาน คือ

- (๑) โครงการไม่กระจายครอบคลุม และไม่ขยายพื้นที่ประชาชน
 - (๒) ผู้นำแต่ละกลุ่มยังขาดความรู้ความเข้าใจ
 - (๓) ไม่มีความพร้อมเนื่องจากภารกิจในครอบครัว
 - (๔) ไม่สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของคนในพื้นที่ ประชาชนยังไม่มี
- การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เช่น การเล่นการพนัน การดื่มสุรา เป็นต้น รวมทั้งมีการเมืองท้องถิ่นเข้ามาแทรกแซง

การบรรยายให้ความรู้กับแกนนำชุมชน

ความเสี่ยงที่พบใหม่ในการตรวจ คือ ความยั่งยืนในการดำเนินงานโครงการในด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน หากการดำเนินงานเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่ได้เน้นบทบาทด้านสังคมและวัฒนธรรม แต่ยังคงเน้นเรื่องรายได้ ซึ่งมีความซ้ำซ้อนกับโครงการในลักษณะเดียวกันของกระทรวงอื่นๆ เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นต้น

๔.๒ เพื่อให้การดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาสังคมตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เกิดประโยชน์แก่ประชาชนมากยิ่งขึ้น และเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาลักษณะข้างต้น ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนได้มีความเห็นและให้ข้อเสนอแนะดังนี้

(๑) การดูแลช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ผู้ไร้ที่พึ่ง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ควรให้ความสำคัญและเข้าไปดูแล โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สูงอายุ โดยจัดทำเป็นนโยบายและนำไปสู่แผนปฏิบัติที่ชัดเจนในการดูแลให้ความช่วยเหลือ

(๒) มีการจัดตั้งกองทุนสงเคราะห์หรือมูลนิธิ หรือองค์การการกุศลเพื่อช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ซึ่งจะเป็นการแก้ไขปัญหาเรื่องการขาดงบประมาณได้อีกทางหนึ่ง

การประชุมเพื่อบูรณาการทำงานร่วมกับเบญจภาคี

(๓) ในเรื่องของโครงการส่งเสริมด้านคุณภาพชีวิต สุขภาพอนามัย และการจัดกิจกรรมให้ผู้สูงอายุได้ถ่ายทอด สืบสานประเพณี วัฒนธรรมอันดีงามไปสู่ลูกหลาน เยาวชน นั้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรเน้นเสริมสร้างสุขภาพให้กับผู้สูงอายุให้มีสุขภาพแข็งแรง และในแต่ละท้องถิ่นควรจะมีศูนย์ถ่ายทอดภูมิปัญญาเพื่อเป็นการรวมกลุ่มกันผลิตและสอนคนในชุมชนและนำออกมาจำหน่ายส่งเสริมสนับสนุนให้มีกลุ่มผู้สูงอายุในท้องถิ่นดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้กลุ่มได้ดูแลช่วยเหลือกันเอง อาทิ กลุ่มออกกำลังกาย กลุ่มอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กลุ่มเกษตรอินทรีย์

จากการสำรวจความคิดเห็นขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งถือได้ว่าเป็นตัวแทนของประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่น พบว่า ประชาชนรับรู้ว่ามีโครงการส่งเสริมและพัฒนาสังคมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในชุมชน/ท้องถิ่นถึงร้อยละ ๑๕.๖ และมีการดำเนินการโครงการนี้ในชุมชน/ท้องถิ่นร้อยละ ๑๕.๓ ซึ่งจัดอยู่ในอันดับที่ ๓ ในกลุ่มโครงการด้านขับเคลื่อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียง ๘ โครงการ อีกทั้งพบว่า ชุมชน/ท้องถิ่นมีบทบาทในการสนับสนุนกิจกรรมหรืองบประมาณของโครงการส่งเสริมและพัฒนาสังคมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากและปานกลางเท่ากันที่ค่าร้อยละ ๓๒.๑ และเป็นที่น่าสังเกตกล่าวคือ จากผลการสำรวจพบว่า โครงการนี้มีประโยชน์ต่อประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่นอยู่ในระดับมากถึงร้อยละ ๔๔.๔ ซึ่งจัดอยู่ในอันดับที่ ๓ ของโครงการที่อยู่ในระดับเดียวกัน นอกจากนี้ยังพบว่า หน่วยงานภาครัฐในระดับจังหวัดให้ความสำคัญและมีการบริหารจัดการโครงการฯ อยู่ในระดับมากเป็นอันดับที่ ๓ ที่ค่าร้อยละ ๓๖.๙ รองจากโครงการที่อยู่ในระดับเดียวกัน

๕. โครงการขยายผลเพื่อการจัดทำแผนพลังงานชุมชนสนองพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง
กระทรวงพลังงาน โดยสำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน ได้จัดทำโครงการจัดทำแผนพลังงานระดับชุมชนทั่วประเทศ โดยเริ่มในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) นำร่อง จำนวน ๒๔ แห่ง ในปี ๒๕๔๙ จำนวน ๘๐ แห่ง ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ และจำนวน ๑๖๒ แห่ง ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มีการขยายผลโครงการฯ ดังกล่าว ทุกจังหวัดทั่วประเทศ เพื่อให้เกิดชุมชนพลังงานยั่งยืน ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริ

๕.๑ วัตถุประสงค์

- (๑) เพื่อทบทวนแผนพลังงานโดยการจัดเก็บข้อมูลพลังงานและการวิเคราะห์ข้อมูล
- (๒) เพื่อสร้างฐานอาชีพที่เกิดจากกิจกรรมการวางแผนพลังงาน
- (๓) เพื่อสร้างหลักสูตรท้องถิ่นที่มีการผสมผสานเรื่องของพลังงานเข้าสู่ในบทเรียน
- (๔) เพื่อสร้างวิทยากรตัวคูณด้านพลังงานอันเกิดจากการเรียนรู้การวางแผนพลังงานและการใช้เทคโนโลยีด้านพลังงาน

๕.๒ ผลการดำเนินงานของโครงการ

การตรวจติดตามโครงการขยายผลการจัดทำแผนพลังงานชุมชนสนองพระราชดำริ“เศรษฐกิจพอเพียง” ในรอบที่ ๓ (Monitoring/Evaluation) เป็นการตรวจติดตามผลสัมฤทธิ์ของโครงการประเมินผลในภาพรวมของโครงการหรือผลลัพธ์และรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเสมือนไปตรวจสอบการจัดลำดับ (Check Rating) ซึ่งทำให้ผู้ตรวจราชการได้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่จะทำให้โครงการดังกล่าวนี้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นจึงต้องหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้การดำเนินการของโครงการประสบความสำเร็จ ดังนี้

นายสุชาติ จันลาวงค์ หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงพลังงาน ตรวจเยี่ยมโครงการขยายผลเพื่อการจัดทำแผนพลังงานชุมชนฯ

จ. นครพนม

ประเด็นปัญหาที่ตรวจพบ	ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการ
(๑) ประชาชนบางกลุ่ม มีความต้องการที่จะเข้าร่วมโครงการ แต่ปัจจัยสำคัญคือคนที่อยู่ห่างไกล มีโอกาสน้อยเกิดจากปัญหาด้านเศรษฐกิจครอบครัว มีความยากจนที่จะเข้าร่วมโครงการทั้งยังไม่ได้ระดมความคิดเห็นจากประชาชนในพื้นที่เท่าที่ควร จึงทำให้ไม่ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในแต่ละชุมชนที่อาจมีความต้องการที่แตกต่างกันไป	(๑) ควรมีการจัดทำแผนพลังงานโดยยั่งยืน ซึ่งจำเป็นต้องมีผู้ที่เข้าใจและมีส่วนร่วมที่หลากหลาย และมีเจตนาหรือความต้องการที่สอดคล้องกัน ประชาชนอาจเข้าใจผิดว่าโครงการนี้เสร็จสมบูรณ์แล้ว หรือว่าไม่ประสงค์จะดำเนินการขยายผล เพราะพอใจในสิ่งที่ได้รับแล้ว ดังนั้น จึงต้องประชาสัมพันธ์และปลูกฝังการมีส่วนร่วมต่อไปอย่างต่อเนื่อง
(๒) การมุ่งเน้นการขยายผลด้านวิสาหกิจ โดยไม่มีการบูรณาการ	(๒) ควรมีการจัดทำแผนเพื่อให้การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับรู้และเข้าใจการปฏิบัติงาน และสอบถามหารือในการที่จะร่วมงานในด้านการตั้งกลุ่มวิสาหกิจ หรือการสร้างรายได้เสริมในด้านพลังงานทดแทนมากขึ้น มีการรวมตัวเป็นกลุ่มอาชีพเสริม
(๓) ข้อจำกัดด้านความต้องการเทคโนโลยีพลังงานทางเลือกการจัดสรรเทคโนโลยีพลังงานชุมชน รวมทั้งรูปแบบแนวทางการจัดการในชุมชนให้เป็นแนวทางเลือกที่หลากหลาย ซึ่งยังไม่เพียงพอ ทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชน และกระจายในหลายกลุ่มอาชีพได้	(๓) การส่งมอบเครื่องมือให้แก่ประชาชน หรือผู้มีส่วนร่วมอาจไม่เหมาะสม ทั้งในแง่ของบุคคลหรือเทคโนโลยี ทำให้ไม่มีการนำไปใช้ประโยชน์ หรือได้ผลไม่เต็มที่ดังนั้นควรสร้างความเข้าใจถึงการนำเทคโนโลยีที่กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานมอบให้ และนำไปแสดงในงานต่างๆ เพื่อให้ประชาชนได้เห็นประโยชน์ของการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานทดแทน

นายพีระพล สาครินทร์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงพลังงาน ตรวจสอบ
โครงการขยายผลเพื่อการจัดทำแผนพลังงานชุมชนฯ

นายเนศ สัตยารักษ์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงพลังงาน
ตรวจสอบโครงการขยายผลเพื่อการจัดทำแผนพลังงานชุมชนฯ
จ. เชียงใหม่

๕.๓ ผู้ตรวจราชการกระทรวงพลังงานจึงได้ให้คำแนะนำ และให้ข้อเสนอแนะต่างๆ แก่
ข้าราชการของกระทรวงพลังงานในพื้นที่รับผิดชอบ ผู้บริหาร/พนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปรับปรุงแก้ไข จึงทำให้ **โครงการประสบความสำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์
ที่กำหนดไว้ ดังนี้**

- (๑) เกิดการพัฒนาด้านพลังงานขนาดเล็กที่เป็นบทเรียนจากโครงการนำร่องที่เหมาะสมกับ
ศักยภาพพื้นที่ เป็นต้นแบบด้านการพัฒนาพลังงานชุมชนเพื่อการขยายผลให้ดียิ่งขึ้นในอนาคต
- (๒) เกิดอาชีพถาวรในชุมชน และเกิดรายได้ด้านการผลิตพลังงานในท้องถิ่น
- (๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชน มีประสบการณ์ความชำนาญในกระบวนการ
วางแผนพลังงาน ระดับชุมชนเพิ่มขึ้นสามารถขยายผลการจัดทำแผนพลังงานชุมชนได้มีประสิทธิภาพมากขึ้นใน
ระยะต่อไป

๖ โครงการอนุรักษ์พลังงานในวัด เป็นโครงการที่ดำเนินการแก้ไขบรรเทาปัญหาการใช้พลังงาน
ของวัดต่างๆ ให้มีการใช้พลังงานอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ ให้มีค่าใช้จ่ายด้านพลังงานลดลง อันจะก่อ
ให้เกิดผลดีโดยรวมต่อระบบการจัดสรรทรัพยากรด้านพลังงานของประเทศและเป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป
โดยมี

๖.๑ วัดอุปประสงค์ของโครงการดังนี้

- (๑) เป็นการถ่ายทอดเพื่อการเรียนรู้
และร่วมตัดสินใจขององค์กรศาสนา ด้านการใช้
พลังงานและการอนุรักษ์พลังงาน อย่างมีส่วนร่วม
- (๒) เพื่อลดการใช้พลังงานใน
องค์กรศาสนาโดยใช้เทคโนโลยีด้านการอนุรักษ์
พลังงานและพลังงานทดแทนเป็นเครื่องมือดำเนินงาน
- (๓) เพื่อให้พระภิกษุ สามเณร มี
ส่วนร่วมในโครงการ มีค่าใช้จ่ายด้านพลังงานลดลงและ
ร่วมสนับสนุนองค์กรและชุมชนในการลดการใช้พลังงาน

นายสุชาติ จันลาวงค์ หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงพลังงาน
ตรวจราชการที่วัดประมวลาธารี ต. จอหอ อ. เมือง
จ. นครราชสีมา

(๔) เพื่อให้เกิดเป็นรูปแบบจำลองด้านการใช้พลังงานในองค์กรศาสนา และนำผลการดำเนินงานขยายไปสู่องค์กรศาสนาและชุมชนทั่วทุกภูมิภาค

๖.๒ ผลการดำเนินงานของโครงการ

การตรวจติดตามโครงการอนุรักษ์พลังงานในวัดในรอบที่ ๓ (Monitoring/Evaluation) เป็นการตรวจติดตามความสัมฤทธิ์ของโครงการประเมินผลในภาพรวมของโครงการหรือผลลัพธ์และรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเสมือนไปตรวจสอบการจัดลำดับ (Check Rating) ซึ่งทำให้ผู้ตรวจราชการได้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่จะทำให้โครงการดังกล่าวนี้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นจึงต้องหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้การดำเนินการของโครงการประสบความสำเร็จ ดังนี้

ประเด็นปัญหาที่ตรวจพบ	ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการ
(๑) ประชาชนที่อาศัยใกล้วัดและประชาชนทั่วไปไม่สนใจที่จะร่วมอนุรักษ์พลังงานในวัด	(๑) ให้ผู้รับผิดชอบโครงการได้มีการสร้างแรงจูงใจด้วยวิธีต่างๆ เพื่อให้ประชาชนมีความสนใจที่จะเข้าร่วมโครงการได้ โดยมีการมอบอุปกรณ์/เทคโนโลยีด้านพลังงานบางส่วนที่เกินความต้องการของวัดให้ชุมชนหรือประชาชนที่เข้าร่วมโครงการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่วัดและโครงการในระยะยาวในการซ่อมบำรุงและพัฒนาต่อยอดต้นแบบ ตลอดจนการเผยแพร่ ถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน
(๒) ผู้รับผิดชอบโครงการขาดความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมประเพณี และจิตใจของประชาชนในพื้นที่อาจมีผลต่อความสนใจที่จะเข้าร่วมโครงการ	(๒) ให้ผู้รับผิดชอบโครงการดำเนินการศึกษาวัฒนธรรมประเพณีของประชาชนในพื้นที่ และดำเนินงานที่สอดคล้องกับประเพณีดังกล่าว
(๓) การส่งมอบอุปกรณ์หรือเทคโนโลยีทางด้านพลังงานไม่สอดคล้องกับความต้องการของวัด	(๓) ให้ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลและสอบถามความต้องการที่แท้จริงเพื่อส่งมอบอุปกรณ์หรือเทคโนโลยีทางด้านพลังงานอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และครอบคลุมความต้องการส่วนใหญ่ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในวัดนั้นๆ

๖.๓ ผู้ตรวจราชการกระทรวงพลังงานจึงได้ให้คำแนะนำ และให้ข้อเสนอแนะต่างๆ แก่ข้าราชการของกระทรวงพลังงานในพื้นที่รับผิดชอบ ผู้บริหาร/พนักงานของ อบท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปรับปรุงแก้ไข จึงทำให้ **โครงการฯ ประสบความสำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนี้**

(๑) เจ้าอาวาส พระภิกษุ สามเณร ได้มีบทบาทในการการกระตุ้นส่งเสริม สนับสนุน และสืบทอดกิจกรรมทาง พระพุทธศาสนา ทำให้ประชาชน และเยาวชนในพื้นที่เข้าร่วมกิจกรรมทำบุญในโครงการบรรพชาอุปสมบทได้แลกเปลี่ยน ความรู้ และสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ ในการดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

(๒) ส่งเสริมให้วัด เป็นศูนย์กลางในการประหยัดพลังงานในชนบท และเป็นต้นแบบของการประหยัดพลังงานให้ประชาชนนำไปปฏิบัติใช้ต่อไปในชีวิตประจำวันที่ดีขึ้น

นายอำนาจ ทองสถิตย์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงพลังงาน
ตรวจราชการที่วัดพัคฆาราม จ. สุพรรณบุรี

นายเนศ สัตยารักษ์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงพลังงาน
ตรวจเยี่ยมโครงการขยายผลเพื่อการจัดทำแผนพลังงานชุมชนฯ
จ. เชียงใหม่

(๓) วัดที่เข้าร่วมโครงการได้แนวทางที่สามารถแก้ไขปัญหาการใช้พลังงานภายในวัดทำให้มีการใช้พลังงานอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพมีค่าใช้จ่ายด้านพลังงานลดลง

(๔) วัดมีข้อมูลพื้นฐาน การบริหารจัดการด้านพลังงานและการใช้พลังงานภายในวัด อย่างมีประสิทธิภาพและประหยัด

(๕) บุคลากรในวัดมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการอนุรักษ์พลังงานในวัดได้อย่างยั่งยืน

(๖) ชุมชนใกล้เคียงวัดให้ความสนใจในการปั้นเตาหุงต้มประสิทธิภาพสูงจึงมีการถ่ายทอดและฝึกอบรม

ชาวบ้านที่สนใจจนสามารถผลิตเตาหุงต้มประสิทธิภาพสูงไว้ใช้เองและจำหน่ายได้

(๗) ประชาชน พุทธศาสนิกชน และเยาวชนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม สามารถแลกเปลี่ยนความรู้ ร่วมกันในการอนุรักษ์พลังงานในวัด ส่งเสริมให้วัดเป็นศูนย์กลางในการประหยัดพลังงานในชนบท และเป็นต้นแบบของการประหยัดพลังงานให้ประชาชนนำไปปฏิบัติใช้ต่อไปในชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นกรอบแนวทางของกระบวนการถ่ายทอดเพื่อการเรียนรู้และร่วมตัดสินใจขององค์กรศาสนา ด้านการใช้พลังงาน และการอนุรักษ์พลังงานอย่างมีส่วนร่วม เพื่อให้ภิกษุ สามเณร มีส่วนร่วมในโครงการมีค่าใช้จ่ายด้านพลังงานลดลงและร่วมสนับสนุนองค์กรและชุมชนในการลดการใช้พลังงาน เพื่อให้เกิดเป็นรูปแบบจำลองด้านการใช้พลังงานในองค์กรศาสนา และนำผลการดำเนินงานขยายไปสู่องค์กรศาสนาและชุมชนอื่นๆ ทั่วทุกภูมิภาค

๗. โครงการจัดทำแผนพลังงานในระดับชุมชน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๑ การพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ มีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนในระยะยาวมุ่งสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน” ภายใต้แนวคิด “เศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพคน และสังคมไทยไปสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้

แผนพลังงานชุมชน เป็นอีกแนวคิดหนึ่งที่กระทรวงพลังงาน ได้พัฒนาใช้เป็นเครื่องมือที่จะเป็นฐานข้อมูลในการบริหารจัดการพลังงานในท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็ง เหมาะสมกับสถานการณ์และสนองตอบความต้องการในแต่ละชุมชน หากได้มีการนำแผนพลังงานเชื่อมโยงกับแผนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์การบริหารส่วนตำบลจะทำให้ชุมชน ท้องถิ่น สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยบริหารจัดการทรัพยากรพลังงานในพื้นที่ ดังนั้นสำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน ได้จัดทำโครงการจัดทำแผนพลังงานระดับชุมชนทั่วประเทศ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ จำนวน ๑๖๒ อบต. ในทุกจังหวัดทั่วประเทศ เพื่อให้เกิดชุมชนพลังงานยั่งยืน ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริ

๗.๑ วัตถุประสงค์

- (๑) เพื่อจัดทำแผนพลังงาน ระดับชุมชน จำนวน ๑๖๒ อบต. ทั่วประเทศ ซึ่งจะสามารถก่อให้เกิดการประหยัดพลังงานภาคครัวเรือน กว่า ๒๐๐,๐๐๐ ครัวเรือน และเกิดการสร้างอาชีพถาวรในชุมชนด้านพลังงาน กว่า ๒๐๐ อาชีพ ทั่วประเทศ
- (๒) เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการกำหนดนโยบายการพัฒนาพลังงานในชุมชนของตนเอง โดยกระบวนการวางแผนพลังงานและการสร้างความยั่งยืนให้กับแผนพลังงานชุมชนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว
- (๓) เพื่อสร้างภาคีการพัฒนาในการจัดทำแผนพลังงานชุมชนที่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับองค์การบริหารส่วนตำบล(อบต.)หรือ เทศบาลตำบล (ทต.)
- (๔) เพื่อพัฒนาศักยภาพประชาคมและประชาชน ในพื้นที่เป้าหมาย สำหรับเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนองค์ความรู้ให้ทราบในหลักการจัดทำแผนพลังงาน ระดับชุมชน อย่างมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนอย่างเป็นระบบ

๗.๒ ประโยชน์ของการวางแผนพลังงานต่อประเทศ

- (๑) มีพลังงานใช้ตามความต้องการอย่างเหมาะสม
- (๒) ลดการนำเข้าจากต่างประเทศ
- (๓) ช่วยสร้างงานในท้องถิ่นและนำไปสู่การพัฒนาชนบท
- (๔) ลดปัญหาสิ่งแวดล้อม
- (๕) ส่งเสริม พัฒนาเทคโนโลยีพื้นบ้าน พัฒนาการคิดค้นเทคโนโลยีใหม่ ๆ โดยคนในประเทศ
- (๖) บูรณาการร่วมกับการพัฒนาในเรื่องอื่นๆ
- (๗) สร้างการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน
- (๘) ยกระดับทัศนคติเพื่อการพึ่งพาตนเอง

๗.๓ ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นต่อชุมชน

- (๑) เกิดกระบวนการเรียนรู้ และจิตสำนึกด้านพลังงาน
- (๒) สามารถแก้ไขปัญหาพลังงานจากระดับรากหญ้าได้
- (๓) เกิดวิธีการจัดการทางด้านทรัพยากร และพลังงานที่หลากหลาย เนื่องจากชุมชนสามารถเลือกใช่วิธีการจัดการหรือเทคโนโลยีที่มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการในท้องถิ่นของตนเอง
- (๔) เกิดการพัฒนาบุคลากรด้านพลังงานในท้องถิ่น และการเผยแพร่ความรู้
- (๕) เกิดการสร้างงาน และพัฒนาเทคโนโลยีท้องถิ่น

ตัวอย่างเทคโนโลยีด้านการทำแผนการประหยัดพลังงาน

นายพีระพล สาครินทร์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงพลังงาน
ตรวจเยี่ยมโครงการจัดทำแผนพลังงานชุมชนฯ

(๖) มีการเชื่อมโยงวิเคราะห์กับเรื่องอื่นๆ
ในชุมชน

(๗) ได้ฐานข้อมูลการใช้พลังงานระดับ
ตำบลและเทศบาลเพื่อใช้ในการต่อยอดการวางแผน
พลังงานระดับภูมิภาค

(๘) แผนพลังงานเป็นแผนพัฒนาของ
ชุมชน

๗.๔ ผลจากการตรวจราชการในพื้นที่

ของผู้ตรวจราชการกระทรวงพลังงาน คือ องค์การ
ปกครองส่วนท้องถิ่น โดยพบกับผู้บริหารของ อบต.
สมาชิก อบต. ผู้นำชุมชน ตัวแทนชุมชน ในทุกภาคส่วน
รวมทั้งได้ตรวจสอบการดำเนินงานของผู้อำนวยการ
สำนักงานพลังงานภูมิภาค พลังงานจังหวัด ผู้ช่วย
นักวางแผน และทีมงานที่ปรึกษาของโครงการทำให้
ผู้ตรวจราชการได้ทราบถึงปัญหา และอุปสรรคต่างๆ
ที่จะทำให้โครงการดังกล่าวนี้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์
ที่กำหนดไว้ ดังนั้นจึงต้องหาแนวทางแก้ไขปรับปรุง
ให้การดำเนินการของโครงการประสบความสำเร็จ
ดังนี้

ประเด็นปัญหาที่ตรวจพบ	ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการ
(๑) ประชาชนในพื้นที่ขาดความรู้ความเข้าใจ ด้านพลังงานและการใช้พลังงานอย่างคุ้มค่า จึงทำให้ อาจไม่ได้รับความร่วมมือจากการดำเนินโครงการ เท่าที่ควร และอาจส่งผลให้การดำเนินโครงการ ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร	(๑) ให้พลังงานจังหวัดเน้นสร้างความรู้ ความเข้าใจ ด้านพลังงานให้แก่ประชาชน
(๒) ระยะเวลาอาจไม่สอดคล้องกับกระบวนการที่มี หลายขั้นตอน ทำให้เทคโนโลยีอาจไม่สามารถ ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่าง แท้จริง	(๒) ให้พลังงานจังหวัดเน้นการให้ประชาชนมีส่วนร่วม ทุกกระบวนการตั้งแต่เริ่มแรก โดยเฉพาะในขั้นตอน การวิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำแผนพลังงานและควร จัดทำคู่มือการดำเนินโครงการในแต่ละขั้นตอนที่ สะท้อนผลลัพธ์ของการดำเนินงานมากกว่ามุ่งเน้น กระบวนการ เพื่อให้ชุมชนเข้าใจในการดำเนินงาน มากยิ่งขึ้น

ประเด็นปัญหาที่ตรวจพบ	ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการ
(๓) แผนโครงการอาจไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง	(๓) การจัดทำแผนพลังงานโดยยั่งยืน จำเป็นต้องมีผู้ที่เข้าใจและมีส่วนร่วมที่หลากหลาย และมีเจตนาธรรมาธิหรือความต้องการที่สอดคล้องกัน ประชาชนอาจเข้าใจผิดว่าโครงการนี้เสร็จสมบูรณ์แล้ว หรือไม่ประสงค์จะดำเนินการขยายผล เพราะพอใจในสิ่งที่ได้รับแล้วจึงต้องประชาสัมพันธ์และปลูกฝังการมีส่วนร่วมต่อไปอย่างต่อเนื่อง
(๔) การดำเนินงานของโครงการยังไม่สามารถที่จะกระทำหรือได้รับความร่วมมือจากประชาชนได้ทั้งหมด หากการสุมหรือคัดเลือกตัวแทนเข้าร่วมในโครงการไม่สามารถกระจายหรือครอบคลุมทุกสาขาอาชีพ หรือหมู่บ้านได้ ก็อาจไม่ได้รับความร่วมมือจากกลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมโดยตรง	(๔) ให้มีการประชาสัมพันธ์และกระตุ้นให้ประชาชนเข้าใจและเข้าร่วมโครงการอย่างเต็มที่

๗.๕ ผู้ตรวจราชการกระทรวงพลังงานจึงได้ให้คำแนะนำ และให้ข้อเสนอแนะต่างๆ แก่ข้าราชการของกระทรวงพลังงานในพื้นที่รับผิดชอบ ผู้บริหาร/พนักงานของ อปท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปรับปรุงแก้ไข จึงทำให้ **โครงการฯประสบความสำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนี้**

(๑) แผนพลังงานชุมชนได้รับการบรรจุใน แผนพัฒนาท้องถิ่น ของ อปท. ที่เข้าร่วม โครงการ ช่วยให้แผนเกิดความยั่งยืน

(๒) มีการประหยัดพลังงานภาคครัวเรือน และประหยัดพลังงานด้านไฟฟ้า

(๓) เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านพลังงานที่มีความยั่งยืน

(๔) ได้ข้อมูลการใช้พลังงานของชุมชนเพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลประกอบการวางแผนยุทธศาสตร์การใช้พลังงานของประเทศ

(๕) เกิดการลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ภายในครัวเรือน

(๖) ประชาชนมีความพึงพอใจต่อโครงการฯ เป็นอย่างมาก

การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในส่วนของการเกี่ยวกับพลังงานของกระทรวงพลังงานทั้ง ๓ โครงการ จากผลการสำรวจความคิดเห็นที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีสรุปสาระสำคัญของความเห็นเพื่อใช้ปรับปรุง พัฒนาโครงการให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนเพิ่มมากขึ้น กล่าวคือ

๗.๖ ในส่วนของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนมีความเห็นใน ๓ ประเด็น ดังนี้

(๑) การรณรงค์มาตรการประหยัดพลังงาน การจัดทำแผนพลังงาน การคิดเชิงสร้างสรรค์นวัตกรรมในการนำพลังงานทางเลือกมาใช้อย่างแพร่หลายให้เห็นเป็นรูปธรรม ปัญหาเกิดจากนโยบายของรัฐที่

นายสุชาติ จันลาวงค์ หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงพลังงาน
ตรวจราชการที่ อบต. โพนทอง จ. นครพนม

(๓) การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ยังมียุทธศาสตร์ที่จะทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปลูกจิตสำนึก การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลดการใช้พลังงานอย่างสิ้นเปลืองซึ่งทำให้เกิดภาวะโลกร้อน และการส่งเสริมพลังงานทางเลือกอื่น ๆ เพื่อลดต้นทุนที่สำคัญในการดำรงชีวิตประจำวัน ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่า ทั้ง ๓ โครงการของกระทรวงพลังงานเป็นสิ่งที่ดี และเห็นควรมีการดำเนินงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล/อบต.) โรงงานอุตสาหกรรมในชุมชน และดึงประชาชนในชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ อีกทั้งควรมีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนออกกำลังกายโดยใช้จักรยาน และส่งเสริมการใช้พลังงานแสงอาทิตย์สำหรับหมู่บ้านที่ห่างไกลไม่มีไฟฟ้าใช้ นอกจากนี้ ควรนำพลังงานที่เหลือใช้ในชุมชน เช่น มูลสัตว์ เศษไม้ ฯลฯ มาแปรรูปเป็นพลังงานและนำกลับมาเป็นพลังงานวิถีชีวิตแบบพอเพียงในชุมชน โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ และให้ความรู้ในศูนย์เรียนรู้ชุมชน

ยังไม่ชัดเจน ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่า รัฐบาลควรกำหนดนโยบายให้ชัดเจนว่าจะมีการพัฒนาไปในทิศทางใดในการรณรงค์มาตรการประหยัดพลังงาน และการส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือก ทั้งนี้ เพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศ

(๒) บุคลากรที่จะถ่ายทอดองค์ความรู้ยังมีไม่เพียงพอ ไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ กระทรวงพลังงานหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดส่งเจ้าหน้าที่ไปถ่ายทอดความรู้ให้เพียงพอครอบคลุมทุกพื้นที่

นายอำนาจ ทองสถิตย์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงพลังงาน
ตรวจเยี่ยมโครงการจัดทำแผนพลังงานชุมชนฯ ที่ จ. สระบุรี

๗.๗ ผลการสำรวจความคิดเห็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อทั้ง ๓ โครงการ พบว่า ประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่นรับรู้โครงการขยายผลเพื่อการจัดทำแผนพลังงานชุมชนสนองพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงร้อยละ ๗.๗ โครงการจัดทำแผนพลังงานชุมชนร้อยละ ๖.๙ และโครงการอนุรักษ์พลังงานในวัด ร้อยละ ๒.๑ ซึ่งรับรู้อยู่ในอันดับท้าย ๆ เมื่อเทียบกับโครงการในกลุ่มเดียวกัน และโครงการ ทั้ง ๓ โครงการมีการดำเนินการอยู่ในชุมชน/ท้องถิ่น จากผลการสำรวจอยู่ในอันดับท้ายเช่นเดียวกันเมื่อเทียบกับโครงการอื่นในกลุ่มเดียวกัน ทั้งนี้ เป็นเพราะทั้ง ๓ โครงการดังกล่าว เพิ่งเริ่มดำเนินการและมีแผนการดำเนินงานยังไม่ครบทุกชุมชน/ท้องถิ่น

อย่างไรก็ตาม จากผลการสำรวจชุมชน/ท้องถิ่นยังให้ความสำคัญ และมีบทบาทในการสนับสนุนกิจกรรมหรืองบประมาณให้กับโครงการทั้ง ๓ โครงการ อยู่ในระดับปานกลางที่ค่าร้อยละ ๒๓.๖ - ๒๙.๖ และที่สำคัญประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่นเห็นว่าทั้ง ๓ โครงการ มีประโยชน์ต่อประชาชนอยู่ใน

ระดับมากที่สุดร้อยละ ๓๗.๓ - ๔๐.๙ นอกจากนี้ หน่วยงานภาครัฐ ในระดับจังหวัดยังได้บริหารจัดการโครงการ ทั้ง ๓ โครงการ ไปสู่ประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่นได้ดีอยู่ในระดับ ปานกลางที่ร้อยละ ๓๖.๕ - ๓๘.๕

พื้นที่ตรวจราชการในโครงการจัดทำแผนพลังงานชุมชนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑

จังหวัด	เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบลที่ตรวจราชการและให้ข้อมูล
๑. ปทุมธานี	อบต.บางกะดี อ.เมือง
๒. พระนครศรีอยุธยา	ทต.นครหลวง อ.นครหลวง
๓. สระบุรี	อบต.หินช้อน อ.แก่งคอย
๔. นนทบุรี	อบต.ลำโพ อ.บางบัวทอง
๕. ลพบุรี	อบต. นิยมชัย อ.สระโบสถ์
๖. สิงห์บุรี	อบต.ท่างาม อ.อินทร์บุรี
๗. ชัยนาท	ทต.ทางน้ำสาคร อ.มโนรมย์
๘. อ่างทอง	อบต.ไผ่ดำพัฒนา อ.วิเศษไชยชาญ
๙. ฉะเชิงเทรา	อบต.แสนภูดาษ อ.บ้านโพธิ์
๑๐. นครนายก	อบต.ป่าชะ อ.บ้านนา
๑๑. สมุทรปราการ	อบต.บางโกล้ง อ.บางพลี
๑๒. ปราจีนบุรี	อบต.ดงกระทงยาม อ.ศรีมหาโพธิ์
๑๓. สระแก้ว	อบต.วังใหม่ อ.วังสมบูรณ์
๑๔. สุพรรณบุรี	ทต. สามชุก อ.สามชุก
๑๕. ชลบุรี	อบต.หน้าพระธาตุ อ.พนัสนิคม
๑๖. ระยอง	อบต.กระแสบน อ.แกลง
๑๗. จันทบุรี	อบต.ซากไทย กิ่ง อ.เขาคิชฌกูฏ
๑๘. ตราด	อบต.บ่อพลอย อ.เมือง
๑๙. นครปฐม	อบต.ห้วยหมอนทอง อ.กำแพงแสน
๒๐. นครปฐม	อบต.ลานตากฟ้า อ.นครชัยศรี
๒๑. สมุทรสงคราม	อบต.จอมปลวก อ.บางคนที
๒๒. สมุทรสงคราม	อบต.คลองโคน อ.เมือง
๒๓. เพชรบุรี	อบต.บางแก้ว อ.บ้านแหลม
๒๔. เพชรบุรี	อบต.บางขุนไทร อ.บ้านแหลม
๒๕. หนองบัวลำภู	ทต.โนนสัง อ.โนนสัง
๒๖. เลย	ทต.ภูเรือ อ.ภูเรือ
๒๗. นครพนม	อบต.โพนทอง อ.เรณูนคร
๒๘. มุกดาหาร	อบต.หนองแคน อ.ดงหลวง
๒๙. สกลนคร	อบต.นาใน อ.พรรณานิคม
๓๐. อำนาจเจริญ	อบต.น้ำปลีก อ.เมือง

จังหวัด	เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบลที่ตรวจราชการและให้ข้อมูล
๓๑. ยโสธร	อบต.ดงมะไฟ อ.ทรายมูล
๓๒. นครราชสีมา	อบต.เมืองปัก อ.ปักธงชัย
๓๓. บุรีรัมย์	อบต.จันทุม
๓๔. สุรินทร์	อบต.กันตวจระมวล อ.ปราสาท
๓๕. เชียงใหม่	อบต.บวกค่าง อ.สันกำแพง
๓๖. ลำปาง	อบต.เวียงตาล อ.ห้างฉัตร
๓๗. ลำปาง	อบต.บ้านสา อ.แจ้ห่ม
๓๘. เชียงราย	อบต.ป่าอ้อดอนชัย อ.เมือง
๓๙. เชียงราย	ทน.เชียงราย อ.เมือง (พื้นที่พิเศษ)
๔๐. เชียงราย	ทต.เจดีย์หลวง อ.แม่สรวย
๔๑. แพร่	อบต.ดอนมูล อ.สูงเม่น
๔๒. สุโขทัย	อบต.ป่าแฝก อ.กงไกรลาศ
๔๓. พิษณุโลก	อบต.หอกกลอง อ.พรหมพิราม
๔๔. อุตรดิตถ์	อบต.วังแดง อ.ตรอน
๔๕. กำแพงเพชร	อบต.ยางสูง อ.ขามเฒ่า
๔๖. นครสวรรค์	อบต.เขาทอง อ.พยุหะคีรี
๔๗. ชุมพร	อบต.บางน้ำจืด อ.หลังสวน
๔๘. ชุมพร	อบต.เขาค่าย อ.สวี
๔๙. กระบี่	อบต.ห้วยยูง อ.เหนือคลอง
๕๐. กระบี่	อบต.ลำทับ อ.ลำทับ
๕๑. สงขลา	ทต.ปรีก อ.สะเดา
๕๒. สงขลา	อบต.เกาะยอ อ.เมือง
๕๓. สงขลา	ทม.สิงหนคร อ.เมือง
๕๔. พัทลุง	อบต.แพรกหา อ.ควนขนุน
๕๕. พัทลุง	อบต.ร่มเมือง อ.เมือง
๕๖. นราธิวาส	อบต.กาเยาะมาตี อ.บาเจาะ
๕๗. นราธิวาส	ทต.ตันไทร อ.บาเจาะ

ข. กลุ่มโครงการเพื่อการขับเคลื่อนแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียง ภายใต้นโยบายที่ดินทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม มีเพียงโครงการเดียว คือ โครงการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพ

นางพรทิพย์ บันเจริญ ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลงพื้นที่ตรวจราชการโครงการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพ เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๑ ณ จ.อุทัยธานี

๘. โครงการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง

บนฐานความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นหนึ่งในโครงการตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ดำเนินการโดย กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช (อส.) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีหน่วยงานระดับปฏิบัติในพื้นที่ คือ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ - ๑๖ ดำเนินการในพื้นที่เป้าหมาย จำนวน ๑๒๕ หมู่บ้าน ใน ๓๗ จังหวัด ภายใต้วัตถุประสงค์เพื่อนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการแก้ไขปัญหาการจัดการที่ดินในพื้นที่ป่าด้วยการฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่ทำกินให้แก่ราษฎรให้เป็นชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง การดำเนินกิจกรรมหลักที่สำคัญ

ประกอบด้วย การส่งเสริมและพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาอาชีพให้กับประชาชนในพื้นที่ดำเนินการโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับผู้ตรวจราชการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน (ด้านสิ่งแวดล้อม) ได้ตรวจติดตามการดำเนินงานโครงการ พบว่าการดำเนินงานมีความคืบหน้าเป็นลำดับ โดยสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ ทั้ง ๑๖ แห่ง สามารถดำเนินกิจกรรมได้แล้วเสร็จ ครบถ้วนตามแผนที่กำหนดไว้อย่างไรก็ตามในการกำหนดแผนปฏิบัติงานซึ่งกำหนดโดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ให้กับหน่วยปฏิบัติระดับพื้นที่ ไม่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ดำเนินการ และประชาชนยังขาดความเข้าใจในแนวทางการดำเนินงาน ส่งผลให้ไม่ได้รับความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมเท่าที่ควร

นายวิรัตน์ ขาวอุปถัมภ์ นายอดิศักดิ์ ทองไข่มุกต์ และนางพรทิพย์ บันเจริญ ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลงพื้นที่ตรวจราชการโครงการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพ พร้อมรับฟังความคิดเห็นจากภาคประชาชน เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๑ ณ จ.เชียงใหม่

ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เสนอแนะให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ปรับแผนปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ และความสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ควบคู่กับการประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อให้ประชาชน เห็นความสำคัญของการเข้ามามีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น

ผลการสำรวจความเห็นของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนในโครงการนี้ ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าเป็นโครงการที่ดี แต่ควรมีการสร้างเชื่อมั่นให้กับประชาชนในการใช้ชีวิตอยู่กับป่า ในเรื่องของการถูกจับกุม ข่มขู่ คุกคามป่าสงวน มีการจัดเขตพื้นที่ในการทำกินของชุมชน ควรสนับสนุนให้เกษตรกรหรือผู้มีที่ดินว่างเปล่า ปลูกต้นไม้เศรษฐกิจหรือสนับสนุนโครงการธนาคารต้นไม้ที่ภาคเอกชนดำเนินการอยู่แล้วโดยการขึ้นทะเบียนให้รางวัล และประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนได้รู้ถึงผลดีผลเสียจากการตัดไม้ทำลาย ทรัพยากรธรรมชาติรวมถึงบทลงโทษ ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องปรามไว้ก่อน นอกจากนี้ เพื่อการดำเนินโครงการให้เกิดประสิทธิผล ควรมีการปรับแผนการปฏิบัติงานในเรื่องของแผนงาน/งบประมาณจากส่วนกลาง ให้มีความรวดเร็วยิ่งขึ้นด้วย

ในส่วนของการสำรวจความคิดเห็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล/อบต.) พบว่าโครงการดังกล่าวประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่นรับรู้ที่ร้อยละ ๑๐.๕ และเห็นว่ามี การดำเนินการอยู่ในชุมชน/ท้องถิ่นร้อยละ ๙.๖ จัดอยู่ในอันดับที่ ๕ ใน ๘ โครงการ และชุมชน/ท้องถิ่นมีบทบาทในการสนับสนุน กิจกรรมหรืองบประมาณของโครงการนี้อยู่ในระดับปานกลางที่ร้อยละ ๓๔.๓ แต่ประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่น เห็นว่าโครงการนี้มีประโยชน์ต่อประชาชนอยู่ในระดับมากถึงร้อยละ ๔๓.๙ และหน่วยงานภาครัฐ ในระดับ จังหวัดให้การสนับสนุนการบริหารจัดการโครงการฯ อยู่ในระดับปานกลางที่ร้อยละ ๓๙.๖

ทั้งนี้ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีการติดตามการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่ได้ให้ไว้ จากการรายงานผลที่ได้รับ พบว่าหน่วยงานส่วนกลางและหน่วยปฏิบัติระดับพื้นที่ ได้นำข้อเสนอแนะไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม ปัญหาที่กล่าวถึงในหลายๆ ประการ ได้รับการแก้ไขและเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น ส่งผลให้การดำเนินงานโครงการสามารถดำเนินงานได้แล้วเสร็จ ตามแผนที่ได้กำหนดไว้

กลุ่มโครงการการดูแลคุณภาพชีวิตผู้ด้อยโอกาส

ผู้ด้อยโอกาส คือ ผู้ที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ การดูแลคุณภาพชีวิตผู้ด้อยโอกาส ซึ่งเป็นนโยบายสำคัญที่ทุกรัฐบาลจะไม่หลงลืม และมีสอตแทรกไว้ในนโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต

ผู้ตรวจราชการ ๓ กระทรวง คือ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน และกระทรวงการคลัง ได้คัดเลือกโครงการรวม ๕ โครงการที่เป็นการดูแลคุณภาพชีวิตผู้ด้อยโอกาสบรรจุไว้ในแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อตรวจติดตามเร่งรัด พัฒนา ปรับปรุงให้เกิดประโยชน์กับประชาชนมากที่สุด ซึ่งผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลังได้เข้าไปดูแลการบูรณาการระหว่างโครงการเหล่านั้นเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรและเกิดประโยชน์กับประชาชนมากยิ่งขึ้นไปอีก

ผู้ตรวจราชการได้เลือกที่จะตรวจติดตามโครงการด้านการดูแลคุณภาพชีวิตผู้ด้อยโอกาสก็เนื่องมาจากการได้มีการตรวจสอบทางวิชาการก่อนหน้า โดยการวิเคราะห์ความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์และความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของโครงการด้านนี้แล้ว พบว่า มีค่าดัชนีความเสี่ยงสูงที่หากปล่อยไว้โดยผู้ตรวจราชการไม่เข้าไปตรวจติดตามอาจส่งผลกระทบต่อผลสำเร็จของโครงการ ภาพพจน์ของรัฐบาล และความเป็นประโยชน์ที่จะตกกับประชาชนได้

อย่างไรก็ตามเพื่อให้เกิดผลย้อนกลับไปเพื่อปรับปรุงโครงการให้เกิดประโยชน์กับผู้ด้อยโอกาสได้มากขึ้น ผู้ตรวจราชการจึงได้ขอความเห็นจากที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาการ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่ รวมทั้งได้สำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อโครงการด้านการดูแลคุณภาพชีวิตผู้ด้อยโอกาส ๕ โครงการ มาประกอบการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการในนโยบายสังคมและคุณภาพชีวิตของรัฐบาล ดังนี้

๑. โครงการจ้างงานเร่งด่วนและพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนด้านอาชีพแก่ผู้ประสบภัยธรรมชาติ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑

กระทรวงแรงงานได้รับงบประมาณในการดำเนินโครงการจ้างงานเร่งด่วนและพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนด้านอาชีพแก่ผู้ประสบภัยธรรมชาติ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ จำนวน ๓๗๕ ล้านบาท โดยมีวัตถุประสงค์ ๒ ประการ ได้แก่

(๑.๑) ช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติให้มีความสามารถชั่วคราวด้วยการจ้างงานให้ทำในงานต่างๆ ที่เกี่ยวกับสาธารณประโยชน์ เพื่อให้มีรายได้ในการดำรงชีพของตนเองและครอบครัวในช่วงรอเวลาหรือประกอบอาชีพเดิมหรือหางานใหม่ โดยเน้นการจ้างแรงงานเพื่อขุดลอกคู คลอง พัฒนาแหล่งน้ำต่างๆ ให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล

(๑.๒) พัฒนาทักษะฝีมือและศักยภาพของผู้ประสบภัยธรรมชาติในสาขาอาชีพต่างๆ เพื่อปรับปรุงซ่อมแซม บ้านเรือน อุปกรณ์ไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องใช้ครัวเรือน ยานพาหนะ เครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาชีพ รวมถึงสาธารณสมบัติต่างๆ ของชุมชนที่ชำรุดเสียหายให้ใช้งานได้และเป็นการสร้างโอกาสและทางเลือกให้ผู้ประสบภัยธรรมชาติในการประกอบอาชีพที่ยั่งยืน

ประชาชนเข้าร่วมโครงการจ้างงานเร่งด่วนฯ ขุดลอกคูคลองธรรมชาติ ณ หมู่ที่ ๒ บ้านหญ้าปล้อง ต. วังโมกข์ อ. วชิรบุรี จ. พิจิตร

ประชาชนเข้าร่วมโครงการจ้างงานเร่งด่วนฯ ขุดลอกหนองน้ำสาธารณะ
หมู่ที่ ๑๖ ต. ป่าเงาะ อ. ป่าแดด จ. เชียงราย

การฝึกกรีดยาง หมู่ที่ ๔ บ้านหัวฝายใต้ ต. เราววัน จ. เลย

จากการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงานในภาพรวมรอบแรกพบว่า การดำเนินการตามโครงการมีประเด็นความเสี่ยงในเรื่องของการขาดการมีส่วนร่วมของหน่วยรับผิดชอบหรือหน่วยงานที่ควรมีบทบาทร่วมในการขับเคลื่อนโครงการให้ประสบผลสำเร็จ และประชาชนยังขาดการมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการอย่างทั่วถึง ผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงานจึงได้ให้ข้อเสนอแนะ แก่หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ โดยให้มีการประสานงานกับอำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่องทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการเพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการดำเนินงานโครงการ และให้สำนักงานแรงงานจังหวัด ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบโครงการจัดประชุมคณะกรรมการศูนย์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานร่วมกันนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ มีการกระจายความช่วยเหลือประชาชนอย่างทั่วถึง และตรงตามความต้องการของประชาชน รวมทั้งมีการกำหนดหลักเกณฑ์

การช่วยเหลือประชาชนอย่างชัดเจน และได้เสนอแนะให้หน่วยงานมีการแบ่งความรับผิดชอบให้ชัดเจนในการตรวจติดตามโครงการอย่างสม่ำเสมอ

ผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงานได้ตรวจติดตามประเมินผลโครงการในภาพรวม พบว่าหน่วยงานได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการ ส่งผลให้การดำเนินการตามโครงการบรรลุผลสำเร็จโดยได้มีการเบิกจ่ายงบประมาณแล้ว จำนวนถึงร้อยละ ๙๙.๑๘ ช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาความเดือดร้อนจากภัยธรรมชาติ จำนวน ๓,๔๑๕ โครงการ ประชาชนได้รับประโยชน์จากการจ้างงานและฝึกอาชีพ จำนวน ๑๙๑,๕๗๒ คน และจากการจ้างงานตามโครงการจ้างงานเร่งด่วนฯ ในการขุดลอกคู คลอง หนอง บึง แหล่งน้ำต่างๆ รวมทั้งการก่อสร้าง และซ่อมแซมฝายชะลอน้ำ ทำให้สามารถกักเก็บน้ำเพื่อใช้ในการเกษตรเป็นจำนวน ๓๖๐,๕๙๔,๑๔๖ ลูกบาศก์เมตร

อย่างไรก็ตาม การดำเนินการตามโครงการยังพบปัญหาในการกระจายพื้นที่ที่ยังไม่ครอบคลุมทั่วประเทศ เนื่องจากต้องดำเนินการตามระเบียบของกระทรวงแรงงาน ซึ่งกำหนดการช่วยเหลือต้องเป็นกลุ่มประชาชนซึ่ง

ขุดลอกคูคลองธรรมชาติ ณ หมู่ที่ ๒ บ้านห้วยปล้อง
ต. วังโมกข์ อ. วชิรบำรุง จ. พิจิตร

ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ ทำให้การกระจายความช่วยเหลือประชาชนยังไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ กระทรวงแรงงาน ได้มีการปรับเพิ่มกลุ่มเป้าหมาย เพื่อกระจายความช่วยเหลือไปสู่ประชาชนให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น นอกเหนือจากการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่เน้นเฉพาะกลุ่มประชาชนที่ประสบภัยธรรมชาติเท่านั้น

ในส่วนของการสำรวจความคิดเห็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งถือว่าเป็นตัวแทนของประชาชน

รับรู้ว่ามีโครงการจ้างงานเร่งด่วนและพัฒนาทักษะฝีมือ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนด้านอาชีพแก่ผู้ประสบภัยธรรมชาติเพียงร้อยละ ๖.๑ ซึ่งเป็นอันดับที่ ๔ เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มโครงการเดียวกันและทราบว่าโครงการดังกล่าวมีการดำเนินงานอยู่ในชุมชน/ท้องถิ่นอยู่ในอันดับที่ ๓ เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มโครงการเดียวกันที่ร้อยละ ๑๕.๙๕ และชุมชน/ท้องถิ่นเข้าไปมีบทบาทในการสนับสนุนกิจกรรมหรืองบประมาณของโครงการฯ อยู่ในระดับน้อยที่สุด - ปานกลาง ที่ค่าร้อยละ ๒๗.๔ - ๒๗.๙ รวมทั้งเห็นว่าโครงการฯ มีประโยชน์ต่อประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่นอยู่ในระดับมากถึงร้อยละ ๔๒.๖ ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐในระดับจังหวัดได้เข้าไปบริหารจัดการโครงการฯ อยู่ในระดับปานกลางที่ค่าร้อยละ ๓๗.๓

สภาพคลองที่ขุดลอกแล้วตามโครงการขุดลอกคูคลองบ้านหนองบอน
หมู่ที่ ๘ คลองระนอง และคลองบ้านหนองอ้ายแมว
หมู่ที่ ๑๐ อ.ชุมแสง จ. นครสวรรค์

๒. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้ามนุษย์

๒.๑ วัตถุประสงค์

- (๑) เพื่อให้เกิดการบูรณาการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด
 - (๒) เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความเข้าใจในปัญหาค้ามนุษย์ ทักษะการทำงานแบบสหวิชาชีพ สามารถปฏิบัติงานตามแนวทางที่กำหนดไว้ในบันทึกข้อตกลงเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเด็ก และเยาวชนได้รับการอบรม เพื่อเป็นวิทยากรเผยแพร่ และรณรงค์ป้องกันปัญหาค้ามนุษย์
 - (๓) เพื่อพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานในพื้นที่ให้มีความรู้ความสามารถในการเป็นแกนนำประสานและสร้างเครือข่ายในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาค้าหญิงและเด็ก
 - (๔) เพื่อให้เครือข่ายมีการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์วิเคราะห์สถานการณ์ และสภาพปัญหา รวมทั้งจัดกิจกรรมร่วมกัน เพื่อการเฝ้าระวังในการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้าหญิงและเด็กในพื้นที่
 - (๕) เพื่อฝึกอบรมทักษะอาชีพให้กับกลุ่มเป้าหมาย
 - (๖) เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพแก่กลุ่มเป้าหมายที่สำเร็จการฝึกอบรม
 - (๗) เพื่อกระตุ้นให้เยาวชนสตรีตระหนักถึงภัยอันตรายของการล่อลวงหญิงไปค้าประเวณี
 - (๘) เพื่อรณรงค์สร้างความตระหนักรู้ให้ชุมชน และกลุ่มเป้าหมายในการป้องกัน และแก้ไข
- ปัญหา

๒.๒ ผลการดำเนินงาน

โครงการดังกล่าวยังไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ ในประเด็นส่งเสริมการประกอบอาชีพแก่กลุ่มเป้าหมายที่สำเร็จการฝึกอบรมได้ เนื่องจากหลักสูตรไม่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน และโครงการดังกล่าวยังไม่สามารถส่งเสริมการพัฒนาครอบครัว และชุมชน ให้ตระหนักถึงภัยอันตรายในรูปแบบใหม่ๆ ของการค้ามนุษย์และความตระหนักถึงความเสี่ยงจากพฤติกรรมของตนเองและครอบครัวได้ ทั้งนี้ ยังพบว่ารูปแบบการดำเนินงาน และความคิดของผู้ปฏิบัติงาน ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคยังไม่สามารถตามทันพลวัตของการค้ามนุษย์ที่เปลี่ยนแปลงรูปแบบจากการถูกล่อลวงเป็นความสมัครใจ ซึ่งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ต้องมีการปรับความคิดเชิงกลยุทธ์และรูปแบบใหม่อย่างเร่งด่วน

ประชุมคณะอนุกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์
ระดับจังหวัด ณ จ.พังงา

๒.๓ ปัญหาอุปสรรค

- (๑) ผู้ปฏิบัติงานโครงการยังขาดความรู้เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ยังคงเป็นปัญหาอุปสรรค/ความเสี่ยงที่ต้องระวังต่อไป
- (๒) ผู้นำแต่ละกลุ่มยังขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการและเหตุผลโครงการ
- (๓) ขาดการประชาสัมพันธ์รวมถึงประสิทธิภาพของผู้ปฏิบัติงานโครงการ
- (๔) การไม่บรรลุวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรมและประกอบอาชีพ รวมถึงการเข้าถึงกลุ่มเสี่ยงยังไม่สามารถเป็นไปตามสถานการณ์ที่เป็นจริงในปัจจุบัน

(๕) ผู้นำประชาชนมีอิทธิพลในการขึ้นสู่สูงทำให้ประชาชนไม่กล้าเปิดเผยข้อมูลและแสดงความคิดเห็นตามความเป็นจริง

(๖) มีการเมืองท้องถิ่นเข้ามาแทรกแซง

(๗) ผู้เข้าร่วมโครงการอย่างต่อเนื่องมีน้อยมาก เมื่อเทียบกับประชาชนทั้งหมด จึงทำให้โครงการไม่สามารถกระจายผลประโยชน์ได้เท่าที่ควร

การดำเนินงาน (ออกอากาศ)

สำหรับผลการสำรวจความคิดเห็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ำขูด พบว่า ชุมชน/ท้องถิ่นเคยรับรู้เกี่ยวกับโครงการฯ เป็นอันดับที่ ๓ ที่ค่าร้อยละ ๗.๗ เมื่อเปรียบเทียบกับโครงการในกลุ่มเดียวกัน และมีการดำเนินการอยู่ในชุมชน/ท้องถิ่นร้อยละ ๑๕.๘ รวมทั้ง พบว่า ชุมชนท้องถิ่นมีบทบาทในการสนับสนุนกิจกรรมหรืองบประมาณของโครงการฯ อยู่ในระดับปานกลางร้อยละ ๒๗.๙ โครงการฯ มีประโยชน์ต่อประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่นอยู่ในระดับมากที่สุดที่ค่าร้อยละ ๓๐.๔ และหน่วยงานภาครัฐในระดับจังหวัดมีการบริหารจัดการโครงการฯ อยู่ในระดับปานกลางที่ค่าร้อยละ ๓๖.๙

๓. โครงการเด็กและเยาวชนที่ได้รับการเสริมสร้างความรู้และสภาพแวดล้อมทางครอบครัวที่เหมาะสม (คาราวานเสริมสร้างเด็ก)

๓.๑ วัตถุประสงค์

(๑) เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับการพัฒนาศักยภาพมีความรู้ จริยธรรม และมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

(๒) เพื่อให้ครอบครัว ชุมชน มีความตระหนักในการปกป้อง ค้ำครอง และส่งเสริมให้เด็กมีการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

(๓) เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้มีการดำเนินงานพิทักษ์คุ้มครอง และพัฒนาเด็กในชุมชนอย่างกว้างขวาง

(๔) เพื่อเสริมสร้างรูปแบบ และกลไกการบริหารจัดการในการพัฒนาเด็ก และเยาวชนในระดับพื้นที่/ชุมชน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๓.๒ ผลการดำเนินงานโครงการ

(๑) จัดประชุมคณะกรรมการระดับจังหวัด

(๒) จัดทำแผนปฏิบัติการระดับจังหวัด

(๓) คัดเลือก และอบรมเพิ่มทักษะแก่ทีมสหวิชาชีพระดับจังหวัด (ครู ก)

(๔) จัดเวทีประชาคมเพื่อเสริมสร้างความตระหนักและรับทราบปัญหา และความต้องการของชุมชน

(๕) จัดหาแหล่งเรียนรู้ และสถานที่ที่เหมาะสมกับเด็กในหมู่บ้าน

(๖) จัดกิจกรรมเสริมสร้างพัฒนาการเด็กในแหล่งเรียนรู้ และสถานที่อย่างต่อเนื่อง และสิ่งที่ต้องดำเนินการในปีต่อไป คือ การประเมินผล และการถอดบทเรียนในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

การประชุมสหวิชาชีพระดับจังหวัด เพื่อจัดทำแผนจังหวัด ณ จ.กาญจนบุรี

๓.๓ ปัญหาอุปสรรค

(๑) ความไม่สอดคล้องของกิจกรรมกับการพัฒนาที่เหมาะสมตามวัยของเด็ก

(๒) ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมโครงการน้อย เด็กได้รับความรู้สั้น

(๓) การจะจัดในวันอาทิตย์ ซึ่งส่วนใหญ่เด็กและเยาวชนจะออกไปเรียนพิเศษ

(๔) การขาดองค์ความรู้ของผู้ปฏิบัติ

ทั้งของส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และองค์กรในท้องถิ่น

(๕) วิทยากรขาดความรู้และประสบการณ์ รวมถึงการขาดสื่อที่ดีในการให้ความรู้

(๖) ขาดความร่วมมือจากประชาชน โดยเฉพาะผู้ปกครองต้องทำงานไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม

(๗) มีการเมืองท้องถิ่นเข้ามาแทรกแซง

(๘) โครงการไม่ตอบสนอง เพราะเกิด

จากนโยบายภาครัฐและเกณฑ์ประชาชนเข้าร่วม

การสอนการทำตุ๊กตาปูนปลาสเตอร์ให้กับเด็ก ณ จ.ชลบุรี

โครงการนี้ จากการสำรวจความคิดเห็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าชุมชน/ท้องถิ่น เคยรับรู้เกี่ยวกับโครงการอยู่ในอันดับที่ ๓ ที่ค่าร้อยละ ๒๔.๒ เมื่อเปรียบเทียบกับโครงการในกลุ่มเดียวกัน และทราบว่ามีการดำเนินการอยู่ในชุมชน/ท้องถิ่นร้อยละ ๑๕.๕ รวมทั้ง พบว่าชุมชน/ท้องถิ่นมีบทบาทในการสนับสนุนกิจกรรมหรืองบประมาณให้กับโครงการดังกล่าวอยู่ในระดับน้อยที่สุดที่ค่าร้อยละ ๒๕.๖ แต่เห็นว่าโครงการดังกล่าวมีประโยชน์ต่อประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่นอยู่ในระดับมากถึงร้อยละ ๔๔.๕ นอกจากนี้ พบว่าหน่วยงานของรัฐในระดับจังหวัดได้บริหารจัดการโครงการฯ ไปสู่ประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลางถึงร้อยละ ๓๗.๖ ซึ่งจัดอยู่ในอันดับที่ ๑ เมื่อเทียบกับโครงการที่อยู่ในระดับปานกลางของกลุ่มโครงการเดียวกัน

๔. โครงการบ้านมั่นคงในพื้นที่ราชพัสดุ

๔.๑ วัตถุประสงค์ของโครงการ

(๑) เพื่อแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการ

(๒) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้อาศัยในชุมชนแออัดได้เช่าที่ดินราชพัสดุอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

(๓) เพื่อสนับสนุนการดำเนินการ

พัฒนาความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัยของคนจนในชุมชนแออัดที่อยู่ในที่ดินราชพัสดุในเมืองทั่วประเทศ โดยการจัดระเบียบและให้สิทธิการเช่าระยะยาว

(๔) เพื่อจัดทำโครงการพัฒนาชุมชน ทั้งด้านความมั่นคงในการอยู่อาศัย มีคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่ดีของผู้ที่มีรายได้น้อยในเมืองที่อยู่ในที่ราชพัสดุ

ผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลัง (นายเชิดชัย ชันธนะภา)
ตรวจติดตามโครงการ ณ จ.ชุมพร

๔.๒ เป้าหมาย

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ กระทรวงการคลังมีเป้าหมายดำเนินโครงการบ้าน

มั่นคงฯ เพื่อพัฒนาปรับปรุงที่อยู่อาศัย ให้แก่ ชุมชนแออัดในที่ราชพัสดุในจังหวัดต่างๆ รวม ๙ จังหวัด (จังหวัดปราจีนบุรี ศรีสะเกษ ขอนแก่น หนองคาย นครสวรรค์ กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ชุมพร และสมุทรสงคราม) จังหวัดละ ๑ ชุมชน โดยการจัดทำบันทึกความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔.๓ ผลการดำเนินโครงการ

จากผลการดำเนินโครงการสามารถพัฒนาที่อยู่อาศัยให้ชุมชนแออัดได้สำเร็จตามเป้าหมายทั้ง ๙ จังหวัด รวม ๑๑ ชุมชน ดังนี้ จังหวัดปราจีนบุรี (ชุมชนอ้อมทรัพย์บ้านหนองมะยางมั่นคง) จังหวัดศรีสะเกษ (ชุมชนศรีสำราญ ชุมชนหนองยาง และชุมชนท่าเรือ) จังหวัดขอนแก่น (ชุมชนนิคมโนนสมบูรณ์) จังหวัดหนองคาย (ชุมชนมีชัย) จังหวัดนครสวรรค์ (ชุมชนจำลองวิทย) จังหวัดกาญจนบุรี (ชุมชนท่าล้อพัฒนา) จังหวัดสุพรรณบุรี (ชุมชนศรีสรรเพชร) จังหวัดชุมพร (ชุมชนอำมฤต) จังหวัดสมุทรสงคราม (ชุมชนบ้านโรงกึ่ง)

ผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลัง (นายเทวัญ วิชิตะกุล)
ตรวจติดตามโครงการ ณ จ.ศรีสะเกษ

๔.๔ ปัญหาอุปสรรค

จากการตรวจติดตามโครงการบ้านมั่นคงฯ พบว่าการดำเนินโครงการในแต่ละชุมชน มีกระบวนการขั้นตอนที่จะต้องปฏิบัติหลายขั้นตอน ซึ่งบางขั้นตอนค่อนข้างยาก และต้องใช้ระยะเวลา โดยเฉพาะขั้นตอนการชี้แจงทำความเข้าใจกับราษฎรในชุมชน เนื่องจากมีรายละเอียดปลีกย่อยและเงื่อนไขต่างๆ ที่ชุมชนต้องศึกษาและทำความเข้าใจก่อน

๔.๕ ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการกระทรวง

จากปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อให้โครงการไม่สำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด ผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลัง จึงได้เสนอแนะให้สำนักงานธนารักษ์ในแต่ละพื้นที่เร่งรัดการดำเนินงานทุกขั้นตอน และให้เผื่อเวลาสำหรับการเกิดปัญหาอุปสรรคที่มีได้คาดการณ์ด้วย

๔.๖ พื้นที่ตรวจเยี่ยมโครงการ

ผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลังที่รับผิดชอบเขตพื้นที่ตรวจราชการ ในจังหวัดปราจีนบุรี ศรีสะเกษ ขอนแก่น หนองคาย นครสวรรค์ กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ชุมพร และสมุทรสงคราม ได้ตรวจติดตามการดำเนินโครงการบ้านมั่นคงฯ ในจังหวัดดังกล่าวรวม ๙ จังหวัด

ในส่วนของการสำรวจความคิดเห็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าโครงการดังกล่าวชุมชน/ท้องถิ่นเคยรับรู้เป็นอันดับที่ ๓ ที่ร้อยละ ๒๑.๖ และรู้ว่ามีโครงการดำเนินการในชุมชน/ท้องถิ่นเป็นอันดับที่ ๑ ถึงร้อยละ ๑๙.๗ เมื่อเทียบกับโครงการในกลุ่มเดียวกัน นอกจากนี้เห็นว่า ชุมชน/ท้องถิ่น เข้าไปมีบทบาทในการสนับสนุนหรืองบประมาณของโครงการอยู่ในระดับน้อยที่สุดที่ค่าร้อยละ ๓๙.๑ โครงการมีประโยชน์ต่อประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่นอยู่ในระดับมากที่สุดที่ค่าร้อยละ ๓๙.๙ และหน่วยงานของรัฐในระดับจังหวัดได้บริหารจัดการโครงการไปสู่ประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลางที่ค่าร้อยละ ๓๕.๔

๕. โครงการจัดสรรที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้กับผู้มีรายได้น้อย

๕.๑ วัตถุประสงค์ของโครงการ

(๑) เพื่อให้การบริหารจัดการที่ราชพัสดุเกิดประโยชน์สูงสุดหรือเกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและสังคม

(๒) เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิตของประชาชนในด้านที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกิน

(๓) เพื่อเสริมสร้างชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อมในการอยู่อาศัยของประชาชน ให้ได้มาตรฐาน คือ ได้รับการบริการขั้นพื้นฐานด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ รวมทั้งพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น

(๔) เป็นการใช้ที่ดินของรัฐตามนโยบายการบริหารจัดการที่ดินของรัฐเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน ซึ่งสุดท้ายจะนำไปสู่กระบวนการแปลงสินทรัพย์ เป็นทุนตามนโยบายของรัฐบาล

๕.๒ เป้าหมาย

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ กระทรวงการคลัง กำหนดเป้าหมายดำเนินโครงการจัดสรรที่ทำกินและที่อยู่อาศัยให้กับผู้มีรายได้น้อย ทั่วประเทศ รวม ๘,๒๕๕ ราย

๕.๓ ผลการดำเนินโครงการ

ผลการดำเนินโครงการจัดสรรที่ทำกินฯ สามารถจัดสรรที่ทำกินและที่อยู่อาศัยให้กับผู้มีรายได้น้อยทั้งในภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออก ภาคตะวันออก เชียงเหนือ และภาคใต้ ได้รวมทั้งสิ้น ๗,๙๓๙ ราย ซึ่งการ

ผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลัง (นางสิรินุช พิศยุต)
ตรวจติดตามโครงการ ณ จ.ภาพสินธุ์

ผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลัง (นายนิรติ ชัยสูตร)
ตรวจติดตามโครงการ ณ จ.นครราชสีมา

ดำเนินโครงการดังกล่าว นับได้ว่าสามารถสนองนโยบายของรัฐบาลในเรื่องของความมั่นคงของชีวิตและสังคมได้เป็นอย่างดี

ผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลัง (นายเทวัญ วิชิตะกุล)
ตรวจติดตามโครงการ ณ จ.อำนาจเจริญ

๕.๔ ปัญหาอุปสรรค

จากการตรวจติดตามโครงการ พบว่า ในระยะแรกมีความเสี่ยงที่จะไม่สำเร็จตามเป้าหมาย เนื่องจากการดำเนินโครงการมีความยุ่งยากหลายขั้นตอน เช่น การตรวจสอบที่ดิน การสำรวจรังวัดที่ดิน การจัดทำแผนที่เพื่อจัดสรรที่ดินให้ราษฎรเช่า การสอบสวนสิทธิการพิสูจน์สิทธิของราษฎรผู้ต้องการเช่าแต่ละราย การจัดให้เช่า การส่งรายชื่อผู้เช่าเพื่อขึ้นทะเบียน การแจ้งผลการจัดให้เช่าให้ส่วนราชการผู้ครอบครองใช้ประโยชน์จากที่ราชพัสดุได้ทราบและแก้ไขผังเมือง ปัญหาที่พบในระยะต่อมา คือ ราษฎรซึ่งบุกรุกที่ดินไม่ยินยอมเช่าและมีการโต้แย้งกรรมสิทธิ์

๕.๕ ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการ

จากปัญหาอุปสรรคที่พบดังกล่าว ผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลังได้ให้ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ ดังนี้

- (๑) สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ควรชี้แจงทำความเข้าใจกับราษฎรในพื้นที่ให้ชัดเจนและทั่วถึง เพื่อสร้างความยอมรับและร่วมมือ
- (๒) ควรเร่งรัดการดำเนินโครงการทุกขั้นตอน และควรเผื่อเวลาสำหรับการเกิดปัญหาอุปสรรคที่มีได้คาดหมายได้ด้วย
- (๓) ควรให้ความสำคัญกับการจัดเก็บฐานข้อมูลที่ดินราชพัสดุให้เป็นระบบที่ถูกต้องทันสมัย เพื่อจะได้นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในโครงการอื่นๆ ต่อไป

เนื่องจากโครงการนี้มีผลกระทบต่อราษฎรผู้มิรายได้น้อย จึงอยู่ในความสนใจของประชาชนทั่วไป ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน จึงร่วมให้ข้อสังเกตด้วย ได้แก่

- (๑) ควรมีการสำรวจที่ดินราชพัสดุที่ถูกบุกรุกด้วยภาพถ่ายทางอากาศ
- (๒) กรณีผู้บุกรุก ควรใช้มาตรการทางกฎหมายและชี้แจงทำความเข้าใจโดยคนกลางหรือโดยกระบวนการมีส่วนร่วมชุมชน

(๓) ควรให้ผู้บุกรุกยื่นเรื่องขอสิทธิและเช่าที่ดิน และธนาคารฯ พื้นที่ควรมีหนังสือแจ้งเตือนผู้บุกรุก หากเตือน ๔ ครั้งแล้วยังไม่มายื่นเรื่อง ควรดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

(๔) ควรมีแผนรองรับเพื่อจัดสรรที่ดินทำให้ผู้ที่ยังไม่มีที่ดินอีกจำนวนมาก ฯลฯ

และจากผลการสำรวจความคิดเห็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อโครงการฯ พบว่าผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรู้ว่ามีโครงการฯ อยู่ในท้องถิ่นเพื่อช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยให้มีที่ดินและที่อยู่อาศัยถึงร้อยละ ๓๖.๕ ซึ่งมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับโครงการอื่นในกลุ่มโครงการเดียวกันที่มีลักษณะของการดำเนินการเพื่อช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสเช่นเดียวกัน แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า โครงการดังกล่าวมีการดำเนินการอยู่ในชุมชน/ท้องถิ่นเพียงร้อยละ ๑๓.๔๖ ซึ่งน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับโครงการอื่นในกลุ่มเดียวกัน อาจเป็นเพราะการดำเนินโครงการจัดสรรที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้กับผู้มีรายได้น้อยไม่มีการดำเนินการในชุมชน/ท้องถิ่นเป้าหมายที่ทำการสำรวจ

สำหรับบทบาทในการสนับสนุนกิจกรรมหรืองบประมาณของชุมชน/ท้องถิ่นให้กับโครงการดังกล่าวพบว่า ท้องถิ่น/ชุมชนให้การสนับสนุนกิจกรรมและหรืองบประมาณอยู่ในระดับน้อยที่สุดที่ร้อยละ ๒๙.๖

โครงการจัดสรรที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้กับผู้มีรายได้น้อย ประชาชนเห็นว่ามีประโยชน์ต่อชุมชน/ท้องถิ่นอยู่ในระดับมากที่สุดที่ร้อยละ ๓๔ และมีการบริหารจัดการโครงการฯ โดยหน่วยงานภาครัฐในระดับจังหวัดอยู่ในระดับน้อยที่ร้อยละ ๒๓.๑

กลุ่มโครงการเพื่อการป้องกัน ปรามปราม และบำบัดรักษายาเสพติด

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับปัญหาเสพติด โดยกำหนดไว้ในนโยบายรัฐบาล (นายสมัคร สุนทรเวช) นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น ข้อ ๑.๓ เร่งรัดแก้ไขปัญหายาเสพติดและปรามปรามผู้มีอิทธิพลซึ่งยึดหลักการ “ผู้เสพ คือผู้ป่วยที่ต้องได้รับการรักษา ส่วนผู้ค้า คือผู้ที่ต้องได้รับโทษตามกฎหมายการยุติธรรม” ทั้งนี้รัฐบาลจะเร่งรัดปรามปรามการค้ายาเสพติด ลดปริมาณผู้เสพยา และป้องกันมิให้กลุ่มเสี่ยงเข้าไปเป็นเหยื่อของยาเสพติด โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนเข้าไปดูแลและแก้ไขปัญหายาเสพติดควบคู่กับมาตรการปรามปรามและบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ส. ได้นำนโยบายรัฐบาลไปดำเนินการ ใช้กลยุทธ์ ๓ เน้น ๓ ลด ๓ เพิ่ม เพื่อให้เกิดโครงการที่ตอบสนองนโยบายรัฐบาลในการป้องกัน ปรามปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดได้อย่างกว้างขวางในทุกข้อทุกประการ

ผู้ตรวจราชการ ๔ กระทรวง คือ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงยุติธรรม กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงมหาดไทย ได้คัดเลือกโครงการรวม ๔ โครงการที่ตอบสนองนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลเป็นสำคัญ ไว้ในแผนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ เพื่อตรวจติดตามและเร่งรัดผลการดำเนินงานของโครงการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. โครงการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการปรามปรามยาเสพติด โดยผู้ตรวจราชการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รัฐบาลมีนโยบายป้องกันและปรามปรามยาเสพติดในทุกพื้นที่พร้อมกันทั่วประเทศนั้น ในการนี้ สำนักงานสถิติแห่งชาติได้รับมอบหมายให้ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเพื่อเป็นการติดตามและประเมินผลแผนปฏิบัติการดังกล่าว โดยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติด เป็นประจำทุกปี ตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ จนถึงปัจจุบัน

๑.๑ วัตถุประสงค์

เพื่อรวบรวมความคิดเห็นของประชาชน ก่อนและหลังประกาศปฏิบัติการพลังแผ่นดินร่วมกวาดล้างยาเสพติดเกี่ยวกับสถานการณ์ยาเสพติด ปัญหาผู้เสพ ผู้ติด ผู้ค้า ผู้ผลิต การเข้าร่วมกิจกรรมเป็นพลังของแผ่นดินและการมีเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปเกี่ยวข้องการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ

(๑) เพื่อทราบผลการดำเนินงานของรัฐบาลในการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของยาเสพติด

(๒) เพื่อทราบแนวทาง ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่ประชาชนต้องการให้รัฐบาลดำเนินการป้องกันและปรามปรามการแพร่ระบาดของยาเสพติด

(๓) เพื่อเป็นข้อมูลให้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการติดตามประเมินผล และวางแผนการดำเนินงานป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดต่อไป

๑.๒ การดำเนินงานโครงการ

(๑) สัมภาษณ์ตัวอย่าง โดยการสุ่มตัวอย่าง ๓ ชั้น (เขตปกครอง/ครัวเรือน/สมาชิกครัวเรือน)

(๒) ส่งเจ้าหน้าที่ไปสัมภาษณ์สมาชิกในครัวเรือนตัวอย่างที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไป ครัวเรือนละ ๑ คน โดยให้กระจายตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและสถานภาพการทำงาน

(๓) การเสนอผลการสำรวจจะเสนอในระดับจังหวัด ภาค ประเทศ ในรูปของอัตราร้อยละ

๑.๓ ผลการดำเนินงาน

นายธานีรัตน์ ศิริปะชนะ ผู้ตรวจราชการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ตรวจติดตามโครงการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการปราบปรามยาเสพติด ณ จ.ลำปาง

สำนักงานสถิติแห่งชาติได้รับมอบหมายให้ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเพื่อเป็นการติดตามและประเมินผลแผนปฏิบัติการดังกล่าว โดยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติด เพื่อรวบรวมความคิดเห็นของประชาชน ก่อนและหลังประกาศปฏิบัติการพลังแผ่นดินร่วมกวาดล้างยาเสพติดเกี่ยวกับสถานการณ์ยาเสพติด ปัญหาผู้เสพ ผู้ติด ผู้ค้า ผู้ผลิต การเข้าร่วมกิจกรรมเป็นพลังของแผ่นดินและการมีเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปเกี่ยวข้อง การทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐเป็นประจำทุกปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ จนถึงปัจจุบัน สํารวจด้วยตัวอย่าง โดยการสุ่มตัวอย่าง ๓ ชั้น (เขตปกครอง/ครัวเรือน/สมาชิกครัวเรือน) โดยส่งเจ้าหน้าที่ไปสัมภาษณ์สมาชิกในครัวเรือนตัวอย่างที่มีอายุตั้งแต่ ๑๕ ปีขึ้นไป ครัวเรือนละ ๑ คน โดยให้กระจายตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและสถานภาพการทำงาน และเสนอผลการสำรวจในระดับจังหวัด ภาค และประเทศ

๑.๔ ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการตรวจและข้อเสนอแนะ

(๑) คำถามปลายเปิดหรือข้อถามที่ให้แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ผู้ตอบมักให้คำตอบแบบกลางๆ โดยผู้ตอบคำถามเห็นว่าข้อเสนอแนะมักจะไม่ได้มีการนำไปปฏิบัติให้เห็นเป็นผลงานที่ชัดเจน

นายธานีรัตน์ ศิริปะชนะ ประชุมร่วมกับสถิติจังหวัดลำพูน

นายธานีรัตน์ ศิริปะชนะ ประชุมร่วมกับสถิติจังหวัดเชียงใหม่

(๒) เนื่องจากเป็นการสำรวจ ดังนั้น ข้อถามอาจไม่ครอบคลุมประเด็นที่หน่วยงานจะนำไปใช้ประโยชน์ และบางข้อถามมีความเสี่ยงที่อาจทำให้ผู้เก็บข้อมูลไม่ปลอดภัย

(๓) ผู้ให้ข้อมูลกลัวว่าจะไม่ปลอดภัยจึงอาจทำให้ได้ข้อมูลไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ผู้ตรวจราชการเสนอแนะว่าควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้และเข้าใจวัตถุประสงค์และการดำเนินงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และชี้แจงให้ทราบถึงวิธีการดำเนินงานว่าจะไม่มีการเผยแพร่ข้อมูลเป็นรายบุคคลเด็ดขาด และควรมีการกำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ รวมถึงให้มีการประชาสัมพันธ์โครงการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการปราบปรามยาเสพติดที่เป็นภาพรวมทั้งประเทศให้มากขึ้น

๒. งานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในระบบบังคับบำบัด ตาม พ.ร.บ. ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยผู้ตรวจราชการกระทรวงยุติธรรม

๒.๑ ผลการดำเนินงานโครงการ

การดำเนินงานตาม พ.ร.บ. ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นการบังคับให้ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด เข้ารับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพโดยบทบัญญัติกฎหมาย ทั้งนี้ กระบวนการ ในการบังคับบำบัดตามกฎหมายดังกล่าวกับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในระบบสมัครใจ ในส่วนของโปรแกรมการฟื้นฟูแทบจะไม่มีข้อแตกต่างกันเท่าใดนัก ความแตกต่างจะอยู่ที่ช่องทางของการนำผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดเข้าสู่ระบบ โดยในระบบบังคับบำบัด ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดจะถูกบังคับให้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูฯ ตามที่กฎหมายกำหนด โดยการถูกจับกุมดำเนินคดี เมื่อผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด กระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดใน ๔ ฐานความผิด คือ (๑) เสพ (๒) เสพและมีไว้ในครอบครอง (๓) เสพและมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย และ (๔) เสพและจำหน่าย ซึ่งจะต้องอยู่รับการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพจนครบระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด หากผลการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเป็นที่พอใจ กล่าวคือ ผลการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ผ่านเกณฑ์การประเมินผลการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด บุคคลนั้นจะพ้นจากข้อกล่าวหาที่ถูกจับดำเนินคดีและกลับไปใช้ชีวิตในสังคมเช่นบุคคลทั่วไป ส่วนระบบสมัครใจ ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด มีโอกาสเลือกที่จะเข้ารับการบำบัดรักษาตาม สถานพยาบาลทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน โดยไม่จำเป็นต้องรอให้ถูกจับกุมดำเนินคดีก่อน และไม่มีกรอบของกฎหมายเป็นตัวบังคับ ขึ้นอยู่กับความสมัครใจของผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดนั้นๆ

การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในระบบบังคับบำบัด จึงไม่ได้มีการดำเนินการกับผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ที่ถูกจับกุมดำเนินคดีเหมือนผู้ต้องหาทั่วไป แต่อยู่ภายใต้หลักการที่ว่าผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด มีสภาพเป็นผู้ป่วย มีข้ออาชญากรปกติ การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในระบบบังคับบำบัดจึงเป็นกระบวนการพิเศษ โดยนำมาตราการเรื่องการเบี่ยงเบนคดีอาญาออกจากกระบวนการยุติธรรม ตั้งแต่ในชั้นอัยการ และมาตรการชะลอการฟ้องมาใช้ โดยมีกิจกรรมในการดำเนินงาน ประกอบด้วย

(๑) การตรวจพิสูจน์ว่าเป็นผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติด เพื่อทำรายงานสรุปเสนอคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดประจำเขตพื้นที่ วินิจฉัยและกำหนดแผนการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

(๒) การจัดให้ผู้เสพหรือผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดประจำเขตพื้นที่

(๓) การติดตามผลหลังผ่านการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเป็นระยะเวลา ๑ ปี

๒.๒ ผลการตรวจราชการ

จากการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวง จำนวน ๑๕ เขตตรวจราชการ ๔๕ จังหวัด ผลการดำเนินงานในภาพรวม พบว่าทั้งด้านการตรวจพิสูจน์และด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดมีจำนวนผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ และผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเกินกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้เช่นเดียวกับปีงบประมาณที่ผ่านมา ซึ่งส่งผลให้ประสบปัญหาในเรื่องของสถานที่ฟื้นฟูสมรรถภาพ

ผู้ติดยาเสพติด และงบประมาณไม่เพียงพอ ทำให้ความสามารถรองรับผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดมีอยู่อย่างจำกัด ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพของการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในระบบบังคับบำบัด นอกจากนี้ ยังพบปัญหาในเรื่องต่างๆ ดังนี้

(๑) งบประมาณ บุคลากรและสถานที่ในการบำบัดรักษาไม่เพียงพอ

(๒) ข้อมูลการลงบันทึกในระบบรายงานยาเสพติด (บสต.๕) ยังไม่เป็นปัจจุบันและยังไม่สมบูรณ์ตามเป้าหมาย

(๓) บุคลากรที่ดำเนินงานในด้านฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ยังมีความรู้และทักษะในการดำเนินงานไม่เพียงพอ

(๔) ผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด หลบหนีในระหว่างการควบคุมตัวไปยังสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด แบบควบคุมตัวและระหว่างควบคุมตัว เพื่อบำบัดฯ

(๕) การกำหนดแนวทางหรือโปรแกรมที่ใช้ในการบำบัดรักษา ยังไม่ครอบคลุมกับการบำบัดรักษาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด

(๖) การติดตาม ดูแล ผู้ผ่านการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างทั่วถึง

(๗) การวินิจฉัยของคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกัน

(๘) ชุมชนไม่เข้าใจและไม่มีส่วนร่วมในกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดอย่างเพียงพอ

๒.๓ ข้อเสนอแนะ

จากการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงยุติธรรมได้ให้ข้อเสนอแนะในภาพรวม ดังนี้

(๑) ควรมีการสรุปปัญหาและร่วมกันหาแนวทางแก้ไขของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด รวมทั้งมีการติดตามความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาประเมินผลสำเร็จในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

(๒) ควรติดตามผลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง รวมทั้งควรมีการจัดอบรมสอนงานให้เจ้าหน้าที่ที่มีความรอบรู้ทุกด้าน

(๓) ควรมีการบริหารจัดการสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดที่มีอยู่ให้สามารถรองรับผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และมีการจัดทำสถิติข้อมูลจำนวนผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด เพื่อประโยชน์ในการวางแผนการของงบประมาณสนับสนุนในปีงบประมาณต่อไป

(๔) ควรมีการจัดทำแผนผังขั้นตอนในการดำเนินงานให้มีความชัดเจน มีการประชาสัมพันธ์ขั้นตอนต่างๆ ตามกระบวนการให้ประชาชนมีความรู้ และเข้าใจในกระบวนการให้เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งควรควบคุมดูแลผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามระเบียบข้อบังคับ พร้อมทั้งควรกำชับให้มีการลงบันทึกในระบรายงานยาเสพติด (บสต.) อย่างเคร่งครัดและเป็นปัจจุบัน

(๕) ควรสนับสนุนให้ทุกจังหวัดมีสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด แบบควบคุมตัว เพื่อจะได้ประหยัดงบประมาณและกำลังคนในการส่งตัว

(๖) ควรมีการประชาสัมพันธ์ ความรู้ บทบาท หน้าที่และขั้นตอนในการดำเนินงานเพื่อให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ และควรมีการกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาให้มีความครอบคลุมทุกกลุ่มผู้รับบริการ รวมทั้งควรมีการติดตามผลความคืบหน้าในการดำเนินงานและการแก้ไขปัญหาอย่างทั่วถึง และครอบคลุมในทุกพื้นที่ให้มากยิ่งขึ้น

(๗) ควรมีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ และทักษะในการดำเนินงานแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้เพิ่มมากขึ้น และต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความชำนาญในการปฏิบัติงาน

(๘) ควรมีการประเมินผลการดำเนินงานตาม พ.ร.บ. ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ ทั้งตัว พ.ร.บ. วิธีการดำเนินงานตาม พ.ร.บ. ผลที่ได้ ปัญหา และแนวทางตามวัตถุประสงค์ของ พ.ร.บ. ต่อไป

๓. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข

โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ที่กระทรวงสาธารณสุขนำเข้าร่วมในการตรวจราชการแบบบูรณาการตามกลยุทธ์การตรวจราชการแบบบูรณาการควมแน่นเพื่อการป้องกันปราบปรามและบำบัดรักษายาเสพติดนั้น ได้มุ่งประเด็นในการตรวจติดตามการดำเนินงานที่ครอบคลุมยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหาด้านผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดของประเทศ ตามที่กำหนดให้กระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้มีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบหลัก ซึ่งกำหนดเป้าหมายสำคัญให้ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดได้รับการปฏิบัติในฐานะผู้ป่วยมีไข้อาชญากรรมมีการรณรงค์ค้นหาเพื่อนำเข้าสู่ระบบการบำบัด ฟื้นฟูและพัฒนาที่เหมาะสมได้มาตรฐาน และให้การดูแลช่วยเหลือให้กลับไปใช้ชีวิตในสังคม ชุมชนได้อย่างปกติสุข โดยไม่พึ่งพายาเสพติด และเป็นพลังแผ่นดินในการเอาชนะยาเสพติดต่อไป ซึ่งการดำเนินงานได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ไว้ดังนี้ ๑) ปรับเปลี่ยนเจตคติและการปฏิบัติของสังคมต่อผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ๒) บูรณาการแผนการบำบัดฟื้นฟูและดูแลในพื้นที่ ๓) พัฒนาศักยภาพ และคุณภาพการบำบัดฟื้นฟูและดูแลให้มีมาตรฐาน ๔) ให้การดูแลอย่างต่อเนื่องเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ป่วยกลับไปเสพยาอีก และ ๕) พัฒนาระบบข้อมูลด้านการดูแลผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ให้เป็นเอกภาพ มีการกำหนดเป้าหมายการบำบัดรักษาผู้ป่วยยาเสพติดรวม ๖๖,๕๐๐ ราย แยกเป็น ระบบสมัครใจ ๑๔,๐๐๐ ราย ระบบบังคับบำบัด ๓๐,๐๐๐ ราย ระบบต้องโทษ ๑๗,๕๐๐ ราย ในจำนวนผู้ป่วยตามเป้าหมายระบบสมัครใจ กำหนดให้เป็นภารกิจหลักของหน่วยบำบัด

ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข แยกเป็นเป้าหมายให้กรมการแพทย์ ๙,๐๐๐ ราย กรมสุขภาพจิต ๒,๐๐๐ ราย สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ๘,๐๐๐ ราย

๓.๑ ผลการตรวจติดตาม

จากการตรวจติดตาม กำกับการดำเนินงานโครงการของผู้ตรวจราชการกระทรวง ได้ติดตามการดำเนินงานตามประเด็นความเสี่ยงที่อาจมีผลทำให้การดำเนินงานโครงการไม่สำเร็จได้ ดังนี้

(๑) ประเด็นความเสี่ยงในด้านฐานข้อมูลผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด (บสต.) ที่ไม่เป็นเอกภาพ และไม่ครอบคลุม ครบถ้วน ซึ่งอาจทำให้มีผลต่อการนำมาใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์สถานการณ์และการวางแผนแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่และระดับประเทศได้ ซึ่งเมื่อมีการตรวจติดตาม กำกับการดำเนินงานของผู้ตรวจราชการ พบว่า หน่วยบำบัดจากทุกสังกัดทั้งสาธารณสุข และกรมคุมประพฤติ ให้ความสำคัญกับการลงข้อมูล บสต. มากขึ้น โดยมีการประชุมอบรมทำความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบข้อมูลจากทุกหน่วยงาน ส่งผลให้บุคลากรมีความรู้และสามารถใช้โปรแกรมได้อย่างดี ทำให้การนำเข้าข้อมูลมีความครอบคลุมมากขึ้น แต่ยังไม่มีการวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลอย่างจริงจัง

(๒) ประเด็นความเสี่ยงของศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดระดับจังหวัด (ศตส.จ.) อาจขาดความต่อเนื่อง และอาจขาดความยั่งยืนในการดำเนินงาน ตลอดจนการเชื่อมประสานเพื่อการดำเนินงานอย่างบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจากการตรวจติดตามของผู้ตรวจราชการกระทรวง พบว่า ศตส.จ. ส่วนใหญ่มีการกำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนและมีการประชุมกันอย่างต่อเนื่อง ทุกเดือน มีการจัดทำแผนของจังหวัดที่ครอบคลุมในทุกประเด็นยุทธศาสตร์ แต่มีบางจังหวัดที่ยังขาดการควบคุมกำกับ ติดตามประเมินผลและการนำไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นแนวทางเดียวกัน ในด้านการรับรองคุณภาพทุกจังหวัดมีโรงพยาบาลที่ผ่านการรับรองคุณภาพ แม้ว่าบางจังหวัดจะมีสถานบำบัด ที่ผ่านการรับรองคุณภาพไม่ครบทุกแห่งแต่ก็ยังให้ความสนใจและเตรียมการพัฒนาด้านการรับรองคุณภาพการบำบัดรักษาอย่างต่อเนื่อง

(๓) ประเด็นความเสี่ยงในแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ผู้เสพคือผู้ป่วย ซึ่งจากการตรวจติดตามของผู้ตรวจราชการกระทรวง พบว่าส่วนใหญ่มีมาตรการแนวทางการให้ความรู้แก่ประชาชนและมีการพัฒนาระบบการช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดอย่างจริงจัง และหน่วยบำบัดรักษาได้มีระบบในการติดตามช่วยเหลือ ผู้ผ่านการบำบัดรักษาด้วยการจัดตั้งชมรมผู้ผ่านการบำบัดรักษา และมีการส่งเสริมสนับสนุนการทำอาชีพในชุมชน

๓.๒ ปัญหาอุปสรรคที่พบจากการตรวจติดตาม

(๑) ศตส.จ. ในบางจังหวัดยังขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน ขาดการเชื่อมประสานการดำเนินงานอย่างบูรณาการกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้มีผลต่อการควบคุมกำกับ ติดตามและประเมินผลการนำแผนสู่การปฏิบัติ ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการบำบัดรักษาที่มีประสิทธิภาพ

(๒) เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติหน้าที่ในการติดตามผู้ป่วยและผู้ผ่านการบำบัด มีการโยกย้ายงานบ่อย เนื่องจากไม่มีความปลอดภัยในการปฏิบัติที่ตีพ้อ และยังไม่มีการออกแบบโครงสร้างผู้รับผิดชอบงานที่ชัดเจน จึงไม่มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานเท่าที่ควร

(๓) สังคม/ชุมชนยังไม่มั่นใจในระบบการบำบัดรักษาว่าจะทำให้ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด เลิกยาเสพติดได้ และผู้ผ่านการบำบัดเองก็ยังไม่มีความพร้อมที่จะเปิดตัวต่อสังคม

(๔) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบลงข้อมูลจากทุกหน่วยงานยังขาดทักษะ และเทคนิคในการลงข้อมูล ทำให้การนำเข้าข้อมูลยังไม่ครอบคลุมครบถ้วน

(๕) ในสถานประกอบการยังมีเงื่อนไขในการนำผู้ป่วยเข้ารับรักษา ทำให้ผู้ป่วยต้องขาดงาน และสุดท้ายต้องลาออกจากงาน และผู้ผ่านการบำบัดก็ยังไม่ได้รับการยอมรับให้เข้าทำงาน

๓.๓ ข้อสังเกต / ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการกระทรวง

(๑) ศตส.จ. ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาและใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูล บสต.โดยยึดเป็นฐานข้อมูลกลางของจังหวัดด้านผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด และกำหนดให้ทุกหน่วยงานมีการนำเข้าข้อมูลอย่างเป็นปัจจุบัน

(๒) ศตส.จ. ควรกำหนดกลยุทธ์ให้ชัดเจนและต่อเนื่อง มีการจัดทำแผนการดำเนินงานด้านการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดที่ครอบคลุมทั้งการค้นหา การบำบัดรักษา การติดตามการรักษา การพัฒนาและรับรองคุณภาพสถานบำบัดรักษา ยาเสพติดทุกระบบของจังหวัด รวมทั้งมีแผนพัฒนาศักยภาพบุคลากร และจัดอบรมความรู้แก่เจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะผู้เข้ามารับผิดชอบงานใหม่ให้มีศักยภาพและเพียงพอต่อความต้องการของพื้นที่ โดยให้ความสำคัญกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดูแลผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด มีการกำหนดแนวทางและวิธีการปฏิบัติที่ชัดเจน มีแหล่งงบประมาณที่เพียงพอ และมีการควบคุมกำกับติดตามอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้การดำเนินงานด้านการบำบัดรักษา ยาเสพติดมีประสิทธิภาพมากขึ้น

(๓) ควรมีการจัดการองค์ความรู้ร่วมกันในพื้นที่ระหว่างสถานบำบัดรักษา และหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องเช่น แรงงานจังหวัด ผู้ประสานพลังแผ่นดิน ตำรวจมวลชนสัมพันธ์ เพื่อให้ทันต่อปัญหา ยาเสพติด ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และมีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ

(๔) ควรให้ความสำคัญในการแก้ปัญหา การว่างงานในผู้ป่วยที่ผ่านการบำบัดยาเสพติดเพื่อไม่ให้กลับไปเสพซ้ำ

๓.๔ พื้นที่ตรวจเยี่ยมโครงการ

๓๕ จังหวัดทั่วประเทศ ประกอบด้วยหน่วยงาน

- (๑) ศาลากลางจังหวัด
- (๒) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
- (๓) โรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป/โรงพยาบาลชุมชน/สถานีนอนมัย

๓.๕ รูปภาพของผู้ตรวจราชการกระทรวงที่ตรวจเยี่ยมโครงการในพื้นที่

๑

๒

๓

การตรวจเยี่ยมโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

- ภาพ ๑ : ศตส.จ. รายงานผลการดำเนินงานต่อผู้ตรวจราชการกระทรวง
ภาพ ๒, ๓ : ผู้ตรวจราชการกระทรวงตรวจเยี่ยมการดำเนินงานในพื้นที่

๔

๕

กิจกรรมการดำเนินงานในพื้นที่

ภาพ ๔, ๕ : กิจกรรมการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการให้บริการ

๔. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย

๔.๑ ความเป็นมา

รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหายาเสพติด โดยกำหนดให้เป็นนโยบายเร่งด่วนที่จะดำเนินการและให้มีการบูรณาการการทำงานกันทุกหน่วยงาน เพื่อควบคุมปัญหายาเสพติดไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสังคมในวงกว้าง แต่เนื่องจากสถานการณ์ปัญหายาเสพติดมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จำเป็นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อไม่ให้ยาเสพติดขยายตัวมากขึ้น จึงได้มีปฏิบัติการรวมพลังประชาไทย พันภัยยาเสพติด

ในแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบาย พ.ศ.๒๕๕๑ กลยุทธ์ตามแผนการตรวจราชการโครงการควบแน่นเพื่อป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษายาเสพติด ได้กำหนดให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทยตรวจติดตามโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

โดยมีวัตถุประสงค์ในการตรวจติดตาม ดังนี้

(๑) เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชน ในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

(๒) เพื่อพัฒนากลไกแกนนำในพื้นที่ ตลอดจนดำเนินกิจกรรมพัฒนาต่างๆ เพื่อเฝ้าระวังและมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

(๓) เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดทุกจังหวัด (ศตส.จ.) ศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอ (ศตส.อ.) ทุกอำเภอ และศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ศตส.อปท.)

(๔) เพื่อสำรวจค้นหาผู้ค้า ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติดในพื้นที่ และจัดทำทะเบียนประวัติ

นายเสนอ จันทรา หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย และ ผต.มท. เขต ๙ ได้ตรวจติดตามผลและมอบนโยบายในโครงการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสฟติดของศูนย์ต่อสู้ เพื่อเอาชนะยาเสพติด จ.ตราด

นายเริงศักดิ์ มหาวินิจฉัยมนตรี ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย เขต ๑ และเขต ๑๓ ได้ตรวจติดตามผลและ มอบนโยบายในโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสฟติด ณ จ.พระนครศรีอยุธยา

๔.๒ ผลการดำเนินงาน

จากการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

(๑) ศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัด (ศตส.จ.) ศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอ (ศตส.อ.) และศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ศตส.อปท.) ได้มีการดำเนินการ ในการ ป้องกันปราบปราม และบำบัดผู้เสฟติดอยู่ในเกณฑ์ระดับที่ดี โดยมีแผนปฏิบัติการในการแก้ไขปัญหาเสฟติด อย่างเข้มแข็ง ทำให้สถานการณ์เสฟติดลดลงมาในระดับไม่รุนแรง อยู่ในเกณฑ์ระดับที่สามารถควบคุมได้

(๒) จังหวัดได้วางมาตรการจัดระเบียบสังคมเพื่อลดปัจจัยเสี่ยงและพฤติกรรมเสี่ยงของ เด็กและเยาวชนในด้านเสฟติดในสถานบริการ ร้านอาหาร หอพัก และพื้นที่เสี่ยงด้านอื่นๆ ส่งผลให้มีการ บังคับใช้กฎหมายในการเปิดปิดสถานบริการอย่างเคร่งครัด ห้ามเด็กและเยาวชนที่อายุตามกฎหมายบังคับ ห้ามเข้าไปในสถานบริการ ทำให้สถานการณ์ในจุดพื้นที่เสี่ยงมีสถานการณ์เสฟติดลดลง

(๓) ความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนในป้องกันและแก้ไขปัญหาเสฟติดของแต่ละ จังหวัดมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น เป็นหมู่บ้านและชุมชน ปลอดภัยเสฟติด โดยภาคประชาชนเป็นผู้ประสานงาน พลังแผ่นดินเพื่อลดการแก้ไขปัญหาเสฟติด โดยมี กิจกรรมและการรณรงค์ให้ห่างไกลเสฟติด ส่งเสริม การเล่นกีฬาของเยาวชนมีกิจกรรมและประเพณีทำบุญ ในวัดเพื่อลดปัญหาเสฟติดให้มีความยั่งยืน

(๔) จังหวัดมีการบูรณาการในการแก้ไขปัญหาเสฟติดในพื้นที่จากส่วนราชการที่ เกี่ยวข้องในพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ ตัวแทนภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเสฟติดแบบบูรณาการทุกภาคส่วนทั้งระบบ คือ การป้องกันปัญหาเสฟติดโดยเน้นไปที่ครอบครัวมีความอบอุ่นเข้มแข็งห่างไกลเสฟติด ปราบปรามเสฟติด ได้เร่งรัดจับกุมผู้ค้ารายสำคัญ/รายใหญ่และรายย่อยตามเป้าหมาย บำบัดฟื้นฟูผู้เสฟ/ผู้ติดยาเสฟติด ให้เลิก ยาเสฟติดและกลับตัวเป็นพลเมืองดี

นายสมศักดิ์ เลิศบรรณพงษ์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย เขต ๙ ได้ตรวจติดตามผลและมอบนโยบายในโครงการป้องกันและ แก้ไขปัญหาเสฟติดของศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด จ.ฉะเชิงเทรา

(๕) จังหวัดได้มีการจัดทำบัญชีเพื่อสำรวจ ค้นหาผู้เสพและผู้ติดยาเสพติดอยู่ในเกณฑ์ระดับที่ดี เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานได้เพิ่มพูนความรู้และทักษะ เทคนิคต่างๆ มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบันมากขึ้น และได้มีการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการจัดทำบัญชี

๔.๓ ปัญหาที่พบจากการตรวจราชการ

(๑) เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานบางส่วนยังขาดความรู้ เทคนิควิธีการ และทักษะในการสำรวจ ค้นหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด และขาดทักษะในการจัดทำทะเบียนประวัติ

(๒) งบประมาณในการดำเนินงานบางส่วนยังไม่เพียงพอในการสำรวจ ค้นหาผู้เสพและผู้ติดยาเสพติดและการจัดทำทะเบียนประวัติ

(๓) ในพื้นที่หมู่บ้านชุมชนเข้มแข็งที่ปลอดภัยจากยาเสพติดบางแห่งมีการอ่อนลง ทำให้ไม่สามารถรักษาพื้นที่ไว้ได้ ซึ่งอาจทำให้สถานการณ์ยาเสพติดหวนกลับมาได้

(๔) ศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดยังขาดอุปกรณ์หาตรวจสอบสารเสพติดและเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

(๕) ศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดยังขาดการบูรณาการการทำงานอย่างแท้จริงในการทำงานในการป้องกันปราบปรามและบำบัดฟื้นฟูผู้เสพผู้ติดยาเสพติดจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และภาคประชาชนในพื้นที่ขาดการประสานงานอย่างต่อเนื่องในการแก้ไขปัญหา

๔.๔ ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย

(๑) ให้จังหวัดมีการบูรณาการการทำงานของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ และตัวแทนภาคประชาชน รวมทั้งมีการบูรณาการข้อมูลในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเพื่อกำหนดเป็นเป้าหมายในการปฏิบัติงาน

(๒) ให้จังหวัดมุ่งเน้นการสืบสวนปราบปรามกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดระดับแพร่ระบาดที่มีบทบาทสำคัญในการนำยาเสพติดไปแพร่กระจายให้กับชุมชนต่างๆ ในพื้นที่จังหวัด เพื่อลด supply ยาเสพติดในพื้นที่จังหวัด และกำหนดเป้าหมายผู้ค้าให้กำหนดจากฐานข้อมูลการข่าวที่มีพฤติการณ์ระดับสำคัญในพื้นที่

(๓) ให้จังหวัดประสานงานกระบวนการยุติธรรมในระดับจังหวัดเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายในแต่ละขั้นตอนในจังหวัดอย่างมีประสิทธิภาพ

(๔) ให้จังหวัดจัดตั้งและพัฒนาประสิทธิภาพจุดตรวจยาเสพติดในเส้นทางที่เหมาะสม โดยมีกำลังเจ้าหน้าที่และบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการสกัดกั้น ป้องปรามและปราบปรามยาเสพติดตามเส้นทางสำคัญต่างๆ

(๕) ให้จังหวัดได้เข้มงวดในการจัดระเบียบสังคมในสถานบริการ หอพัก ร้านอินเทอร์เน็ต ร้านเกมส์ต่างๆ ตลอดจนพื้นที่เสี่ยงที่จะทำให้เยาวชนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด

นายทองทวี พิมเสน ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย เขต ๔ และ ๕ ได้ตรวจติดตามผลและมอบนโยบายในโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด จ.ราชบุรี

(๖) ขอให้ส่วนกลางพิจารณากำหนดสถานที่สำหรับใช้บังคับบำบัดเป็นกลุ่มจังหวัดเพื่อรองรับผู้ที่จะต้องเข้ารับการบังคับบำบัดในกลุ่มจังหวัด

(๗) ขอให้สนับสนุนอุปกรณ์ตรวจหาสารเสพติดและขอให้จัดอบรมการปฏิบัติงานด้านยาเสพติดอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

๔.๕ พื้นที่ตรวจเยี่ยมโครงการ

ศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดทุกจังหวัด (ศตส.จ.) ศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอ (ศตส.อ.) ทุกอำเภอ และศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ศตส.อปท.)

ทั้งนี้ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีความเห็นเกี่ยวกับการป้องกันปราบปรามและบำบัดรักษายาเสพติด โดยเห็นว่า ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยส่วนใหญ่ระบุว่าได้รับรู้เกี่ยวกับโครงการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ของกระทรวงมหาดไทย ที่ค่าเฉลี่ยร้อยละ ๓๔.๙ และโครงการดังกล่าวมีการดำเนินการอยู่ในชุมชน/ท้องถิ่นของตนมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ยร้อยละ ๔๔.๒ และเป็นโครงการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการสนับสนุนกิจกรรมหรืองบประมาณของโครงการสูงสุด ที่ค่าเฉลี่ยร้อยละ ๔๕.๖ รวมทั้งเห็นว่าเป็นโครงการที่หน่วยงานภาครัฐในระดับจังหวัดได้มีการบริหารจัดการโครงการที่เกี่ยวกับการป้องกันปราบปราม และบำบัดรักษายาเสพติด ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ยร้อยละ ๔๓.๕

สำหรับโครงการที่เกี่ยวกับการป้องกันปราบปราม และบำบัดรักษายาเสพติด ได้แก่ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๑ เห็นว่าเป็นโครงการที่มีประโยชน์ต่อประชาชนในชุมชนหรือท้องถิ่นมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ยร้อยละ ๕๓.๐

อีกทั้งได้มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อการปรับปรุงการบริหารจัดการด้านการป้องกันปราบปราม และบำบัดรักษายาเสพติดในชุมชน/ท้องถิ่น มีดังนี้

(๑) หน่วยงานภาครัฐในระดับส่วนกลาง ภูมิภาค ท้องถิ่น ควรมีการดำเนินการป้องกันปราบปราม และบำบัดรักษายาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และควรเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการให้ข้อมูลด้านการข่าว เพราะประชาชนจะเป็นผู้เข้าถึงข้อมูลในระดับพื้นที่

(๒) ควรเพิ่มอำนาจหน้าที่และบทบาทให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการป้องกันปราบปราม และบำบัดรักษายาเสพติด ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระและความคล่องตัวในการดำเนินการด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) การดำเนินการป้องกันปราบปราม และบำบัดรักษายาเสพติดขาดความต่อเนื่องในการดำเนินการ ตามนโยบาย เนื่องจากมีการเปลี่ยนผู้บริหาร/รัฐบาล ดังนั้นหน่วยงานของรัฐควรให้การส่งเสริมการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างต่อเนื่องไม่ว่าจะเป็นรัฐบาลยุคไหนก็ตาม

(๔) หน่วยงานทุกภาคส่วนควรมีการบูรณาการประสานการดำเนินงานด้านการป้องกันปราบปราม และบำบัดรักษายาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง รวมทั้งมีการประสานการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานราชการและหน่วยงานเอกชนทุกภาคส่วนได้ตระหนักถึงการปราบปรามยาเสพติด เพราะการแก้ไขปัญหายาเสพติดต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน และหน่วยงานของรัฐควรเข้ามาดำเนินการตรวจสอบและให้การดำเนินการป้องกันอย่างต่อเนื่อง

(๕) หน่วยงานภาครัฐควรสนับสนุนงบประมาณให้แก่หน่วยงานที่รับผิดชอบในเรื่องการป้องกันปราบปราม และบำบัดรักษายาเสพติดเพราะปัญหาเสพติดเป็นเรื่องของความมั่นคงของประเทศชาติ อีกทั้งหน่วยงานระดับจังหวัดควรสนับสนุนงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการ และครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายในระดับพื้นที่ได้อย่างทั่วถึง

(๖) ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรผู้รับผิดชอบงานการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาเสพติด ในทุกระดับ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

(๗) ควรจัดให้มีหลักสูตรการอบรม/สัมมนา/ให้ความรู้แก่ผู้นำชุมชน/ท้องถิ่นในการป้องกันปราบปราม และบำบัดรักษาเสพติด เพื่อให้สามารถนำไปจัดทำแผนการป้องกันให้ชุมชนเข้มแข็งอย่างเป็นมาตรฐาน มีมาตรการดำเนินการที่เป็นขั้นตอนที่ชัดเจน

(๘) รัฐบาลควรอุดหนุนงบประมาณ ในส่วนการดูแลป้องกันไม่ให้เยาวชนเข้าไปข้องเกี่ยวกับยาเสพติดโดยเน้นการให้ความรู้กับเยาวชนและประชาชนรู้จักป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากยาเสพติดปลูกจิตสำนึกให้ทราบถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด

(๙) ควรมีการสร้างเครือข่ายสมาชิกอาสาสมัครด้านการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาเสพติดอย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง

(๑๐) ควรสนับสนุนให้องค์กรป้องกันยาเสพติดในระดับท้องถิ่นสามารถดำเนินการขับเคลื่อนได้อย่างแท้จริง ได้แก่ ศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ในระดับองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีการจัดสรรงบประมาณในรูปเงินอุดหนุนเฉพาะกิจโดยเฉพาะ เพื่อให้ทุกองค์การบริหารส่วนตำบลเอาใจใส่อย่างจริงจัง รวมทั้งควรมีการจัดประกวดศูนย์ฯ ดีเด่น เพื่อกระตุ้นการปฏิบัติงานของศูนย์นั้นๆ

(๑๑) สถาบันครอบครัวต้องมีส่วนร่วมในการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาเสพติดแก่บุตรหลาน เพราะเป็นการแก้ไขปัญหาคั้งแต่เริ่มต้น

(๑๒) ควรมีมาตรการลงโทษที่เคร่งครัดแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

อย่างไรก็ตาม การตรวจราชการของผู้ตรวจราชการได้มีการแต่งตั้งที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน ๔ ด้าน คือ ด้านสังคม วิชาการ สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ เพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้ตรวจราชการ ทั้งนี้ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนได้มีข้อคิดเห็นต่างๆ เกี่ยวกับงานการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาเสพติด สรุปได้ดังนี้

(๑) หน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงาน ป.ป.ส. สาธารณสุขจังหวัด อบต. และโครงการ To Be Number One ควรมีการณรงค์ต่อต้านยาเสพติด เพื่อไม่ให้ผู้เสพยาเสพติดส่วนใหญ่ที่เป็นเด็กวัยรุ่นซึ่งมีปัญหาทางครอบครัว มีฐานะยากจน และสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเสพยาเสพติดเข้ามายุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด โดยควรส่งเสริมจัดหาอาชีพที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้

(๒) ชุมชน ควรให้การยอมรับผู้ผ่านการบำบัดรักษาให้กลับเข้าสู่สังคมได้อย่างปกติ สามารถเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนได้ โดย อบต. ควรให้ความร่วมมือในการให้ผู้ผ่านการบำบัดรักษาเป็นวิทยากรถ่ายทอดประสบการณ์เรื่องยาเสพติดให้แก่ชุมชน

(๓) ระบบบำบัดรักษาเสพติดยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาเสพติดให้ดีขึ้นได้ เนื่องจากผู้ผ่านการบำบัดรักษา เกินกว่าร้อยละ ๕๐ กลับไปเสพยาอีก เนื่องจากปัจจุบันยาเสพติดมีการแพร่ระบาดทุกพื้นที่และหาซื้อได้ง่าย หน่วยงานในพื้นที่ควรเตรียมความพร้อมในการให้ความช่วยเหลือผู้เสพติดที่ได้รับการบำบัดทั้งทาง

ร่างกายและทางจิตใจ ดังนั้น หน่วยงานที่บำบัดรักษาควรพบปะกับครอบครัวและญาติของผู้เสพ และร่วมกันหาแนวทางให้ข้อเสนอแนะในการดูแลผู้เสพอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง เช่น การเข้าค่ายพัฒนาจิตใจผู้เสพยาเสพติดเป็นเวลาอย่างน้อย ๓ เดือน เพื่อป้องกันการกลับสู่สภาพแวดล้อมเดิม

(๔) หน่วยงานเจ้าของเรื่องควรจัดตั้งศูนย์บำบัดฯ ประจำตำบล และควรอบรมให้ความรู้แก่ที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน เกี่ยวกับการบำบัดทั้ง ๓ ระบบ อย่างชัดเจน และควรให้ที่ปรึกษาเข้าร่วมตรวจราชการกับผู้ตรวจราชการกระทรวงเพื่อบูรณาการทั้งในเรื่องข้อมูลและการปฏิบัติงาน

(๕) การบำบัดทั้ง ๓ ระบบ คือ ระบบสมัครใจ บังคับบำบัด และต้องโทษ ตามแผนฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ติดยาเสพติด เป็นเรื่องที่ชุมชนเข้าใจพอสมควร แต่ในระบบสมัครใจ และระบบบังคับบำบัด ผู้เสพยายังคงกังวลเกี่ยวกับการติดตามและประวัติที่ทางราชการบันทึก ซึ่งเกรงว่าจะมีผลต่อการทำงาน โดยผู้ที่ผ่านการบำบัด ๙ แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มแรก มีความมุ่งมั่น ตั้งใจที่จะไม่หวนกลับมาสู่สังคมยาเสพติด และจะสามารถเลิกยาเสพติดได้อย่างเด็ดขาด หากชุมชนและครอบครัวให้โอกาส และให้กำลังใจ กลุ่มที่สอง หน่อสิ่งเร้า สิ่งที่มีความคุ้นเคย และสภาพแวดล้อมไม่ได้ ต้องการพัฒนาจิตใจให้มีความเข้มแข็ง ชุมชนและครอบครัวต้องเพิ่มการเฝ้าระวัง ให้กำลังใจ ยอมรับและให้โอกาส เพื่อให้กลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติ

(๖) การบำบัดรักษาเป็นการแก้ไขปัญหที่ปลายเหตุ การแก้ไขปัญหายาเสพติดควรแก้ไขที่ต้นเหตุ คือ แหล่งผลิต โดยมีการตรวจตราตามแนวชายแดนอย่างเข้มงวดมากกว่าพื้นที่อื่น ผู้จำหน่าย โดยใช้กฎหมายอย่างจริงจังและเข้มงวด ควรเพิ่มโทษให้มากกว่าเดิมเพราะการป้องกันยาเสพติดเป็นปัญหาระดับนโยบายของรัฐบาลที่จะกระตุ้น และปลูกฝังให้ประชาชนเลือกกระหนทางการหาผลประโยชน์ใส่ตัวเองโดยการค้ายาเสพติดหรือจะร่วมกันต่อต้านยาเสพติดให้หมดไปจากสังคมไทย อีกทั้งควรมีอัตราค่าลง แหล่งข่าว เครื่องมือที่ทันสมัยที่ใช้ในการตรวจจับเพิ่มมากขึ้น

(๗) โครงการ To Be Number One ควรขยายผลการดำเนินการไปในชุมชน/หมู่บ้านอื่นๆ เพิ่มขึ้น ไม่ควรจำกัดในส่วนราชการ/องค์กรจัดตั้งของภาครัฐเท่านั้น ควรเน้นให้องค์กรชุมชนดำเนินการเอง โดยภาครัฐและ อปท. ให้คำแนะนำหรือให้ความช่วยเหลือ

(๘) ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่ทราบรายละเอียดของการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดเท่าที่ควร ดังนั้น ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการบำบัดฯ ให้แก่ชุมชนครอบคลุมทุกพื้นที่ รวมทั้ง ผู้เสพเมื่อเข้ารับการบำบัดอยู่ในสถานบำบัด ควรมีผู้ปกครอง ญาติ ครู อาจารย์ มาเยี่ยมให้กำลังใจอย่างสม่ำเสมอ โดยมีการส่งเสริมสนับสนุนให้แต่ละคนได้ค้นพบตนเองด้านความรู้ความสามารถ เช่น การจัดกิจกรรมให้มีการแสดงออก เพื่อให้เกิดการยอมรับในกลุ่มซึ่งกันและกัน

(๙) ขาดความร่วมมือจากชุมชนในการแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับยาเสพติด เนื่องจากชุมชนเกรงกลัวผู้มีอิทธิพล กลัวได้รับอันตรายเมื่อเป็นพยานหรือแจ้งเบาะแสให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ และส่วนใหญ่คิดว่าไม่ใช่เรื่องของตนเองไม่มีส่วนได้ส่วนเสียแต่อย่างใด ดังนั้นควรมีมาตรการในการให้ความปลอดภัยแก่แหล่งข่าวที่แจ้งเบาะแสแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่แหล่งข่าวหรือเครือข่าย

กลุ่มโครงการเพื่อการป้องกันและควบคุมโรค

การป้องกันและควบคุมโรคถือเป็นประเด็นสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาสุขภาพของประชาชนโดยตรง และการพัฒนาสุขภาพของประชาชนได้ถูกจัดไว้เป็นหัวข้อหนึ่งในนโยบายสังคมและคุณภาพชีวิตที่รัฐบาลจัดลำดับความสำคัญไว้ในระดับต้น ดังนั้น กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงแรงงาน จึงได้คัดเลือกโครงการที่ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข และผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงานสมควรที่จะตรวจติดตามในกลุ่มโครงการเพื่อการป้องกันและควบคุมโรค ซึ่งประกอบด้วย ๖ โครงการ โดยเป็นโครงการของกระทรวงสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและควบคุมโรคโดยตรง จำนวน ๕ โครงการ คือ

๑. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์
๒. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการระบาดของไข้หวัดใหญ่/ไข้หวัดนก
๓. โครงการป้องกัน ควบคุมและแก้ไขปัญหาโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง
๔. โครงการระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน
๕. โครงการดูแลสุขภาพนักเรียนเพื่อสนองพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑

ส่วนอีก ๑ โครงการ คือ โครงการส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรคและเผยแพร่ความรู้ประกันสังคม เป็นโครงการของกระทรวงแรงงาน ซึ่งโครงการทั้ง ๖ โครงการดังกล่าว กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงแรงงานได้มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงแล้ว เห็นว่า มีค่าดัชนีความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์สูง อาจส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และสัมฤทธิ์ผลของโครงการ ที่อาจทำให้โครงการไม่สนองตอบนโยบายด้านสังคมและคุณภาพชีวิตของรัฐบาลได้ จึงเป็นเหตุผลให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข และผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงานเลือกที่จะตรวจติดตาม การดำเนินงานโครงการเหล่านี้ เพื่อเข้าไปจัดการกับความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์เหล่านั้นร่วมกับหน่วยรับผิดชอบในพื้นที่ เพื่อให้ความเสี่ยงเชิงยุทธศาสตร์ลดลง และนำผลสำเร็จของโครงการไปสู่การตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาล

จากการตรวจติดตามทั้ง ๖ โครงการ ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงแรงงาน เห็นว่า **โครงการระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน** เป็นโครงการสำคัญที่ใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของทุกโครงการในกลุ่มโครงการเพื่อการป้องกันและควบคุมโรคที่อาศัยการผลักดันจากการตรวจราชการของกระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง แล้วสามารถนำผลสำเร็จของการดำเนินโครงการไปสู่การตอบสนองนโยบายของรัฐบาลได้ และเพื่อให้เกิดผลย้อนกลับไปเพื่อปรับปรุงโครงการให้สามารถพัฒนาสุขภาพของประชาชน และทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีมากขึ้น มาประกอบการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการด้วย จึงได้มีประเด็นข้อหารือต่อที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนในแต่ละด้าน รวม ๔ ด้าน คือ ด้านสังคม ด้านวิชาการ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านเศรษฐกิจ โดยเป็นการขอความเห็นเกี่ยวกับการดำเนิน**โครงการระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน**ที่ดำเนินการ เพื่อให้ประชาชนที่อยู่ในภาวะเจ็บป่วยฉุกเฉินสามารถเข้าถึงระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินได้อย่างทั่วถึง การมีส่วนร่วมของชุมชน/ท้องถิ่นในการสนับสนุนการให้บริการของรัฐ และการดำเนินงานของสถานบริการทั้งภาครัฐ และเอกชนเพื่อให้สอดคล้องกับการให้การสนับสนุนของชุมชนและท้องถิ่น นอกจากนี้ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ต่อโครงการ ในเรื่องของการรับรู้เกี่ยวกับงานการป้องกันและควบคุมโรคของชุมชน/ท้องถิ่น และโครงการที่มีการดำเนินการอยู่ในชุมชน/ท้องถิ่น บทบาทในการสนับสนุนกิจกรรมหรืองบประมาณของของชุมชน/ท้องถิ่นของโครงการ ประโยชน์ของโครงการต่อประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่น สรุปสาระสำคัญดังนี้

๑. โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์

๑.๑ ผลการดำเนินงานโครงการ

โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ มีเป้าประสงค์ในการดำเนินงาน ๓ ประเด็นหลัก คือ ๑) ลดการติดเชื้อเอชไอวี ในผู้ติดเชื้อรายใหม่ ๒) ผู้ติดเชื้อเอชไอวี และผู้ป่วยเอดส์สามารถเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุขได้อย่างครอบคลุมทั่วถึง ๓) ผู้ติดเชื้อเอชไอวี ผู้ป่วยเอดส์ ครอบครัว และผู้ได้รับผลกระทบจากเอดส์ ที่จำเป็นต้องได้รับการดูแลทางสังคมสามารถเข้าถึงบริการทางสังคมได้

กระทรวงสาธารณสุขได้ตระหนักถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น หากการดำเนินงานโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ไม่บรรลุผลตามเป้าประสงค์ที่กำหนด จึงได้มีการตรวจติดตาม กำกับให้มีการดำเนินงานในพื้นที่อย่างจริงจัง โดยนำโครงการเข้าร่วมในกระบวนการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ เพื่อผลักดันให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรภาคีเครือข่ายต่างๆ ทั้งส่วนกลางและภูมิภาคได้ดำเนินงานร่วมกันอย่างจริงจัง โดยเน้นประเด็นในการตรวจติดตามไปที่การลดความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินงาน โดยเฉพาะความเสี่ยงต่อการดำเนินงานที่ไม่สอดคล้อง หรือไม่ไปในแนวทางเดียวกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือการดำเนินงานที่ต่างคนต่างทำที่สำคัญคือ ต้องกระตุ้นให้หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบร่วมกัน ให้สามารถตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของประชาชนหรือกลุ่มเป้าหมายได้ ตลอดจนสนับสนุนกลุ่มเป้าหมายให้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา และได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง เสมอภาคและเท่าเทียมกัน โดยมีการกำหนดประเด็นความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและมีผลต่อการดำเนินโครงการไว้ ๔ ประเด็น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตรวจติดตาม ดังนี้

(๑) องค์กร/หน่วยงานทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ไม่ได้บูรณาการงานเอดส์เข้ากับภารกิจหลักของหน่วยงาน

(๒) ความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี ในเยาวชน (อายุ ๑๕ - ๒๔ ปี)

(๓) ความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี และขาดโอกาส ความมั่นคงในการทำงานของแรงงานในสถานประกอบการ

(๔) ความเสี่ยงต่อการเกิดผลกระทบด้านจิตใจ เศรษฐกิจ และสังคมในกลุ่มที่ติดเชื้อเอชไอวี หรือผู้ป่วยเอดส์ หากไม่สามารถเข้าถึง เข้าใจ และพัฒนาสังคมให้อยู่ร่วมกันได้อย่างปกติในสังคมเดียวกัน

จากการตรวจติดตามการดำเนินงาน พบว่าทุกจังหวัดมีการดำเนินงานโครงการที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ระดับจังหวัด ซึ่งมีตัวแทนจากหลากหลายองค์กรเข้าร่วมเป็นกรรมการ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน มีการกำหนดตัวชี้วัดเพื่อควบคุมกำกับการดำเนินงาน โดยใช้การประชุมของคณะอนุกรรมการฯ เป็นเวทีนำเสนอความก้าวหน้าการดำเนินงาน และติดตามประเมินผล แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานซึ่งกันและกันตามสภาพปัญหาและบริบทของแต่ละจังหวัด แต่การดำเนินงานก็ยังไม่มีการบูรณาการกันอย่างเต็มที่เท่าที่ควร เนื่องจากแต่ละหน่วยงานยังไม่ได้กำหนดโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์เป็นภารกิจหลักของหน่วยงาน และหน่วยงานสาธารณสุข

ก็ยังถูกผลักดันให้เป็นผู้รับผิดชอบงานในส่วนใหญ่ ที่สำคัญองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานโครงการ ไว้ในลำดับท้ายๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อระบบงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมในพื้นที่ได้

การดำเนินงานในกลุ่มเยาวชน พบว่า จังหวัดส่วนใหญ่มีการดำเนินงานในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีการประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการรณรงค์และอบรมเยาวชนทั้งในและนอกระบบการศึกษาเพื่อให้เยาวชนได้รับความรู้และตระหนักต่อการป้องกันโรคเอดส์อย่างต่อเนื่อง

การป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ในกลุ่มแรงงาน พบว่า มีบางจังหวัดที่มีการบูรณาการการดำเนินงานในโรงงานอย่างครอบคลุม และบางจังหวัดมีการส่งสถานประกอบการเพิ่มเข้ามาร่วมรับการประเมินมาตรฐานของสถานประกอบการอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังมีการประชาสัมพันธ์ความรู้เรื่องโรคเอดส์และการป้องกันโรคแก่พนักงานได้รับทราบ

การตรวจเยี่ยมโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์

ภาพ ๑,๒ คณะอนุกรรมการเอดส์จังหวัดรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้ตรวจราชการกระทรวง

ความเสี่ยงในประเด็นการเกิดผลกระทบทางด้านจิตใจ เศรษฐกิจและสังคม ในกลุ่มที่ติดเชื้อ เอชไอวี หรือผู้ป่วยเอดส์ พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ท้องถิ่นจังหวัด และพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดมีการจัดกิจกรรมอย่างครอบคลุม ได้แก่ การให้คำปรึกษา การเยี่ยมบ้าน การฝึกอาชีพ การให้การดูแลกลุ่มผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยเอดส์ รวมทั้งมีกองทุนให้การช่วยเหลือแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากการติดเชื้อเอดส์ของผู้ติดเชื้อ/ผู้ป่วยเอดส์ เช่น เบี้ยยังชีพ ทุนการศึกษา ทุนประกอบอาชีพ และมีการจัดการความรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในกลุ่มผู้ต้องขังในเรือนจำ พร้อมทั้งมีการเสริมสร้างศักยภาพการดูแลสุขภาพ ผู้ติดเชื้อแบบองค์รวมมีการศึกษาความพึงพอใจของผู้รับบริการร่วมด้วย เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงบริการต่อไป

๑.๒ ปัญหาอุปสรรคที่พบจากการตรวจติดตาม

(๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนใหญ่ยังขาดความเข้าใจในการดำเนินงาน และให้ความสำคัญกับการดำเนินงานโครงการน้อยโดยมีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาด้านโรคเอดส์ไว้ในลำดับท้ายๆ

(๒) อัตรากำลังในการดำเนินงานด้านเอดส์มีไม่เพียงพอ แม้จะมีระบบการเรียนรู้และมีการสร้างแรงจูงใจแก่บุคลากร แต่ก็ยังไม่เอื้อต่อการพัฒนาตนเองและการใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่ของบุคลากร เนื่องจากการสื่อสารและการแลกเปลี่ยนความรู้หรือทักษะภายในหน่วยงาน หรือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังมีน้อย

๑.๓ ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการกระทรวง

(๑) คณะอนุกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์จังหวัดควรดำเนินการ ดังนี้

๑) ควรประชุมกันอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง เพื่อจะได้มีการติดตาม กำกับการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) ควรเร่งสร้างความเข้าใจ แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเน้นย้ำการทำงานที่ต้องสอดคล้องประสานกันอย่างใกล้ชิดของทุกหน่วยงาน โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรได้รับการส่งเสริม การพัฒนาสมรรถนะให้สามารถเข้าร่วมดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ควรผลักดันให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินงานป้องกันแก้ไขปัญหาเอดส์ที่เป็น เครือข่ายระหว่างหน่วยงานสาธารณสุข หน่วยงานด้านการศึกษา องค์กรเอกชน แกนนำเยาวชน กลุ่มแกนนำอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งครอบครัว เพื่อให้เกิดการถ่ายทอดความรู้ที่ถูกต้องและสร้างความตระหนักในการป้องกัน การติดเชื้อ

กิจกรรมการพัฒนาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔) ควรส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพแกนนำแรงงานข้ามชาติที่ขึ้นทะเบียน ถูกต้องตามกฎหมายให้สามารถให้ข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคเอดส์ และการใช้ถุงยางอนามัยแก่แรงงานข้ามชาติ ภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมที่อยู่นอกระบบโดยกลไกเพื่อนช่วยเพื่อน และผลักดันเชิงนโยบายให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เร่งเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ในกลุ่มเยาวชนและ แรงงานในสถานประกอบการโดยจัดลำดับความสำคัญไว้ลำดับต้นๆ

(๒) แรงงานจังหวัดและสวัสดิการคุ้มครองแรงงานจังหวัด ควรมีการหนุนเสริมให้ โรงงานทุกระดับ ทุกขนาดดำเนินงานป้องกันแก้ไขปัญหาเอดส์แบบบูรณาการ และมีกลยุทธ์ในการเพิ่มความ ครอบคลุมในการเข้าร่วมโครงการของสถานประกอบการ

(๓) หน่วยงานด้านการศึกษาและสาธารณสุข ควรร่วมกันหนุนเสริมให้มีการศึกษาเรื่อง โรคเอดส์ บนพื้นฐานของทักษะชีวิตตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา โดยปรับเนื้อหาและวิธีการ ให้เข้ากับอายุและประสบการณ์ของนักเรียนแต่ละกลุ่ม จะส่งผลเชิงบวกต่อพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัย อันควรและสร้างความตระหนักในการใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์แก่เยาวชน

๑.๔ พื้นที่ตรวจเยี่ยมโครงการ

๓๕ จังหวัดทั่วประเทศ (ศาลากลางจังหวัด และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด) ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบว่า ประชาชนมีความเห็นต่อการดำเนินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์อย่างไร มาประกอบการปรับปรุงการดำเนินโครงการ จึงได้มีการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อโครงการดังกล่าว เปรียบเทียบกับโครงการภายในกลุ่มโครงการเพื่อป้องกันและควบคุมโรคอีก ๕ โครงการ ทำให้ทราบว่า ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยรวม ร้อยละ ๒๓.๖ ได้รับรู้เกี่ยวกับโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ ร้อยละ ๒๕.๗ ทราบว่าในท้องถิ่นหรือชุมชนมีการดำเนินโครงการนี้ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทในการสนับสนุนกิจกรรมหรืองบประมาณของโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ของชุมชน/ท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย ๔๒.๕ ซึ่งมากกว่าโครงการอื่นๆ ในกลุ่มโครงการเพื่อป้องกันและควบคุมโรคเพื่อป้องกันและควบคุมโรค รวมทั้งเห็นประโยชน์ของโครงการที่มีต่อประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่น มากกว่าโครงการอื่นๆ ในกลุ่มโครงการ ในระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย ๕๑.๖ แต่สำหรับการบริหารจัดการโครงการไปสู่ประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่น ของหน่วยงานภาครัฐในระดับจังหวัดของโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ มีความเห็นว่า อยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย ๓๙.๖ ดังนั้น เพื่อการดำเนินโครงการเกิดประโยชน์กับประชาชนมากยิ่งขึ้น ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงมีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการให้การสนับสนุนช่วยเหลือว่า หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสาธารณสุขจังหวัด ควรมีการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง และควรให้ความรู้แก่ประชาชน เพื่อให้ตระหนักถึงข้อเสียของโรคเอดส์และการควบคุมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียน/นักศึกษา ก่อนวัยอันควร เนื่องจากผู้ป่วยที่เป็นโรคเอดส์ส่วนใหญ่ไม่ยอมเปิดเผยตัว และเด็กมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร นอกจากนี้ยังมีเรื่องของขั้นตอนหรือระบบการทำงานของทางราชการที่ทำให้การจัดสรรงบประมาณในการให้ความช่วยเหลือโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์จากรัฐบาลล่าช้าต่อการให้ความช่วยเหลือบุคคลที่ติดเชื้อ ซึ่งอาจสร้างความไม่เข้าใจระหว่างบุคคลที่ติดเชื้อมีองค์การบริหารส่วนตำบล จึงควรที่จะมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่เป็นระบบ และเป็นไปในแนวทางเดียวกันทั่วประเทศ

๒. โครงการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่/ไข้หวัดนก

๒.๑ ผลการดำเนินงานโครงการ

โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่/ไข้หวัดนก มียุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน ๓ ยุทธศาสตร์ คือ ๑) การเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคทั้งในคนและสัตว์ (ในสัตว์โดยปศุสัตว์) ๒) การเตรียมความพร้อมรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ และ ๓) ความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน ประชาชน ภาคธุรกิจ และนานาชาติ โดยมีเป้าหมายยุทธศาสตร์ คือ ๑) ลดการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีก เศรษฐกิจ สัตว์ปีกพื้นเมือง และการระบาดในสัตว์อื่นๆ รวมทั้งลดโอกาสการติดต่อจากสัตว์สู่คน ๒) สามารถจัดการในภาวะฉุกเฉินอย่างมีประสิทธิภาพเมื่อเกิดการระบาด ๓) มีระบบการป้องกัน ควบคุม และเฝ้าระวังที่เข้มแข็ง มีความพร้อมในด้านแพทย์ พยาบาล การวินิจฉัย ดูแล รักษาพยาบาลผู้ป่วย รวมทั้งความพร้อมด้านยา วัคซีน และมีระบบการให้ความช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ในชุมชน ๔) มีความพร้อมในการรองรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ ๕) ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการป้องกัน ควบคุมและแก้ไขปัญหาโรคไข้หวัดนก โดยกำหนดกิจกรรมในการดำเนินงาน ดังนี้ ๑) เฝ้าระวังควบคุมป้องกันโรคในพื้นที่ทั้งสัตว์และคน ๒) มีการจัดทำแผนและซ้อมแผนการแก้ไขปัญหาไข้หวัดนกและรองรับการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ในระดับจังหวัด ๓) มีการประสานเชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานทุกภาคส่วนในจังหวัดที่เกี่ยวข้อง และติดตามประเมินผล

ผู้ตรวจราชการกระทรวงลงตรวจเยี่ยมการดำเนินงานในพื้นที่

จากการตรวจติดตาม และกำกับการดำเนินงานของผู้ตรวจราชการกระทรวง พบว่าการเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ระบาดของไข้หวัดใหญ่ มีการจัดทำแผนงาน/โครงการต่างๆ โดยทุกจังหวัดมีการเตรียมความพร้อมในการป้องกันโรคไข้หวัดนก/ไข้หวัดใหญ่ มีการตรวจสอบแผนความพร้อมที่จะรับการระบาดใหญ่ของจังหวัด โดยการป้องกันโรคไข้หวัดนก จะเป็นการคงระดับปรับปรุงระบบการเฝ้าระวัง การสอบสวน และการป้องกันควบคุมโรค การดูแลรักษาพยาบาลและป้องกันการติดเชื้อในสถานบริการ ปรับปรุง และขยายการให้ความรู้ สุขศึกษา ประชาสัมพันธ์ เพื่อลดพฤติกรรมเสี่ยง และส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพของประชาชน การขยายระบบประสานงาน การแลกเปลี่ยนข้อมูลกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการจัดตั้งคณะกรรมการฝึกซ้อมแผนลักษณะบนโต๊ะ (Table Top) การจัดหาและพัฒนาระบบบริหารสต็อกเวชภัณฑ์ วัคซีน วัสดุ อุปกรณ์ ป้องกันโรคไข้หวัดนก และเตรียมพร้อมรับการระบาดใหญ่ของไข้หวัดใหญ่ การให้บริการวัคซีน ป้องกันไข้หวัดใหญ่/การพัฒนาศักยภาพให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรค

๒.๒ ปัญหา อุปสรรคที่พบจากการตรวจติดตาม

(๑) บางหน่วยงานยังขาดการบันทึกข้อมูลที่เป็นปัจจุบันทั้งในส่วนของด้านเวชภัณฑ์ วัสดุ อุปกรณ์ป้องกันโรค ทั้งนี้อาจเนื่องจากการเปลี่ยนผู้รับผิดชอบงานในโรงพยาบาลทำให้เจ้าหน้าที่ไม่ทราบวิธีการเข้าระบบ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลส่วนใหญ่ไม่ได้รับการอบรม ประกอบกับยังขาดระบบการควบคุมกำกับแบบต่อเนื่อง

(๒) สถานประกอบการส่วนใหญ่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเข้าร่วมโครงการได้

(๓) ผู้สัมผัส/ผู้สงสัยโรคไข้หวัดนกมักไม่ให้ประวัติการสัมผัสสัตว์ปีกที่ป่วย/ตาย ทำให้การวินิจฉัยโรคผิด มีผลต่อการรักษาที่ไม่ทันการณ์

(๔) เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีก ผู้ฆ่าและชำแหละสัตว์ปีก เป็นกลุ่มที่มีโอกาสสัมผัสสารคัดหลั่งจากสัตว์ปีกที่เลี้ยงเพื่อบริโภคหรือจำหน่าย รวมถึงผู้บริโภคที่มีโอกาสในการบริโภคเนื้อและผลิตภัณฑ์จากสัตว์ปีกที่ไม่สุกยังมีส่วนร่วมไม่มากในการป้องกันตนเองเพื่อลดความเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคไข้หวัดนก

กิจกรรมการตรวจเยี่ยมของผู้ตรวจราชการกระทรวง
ตรวจเยี่ยมการจัดหาและพัฒนาระบบบริหารสต็อกเวชภัณฑ์ วัคซีน วัสดุ อุปกรณ์ป้องกันโรคใช้หวัดนก
และการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์

๒.๓ ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการกระทรวง

(๑) ควรวิเคราะห์พื้นที่ที่เสี่ยงและดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละภาคส่วนให้ครอบคลุมพื้นที่เสี่ยง เพื่อรองรับการเตรียมความพร้อมการระบอดูฉุกเฉิน

(๒) ควรจัดทำคลังสำรองไว้ในทุกระดับ เพราะหากมีสถานการณ์ฉุกเฉินเกิดขึ้น จะสามารถเสริมกำลังสำรองได้ทันที เพื่อให้การดำเนินงานทุกระบบเป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข และบุคลากรที่ดูแลระบบสาธารณสุขโรค เป็นต้น

(๓) การดำเนินงานโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคไข้หวัดนกและการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ ระดับกระทรวงควรกำหนดให้เป็นนโยบายที่เน้นให้เห็นความสำคัญของการดำเนินงานในแต่ละกระทรวง โดยกำหนดแนวทางและบทบาทที่นำไปสู่การวางแผนปฏิบัติได้ และมีแนวทางการดำเนินงาน แนวทางในการประสานงานกันได้ในทุกระดับเมื่อมีการระบาดของโรค

(๔) การให้ความรู้แก่กลุ่มเสี่ยง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรทำต่อเนื่อง สม่ำเสมอ ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะที่ตรงกับความคิดเห็นของผู้บริหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้จากการสำรวจความคิดเห็น

(๕) การประชาสัมพันธ์ของส่วนกลางควรทำในวงกว้างและประชาชนเข้าใจง่าย เช่น สื่อวิทยุ โทรทัศน์

๒.๔ ข้อเสนอแนะหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ในส่วนกลาง)

(๑) หน่วยงานส่วนกลางควรจัดให้มีการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ป้องกัน แก้ไขและเตรียมรับปัญหาโรคไข้หวัดนกและการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

(๒) หน่วยงานส่วนกลาง ควรมีการประสานและบูรณาการแผนการดำเนินงานร่วมกันระหว่างกระทรวงเพื่อสนับสนุนการป้องกัน แก้ไข และเตรียมรับปัญหาโรคไข้หวัดนกและการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่ในระดับจังหวัด

(๓) ตัวชี้วัดของกรมควบคุมโรคและตัวชี้วัดการตรวจราชการและนิเทศงานระดับกระทรวง ของกระทรวงสาธารณสุข ควรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

(๔) การสนับสนุนงบประมาณเมื่อมีการระบาดของโรคควรมีการจัดสรรให้เพียงพอ เนื่องจากมีค่อนข้างจำกัด

กิจกรรมการควบคุมป้องกันการแพร่กระจายเชื้อในสัตว์ปีก

๒.๕ พื้นที่ตรวจเยี่ยมโครงการ

๓๕ จังหวัดทั่วประเทศ โดยตรวจเยี่ยมหน่วยงาน ดังนี้

- (๑) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน
- (๒) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
- (๓) สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล
- (๔) คณะทำงานด้านป้องกันและแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่/ไข้หวัดนก ระดับ

จังหวัด

เพื่อให้การดำเนินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการระบาดของไข้หวัดใหญ่/ไข้หวัดนกสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้มากที่สุด จึงได้มีการสำรวจความคิดเห็นจากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการนำกิจกรรม/โครงการของรัฐบาลไปสู่ประชาชน จากการสำรวจความคิดเห็น พบว่า ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมระบุว่า ชุมชน/ท้องถิ่นได้รับรู้เกี่ยวกับโครงการดังกล่าว ร้อยละ ๒๓.๒ และทราบว่ามีการดำเนินโครงการอยู่ในชุมชน/ท้องถิ่น ร้อยละ ๒๔.๗ ซึ่งอยู่ในลำดับที่ ๒ รองลงมาจากโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอชไอวี แสดงให้เห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการประชาสัมพันธ์ พร้อมทั้งมีการดำเนินการต่างๆ เพื่อรองรับสถานการณ์การระบาดของโรคดังกล่าว นอกจากนี้ พบว่า ในชุมชน/ท้องถิ่นได้มีบทบาทในการสนับสนุนกิจกรรมหรืองบประมาณของโครงการนี้ อยู่ในระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย ๓๔.๓ โดยเห็นว่าโครงการมีประโยชน์ต่อประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่น อยู่ในระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย ๔๖.๖ รวมทั้งหน่วยงานของรัฐในระดับจังหวัดได้บริหารจัดการโครงการนี้ไปสู่ประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่น ในระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย ๔๒.๐

๓. โครงการป้องกัน ควบคุม และแก้ไขปัญหาโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

๓.๑ ผลการดำเนินงานโครงการ

โครงการป้องกัน ควบคุม และแก้ไขปัญหาโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน คือ ๑) เพื่อให้ประชากรกลุ่มเสี่ยงต่อการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง อันได้แก่ โรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง อัมพฤกษ์ อัมพาต มะเร็งเต้านม และมะเร็งปากมดลูก ได้รับการตรวจคัดกรองความเสี่ยงตามมาตรฐาน ๒) เพื่อดำเนินการป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อ โดยการคัดกรอง และค้นหาผู้มีภาวะเสี่ยงต่อโรคและเสี่ยงต่อความพิการที่จะเกิดขึ้น ๓) เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรสาธารณสุข ให้มีความรู้ก้าวหน้าการป้องกันควบคุมโรคไม่ติดต่อ และสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการลดปัจจัยเสี่ยงสำคัญ เพื่อลดโรคได้อย่างมีคุณภาพ และ ๔) เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักต่อการป้องกันควบคุมโรคไม่ติดต่อ สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมได้ โดยกำหนดกิจกรรมในการดำเนินงานไว้ ดังนี้ ๑) จัดกิจกรรม

เฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคไม่ติดต่อที่ชัดเจน ๒) ดำเนินการคัดกรองประชากรกลุ่มเสี่ยงต่อการเกิดโรคไม่ติดต่อให้ได้ตามเป้าหมาย ๓) นิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการอย่างเป็นระบบ และ ๔) ประสานความร่วมมือและสนับสนุน การดำเนินงานกับภาคีเครือข่าย เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลตามวัตถุประสงค์

จากการตรวจติดตาม กำกับกับการดำเนินงานของผู้ตรวจราชการกระทรวง พบว่าทุกจังหวัดมีการดำเนินงานป้องกัน ควบคุมโรคความดันโลหิตสูงและโรคเบาหวานอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูล รูปแบบ ทะเบียนคัดกรอง รายงาน และระบบการส่งต่อข้อมูล บางจังหวัดมีการจัดทำแนวทางการดูแลรักษาผู้ป่วยความดันโลหิตสูงและเบาหวานของจังหวัด เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานป้องกัน ควบคุมโรคอัมพฤกษ์ อัมพาตแก่โรงพยาบาล และหน่วยบริการปฐมภูมิ (PCU) ทุกแห่ง รวมทั้งมีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านสาธารณสุขให้มีความรู้ความเข้าใจใน การดำเนินงานเพิ่มมากขึ้น แต่ยังพบว่า หน่วยงานภาคีเครือข่ายและภาคส่วนราชการอื่นๆ ยังไม่ให้ความสำคัญในเรื่องนี้เท่าที่ควร และมีส่วนร่วมในการดำเนินงานน้อย โดยเฉพาะ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากยังขาดความรู้ความเข้าใจที่เพียงพอ ทำให้ผลการดำเนินงานในภาพรวม พบว่าในการคัดกรองโรคเบาหวาน และโรคความดันโลหิตสูงตามมาตรฐานในกลุ่มแรงงานนั้น ยังมีการคัดกรองได้ไม่ครอบคลุม เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายยังไม่เห็นความสำคัญในเรื่องนี้ เนื่องจากบริบทการดำเนินชีวิตของกลุ่มวัยแรงงานมุ่งอยู่ที่การทำงานมากกว่าการดูแลสุขภาพ แม้หน่วยงานสาธารณสุขจะมีการปรับกลยุทธ์ในการบริการ โดยการปรับเปลี่ยนเวลาในการคัดกรองเพื่อให้เป็นไปตามความสะดวกของกลุ่มเป้าหมาย และเข้าคัดกรองในสถานประกอบการในเชิงรุกมากขึ้นก็ตาม

คณะกรรมการดำเนินงานโครงการระดับจังหวัด
รายงานผลการดำเนินงานต่อ
ผู้ตรวจราชการกระทรวง

กลุ่มสตรีที่มีอายุ ๓๕ ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่ต้องได้รับการคัดกรองมะเร็งเต้านม และมะเร็งปากมดลูกอย่างครอบคลุมนั้น ก็พบปัญหาว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีจำนวนในการตรวจคัดกรองมะเร็งเต้านมไม่เพียงพอ ต้องอาศัยอาสาสมัคร ทั้ง อสม.และแกนนำสตรีที่ผ่านการอบรมแล้ว เข้ามาฝึกอบรมร่วมดำเนินงาน แต่ก็พบว่า กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ยังไม่ยอมรับวิธีการสอน/การตรวจเต้านมของ อสม./แกนนำสตรี ทำให้การคัดกรองได้ไม่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายเท่าที่ควร ส่วนการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก พบว่ากลุ่มเป้าหมายยังมีปัญหาในเรื่องของการเข้าถึงบริการ เนื่องจากยังมีความอาย และไม่สะดวกในการเดินทางไปรับบริการตรวจ ซึ่งหน่วยบริการหลายแห่งมีการปรับกลยุทธ์ในการจัดบริการเชิงรุก โดยการเดินทางเข้าไปให้บริการจนถึงที่และจัดบริการนอกสถานที่ให้ ซึ่งก็ทำให้ความครอบคลุมมีเพิ่มขึ้นบ้าง แต่ก็ยังมีปัญหาในกลุ่มแรงงานที่ไม่มีเวลาในการเข้ารับบริการ และมีกลุ่มเป้าหมายบางส่วนที่ไม่ใช้บริการที่คลินิกเอกชนและโรงพยาบาลเอกชน ซึ่งไม่ได้แจ้งข้อมูลให้หน่วยบริการทราบ ทำให้ไม่ทราบข้อมูลการรับบริการที่เป็นจริง และไม่สามารถประเมินความครอบคลุมในการคัดกรองของกลุ่มเป้าหมายได้ตามความเป็นจริง

ผู้ตรวจราชการกระทรวงตรวจเยี่ยม อสม.และแกนนำสตรี
ที่ร่วมดำเนินกิจกรรมโครงการ

๓.๒ ปัญหา อุปสรรคที่พบจากการตรวจติดตาม

(๑) กลุ่มเป้าหมายในการคัดกรองมะเร็งปากมดลูก ซึ่งได้แก่ สตรีที่มีอายุ ๓๕, ๔๐, ๔๕, ๕๐, ๕๕ และ ๖๐ ปี ส่วนใหญ่ไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการตรวจ เนื่องจากมีความอายในการรับบริการ และไม่มีเวลามารับบริการ อีกทั้งในกลุ่มเป้าหมายบางส่วนที่มีชื่อในทะเบียนราษฎร์แต่ไม่ได้อาศัยอยู่ในพื้นที่จริงทำให้ยากต่อการติดตามมารับการตรวจคัดกรอง

(๒) บางสถานบริการยังไม่มีแผนงานการป้องกันโรคอัมพฤกษ์ อัมพาต และขาดการวิเคราะห์ข้อมูลผลการคัดกรองเบาหวาน ความดันโลหิตสูง ตลอดจนมีการลงรายงานซ้ำซ้อน เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายไม่ได้ใช้บริการในสถานบริการเดียว

(๓) ประชาชนให้ความร่วมมือค่อนข้างน้อย เนื่องจากมีภารกิจในการทำมาหาเลี้ยงชีพตามวิถีชีวิตและปัญหาทางเศรษฐกิจ จึงไม่มีเวลาดูแลสุขภาพและปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ ส่วนการตรวจมะเร็งเต้านมต้องทำอย่างถูกต้องและต่อเนื่องทุกเดือนซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่เห็นความสำคัญและไม่ทำต่อเนื่อง

(๔) ภาควิชาการและภาคส่วนราชการอื่นๆ ยังมีส่วนร่วมน้อยและยังไม่เข้าใจสภาพปัญหา จึงไม่ให้ความสำคัญในเรื่องนี้

พัฒนาศักยภาพบุคลากรในการตรวจมะเร็งปากมดลูก

๓.๓ ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการกระทรวง

(๑) หน่วยงานในพื้นที่ควรจัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการทำงาน และการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ร่วมกัน เพื่อให้เกิดนวัตกรรมในการพัฒนางานให้ประสบผลสำเร็จ และเกิดความสุขในการทำงาน รวมถึงง่ายต่อการประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องและมีการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น

(๒) ระดับจังหวัดควรกำหนดนโยบายของจังหวัด และมีการถ่ายทอดนโยบายแนวทางมาตรฐานงานเฝ้าระวังโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ให้เป็นระบบเครือข่ายที่รับผิดชอบในทิศทางเดียวกัน และสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงสาธารณสุขในทุกระดับตั้งแต่ระดับจังหวัดลงมาจนถึงระดับตำบล

กิจกรรมตรวจคัดกรองโรคเบาหวาน และความดันโลหิตสูง

(๓) ส่วนกลางควรมีการผลักดันนโยบายให้กับส่วนราชการอื่น เพื่อให้สามารถบูรณาการงานเข้าด้วยกันได้ และควรมีการชี้แจงภารกิจของหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นให้ชัดเจน พร้อมทั้งกำหนดเป็นกฎหมายสำหรับท้องถิ่นให้มีบทบาทในการดูแลสุขภาพประชาชน และแก้ไขปัญหาโรคไม่ติดต่อในท้องถิ่นร่วมกับกระทรวงสาธารณสุขด้วย

(๔) ส่วนกลางควรจัดกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ที่มีคุณภาพ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเสริมสร้างทัศนคติที่ดีให้แก่ประชาชนที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้โดยง่ายและทั่วถึงโดยผ่านสื่อทั้งทางโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานในระดับพื้นที่ดำเนินงานได้ง่ายขึ้น

(๕) ส่วนกลางควรจัดทำป้ายประกาศ/เข็ม/ป้ายสัญลักษณ์ให้ อสม.และแกนนำสตรีที่ผ่านการอบรมการตรวจคัดกรองมะเร็งเต้านม เพื่อเป็นการรับรองว่า อสม. และแกนนำสตรี มีความรู้และทักษะในการตรวจคัดกรองมะเร็งเต้านม เป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการ

(๖) ส่วนกลางควรจัดทำคู่มือแนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐานที่กระทรวงกำหนด และสนับสนุนวัสดุที่จำเป็นในการดำเนินงานแก่หน่วยงานในระดับพื้นที่อย่างทั่วถึงและเพียงพอ

๓.๔ พื้นที่ตรวจเยี่ยมโครงการ

(๑) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป

(๒) คณะกรรมการดำเนินการป้องกันควบคุมโรคอัมพฤกษ์ อัมพาต ของจังหวัด

(๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๔) ผู้แทนประชาชน

จากการสำรวจความคิดเห็นจากผู้บริหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นบุคคลหนึ่งที่สามารถสะท้อนปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการป้องกัน ควบคุม และแก้ไขปัญหาโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

ในฐานะประชาชนได้ เพราะเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการนำกิจกรรม/โครงการของรัฐบาลไปสู่ประชาชน ได้รับทราบว่า ชุมชน/ท้องถิ่นได้รับรู้เกี่ยวกับโครงการดังกล่าว ร้อยละ ๑๓.๕ และทราบว่าในชุมชน/ท้องถิ่นมีการดำเนินโครงการดังกล่าวอยู่ ร้อยละ ๑๓.๕ ซึ่งอยู่ในลำดับที่ ๕ จากทั้งหมด ๖ โครงการ ในกลุ่มโครงการป้องกันและควบคุมโรคซึ่งได้มีการสำรวจความคิดเห็น แสดงให้เห็นว่า หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอาจจะยังไม่ให้ความสำคัญในเรื่องนี้เท่าที่ควร ทั้งๆ ที่ ทุกจังหวัดมีการดำเนินงานป้องกัน ควบคุมโรคอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยมีข้อมูลสนับสนุนจากการสำรวจความคิดเห็น กล่าวคือ ชุมชน/ท้องถิ่นมีบทบาทในการสนับสนุนกิจกรรมหรืองบประมาณของโครงการนี้ อยู่ในระดับปานกลางที่ค่าเฉลี่ย ๓๐.๐ รวมทั้งหน่วยงานของรัฐในระดับจังหวัดได้บริหารจัดการโครงการนี้ไปสู่ประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่น ในระดับปานกลางที่ค่าเฉลี่ย ๓๖.๖ ในขณะที่เห็นว่าโครงการมีประโยชน์ต่อประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่น อยู่ในระดับมากที่ค่าเฉลี่ย ๔๒.๕

๔. โครงการระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน

๔.๑ ผลการดำเนินงานโครงการ

โครงการพัฒนาระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน เป็นโครงการที่ดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อลดอัตราการเสียชีวิต อัตราความพิการ และความทุกข์ทรมาน อันเกิดจากการเข้าถึงกระบวนการดูแลรักษาที่ล่าช้า หรือได้รับการดูแลรักษาและเคลื่อนย้ายอย่างผิดวิธีกรณีเกิดอุบัติเหตุ และการขาดระบบการนำส่งโรงพยาบาลที่เหมาะสม ซึ่งข้อบ่งชี้ของผลสำเร็จในการดำเนินโครงการนั้น คือ การจัดระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินที่ครอบคลุมพื้นที่/ชุมชน ที่ส่งผลให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว มีภาวะสุขภาพที่ดีขึ้น และความสามารถในการกระจายหน่วยบริการให้อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเอกชนทุกภาคส่วนสามารถจัดระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินในภาวะภัยพิบัติได้อย่างเหมาะสม โดยผลการดำเนินงานในระยะที่ผ่านมา พบว่า การดำเนินงานประสบผลสำเร็จพอควรมีปริมาณการให้บริการแก่ประชาชนเพิ่มมากขึ้น มีหน่วยบริการในระบบเพิ่มขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ก็ยังมีไม่ครอบคลุมพื้นที่และชุมชนทุกชุมชน

กระทรวงสาธารณสุขมีนโยบายเร่งรัดให้มีระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินที่มีมาตรฐานและครอบคลุมทุกพื้นที่ โดยอาศัยความร่วมมือทั้งจากเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของกระทรวงสาธารณสุข และขยายบริการการแพทย์ฉุกเฉินให้เข้าไปถึงระดับตำบล ซึ่งกิจกรรมต่างๆ ต้องมีการพัฒนาคุณภาพบริการให้ได้มาตรฐานตามที่สำนักงานระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดไว้ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความปลอดภัยและลดอัตราการความพิการ และอัตราการเสียชีวิตของผู้บาดเจ็บและผู้ป่วยฉุกเฉิน โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

การนำเสนอผลการดำเนินงานโครงการต่อผู้ตรวจราชการกระทรวง

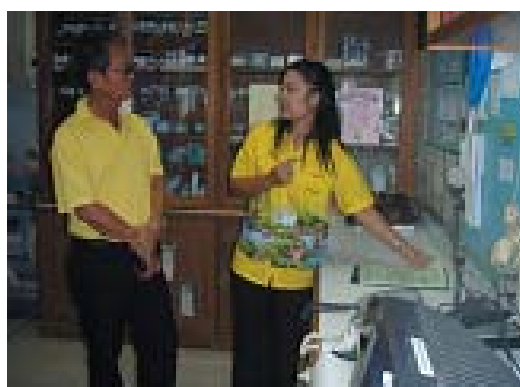

(๑) เพื่อสร้างเครือข่ายการดำเนินงานระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินให้มีความเข้มแข็งและมีมาตรฐานเดียวกัน มีโรงพยาบาลและอุปกรณ์ครบถ้วนตามเกณฑ์มาตรฐานพร้อมใช้งาน มีเครื่องมือติดต่อสื่อสารกับศูนย์รับแจ้งเหตุและสั่งการ ปฏิบัติงานตลอด ๒๔ ชั่วโมง อย่างน้อย ๒ ระบบ ได้แก่ ระบบโทรศัพท์ และระบบวิทยุสื่อสาร

(๒) เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้ปฏิบัติทุกระดับ ปฏิบัติงานได้มาตรฐาน ถูกต้องตามหลักวิชาการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีคุณภาพ

(๓) เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปรู้จัก และใช้บริการแจ้งเหตุฉุกเฉินผ่านหมายเลข ๑๖๖๙ ได้ถูกต้องเพิ่มมากขึ้น

การพัฒนาระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินจำเป็นต้องพัฒนาตั้งแต่ศูนย์รับแจ้งเหตุ ในการรับแจ้งเหตุและสั่งการ ให้หน่วยบริการออกปฏิบัติการได้อย่างรวดเร็วตามมาตรฐาน ซึ่งจากการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่าสามารถออกปฏิบัติการได้ตามเกณฑ์ (ภายใน ๑๐ นาที) ร้อยละ ๘๔.๔๕ เนื่องจากยังมีหน่วยบริการไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่และพื้นที่อยู่ห่างไกลจากหน่วยบริการเกิน ๑๐ กิโลเมตร ส่วนการรับแจ้งเหตุขอความช่วยเหลือ ทาง ๑๖๖๙ เทียบกับการรับแจ้งผ่านช่องทางอื่น พบว่ามีการรับแจ้งเหตุผ่าน ๑๖๖๙ และเบอร์ตรงโรงพยาบาล ร้อยละ ๓๕ และมีการประชาสัมพันธ์การแจ้งเหตุผ่านเบอร์ตรงโรงพยาบาลทุกแห่ง โดยแจ้งผ่านตำรวจ ๑๙๑

ผู้ตรวจราชการกระทรวง
ตรวจเยี่ยมความพร้อมในการให้บริการการแพทย์ฉุกเฉิน

ในด้านความร่วมมือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมจัดบริการการแพทย์ฉุกเฉินมากขึ้น จากร้อยละ ๕๙ เป็นร้อยละ ๗๘ ในปัจจุบัน เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเริ่มตระหนักถึงความสำคัญของการจัดบริการการแพทย์ฉุกเฉินในชุมชน ประกอบกับสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย มีนโยบายในการจัดตั้งหนึ่งทีมกู้ชีพ กู้ภัย หนึ่งตำบล (OTOS) ให้ครบร้อยละ ๑๐๐ ภายในปีพ.ศ. ๒๕๕๑ แต่อย่างไรก็ตาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังขาดความพร้อมในเรื่องการจัดการระดมทรัพยากร โดยเฉพาะการจัดสรรบุคลากรที่จะมาปฏิบัติงานให้ได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ทำให้มีผลต่อปริมาณของการดำเนินงาน ที่เพิ่มขึ้นได้ไม่มากนัก ซึ่งยังเป็นประเด็นความเสี่ยงที่ยังต้องควบคุมต่อไป

๔.๒ ปัญหา อุปสรรคที่พบจากการตรวจติดตาม

(๑) ผลการดำเนินงานบริการการแพทย์ฉุกเฉินแต่ละจังหวัดมีเป้าหมายไม่เท่ากัน เนื่องจากติดตามผลการปฏิบัติงาน ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยแบ่งเป็นกลุ่มจังหวัด ทำให้บางจังหวัดผลดำเนินงานไม่ได้ตามเป้าหมาย

(๒) ไม่ได้รับความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดตั้งหน่วยบริการการแพทย์ฉุกเฉิน ถึงแม้จะมีการแต่งตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้ามาร่วมเป็นคณะกรรมการ เนื่องจากการจัดตั้งหน่วยบริการต้องใช้งบประมาณในการจัดจ้างเจ้าหน้าที่ จัดซื้อรถกระบะตามมาตรฐาน จัดซื้อเครื่องมือสื่อสาร ทำให้บางพื้นที่บางจังหวัดไม่สามารถจัดตั้งได้สำเร็จ แม้ว่าหน่วยงานสาธารณสุขจะจัดทำแผนเชิงรุกเพื่อติดตามแล้วก็ตาม ดังนั้นการสร้างเครือข่ายบริการการแพทย์ฉุกเฉิน โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสมัครเข้าร่วมจัดบริการตามโครงการนั้นจึงยังดำเนินงานได้ไม่ครอบคลุมโดยเฉพาะพื้นที่ห่างไกล ส่วนเครือข่ายที่เข้มแข็งส่วนมากจะเป็นหน่วยที่เป็นมูลนิธิที่มีบุคลากรพร้อม ซึ่งส่วนมากจะตั้งอยู่ในเขตเมือง/ชุมชน

การพัฒนาศักยภาพบุคลากร และการเตรียมความพร้อมในการให้บริการ

(๓) ผู้ปฏิบัติงานขาดความมั่นใจ ทำให้ขั้นตอนการช่วยเหลือผู้เจ็บป่วยไม่ถูกวิธี ขาดการประสานงานกับศูนย์รับแจ้งเหตุและสั่งการ และหน่วยที่ให้บริการการแพทย์ฉุกเฉิน ไม่ได้แยกจากงานอุบัติเหตุ ฉุกเฉินของโรงพยาบาล เนื่องจากขาดบุคลากรที่อยู่เวรปฏิบัติงาน ทำให้ทีมบุคลากรจึงยังต้องมีการะงาน ทั้งห้องอุบัติเหตุฉุกเฉินของโรงพยาบาล และต้องออกบริการช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ ณ จุดเกิดเหตุ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ด้วย

(๔) ประชาชนยังขาดการมีส่วนร่วมสนับสนุนเพื่อบรรจุแผนการสร้างหลักประกันสุขภาพทั้งใน ยามปกติและเมื่อมีสถานการณ์ฉุกเฉินไว้ในแผนประชาคมของชุมชน เพื่อผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินให้เป็นรูปธรรม

๔.๓ ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการกระทรวง

(๑) ควรมีการประสานในระดับนโยบายให้ชัดเจนระหว่างกระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น) เรื่องการกำหนดตัวชี้วัดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน่วยกึ่งชีพ และควรบรรจุลงเป็นคะแนนสำหรับประเมินเพื่อวัดระดับ โดยคะแนนควรแยกในหลายประเด็น ให้น้ำหนักคะแนนในทุกข้อตามความสำคัญเร่งด่วน

(๒) ควรพัฒนาเครือข่ายการประสานงานระดับอำเภอ ทั้งโรงพยาบาล สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และหน่วยบริการสาธารณสุขในพื้นที่ สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความเข้มแข็งสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง และเป็นแกนนำหลักในการพัฒนาระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินในระดับอำเภอ โดยมีการประชาสัมพันธ์ระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินให้หน่วยงานอื่นๆ และประชาชนในพื้นที่ ได้รับทราบ ถึงวิธีการแจ้งเหตุ วิธีการขอรับบริการ โดยผ่านแกนนำ อสม. และ ผู้นำชุมชน

การให้บริการการแพทย์ฉุกเฉินในพื้นที่

(๓) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการจัดระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน และการแสดงความคิดเห็น โดยการเปิดเวทีให้หน่วยบริการประชาชนทั่วไป มีส่วนร่วมในการคิดวางแผน และประเมินผลระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน อย่างต่อเนื่อง

(๔) การออกปฏิบัติการแต่ละครั้ง ควรมีการประสานงานกับหน่วยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อจะได้ให้ความร่วมมือช่วยเหลือตามควรแก่กรณี และควรมีการปรับปรุงระบบสื่อสาร โดยเฉพาะโทรศัพท์มือถือให้สามารถติดต่อได้ทุกเครือข่ายทั้งในส่วนกลางและในพื้นที่

๔.๔ พื้นที่ตรวจเยี่ยมโครงการ

- (๑) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกจังหวัด
- (๒) โรงพยาบาลศูนย์ และ โรงพยาบาลทั่วไปทุกจังหวัด
- (๓) ศูนย์สั่งการและรับแจ้งเหตุประจำจังหวัด
- (๔) หน่วยบริการการแพทย์ฉุกเฉินประจำจังหวัดทุกจังหวัด

จากการสำรวจความคิดเห็นของที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชนในแต่ละด้าน พบว่ามีความเห็น ดังนี้

๑. ด้านการดำเนินโครงการ

๑.๑ เห็นด้วยกับการดำเนินโครงการระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน เนื่องจากมีความสำคัญต่อชีวิตประชาชน เพราะเป็นการรักษาอาการเจ็บป่วยได้ทันทั่วถึง จึงควรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๑.๒ ควรมีการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่ดี กล่าวคือ มีการประสานความร่วมมือระหว่างสถานบริการ เครือข่าย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือมีศูนย์ประสานงานภาคีเครือข่ายระดับชุมชน/หมู่บ้าน ร่วมกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สามารถประสานไปยังศูนย์ประสานการรักษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ต้องมีระบบการประสานงานที่ดี โดยเน้นกระบวนการติดต่อ สั่งการ การให้ข้อมูลที่ถูกต้อง รวดเร็ว ทันทั่วถึง

๑.๓ ควรจัดสรรให้มีแพทย์อย่างเพียงพอ ควรมีการพัฒนาบุคลากรและระบบให้ทันต่อสถานการณ์ และวิวัฒนาการของโรคที่ต้องอาศัยการควบคุม นอกจากนี้ ควรมีการสนับสนุนอุปกรณ์ให้เพียงพอและมีประสิทธิภาพ

๒. ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน/ท้องถิ่น

๒.๑ ควรให้ชุมชน/ท้องถิ่นเข้าร่วมในโครงการของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เข้าร่วมเป็นผู้เฝ้าระวัง และพร้อมที่จะเป็นผู้ให้บริการ แต่ต้องมีการอบรมให้ความรู้ที่ถูกต้องและควรมีองค์การภาคประชาชนประเภทอาสาสมัครในการดูแลบรรเทาปัญหาสุขภาพของประชาชน

๒.๒ ท้องถิ่นควรจัดอาสาสมัครมาอบรมในการให้ความช่วยเหลือผู้เจ็บป่วยเบื้องต้น ฝึกซ้อมสถานการณ์จำลองอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ ระหว่างอาสาสมัครชุมชน อปพร. โรงพยาบาล สถานีอนามัย และชุมชน/ท้องถิ่น เพื่อสามารถช่วยเหลืออุบัติเหตุ อุบัติภัยร่วมกันได้ จัดระบบการสื่อสาร และการส่งต่อผู้ป่วยที่ชัดเจน อำนวยความสะดวก และให้ความช่วยเหลือในกรณีฉุกเฉินได้ตามขีดความสามารถ โดยท้องถิ่นควรจัดสรรงบประมาณในการร่วมให้บริการประชาชนอย่างเพียงพอและต่อเนื่อง มีการจัดหน่วยบริการที่มีเตียง รถเข็น ถึงออกซิเจน และอุปกรณ์ในการช่วยชีวิตเบื้องต้น หรือจัดทำเป็นศูนย์ส่งต่อชุมชน ที่มีพาหนะพร้อมคนขับนำผู้ป่วยส่งโรงพยาบาลตลอด ๒๔ ชั่วโมง อย่างน้อยขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นละ ๑ คัน โดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญด้านนี้อย่างน้อยท้องถิ่นละ ๑ คน จะช่วยให้การบริหารจัดการได้ถูกต้อง และถูกวิธี

๒.๓ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบ และสร้างความมั่นใจด้านการบริการแก่ประชาชน โดยชุมชน/ท้องถิ่น ต้องทำความเข้าใจกับคนในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ให้เกิดการเรียนรู้ถึงวิธีการลดการก่อ อุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นได้ เช่น การสาธิตการประสบอุบัติเหตุบนถนนหรือวิธีการป้องกันโรค

๒.๔ ควรปรับโครงสร้าง อสม. (ไม่ใช่บุคคลชั้นล่างสุดของกระทรวงสาธารณสุข) แล้วพัฒนา ศักยภาพให้เป็นอาสาสมัครชุมชนเชิงรุก สร้างเครือข่ายที่รวมถึงอาสาสมัครหน่วยกู้ภัย อปพร.ด้วย มีการจัดตั้ง ศูนย์ข้อมูลชุมชนที่สามารถประสานงานกับประชาชนได้ โดยจัดให้มีครบทุกจังหวัด มีข้อมูลพื้นฐานแต่ละชุมชน อย่างชัดเจน

๓. ด้านการดำเนินงานของสถานบริการทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อสอดคล้องกับการสนับสนุนของ ชุมชนและท้องถิ่น

๓.๑ สถานบริการภาครัฐก็ควรมีระบบการสื่อสาร ส่งต่อที่ดี พร้อมให้บริการตลอด ๒๔ ชั่วโมง บุคลากร/เจ้าหน้าที่ต้องเพียงพอ มีอัธยาศัยไมตรีที่ดี เต็มใจให้บริการด้วยความเสมอภาค ลดขั้นตอน การดำเนินงานให้น้อยลง มีการปรับปรุงคุณภาพการให้บริการ และอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ต้องทันสมัย เทียบเท่าเอกชน และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนควบคู่กันไป

๓.๒ สถานบริการทั้งภาครัฐและเอกชนควรมีการดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับการสนับสนุนของชุมชน และท้องถิ่น โดยมีแผนงาน กำหนดแนวทางการดำเนินงานร่วมกันให้ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับชุมชน มีการสนับสนุนให้องค์กรภาคประชาชนเข้าร่วมในการแก้ไขปัญหาวิกฤติสุขภาพของประชาชนโดยจัดทำประชาคม และเชิญองค์กรต่างๆ เข้าร่วมในการเสนอความต้องการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการจัดตั้งเครือข่ายที่สามารถ ติดต่อกันได้ทุกศูนย์ เพื่อทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถานบริการภาครัฐและเอกชน และผู้บริหารทั้งภาครัฐและ เอกชนควรตรวจ ติดตาม ประเมินผลอย่างใกล้ชิด และนำผลมาแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นตลอดเวลา

๓.๓ ควรจัดประชุม สัมมนา/อบรม การปฐมพยาบาลเบื้องต้น พร้อมสาธิตหรือจำลองเหตุการณ์ ในการฝึกอบรม เช่น การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย การใช้เครื่องมือต่างๆ แก่เจ้าหน้าที่ อาสาสมัครชุมชน หน่วยรถฉุกเฉิน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

๓.๔ ควรจัดบุคลากรให้บริการประชาชนให้ทั่วถึง และมีมาตรฐานในระบบ โดยเฉพาะการลงพื้นที่ ปฏิบัติงานจริงในชุมชน/หมู่บ้าน เพื่อแนะนำประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนในพื้นที่เป็นระยะๆ และ ควรติดตามเยี่ยมบ้านผู้ป่วยเพื่อประเมินผล หรือติดตามผลการป้องกันและควบคุมแหล่งกำเนิดของโรค

ในส่วนของการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการดังกล่าวของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมระบุว่า ชุมชน/ท้องถิ่นได้รับรู้เกี่ยวกับโครงการ ดังกล่าว ร้อยละ ๑๕.๙ และทราบว่ามีการดำเนินโครงการอยู่ในชุมชน/ท้องถิ่น ร้อยละ ๑๔.๖ ซึ่งอยู่ในลำดับที่ ๓ นอกจากนี้ ในชุมชน/ท้องถิ่นยังมีบทบาทในการสนับสนุนกิจกรรมหรืองบประมาณของโครงการนี้ อยู่ในระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย ๒๕.๕ และ เห็นว่าโครงการมีประโยชน์ต่อประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่น อยู่ในระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย ๔๕.๕ หน่วยงานของรัฐ ในระดับจังหวัดได้บริหารจัดการโครงการนี้ไปสู่ประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่น ในระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย ๓๔.๖ ทั้งนี้ จาก ตัวเลขดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ประชาชนมีการรับรู้ว่ามีโครงการนี้อยู่ในระดับปานกลาง แต่ก็เห็นว่า เป็นโครงการที่มีประโยชน์มากที่สุดโครงการหนึ่ง ซึ่งหน่วยงานของรัฐในระดับจังหวัดได้มีการบริหารจัดการ โครงการนี้ไปสู่ประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่นมาก และเพื่อให้การดำเนินโครงการ มีประโยชน์กับประชาชนมากขึ้น ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงได้สะท้อนปัญหาที่พบ กล่าวคือ หน่วยงานมีรถบริการการแพทย์ฉุกเฉิน ยังไม่เพียงพอ และมีการดำเนินโครงการที่มีความซ้ำซ้อนกับการดำเนินงาน ของมูลนิธิ นอกจากนี้ มีความเห็น

เกี่ยวกับโครงการระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินว่า ระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินควรมีการดำเนินการ ในภาพรวมระดับอำเภอ และควรมีการเพิ่มงบประมาณในการนำส่งผู้ป่วยตามโครงการให้มีความเหมาะสมมากขึ้นด้วย

๕. โครงการดูแลสุขภาพนักเรียนเพื่อสนองพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑

๕.๑ ผลการดำเนินงานโครงการ

เด็กเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีค่า และมีความสำคัญสูง เนื่องจากจะเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ เป็นทรัพยากรที่สำคัญในการพัฒนาประเทศชาติในทุกด้าน เด็กจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาและเฝ้าระวังสุขภาพ ให้มีสุขภาพที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สังคมและสติปัญญา ในขณะที่สภาพการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และวิถีการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน เด็กวัยเรียนกำลังเผชิญกับปัญหาสุขภาพต่างๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นโรคติดต่อ โรคไม่ติดต่อ โรคอ้วน โรคเครียด และโรคอื่นๆ ซึ่งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเล็งเห็นปัญหาดังกล่าว และทรงห่วงใยสุขภาพนักเรียน จึงได้มีพระราชดำริให้หาแนวทางสกัดปัญหาสุขภาพ ในเด็กนักเรียนให้เกิดผลสำเร็จให้ได้

ผู้ตรวจราชการกระทรวง ตรวจเยี่ยมการดำเนินโครงการในโรงเรียน

เพื่อสนองพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ร่วมกันจัดทำ “โครงการดูแลสุขภาพนักเรียนเพื่อสนองพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี” ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน เพื่อให้นักเรียนได้รับการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม มีการดำเนินงานแบบบูรณาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน โดยใช้กลยุทธ์ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเป็นกลไกในการพัฒนาสุขภาพนักเรียน โดยโรงเรียนเป็นจุดเริ่มต้นและเป็นศูนย์กลางในการประสานประโยชน์ให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างนักเรียน ครูผู้ปกครอง ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ทั้งนี้เพื่อให้เด็กนักเรียนสามารถดูแลสุขภาพตนเองและผู้อื่นได้ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน รวมทั้งสามารถควบคุมและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพและสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อสุขภาพ พร้อมทั้งมีแผนงาน/โครงการและกิจกรรมการดำเนินงานเพื่อพัฒนาโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ อันจะนำไปสู่การพัฒนาระบบการเฝ้าระวังสุขภาพนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

ในการตรวจติดตาม กำกับการดำเนินงานโครงการของผู้ตรวจราชการนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อผลักดันให้โรงเรียนทุกสังกัด ทุกระดับ มีและใช้คู่มือการป้องกันและควบคุมโรคในโรงเรียน สำหรับใช้ในการดูแลสุขภาพนักเรียนในเบื้องต้นเมื่อเกิดการระบาดของโรคขึ้นในโรงเรียน และสนับสนุนให้

โรงเรียนมีการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทอง อันจะมีผลต่อนักเรียนที่จะได้รับการดูแลสุขภาพตามมาด้วย นอกจากนี้ ยังส่งเสริมให้เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ในโรงเรียนทุกสังกัด มีและใช้สมุดบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเองได้อย่างถูกต้อง สม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อเป็นการดูแลสุขภาพ และตรวจคัดกรอง ค้นหาปัญหาสุขภาพได้ด้วยตนเองในเบื้องต้น

นักเรียนตรวจสุขภาพตนเอง ตามแบบบันทึกการตรวจสุขภาพฯ

จากการตรวจติดตามการดำเนินงาน พบว่าโรงเรียนทุกสังกัด ทุกระดับ ยังมีคู่มือการป้องกันและควบคุมโรคในโรงเรียนไม่ครบทุกแห่ง (ไม่ถึงร้อยละ ๒๐) ส่วนโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทองก็มีเพียงร้อยละ ๔๐.๑ และเมื่อประเมินผลการมีและใช้สมุดบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเองเบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ พบว่าการมีและใช้สมุดอย่างต่อเนื่องของนักเรียนเมื่อเลื่อนชั้น หรือเปลี่ยนโรงเรียน ยังมีไม่ครอบคลุม โดยจากการสุ่มประเมิน พบว่าในระดับประถมศึกษา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มีการใช้สมุดฯ ต่อเนื่องจากชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ร้อยละ ๘๘.๑ ส่วนระดับมัธยมศึกษา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ มีการใช้สมุดฯ ต่อเนื่องจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เพียงร้อยละ ๖๙.๘

๕.๒ ปัญหา อุปสรรคที่พบจากการตรวจติดตาม

(๑) โรงเรียนยังไม่ได้รับคู่มือการป้องกันและควบคุมโรคในนักเรียนจากกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนการมีและใช้สมุดบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเองนั้น พบว่ากรมอนามัยจัดสรรสมุดบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเองไม่เพียงพอแก่นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จึงทำให้นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๒ มีและใช้สมุดบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเองน้อยกว่าร้อยละ ๘๐ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มีและใช้สมุดบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเองมากกว่าร้อยละ ๘๐

(๒) มีปัญหาการสนับสนุนจากส่วนกลางทั้งกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจึงไม่สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นได้ทันจึงยังคงพบความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของโครงการได้

(๓) มีการใช้สมุดบันทึกการตรวจสุขภาพด้วยตนเองของนักเรียนเบื้องต้นพบว่าลดลงจากเดิมมาก ทำให้เด็กไม่ได้รับการดูแลสุขภาพที่ถูกต้อง จึงส่งผลให้มีปัญหาด้านสุขภาพมากขึ้น

(๔) การดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทอง มักพบปัญหาด้านงบประมาณ และกิจกรรมในโรงเรียนมีมาก การดำเนินงานของโรงเรียนจึงค่อนข้างลำบาก

(๕) ในกรณีที่โรงเรียนยังไม่มี การถ่ายโอนการดูแลยังท้องถิ่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จึงไม่สามารถให้การสนับสนุนงบประมาณแก่โรงเรียนได้โดยตรง เนื่องจากติดขัดในเรื่องระเบียบบริหารการเงิน และงบประมาณในพื้นที่

๕.๓ ข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการกระทรวง

(๑) ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพแห่งชาติขึ้นเพื่อเป็นต้นแบบแก่ คณะกรรมการระดับจังหวัด พร้อมทั้งให้มีการประชาสัมพันธ์องค์การผ่านสื่อสาธารณะอย่างต่อเนื่อง และมีการ จัดเวทีวิชาการ/มหกรรมในระดับภาคหรือระดับประเทศที่เปิดโอกาสให้โรงเรียนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำ เสนอผลงาน ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นให้โรงเรียนที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับโรงเรียนตนเองได้

(๒) กระทรวงสาธารณสุขควรประสานงานกับกระทรวงศึกษาธิการ ในการสนับสนุนคู่มือ การป้องกันและควบคุมโรคในนักเรียนให้กับพื้นที่ และกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขควรสนับสนุน สมุดบันทึกการตรวจสุขภาพตนเองของนักเรียนให้เพียงพอพร้อมทั้งกำหนดการรายงานผลการดำเนินงานให้ชัดเจน ตลอดจนมีการพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูปในการบันทึกข้อมูลที่สะดวกต่อการใช้งานของโรงเรียน และให้นักเรียน มีส่วนร่วมในการบันทึกข้อมูลและวิเคราะห์สภาวะสุขภาพได้ด้วยตนเอง

(๓) กระทรวงสาธารณสุขควรผลักดันกฎหมายที่เอื้อต่อการใช้งบประมาณในการสนับสนุน โรงเรียนขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะเทศบาล และ อบต. และกระทรวงศึกษาธิการ โดย สพฐ. ควรประกาศนโยบาย ที่ชัดเจน ในการนำเกณฑ์โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเข้าเป็นตัวชี้วัดในมาตรฐานสถานศึกษา เพื่อบูรณาการ เข้าสู่ระบบการติดตามประเมินคุณภาพของสถานศึกษา

๕.๔ พื้นที่ตรวจเยี่ยมโครงการ

๓๕ จังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งตรวจเยี่ยมหน่วยงานต่างๆภายในจังหวัด ดังนี้

(๑) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

(๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(๓) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัด กระทรวงศึกษาธิการ

(๔) ผู้แทนภาคประชาชนในคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ

(๕) โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังกัดตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.)

และสังกัดคณะกรรมการศึกษาเอกชน (สช.)

จากการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการดูแลสุขภาพนักเรียนตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตน- ราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าผู้บริหารองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น โดยรวมระบุว่า ชุมชน/ท้องถิ่นได้รับรู้เกี่ยวกับโครงการดังกล่าว ร้อยละ ๗.๓ และทราบว่า มีการดำเนินโครงการอยู่ในชุมชน/ท้องถิ่น ร้อยละ ๕.๖ ซึ่งอยู่ในลำดับสุดท้ายใน ๖ โครงการ ในกลุ่มโครงการ เพื่อการป้องกันและควบคุมโรค นอกจากนี้ในชุมชน/ท้องถิ่นยังมีบทบาทในการสนับสนุนกิจกรรมหรือ งบประมาณของโครงการนี้ อยู่ในระดับปานกลางที่ค่าเฉลี่ย ๒๗.๐ และเห็นว่าโครงการมีประโยชน์ต่อประชาชน ในชุมชน/ท้องถิ่น อยู่ในระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย ๓๙.๔ รวมทั้งเห็นว่าหน่วยงานของรัฐในระดับจังหวัดได้บริหาร จัดการโครงการนี้ไปสูประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่นในระดับปานกลางที่ค่าเฉลี่ย ๓๓.๕

๖. โครงการส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรค และเผยแพร่ความรู้ประกันสังคม

ลูกจ้าง/ผู้ประกันตน คือกำลังแรงงานในการพัฒนาประเทศ การให้ความคุ้มครองดูแลแก่ลูกจ้าง/ผู้ประกันตน จึงเป็นภารกิจสำคัญของสำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงานซึ่งเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่สร้างหลักประกันความมั่นคงในการดำเนินชีวิต ตลอดจนการดูแลเอาใจใส่ยามลูกจ้าง/ผู้ประกันตนประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยทั้งเนื่องและไม่เนื่องจากการทำงาน ลูกจ้าง/ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินทดแทน ตามกฎหมาย เงินทดแทน และประโยชน์ทดแทนจากกฎหมายประกันสังคม ตลอดจนการช่วยเหลือลูกจ้าง ผู้ประกันตนที่ประสบปัญหาอุทกภัยซึ่งเกิดขึ้นเป็นประจำทั่วทุกภาคของประเทศ ซึ่งจากเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นอาจทำให้ลูกจ้าง/ผู้ประกันตนไม่ได้รับความสะดวกในการรับบริการทางการแพทย์ เพราะต้องเดินทางไปเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล และต้องไปติดต่อขอรับเงินทดแทนและประโยชน์ทดแทนที่สำนักงานประกันสังคมทำให้ต้องลาหยุดงาน สูญเสียรายได้ รวมทั้งมีภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ซึ่งสำนักงานประกันสังคมตระหนักถึงความสำคัญของการให้บริการแบบครบวงจร ทั้งในเรื่องของการให้การรักษายาบาลและการป้องกัน โดยให้การดูแล ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานด้วยการให้บริการตรวจสุขภาพและการรักษาโรคเบื้องต้น ตลอดจนการให้บริการทางด้านประกันสังคม

กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพลูกจ้าง/ผู้ประกันตน

ดังนั้น เพื่อให้ลูกจ้าง/ผู้ประกันตนได้รับความสะดวกในการเข้าถึงการรักษาพยาบาลและการดูแลด้านสุขภาพอนามัย สำนักงานประกันสังคม จึงได้ดำเนินงานโครงการส่งเสริม สุขภาพ ป้องกันโรคและเผยแพร่ความรู้ด้านประกันสังคม เพื่อให้ลูกจ้าง/ผู้ประกันตนได้รับบริการด้านประกันสังคมด้วยความรวดเร็ว โดยให้บริการตรวจสุขภาพและรักษาโรคเบื้องต้นแก่ลูกจ้าง/ผู้ประกันตน ณ สถานประกอบการเพื่อเป็นการเฝ้าระวังและลดอัตราการเจ็บป่วย

และส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรค อีกทั้งเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ให้แก่นายจ้าง ลูกจ้าง/ผู้ประกันตน มีความเข้าใจในหลักการของการประกันสังคมตลอดจนหน้าที่และสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายเงินทดแทนและกฎหมายประกันสังคม

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ สำนักงานประกันสังคมได้ตั้งเป้าหมายในการจัดหน่วยบริการด้านประกันสังคม หน่วยแพทย์และหน่วยให้ความรู้ด้านสุขภาพไปสู่สถานประกอบการทั่วประเทศ จำนวน ๑,๐๖๐ ครั้ง ส่วนกลาง ๖๐ ครั้ง แยกเป็นส่วนภูมิภาค ๑,๐๐๐ ครั้ง ครอบคลุมผู้ประกันตน ๘๐,๐๐๐ ราย โดยการจัดหน่วยบริการด้านประกันสังคม เช่น การออกบัตรรับรองสิทธิการรักษาพยาบาล การออกบัตรประกันสังคมและการจ่ายประโยชน์ทดแทน รวมทั้งเผยแพร่ความรู้ด้านประกันสังคมแก่ลูกจ้าง/ผู้ประกันตน ณ สถานประกอบการ สำหรับการดำเนินงานของหน่วยแพทย์และหน่วยให้ความรู้ด้านสุขภาพ แพทย์ พยาบาล ผู้เชี่ยวชาญด้านสาธารณสุข ได้ดำเนินการประชุมอบรมให้ความรู้คำแนะนำด้านการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคแก่ผู้ประกันตนที่มารับบริการ ผลการดำเนินงานจาก มกราคม ถึง กันยายน ๒๕๕๑ หน่วยบริการสุขภาพได้ดำเนินงาน ๔๐๖ ครั้ง ผู้เข้ารับฟังการบรรยาย ๓๔,๔๓๔ คน และเป็นผู้เข้ารับการรักษา ๒๗,๗๑๗ คน

การตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงานได้กำหนดเป้าหมายการตรวจไว้ ๑๒ เขตตรวจราชการ รวม ๔๒ จังหวัด หน่วยรับตรวจเห็นว่า การดำเนินงานตามโครงการดังกล่าว นายจ้าง/สถานประกอบการ และลูกจ้าง/ผู้ประกันตนให้ความสำคัญในการดูแลสุขภาพผู้ประกันตนยังไม่ได้เท่าที่ควร เนื่องจากทั้งนายจ้างและลูกจ้างเห็นว่าเป็นเรื่องไกลตัว ไม่ให้ความสำคัญในการดูแลสุขภาพ ประกอบกับลูกจ้างมีปัญหาทางเศรษฐกิจมากกว่า ดังจะเห็นได้จากพฤติกรรมการบริโภคที่ปฏิบัติจนเคยชินมานาน ตามขนบธรรมเนียม

ประเพณีท้องถิ่น ในการบริโภค เช่น การนิยมบริโภคอาหารสุกๆ ดิบๆ อาหารมีไขมันสูง การดื่มสุราสูบบุหรี่แทนการออกกำลังกาย สภาพแวดล้อมการทำงานไม่ดี เช่น ห้องน้ำไม่สะอาด มลภาวะ ฝุ่นละออง เสียงดัง การไม่มีระบบป้องกันความปลอดภัยในการทำงาน การไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับในการทำงาน ประกอบกับละเลยการตรวจสอบสุขภาพประจำปี ส่วนนายจ้างมีความจำเป็นต้องเร่งดำเนินการผลิตและทำงานล่วงเวลา ทำให้ลูกจ้างพักผ่อนน้อย เป็นต้น

ผู้ตรวจราชการได้ให้ข้อเสนอแนะแก่หน่วยรับตรวจว่า ควรจัดทำโครงการส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรคฯ อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี และจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพของคนในองค์กร ควรสร้างแรงจูงใจในการดูแลรักษาสุขภาพของคนในองค์กร ส่งเสริมให้นายจ้างให้ความสำคัญต่อลักษณะการทำงานของลูกจ้าง เพื่อให้ลูกจ้างทำงานได้อย่างถูกวิธี ควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานโครงการฯ ผ่านสื่อต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องทุกรูปแบบ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจให้แก่ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย สำหรับในพื้นที่ที่มีสถานประกอบการขนาดเล็ก ควรมีการประสานหน่วยงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดหน่วยบริการเคลื่อนที่ร่วมกันเป็นหน่วยให้บริการจุดเดียว

สำนักงานประกันสังคมจังหวัด (หน่วยรับตรวจ) ได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน คิดเป็นร้อยละ ๗๙ ซึ่งถือว่าสำนักงานประกันสังคมจังหวัด มีการตอบสนองและสามารถนำข้อเสนอแนะไปปฏิบัติได้เป็นที่น่าพอใจส่งผลให้การดำเนินงานในภาพรวมของโครงการมีความชัดเจนและเป็นไปตามเป้าหมายยิ่งขึ้น โดยได้มีการวางแผนปฏิบัติงาน ร่วมกับนายจ้าง/สถานประกอบการ ลูกจ้าง/ผู้ประกันตน สถานพยาบาล กำหนดวิธีการดำเนินงาน

ปรับปรุงรูปแบบการให้บริการ รวมทั้งมีการบูรณาการงานในส่วนที่เกี่ยวข้องร่วมกัน ให้มีการติดตามประเมินผล และรายงานประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ในท้องถิ่น หน่วยงานและสถานประกอบการมากขึ้น

สำนักงานประกันสังคมคาดหวังว่า โครงการนี้จะช่วยให้ลูกจ้าง/ผู้ประกันตนได้รับการด้านประกันสังคม และได้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของตนเอง สามารถเข้ารับบริการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลได้อย่างถูกต้องได้รับความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค รู้จักดูแลรักษาอนามัยที่ดีและสามารถนำความรู้ความเข้าใจไปใช้ในครอบครัวได้อย่างถูกต้อง มีหลักประกันสังคมและความมั่นใจที่จะได้รับความคุ้มครองจากระบบประกันสังคม รวมทั้งมีทัศนคติและภาพพจน์ที่ดีต่อการดำเนินงานของสำนักงานประกันสังคมดียิ่งขึ้นต่อไป

จากการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรค และเผยแพร่ความรู้ด้านประกันสังคมของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ผู้บริหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมระบุว่า ชุมชน/ท้องถิ่นได้รับรู้เกี่ยวกับโครงการดังกล่าว ร้อยละ ๑๕.๒ และทราบว่าการดำเนินโครงการอยู่ในชุมชน/ท้องถิ่น ร้อยละ ๑๓.๙ ซึ่งอยู่ในลำดับที่ ๔ นอกจากนี้ในชุมชน/ท้องถิ่นยังมีบทบาทในการสนับสนุนกิจกรรมหรืองบประมาณของโครงการนี้อยู่ในระดับปานกลางที่ค่าเฉลี่ย ๓๒.๙ และเห็นว่าโครงการมีประโยชน์ต่อประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่น อยู่ในระดับมากที่สุดที่ค่าเฉลี่ย ๔๐.๘ รวมทั้งเห็นว่าหน่วยงานของรัฐในระดับจังหวัดได้บริหารจัดการโครงการนี้ไปสู่ประชาชนในชุมชน/ท้องถิ่น ในระดับปานกลางที่ค่าเฉลี่ย ๓๙.๖

ภาคผนวก

ภาคผนวก ๑

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐
เรื่อง แผนการตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์
ตามนโยบายของรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑

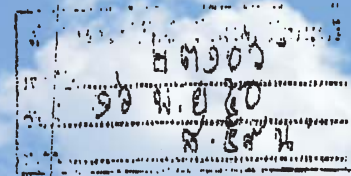

๑๔๕

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๑๖๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

เรื่อง แผนการตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๒๕ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๑๑๐/๒๗๑๑
ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๐
๒. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๐๖/๕๕๗๕ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐
๓. สำเนาหนังสือสำนักงานงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๑๒.๒/๐๕๐
ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐
๔. สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๒๐๔/๑๖๑
ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

ตามที่ได้แจ้งมติคณะรัฐมนตรี (๓๐ มกราคม ๒๕๕๐) เกี่ยวกับเรื่อง แผนการตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาเพื่อทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้เสนอเรื่อง แผนการตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาเพื่อดำเนินการ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานงบประมาณ และสำนักงาน ก.พ.ร. ได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ลงมติรับทราบ และเห็นชอบตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอทั้ง ๔ ข้อ โดยให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีรับความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ไปพิจารณาด้วย

ทราบบ
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายกรัฐมนตรี สืบเคียมทิพิต)

หัวหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๕๐ ๔๐๐๐ ต่อ ๓๒๖

โทรสาร. ๐ ๒๒๕๐ ๔๐๖๕

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรชัย ภูประเสริฐ)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำเนาถูกต้อง

(นางแถมกาญจน์ อุ่นนันทาค)

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๖

๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

๑๕๐

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๑๑๐/๒๗๒๑

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๐

เรื่อง แผนการตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๒๕ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๑๑๐/๖๐๒๑ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ พร้อมแผนยุทธศาสตร์การตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ จำนวน ๗๐ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมปรึกษาหารือเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๐ ได้ลงมติว่า

๑. รับทราบแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ และเห็นชอบในหลักการให้มีการจัดทำคำรับรองการตรวจราชการแบบบูรณาการตามกรอบตัวชี้วัด ๘ ตัวชี้วัด ใน ๕ มิติ โดยให้มีการลงนามร่วมกันระหว่างนายกรัฐมนตรีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายกับหัวหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีและหัวหน้าผู้ตรวจราชการทุกกระทรวงที่มีการบูรณาการการตรวจราชการตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอทั้ง ๒ ข้อ

๒. ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีรับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีไปพิจารณาดำเนินการด้วยว่า เพื่อให้แผนการตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล เป็นประโยชน์ต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวมมากยิ่งขึ้น ในปีต่อไปควรให้ทุกส่วนราชการมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดทำแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการดังกล่าวด้วยตั้งแต่เริ่มต้นจัดทำคำรับรองของงบประมาณความละเอียดเชิงแล้ว นั้น

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๐ ดังนี้

/๑. แผนการตรวจราชการ...

๑. แผนการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ ผู้การปฏิบัติ

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีและผู้ตรวจราชการกระทรวงต่าง ๆ ๑๘ กระทรวง ได้มีการตรวจติดตามและให้ข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานผู้รับการตรวจตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยใช้เครื่องมือชุดเดียวกัน คือ การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล และมีการตรวจราชการเป็น ๑ รอบ รอบที่ ๑ (ตุลาคม ๒๕๔๙ - มีนาคม ๒๕๕๐) รอบที่ ๒ (เมษายน - มิถุนายน ๒๕๕๐) รอบที่ ๓ (กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๕๐) และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้สรุปผลการตรวจราชการในรอบที่ ๑ และรอบที่ ๒ กราบเรียนนายกรัฐมนตรีทราบและแจ้งข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการไปให้หน่วยงานที่รับผิดชอบรับไปพิจารณาดำเนินการแล้ว

สำหรับการรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ ในรอบที่ ๓ จะเป็นการรายงานการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ (Annual Inspection Report : Fiscal Year 2007) ซึ่งจะประกอบด้วยผลการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีและผู้ตรวจราชการกระทรวงรวม ๑๘ กระทรวง ผสมกับความเห็นของเครือข่ายที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน และผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน (Citizen Survey) ที่มีต่อโครงการตามนโยบายของรัฐบาลและการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการโดยจะรายงานเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนที่ ๑ : รายงานเชิงวิเคราะห์ผลการลดความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของโครงการตามนโยบายของรัฐบาลพร้อมข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบและแจ้งข้อเสนอแนะให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในส่วนกลางรับไปพิจารณาดำเนินการ และส่วนที่ ๒ : รายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ ที่จะเผยแพร่สู่สาธารณชน ซึ่งคาดว่าจะสามารถรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบและพิจารณาให้มีการเผยแพร่ได้ภายในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๐ นี้

๒. การจัดทำคำรับรองการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ

๒.๑ เพื่อให้การตรวจราชการแบบบูรณาการฯ มีประสิทธิภาพและยั่งยืน คอบสนองต่อเป้าหมายของระบบการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินและหลักธรรมาภิบาลอย่างต่อเนื่อง นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ ๑๘/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารระบบการตรวจราชการแบบบูรณาการ (คบท.) โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (คุณหญิงทิพาวดี เมฆสวรรค์) เป็นประธานกรรมการ

๒.๒ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งคณะกรรมการบริหารระบบการตรวจราชการแบบบูรณาการ ที่ ๑๘๕/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๐ แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการตรวจราชการ โดยได้รับการสนับสนุนทางวิชาการจากสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลการตรวจราชการตามคำรับรองการตรวจราชการ

๒.๓ ได้มีการลงนามในคำรับรองการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ ตามกรอบตัวชี้วัด ๘ ตัวชี้วัด ใน ๔ มิติแล้ว โดยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (คุณหญิงทิพาวดี เมฆสวรรค์) ได้กรุณาลงนามร่วมกับหัวหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และหัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงรวม ๑๘ กระทรวงที่มีผู้ตรวจราชการ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐ และนายกรัฐมนตรีลงนามเมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๐

๒.๔ ได้มีการประเมินผล...

๒.๔ ได้มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ แล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการประเมินผลการตรวจราชการ ซึ่งจะประเมินแล้วเสร็จ และสามารถนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีทราบได้ภายในเดือนธันวาคม ๒๕๕๐

๓. การจัดทำแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑

๓.๑ เพื่อให้แผนการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ เป็นประโยชน์ต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวมมากยิ่งขึ้น และเป็นไปตามข้อสังเกตของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๐ ซึ่งเห็นสมควรให้ทุกส่วนราชการมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดทำแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการดังกล่าว ด้วยตั้งแต่เริ่มต้นจัดทำคำของบประมาณ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (คุณหญิงทิพาวดี เมฆสวรรค์) โดยความเห็นของคณะกรรมการบริหารระบบการตรวจราชการแบบบูรณาการ จึงได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีและได้รับความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๐ รวม ๒ ประการ คือ

๓.๑.๑ ให้กระทรวงที่มีผู้ตรวจราชการจัดให้มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของแผนงาน/โครงการที่จัดทำขึ้นตามนโยบายสำคัญของรัฐบาล โดยแนบผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงไปพร้อมกับคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ของส่วนราชการในสังกัดที่จะส่งให้สำนักงานประมาณภายในวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๐ ตามปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ทั้งนี้ ให้มีผู้ตรวจราชการกระทรวงร่วมในการวิเคราะห์ความเสี่ยงของแผนงาน/โครงการ ดังกล่าวด้วย

๓.๑.๒ ให้ผู้ตรวจราชการพิจารณาคัดเลือกแผนงาน/โครงการที่มีค่าดัชนีความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลสูงที่หน่วยงานได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ไว้แล้วมากำหนดไว้ในแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ต่อไป

๓.๒ เนื่องจากข้อจำกัดระยะเวลาที่ทำให้กระทรวงต่าง ๆ ไม่สามารถจัดให้มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของโครงการที่จัดทำขึ้นตามนโยบายของรัฐบาลได้ทันภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อแก้ปัญหาในเรื่องของการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลในการจัดทำแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ และเพื่อให้ทุกส่วนราชการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ มากขึ้น สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงได้ประสานขอความร่วมมือสำนักงานนโยบายและแผน และหน่วยสนับสนุนการตรวจราชการทุกกระทรวงเพื่อร่วมกันวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาล และพิจารณาคัดเลือกโครงการที่ประกอบในแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑

๓.๓ นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ ๒๒๖/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๐ ข้อ ๑ การตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล ได้กำหนดให้ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีร่วมกับผู้ตรวจราชการกระทรวงทุกกระทรวงจัดทำแผนการตรวจราชการแบบ

/บูรณาการฯ ...

บูรณาการฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยใช้หลักการบริหารความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลเป็นเครื่องมือในการคัดเลือกโครงการที่มีค่าดัชนีความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลสูงที่อาจส่งผลกระทบต่อนโยบายของรัฐบาลร่วมบูรณาการไว้ในแผนการตรวจราชการ

๓.๔ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีร่วมกับที่ปรึกษาจากสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้จัดทำร่างแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามกรอบคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี และผลการพิจารณาคัดเลือกโครงการร่วมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องตามข้อ ๓.๒ และ ข้อ ๓.๓ และนำเสนอที่ประชุมปลัดกระทรวงตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๘ วรรค ๔ ให้ความเห็นชอบแล้ว เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๐

แผนการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบด้วย ๔ มิติ คือ มิติประสิทธิภาพ มิติคุณภาพการให้บริการ มิติประสิทธิผล และมิติการพัฒนาองค์กร สำหรับมิติประสิทธิผล จะเป็นการตรวจติดตามและประเมินโครงการตามนโยบายของรัฐบาลใน ๓ ด้านคือ ด้านการปฏิรูปการเมือง การปกครองและการบริหาร ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม จำนวนทั้งสิ้น ๕๕ โครงการ จำแนกออกเป็น ๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ตามนโยบายรัฐบาล ๓ ด้าน และ ๘ กลยุทธ์ และเพื่อให้การบูรณาการตรวจราชการโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ที่จะลดความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของโครงการสำคัญต่าง ๆ บังเกิดผลตอบแทนของนโยบายของรัฐบาลได้อย่างเป็นรูปธรรมจำเป็นจะต้องมีการกำหนดตัวชี้วัด น้ำหนัก ค่าเป้าหมายและเกณฑ์การให้คะแนนที่สามารถประเมินผลสัมฤทธิ์ของการตรวจราชการที่บูรณาการกันไว้ครบถ้วนทั้ง ๑๘ กระทรวงที่มีผู้ตรวจราชการไว้ด้วย ซึ่งในการจัดทำแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ ในครั้งนี้ได้กำหนดตัวชี้วัดและองค์ประกอบที่จะใช้ประเมินผลในทั้ง ๔ มิติของการตรวจราชการไว้ รวม ๘ ตัวชี้วัด (ดังมีรายละเอียดสาระสำคัญของทั้ง ๕๕ โครงการและ ๘ ตัวชี้วัด ปรากฏตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ในสิ่งที่ส่งมาด้วย)

๓.๕ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้นำเรื่องดังกล่าวกราบเรียนนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีคำสั่งเห็นชอบให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบและพิจารณา ดังนี้

(๑) เพื่อทราบรายงานผลความก้าวหน้าการดำเนินการตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐

(๒) เพื่อทราบแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑

(๓) เพื่อขอความเห็นชอบในหลักการให้มีการจัดทำคำรับรองการการตรวจราชการแบบบูรณาการตามกรอบตัวชี้วัดที่ผ่านความเห็นชอบที่ประชุมหัวหน้าส่วนราชการแล้วทั้ง ๘ ตัวชี้วัด ใน ๔ มิติ โดยให้มีการลงนามร่วมกันระหว่างนายกรัฐมนตรีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายกับหัวหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีและหัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงที่มีการบูรณาการการตรวจราชการในครั้งนี้เช่นเดียวกับ

/ในปีงบประมาณ...

๑๕๔

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยว่าจ้างสถาบันส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อทำการประเมินผลตามคำรับรองการตรวจราชการดังกล่าว และให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) นำตัวชี้วัดในการตรวจราชการแบบบูรณาการไปบรรจุไว้เป็นตัวชี้วัดของกระทรวงที่มีผู้ตรวจราชการอีกทางหนึ่งเพื่อประสิทธิภาพของการตรวจราชการ

(๘) เพื่อก่อความเห็นชอบให้สำนักงานงบประมาณรับไปดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๐ ในเรื่องของการจัดให้มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงตามหลักธรรมาภิบาลของแผนงาน/โครงการให้สามารถดำเนินการได้ทันภายในช่วงเวลาของการจัดทำคำของบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ ต่อไป

(รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบตามข้อ ๓.๕ (๑),(๒) และพิจารณาตามข้อ ๓.๕ (๓), (๔) ต่อไปด้วย จักขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายจตุร อภิชาตบุตร)

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี รักษาการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวอ้อวดี ชุนทรวิภาติ)
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๘ ๖.

สำนักตรวจราชการ

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๑๔๓๒

ภาคผนวก ๒

คำรับรองการปฏิบัติราชการการตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์
ตามนโยบายของรัฐบาล ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีและ
ผู้ตรวจราชการกระทรวง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑

คำรับรองการปฏิบัติราชการ
การตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล
ของ
ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการกระทรวง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑

๑. คำรับรองระหว่าง

พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

ผู้รับคำรับรอง

คุณหญิงทิพาวดี เมฆสวรรค์

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการบริหารระบบการตรวจราชการแบบบูรณาการ

และ

๑) นายธีรภัทร สันติเมทนีดล

หัวหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

๒) นางสิริनुช พิศลยบุตร

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลัง

๓) นายปรีดี โชติช่วง

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๔) นายสุรเดช ฉายะเกษตริน

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความ
มั่นคงของมนุษย์

๕) นายธวัชชัย สำโรงวัฒนา

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๖) นางสาวอัยทิพย์ ไตรสุทธิ

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงคมนาคม

๗) นางอรพินท์ วงศ์ชุมพิศ

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม

๘) นายธานีรัตน์ ศิริปะชนะ

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและ
การสื่อสาร

๙) นายสุชาติ จันลาวงศ์

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงพลังงาน

๑๐) นางพิมพ์พรรณ ชาญศิลป์

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงพาณิชย์

๑๑) นายเสนอ จันทรา

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย

๑๒) นายแพทย์วิสัย พุกกะวัน

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงยุติธรรม

๑๕๘

๑๓) นายปิ่น วรรณพินิจ

๑๔) นายอารักษ์ สังหิตกุล

๑๕) นางกอบแก้ว อัครคุปต์

๑๖) นายสุรเทพ ตันประเสริฐ

๑๗) นายแพทย์ชูวิทย์ ลิขิตยั้งวรา

๑๘) นายวิม รุ่งกรุด

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงวัฒนธรรม

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงอุตสาหกรรม

ผู้ทำคำรับรอง

๒. คำรับรองนี้เป็นคำรับรองฝ่ายเดียว มิใช่สัญญาและใช้สำหรับระยะเวลา ๑ ปี เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ ตามนโยบายของรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ และเห็นชอบในหลักการให้มีการจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการ ไปจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๑
๓. รายละเอียดของคำรับรอง ได้แก่ แผนยุทธศาสตร์การตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ ตามนโยบายของรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการ น้ำหนัก ข้อมูลพื้นฐาน เป้าหมาย/เกณฑ์การให้คะแนน และรายละเอียดอื่นๆ ตามที่ปรากฏอยู่ในเอกสาร ประกอบท้ายคำรับรองนี้
๔. ข้าพเจ้า คุณหญิงทิพาวดี เมฆสวรรค์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ในฐานะประธาน กรรมการบริหารระบบการตรวจราชการแบบบูรณาการ (คบท.) จะทำหน้าที่ให้คำแนะนำ กำกับ และ ตรวจสอบผลการปฏิบัติราชการการตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ ตามนโยบายรัฐบาล ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการกระทรวง ให้เป็นตามคำรับรองที่จัดทำขึ้นนี้
๕. ข้าพเจ้าหัวหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และหัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวง รวม ๑๘ กระทรวง ได้ทำความเข้าใจคำรับรองตามข้อ ๓ แล้ว ขอให้คำรับรองกับนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรี ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ที่จะมุ่งมั่นปฏิบัติราชการให้เกิดผลงานที่ดีตามเป้าหมายของตัวชี้วัด แต่ละตัวในระดับสูงสุด เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน ตามที่ให้คำรับรองไว้
๖. ผู้รับคำรับรองและผู้ทำคำรับรองได้เข้าใจคำรับรองการปฏิบัติราชการและเห็นพ้องกันแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญ

พลเอก.....

(สุรยุทธ์ จุลานนท์)

นายกรัฐมนตรี

วันที่ ๒๔ เดือน ธันวาคม ๒๕๕๐

.....

(นายธีรภัทร สันติเมทนีดล)

หัวหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

วันที่ ๒๔ เดือน ธันวาคม ๒๕๕๐

๑๕๕

(คุณหญิงทิพาวดี เมฆสวรรค์)
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการบริหาร
ระบบตรวจราชการแบบบูรณาการ
วันที่ ๒๕ เดือน ธันวาคม ๒๕๕๐

(นางสิรินุช พิศลยบุตร)
หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลัง
วันที่ ๒๕ เดือน ธันวาคม ๒๕๕๐

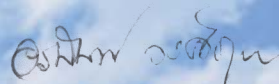
(นายปรีดี ชาติช่วง)
หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
วันที่ ๒๕ เดือน ธันวาคม ๒๕๕๐

(นายสุรเดช ฉายะเกษตริน)
หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงการพัฒนาสังคมและ
ความมั่นคงของมนุษย์
วันที่ ๒๕ เดือน ธันวาคม ๒๕๕๐

(นายธวัชชัย ลำโรงวัฒนา)
หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
วันที่ ๒๕ เดือน ธันวาคม ๒๕๕๐

(นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์)
หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงคมนาคม
วันที่ ๒๕ เดือน ธันวาคม ๒๕๕๐

(นางอรพินท์ วงศ์ชุมพิต)

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม

วันที่ ๒๕ เดือน ธันวาคม ๒๕๕๐

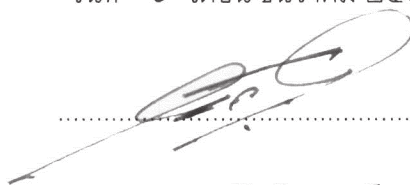

(นายธานีรัตน์ ศิริปะชนะ)

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ

และการสื่อสาร

วันที่ ๒๕ เดือน ธันวาคม ๒๕๕๐

(นายสุชาติ จันลาวงค์)

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงพลังงาน

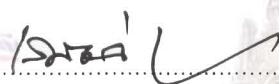
วันที่ ๒๕ เดือน ธันวาคม ๒๕๕๐

(นางพิมพ์พรรณ ชาญศิลป์)

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงพาณิชย์

วันที่ ๒๕ เดือน ธันวาคม ๒๕๕๐

(นายเสนอ จันทรา)

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย

วันที่ ๒๕ เดือน ธันวาคม ๒๕๕๐

(นายแพทย์วิสัย พุกษะวัน)

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงยุติธรรม

วันที่ ๒๕ เดือน ธันวาคม ๒๕๕๐

(นายบัน วรณพินิจ)

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน

วันที่ ๒๕ เดือน ธันวาคม ๒๕๕๐

(นายอารักษ์ สังหิตกุล)

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงวัฒนธรรม

วันที่ ๒๕ เดือน ธันวาคม ๒๕๕๐

(นางกอบแก้ว อัครคุปต์)

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

วันที่ ๒๕ เดือน ธันวาคม ๒๕๕๐

(นายสุรเทพ ตันประเสริฐ)

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

วันที่ ๒๕ เดือน ธันวาคม ๒๕๕๐

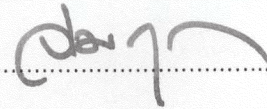

(นายแพทย์ชูวิทย์ ลิขิตยั้งวรา)

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข

วันที่ ๒๕ เดือน ธันวาคม ๒๕๕๐

(นายวิม รุ่งกรุด)

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงอุตสาหกรรม

วันที่ ๒๕ เดือน ธันวาคม ๒๕๕๐

ภาคผนวก ๓

รายชื่อผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการกระทรวง

รายชื่อผู้ตรวจราชการที่ร่วมตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ ตามนโยบายของรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑

จำแนกตามหน่วยงาน/กระทรวงต้นสังกัด ดังนี้

๑. สำนักนายกรัฐมนตรี

๑.๑	นายธีรภัทร	สันติเมทนีดล
๑.๒	นายพันธุ์ชัย	วัฒนชัย
๑.๓	นายวชิระ	เฟ่งผล
๑.๔	นายพุทธิสัจย์	นามเดช
๑.๕	นายจตุรงค์	ปัญญาติลล
๑.๖	นายระพีพันธุ์	สริวัฒน์
๑.๗	นายชังทอง	โอภาสศิริวิทย์
๑.๘	นายกมล	สุขสมบูรณ์
๑.๙	นายวิบูลย์พัต	สุทนต์นิตต์
๑.๑๐	นางปราณี	สริวัฒน์
๑.๑๑	นายดุสิต	สินเจิมศิริ
๑.๑๒	พล.ต.ท.กฤษณะ	ผลอนันต์
๑.๑๓	นายกิตติ	ลัมชัยกิจ

๒. กระทรวงการคลัง

๒.๑	นางสิรินุช	พิศลยบุตร
๒.๒	นางเบญจา	หลุยเจริญ
๒.๓	นายนริศ	ชัยสูตร
๒.๔	นายเทวัญ	วิชิตระกูล
๒.๕	นายเชิดชัย	ขันธนะภา

๓. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๓.๑	นายปรีดี	โชติช่วง
๓.๒	นายเสกสรรค์	นาควงศ์

๔. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๔.๑	นายสุรเดช	ฉายะเกษตริน
๔.๒	นางสาวชะไม	สงวนพันธุ์
๔.๓	นางอุบล	หลิมสกุล
๔.๔	นายสุภาชัย	สาระจรัส
๔.๕	นายศุภฤกษ์	หงษ์ภักดี
๔.๖	นางขวัญเมือง	บวรอัศวกุล

๕. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๕.๑	นายธวัชชัย	สำโรงวัฒนา
๕.๒	นายไพโรจน์	ลัมจำรุง

๕.๓	นายทรงพล	พนาวงค์
๕.๔	นายสิงห์ทอง	ชินวรรังสี
๕.๕	นางสาวจวีวรรณ	เสียววิจักขณ์
๕.๖	นายชวลิต	ชูขจร
๕.๗	นายสุขวัฒน์	จันทร์ปรรณิก
๕.๘	นายสมชาย	ชาญณรงค์กุล
๕.๙	นายอรรถ	อินทลักษณ์
๕.๑๐	นายเฉลิมพร	พิรุณสาร
๕.๑๑	นายชลิต	ดำรงศักดิ์
๕.๑๒	นายจักรี	สุจริตรธรรม

๖. กระทรวงคมนาคม

๖.๑	นายถวัลย์รัฐ	อ่อนศิระ
๖.๒	นายระพีพันธุ์	จารุคุณ
๖.๓	นายไมตรี	ศรีนราวัฒน์
๖.๔	นางภาวสุทธิ	จึงอนวัตร
๖.๕	นายเอนก	อัมระपाल
๖.๖	นายบรรเจิด	อภินิเวศ

๗. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๗.๑	นางอรพินท์	วงศ์ชุมพิศ
๗.๒	นายวิรัตน์	ขาวอุบลัมภ์
๗.๓	นายปรีชา	จันทร์ศิริตานนท์
๗.๔	นางพรทิพย์	ปั้นเจริญ
๗.๕	นายอดิศักดิ์	ทองไข่มุกต์

๘. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

-	นายธานีรัตน์	ศิริปะชะนะ
---	--------------	------------

๙. กระทรวงพลังงาน

๙.๑	นายสุชาติ	จันลาวงค์
๙.๒	นายนเรศ	สัตยารักษ์
๙.๓	นายพีรพล	สาครินทร์
๙.๔	นายอำนาจ	ทองสถิตย์

๑๐. กระทรวงพาณิชย์

๑๐.๑	นางพิมพ์พรรณ	ชาญศิลป์
๑๐.๒	นางปรานี	ภาณุผล
๑๐.๓	นางอรสา	มั่นคงขันติวงศ์
๑๐.๔	นางนันทวัลย์	ศกุนตนา
๑๐.๕	นายกฤษฎา	เปี่ยมพงศ์สานต์
๑๐.๖	นายกรณงค์	ฤทธิ์ฤชัย

๑๑. กระทรวงมหาดไทย

๑๑.๑	นายเสนอ	จันทรา
๑๑.๒	นายกิตติพงษ์	สุนานันท์
๑๑.๓	นายพลวัต	ชยานุวัตร
๑๑.๔	นายเชิดพันธ์	ณ สงขลา
๑๑.๕	นายก้องเกียรติ	อัครประเสริฐกุล
๑๑.๖	นายธนเชก	อัศวานุวัตร
๑๑.๗	นายศุภชัย	ยุวบูรณ์
๑๑.๘	นายสุกิจจา	กรุณานนท์
๑๑.๙	นายทองทวี	พิมเสน
๑๑.๑๐	นายเรีงศักดิ์	มหาวิทยาลัยมนตรี
๑๑.๑๑	นายวิญญู	ทองสกุล
๑๑.๑๒	นายสมศักดิ์	เลิศบรรณพงษ์

๑๒. กระทรวงยุติธรรม

๑๒.๑	นายแพทย์วิสัย	พฤกษ์วัน
๑๒.๒	นางชูจิรา	กองแก้ว
๑๒.๓	นายสิริวัต	จันทร์ฐ
๑๒.๔	นายวีระยุทธ	สุขเจริญ
๑๒.๕	พ.ต.อ.โกศลวิบูลย์	โปตระนันท์
๑๒.๖	นางสาวกัญญาอนุช	สอทิพย์

๑๓. กระทรวงแรงงาน

๑๓.๑	นายปิ่น	วรรณพินิจ
๑๓.๒	นางอัมพร	นิติสิริ
๑๓.๓	นายพิชัย	เอกพิทักษ์ดำรง
๑๓.๔	นายทรงศักดิ์	คันตะโยธิน
๑๓.๕	นายสุเทพ	อุ้นสมัย
๑๓.๖	นายจิรศักดิ์	สุคนธ์ชาติ

๑๔. กระทรวงวัฒนธรรม

๑๔.๑	นายอาร์ักษ์	สังหิตกุล
๑๔.๒	นางปริศนา	พงษ์ทัตศิริกุล
๑๔.๓	นางโสมสุดา	ลียะวณิช

๑๕. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๑๕.๑	นางกอบแก้ว	อัครคุปต์
๑๕.๒	นางรุ่งอรุณ	วัฒนวงศ์

๑๖. กระทรวงศึกษาธิการ

๑๖.๑	นายสุรเทพ	ต้นประเสริฐ
๑๖.๒	นางรุ่งเรือง	สุขาภิรมย์

๑๖.๓	นางเบญจา	ชลธารันนท์
๑๖.๔	นายอภิชาติ	จิระวุฒิ
๑๖.๕	นายเฉลียว	อยู่สีมารักษ์
๑๖.๖	นายประเสริฐ	แก้วเพชร
๑๖.๗	นายนิวัตร	นาคะเวช
๑๖.๘	นายอนุสรณ์	ไทยเดชา
๑๖.๙	นายสุนันท์	เทพศรี
๑๖.๑๐	นายชอบ	ลีซอ
๑๖.๑๑	นางสาวอรรวรรณ	สุนทรชัย
๑๖.๑๒	นายศิลปชัย	หอมทรัพย์
๑๖.๑๓	นายสมบัติ	สุวรรณพิทักษ์
๑๖.๑๔	นางปริยานุช	จริยวิทยานันท์

๑๗. กระทรวงสาธารณสุข

๑๗.๑	นายแพทย์ทงสรรพ	สุธาดรรณ
๑๗.๒	นายแพทย์สถาพร	วงษ์เจริญ
๑๗.๓	นายแพทย์พรเทพ	ศิริวรารังสรรค์
๑๗.๔	ดร.กาญจนา	กาญจนสินธุ์
๑๗.๕	นายแพทย์นรา	นาควัฒนากุล
๑๗.๖	นายแพทย์ศิริวัฒน์	ทิพย์ธาดาล
๑๗.๗	นายแพทย์บุญเลิศ	ลิ้มทองกุล
๑๗.๘	นายแพทย์นิทัศน์	รายยว
๑๗.๙	นายแพทย์ชูวิทย์	ลิขิตยั้งวรา
๑๗.๑๐	นายแพทย์สมยศ	ดีรัมย์
๑๗.๑๑	นายแพทย์ณรงค์	ฉายากุล
๑๗.๑๒	นายแพทย์ธงชัย	เต็มประสิทธิ์
๑๗.๑๓	นายแพทย์ณรงค์	สหเมธพัฒน์

๑๘. กระทรวงอุตสาหกรรม

๑๘.๑	นายวิม	รุ่งกรุต
๑๘.๒	นายอาทิตย์	วุฒิกะโร
๑๘.๓	นายประเสริฐ	ตปนิยางกูร
๑๘.๔	นายอนันต์	สุวรรณपाल
๑๘.๕	นายโกศล	รังษี
๑๘.๖	นายประพัฒน์	วนาพิทักษ์

ภาคผนวก ๕

รายชื่อที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

รายชื่อที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน
รวม ๔ ด้าน

ลำดับ ที่	จังหวัด	เศรษฐกิจ	สังคม	วิชาการ	สิ่งแวดล้อม
๑.	กระบี่	นายวัฒนา ธนาศักดิ์เจริญ	นายทวีชัย อ่อนนวน	นายสุพละ ผลิพัฒน์	นายทวี ป่อหนา
๒.	กาญจนบุรี	นายธีรชัย ชูติมนต์	นายพิศิษฐ์ ยินดีวี	นายประทุม เครือเมฆ	นายวิโรจน์ พรหมอ่อน
๓.	กาฬสินธุ์	นายอวัช เจริญศรีพงษา	นายจรินทร์ คณะธธา	นายบัณฑิต บุญแสน	นายนิคม ไชยชินวรัตน์
๔.	กำแพงเพชร	นายรังสรรค์ธานี เลิศกสิกรณ	นายมานะ โพธิ์ชัย	นางละเมียด อินอ่อน	นายเจริญ เล้าศักดิ์ประสิทธิ์
๕.	ขอนแก่น	นายวิฑูรย์ กมลนฤเมธ	นายสุภัท ทองมีคำ	นายโอภาส วัชวัฒน์	นายอภิชาติ สิงคิลบุตร
๖.	จันทบุรี	นายดิเรก ศุภวิวรรธน์	นายชาญศักดิ์ บุญเรือง	นายเดชา ชำนาญกิจ	นายอำนาจ ชูสนุก
๗.	ฉะเชิงเทรา	นายจิรทัศน์ แจ่มไพบูลย์	นายเจษฎา มิ่งสมร	นายเจริญ แนนหนา	นายน้ำค้าง มั่นศรีจันทร์
๘.	ชลบุรี	นายวิวัฒน์ พัฒนสิน	นายพริ้งไก่อ๋ม ออศิ	นายสมชาย อิทธิไกรวัล	นายดำรง ลอดหัว
๙.	ชัยนาท	นายพจน์ ศักดิ์ศิริโกศล	นายพงษ์จักร์ อยู่โต	นายสมชาย เทศเมือง	นายเฉลิมพงษ์ พงษ์พานิช
๑๐.	ชัยภูมิ	นายอดิศร ลิ้มภักดี	นายสมศักดิ์ อาจประจันต์	นางสุธิดา ไพเราะ	นายมานพ ชมพูนันท์
๑๑.	ชุมพร	นายองชัย ลิ้มตระกูล	นางสุณี คงสุผล	นางสาววิไล เกษสยาม	นายสมพงษ์ อินทรสุวรรณ
๑๒.	เชียงราย	นายพัฒนา สิทธิสมบัติ	นายธชัย พูเพื่อง	นายวิฑูรย์ จิตตะวิกุล	นายบุญนาถ จอมธรรม
๑๓.	เชียงใหม่	นายจักริน วังวิวัฒน์	นายอดุลย์ ยกคำจ	นายเฉลิม รัชชนะกุล	นายมังกร ใจมณี
๑๔.	ตรัง	นายมานิต วงษ์สุริย์รัตน์	นายชัยพร จันทร์หอม	นายเปรม วรรณดี	นายไมตรี วิเศษศาสน์
๑๕.	ตราด	นางดวงใจ จันท	นางศิริวรรณ บุตรราช	นายสมบูรณ์ ทศวิล	นายอำพร แพทย์ศาสตร์
๑๖.	ตาก	นายชัยวัฒน์ วิจิตรธรรมวงศ์	นายวิชญ์ ยอดสุวรรณ	นายศิวชาติ ศิริเลิศ	นายสุวิทย์ พุกวงษ์
๑๗.	นครนายก	นายวิรัตน์ อิงตระกูล	นส.กุลธิชาล บุญจันทร์	นายทองหล่อ ชัยวงศ์ษา	นายสมบูรณ์ ต่อมตุ้
๑๘.	นครปฐม	นายพิชัย อุตมาภินันท์	น.ส.นงัณสรณ พัฒนาเดชากร	นายไอลงก์ ทองมี	นายปัญญา สร้อยทอง
๑๙.	นครพนม	นายสุรัตน์ ก้องเกียรติมงคล	นายนิพนธ์ เสวตะดุล	นายประจักษ์ สวรูป	นายสงวน จุริมาศ
๒๐.	นครราชสีมา	นายสุเชษฐ์ สุโรจน์ประจักษ์	นายสมบูรณ์ สิงกิ่ง	นายสวัสดิ์ สายขุนทด	นายรุ่งวิรัช มั่งคั่ง
๒๑.	นครศรีธรรมราช	นายจามร เจริญอภิบาล	นายทวี สร้อยสิริสุนทร	นายสมพุด ธุระเจน	นายวิระยุทธ สมเขาใหญ่
๒๒.	นครสวรรค์	นางดารัตน์ วิภาตะกลัศ	นายอดิศักดิ์ จันทร์วิชานวนษ์	นายณรงค์ สุขพยัคฆ์	นายปรารมภ์ บัวสำลี
๒๓.	นนทบุรี	นายกิตติ นครชัย	นางสุนตรา ภาคเจริญ	นายณรงค์ รักเดช	นายจีระ อรุณเทวีโรจน์
๒๔.	นราธิวาส	นายสุทธิพัฒน์ บุญธำรงกิจ	นายชากริยา บินชูชีพ	นายลิขิต จันทร์โสฬส	นายแวฮามะ บากา
๒๕.	น่าน	นายธนกร รัชตานนท์	นายพัฒน์ ชันสลิ	นายจรัญ วรรณวิไล	นายสำเร็จ แก้วเทพ
๒๖.	บุรีรัมย์	นายวิระศักดิ์ ลูติพิทยา	นางประมวล เจริญยิ่ง	นางทองเจียว วงศ์สวัสดิ์	นายอำนาจ สวัสดิ์
๒๗.	ปทุมธานี	นายวิระ อัครพุทธิพร	นางอุษา พูลเอี่ยม	นายแสนยา สามไชย	นายธีระศักดิ์ ชัยขุนทด

ลำดับ ที่	จังหวัด	เศรษฐกิจ	สังคม	วิชาการ	สิ่งแวดล้อม
๒๘.	ประจวบคีรีขันธ์	นายพันธุ์ชัย กิจชะโยธิน	นายโสภณ นาขวัญ	นายพะนอ จันทวงศ์	นายสมคิด สาหร่าย
๒๙.	ปราจีนบุรี	นายสน นาคประสิทธิ์	นายไชยวัฒน์ เจริญผล	นายอุดม ชำนิ	นายวิวัฒน์ จันทร์สิวานนท์
๓๐.	ปัตตานี	นายณัฐนันท์ พงษ์ธัญญะวิริยา	นายลาเต๊ะ มาหะมะ	นายเจฮูเซ็ง เจฮูบง	นายดนยา สะแลแม
๓๑.	พระนครศรีอยุธยา	นายสิทธิศักดิ์ วงศ์อ่อน	นายสมศักดิ์ สันธินาค	นายติลก พัฒน์วิชัยโชติ	พลเรือเอก ปรีชา เตชะรัตน์
๓๒.	พะเยา	นายภูเกียรติ ดำรงวิริยะนภาพ	นส.ศรวิรรณ ปวงงาม	ลาออก	นางนรี เนื่องกันทา-
๓๓.	พังงา	นายสมชาย ตันติเพชรภรณ์	นายสมใจ ชมขวัญ	นายสมศักดิ์ โชติโช	นายวีระพงษ์ วงศ์พานิช
๓๔.	พัทลุง	นายกิตติยศ ไพศาลศิลป์	นายอุทัย บุญดำ	นายเปื้อน ประชาชาติ	นายพอง เกื้อสังข์
๓๕.	พิจิตร	นายสุนต์ เทียนเอง	นายสำรอน โยธำแข็ง	นายดำรงฤทธิ์ เดียวสุรินทร์	นายประสิทธิ์ พิลา
๓๖.	พิษณุโลก	นายวิเศษ วิชาศรีศิริกุล	นายสนอง เนียมเหลี่ยม	นายสุนทร รักเลี้ยง	นายมะลิ ทองคำปลิว
๓๗.	เพชรบุรี	นายสุเทพ กลั่นรักษา	นางสาวสุธิดา แสงเพชร	นายแสวง เอี่ยมองค์	ลาออก
๓๘.	เพชรบูรณ์	นายภิต โษษิตานนท์	นางสาวแสงเดือน นกมัน	นายเสกสรร นิยมเพ็ง	นายสมหมาย คนตรง
๓๙.	แพร่	นายเอกชัย วงศ์วรกุล	นายสามชาย พนมขวัญ	นายพร สีมอก	นายไกรพล คูศิริคุณศิริ
๔๐.	ภูเก็ต	นายชวณะ เกียรติชวณะเสวี	นายสำราญ คงนาม	นายจำลอง สวณะคุณานนท์	นางพรพิมล โพธิ์สุวรรณวัฒน์
๔๑.	มหาสารคาม	นายณรงค์ เหล่าสุวรรณ	นายบวร วิเศษดี	นางประดิษฐ์ ธรรมดวงศรี	นายคงศักดิ์ ปุริศรี
๔๒.	มุกดาหาร	นายปัญญา ลิขิตโฆษิตกุล	นายสุพร ชัยชาญ	นายสนอง มานิตย์	นายสุชาติ สุพร
๔๓.	แม่ฮ่องสอน	นายพูนศักดิ์ สุนทรพานิชกิจ	นายยงค์ยุทธ เนตรพงศ์	นายยุทธชัย ปานศรี	นายเกียรติศักดิ์ วนากมล
๔๔.	ยโสธร	นายประวิทย์ ทองวิทยพร	นายสาณิจ มาตะขาว	นายสุภณ ศรีแสน	นายสมศักดิ์ สุขสำราญ
๔๕.	ยะลา	นายวิรัช อัครสุขันธ์	นางนิตติ์ อิ่มแด	นายอัศุลอาอี สาแม็ง	นายต่อเลาะ มาหนิ
๔๖.	ร้อยเอ็ด	นายอำนาจ ตันชัย	นายธนาทร พานทอง	เสียชีวิต	นายสีน้ำ เยาวมาตย์
๔๗.	ระนอง	นายสมชาย วัชรสุขโพธิ์	นางมณฑียร ธรรมวัติ	นายสิทธิชัย รักชู	นายศักดิ์ ศิริวิริยะไพบูลย์
๔๘.	ระยอง	นายสงวนศักดิ์ อัครวรินทร์ชัย	นายชาติชาย เหลืองเจริญ	นายอำนาจ ท้วทพย์	นายรุ่งโรจน์ เฉลิมฉายแสง
๔๙.	ราชบุรี	นางสาวจินตนา ชื่นปั้นเกลียว	นายประสิทธิ์ ช้างแก้ว	นายธนิศ คำศรี	นายสุชัย ฉัตรภิญญาคุปต์
๕๐.	ลพบุรี	นางสาวภัสสร จันทกุล	นายประทีป อ่อนสลง	นายสง่า เขยประเสริฐ	นายสมภพ โคตรวงษ์
๕๑.	ลำปาง	นายชิงชัย เหมจินดา	นายสามารถ พุทธา	ลาออก	นายอุดม ชัยเจริญ
๕๒.	ลำพูน	นายมนัส เกียรติเจริญวัฒน์	นายพิรุณ จันทร์ธรรม	นายณัฐจักร รัชตะไพโรจน์	นายบัญญัติ ตะนาวศรี
๕๓.	เลย	นายสมศักดิ์ ขจรเฉลิมศักดิ์	นส.อภิญา กรรณลา	นายศิริบุลย์ คุณานันท์ศักดิ์	นายไพฑูรย์ ป้องนารา
๕๔.	ศรีสะเกษ	นายสมบัติ เกียรติสุรนนท์	นายประสาน ชันติวงศ์	นายสมพร พิมพ์พรหม	นายเกิด คำเสียง
๕๕.	สกลนคร	นายประสาธ ตงศิริ	นายสิงห์ อุปพงษ์	นายบัณฑิต เขาวัวลล์	นางประนอม ไตรวงษ์ชัย

ลำดับ ที่	จังหวัด	เศรษฐกิจ	สังคม	วิชาการ	สิ่งแวดล้อม
๕๖.	สงขลา	นายชำนาญ นพคุณขจร	นายปภาวิชัย บุญรัตน์	นายวิจิตร อนวัชพันธุ์	นายสุพจน์ แสงจันทร์
๕๗.	สตูล	นายประสิทธิ์ แบ้สกุล	นายกอห็น เหตุฉนุ้ย	นายบุญเสริม ฤทธาภิรมย์	นายยาโกบ ปะดุกา
๕๘.	สมุทรปราการ	นายรังษี เหลืองวารินกุล	นางสาวงามพิศ โกสรากรณ์	นายเจต ประภามนตรีพงศ์	นางสาวประภาจิตต์ สว่างพัฒนา
๕๙.	สมุทรสงคราม	นายสัมพันธ์ พงษ์พรรณนากุล	นายชัชฌวัฒน์ มณีศรีขำ	นายภากร ยามพิชัย	นายวีระ ทับทิมทอง
๖๐.	สมุทรสาคร	นายอภิชาติ ประสพรัตน์	นายสุทัศน์ ตระกูลบางคล้า	นายประเสริฐ อักษรทับ	นายนิยม มงคลมณีผล
๖๑.	สระแก้ว	นายประเสริฐ ไสยดีพัฒน์พงษ์	นายอานวย แกมจินดา	นายสมจิตต์ ปัญญาเมือง	นายสถาพร เนาวะวาทอง
๖๒.	สระบุรี	นายประพนธ์ เป้าทอง	นางปฐมน กันทา	นายนิพนธ์ แก้วสุทธา	นายทิสราปราโมทย์ ปริกษาทั้ง
๖๓.	สิงห์บุรี	นายอาคม แรกตั้ง	นายสุนทร นพกุลสถิตย์	นายพิจิตร ปัญญาพิชิต	นายวีระ วัฒนกุล
๖๔.	สุโขทัย	นายพิทยา ศิริวิเชียร	นายสุวรรณ์ เอี่ยมสะอาด	นายภคบุญย์ พัฒนเจริญ	นายวิรพล สุพรรณ
๖๕.	สุพรรณบุรี	นายศรีพล ลิ้มทอง	นายจาตุรนต์ อารังจิตติกุล	นายวิรัช พลเดช	นายนิมิตร สมบูรณ์วิทย์
๖๖.	สุราษฎร์ธานี	นายธนารักษ์ พงษ์เกตรา	นายอพิชิต จันทร์เดช	นายวิรัช เศวตศิลป์	นายประดิษฐ์ นวลแก้ว
๖๗.	สุรินทร์	นายประเสริฐ ชัยชนะศิริวิทยา	นายสังคม เจริญทรัพย์	นายคธาศักดิ์ ไสวภาค	นายจรรย งามแยะ
๖๘.	หนองคาย	นางอริยัญญา สุนิณ	นายรุ่งนรินทร์ ขอนเต้า	นายพิเชษฐ ต้นเทอดทิตย	นายสมพงษ์ โลธิเสน
๖๙.	หนองบัวลำภู	นายพิศาล เขยก้าแหง	นางหนูไกร เพ็ญธรรม	นายปรีดี นุชิต	นายสิโรจน์ สุวรรณโพธิ์
๗๐.	อ่างทอง	นายสมเจตน์ เจริญศรีสัมพันธ์	นางปราณี จันทวร	นายสุรเชษ นุ่มกุล	นายเด่น สดแสงจันทร์
๗๑.	อำนาจเจริญ	นายพงษ์ศักดิ์ ตั้งตระกูลวงศ์	นายวิรัตน์ สุขกุล	นายวุฒิพงษ์ เผ่าพันธ์	นางสาวปานทอง กอแก้ว
๗๒.	อุดรธานี	นายสวาท ธีระรัตนกุลชัย	นางพิศมัย ฉลาดกิจ	นายอิสระ แพนศรี	นายภาคภูมิ ปุฒมาศ
๗๓.	อุดรดิตถ์	นายวีระ รัตนศิริกุลชัย	นายสุทัศน์ เจนประกอบกิจ	นายณรงค์ โภชนจันทร์	พันตรีกิ่งเพชร สุวรรณเดช
๗๔.	อุทัยธานี	นายเฉลิมชัย พัฒนารณ	นส.วิไลวรรณ จันทร์พวง	ว่าที่ร้อยตรี อุกฤษฏ์ ชินพระเสถียร	นายศิริพงษ์ ไทหนองตอ
๗๕.	อุบลราชธานี	นายองอาจ ตั้งมิตรประชา	นายใจคม แกมวัน	นายมนัส สุขสาย	นายประวัติ ไชยกาล

รวมที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

๑. ด้านเศรษฐกิจ	จำนวน	๗๕	คน
๒. ด้านสังคม	จำนวน	๗๕	คน
๓. ด้านวิชาการ	จำนวน	๗๒	คน (สว. ๒ คน) เสียชีวิต ๑ คน
๔. ด้านสิ่งแวดล้อม	จำนวน	๗๔	คน (สว. ๑ คน)
รวม		๒๙๖	คน

ภาคผนวก ๕

ภารกิจ/กลุ่มโครงการ และผู้ตรวจราชการที่เป็นเจ้าภาพตรวจติดตาม

ภารกิจ/กลุ่มโครงการ และผู้ตรวจราชการที่เป็นเจ้าภาพตรวจติดตาม

ภารกิจ/กลุ่มโครงการ	ผู้ตรวจราชการ
๑. ภารกิจด้านคุณภาพชีวิตของส่วนราชการที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๑.๑ โครงการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วยเอดส์ ๑.๒ โครงการสนับสนุนอาหารเสริม (นม) ๑.๓ โครงการสนับสนุนอาหารกลางวัน ๑.๔ โครงการสนับสนุนศูนย์เด็กเล็ก ๑.๕ โครงการสนับสนุนการบริการสาธารณสุข ๑.๖ โครงการถ่ายโอนภารกิจการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑. ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (เจ้าภาพภารกิจ)
๒. กลุ่มโครงการด้านการให้บริการขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน ๒.๑ โครงการพัฒนารัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (e – Government) ปี ๒๕๕๑ ๒.๒ โครงการตั้งศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน ๒.๓ โครงการยุติธรรมจังหวัด ๒.๔ โครงการขอคืนที่ราชพัสดุ ๒.๕ โครงการศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ๒.๖ โครงการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม ๒.๗ โครงการคุณธรรมนำความรู้ ๒.๘ โครงการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก	๒. ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (เจ้าภาพกลุ่มโครงการ) ๒.๑ – ๒.๒ ผู้ตรวจราชการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ๒.๓ ผู้ตรวจราชการกระทรวงยุติธรรม ๒.๔ ผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลัง ๒.๕ – ๒.๖ ผู้ตรวจราชการกระทรวงวัฒนธรรม ๒.๗ – ๒.๘ ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
๓. กลุ่มโครงการด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ๓.๑ โครงการดำเนินการจัดการบริหารลุ่มน้ำ ๒๕ ลุ่มน้ำ ๓.๒ โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ๓.๓ โครงการป้องกันผลกระทบด้านมลพิษของสถานประกอบการ	๓. ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (เจ้าภาพกลุ่มโครงการ) ๓.๑ – ๓.๒ ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๓.๓ ผู้ตรวจราชการกระทรวงอุตสาหกรรม

ภารกิจ/กลุ่มโครงการ	ผู้ตรวจราชการ
๔. กลุ่มโครงการด้านการเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน	๔. ผู้ตรวจราชการกระทรวงพาณิชย์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และผู้ตรวจราชการกระทรวงคมนาคม (เจ้าภาพกลุ่มโครงการ)
๔.๑ โครงการเพิ่มสมรรถนะการบริหารจัดการเศรษฐกิจการค้าจังหวัด	๔.๑ ผู้ตรวจราชการกระทรวงพาณิชย์
๔.๒ โครงการพัฒนามาตรฐานและประเมินผลสัมฤทธิ์การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการของศูนย์การท่องเที่ยว กีฬา และนันทนาการจังหวัด	๔.๒ - ๔.๔ ผู้ตรวจราชการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
๔.๓ โครงการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบพำนักระยะยาว (Long Stay)	
๔.๔ โครงการพัฒนามาตรฐานอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	
๔.๕ โครงการยกระดับนวัตกรรม	๔.๕ - ๔.๖ ผู้ตรวจราชการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๔.๖ โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาล และถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แม่บ้านเกษตรกรภาคใต้	
๔.๗ โครงการยกระดับฝีมือและศักยภาพแรงงานในภาคอุตสาหกรรม	๔.๗ - ๔.๙ ผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน
๔.๘ โครงการสถานประกอบการกิจการมีระบบบริหารจัดการตามมาตรฐานแรงงาน	
๔.๙ โครงการจัดระบบและควบคุมการทำงานของแรงงานต่างด้าว	
๔.๑๐ โครงการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาการรวมกลุ่มอุตสาหกรรม (Cluster)	๔.๑๐ - ๔.๑๑ ผู้ตรวจราชการกระทรวงอุตสาหกรรม
๔.๑๑ โครงการประเมินศักยภาพผู้ผลิตชุมชนและท้องถิ่นโดยใช้มาตรฐานระบบการจัดการวิสาหกิจชุมชน (มจก.)	
๔.๑๒ โครงการสร้างเกษตรกรคลีนลูกรใหม่และพัฒนาผู้ประกอบการ	๔.๑๒ - ๔.๑๔ ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๔.๑๓ โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย และได้มาตรฐาน	
๔.๑๔ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาใช้หัวदनก	
๔.๑๕ กิจกรรมเร่งรัดขยายทางสายประธานให้เป็น ๔ ช่องจราจร (ระยะที่ ๒)	๔.๑๕ - ๔.๑๗ ผู้ตรวจราชการกระทรวงคมนาคม

ภารกิจ/กลุ่มโครงการ	ผู้ตรวจราชการ
๔.๑๖ งานก่อสร้างต่อเติมความยาวทางวิ่ง ท่าอากาศยานนราธิวาส ๔.๑๗ กิจกรรมสนับสนุนยุทธศาสตร์โลจิสติกส์	
๕. กลุ่มโครงการขับเคลื่อนปรัชญาแนวคิด เศรษฐกิจแบบพอเพียง ๕.๑ โครงการศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงโครงการ ชุมชน ๒๕๕๑ ๕.๒ โครงการพัฒนาเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่โดยยึด ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๕.๓ โครงการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง บนฐานความหลากหลายทางชีวภาพ ๕.๔ โครงการส่งเสริมและพัฒนาสังคมตามแนว เศรษฐกิจพอเพียง ๕.๕ โครงการขยายผลเพื่อการจัดทำแผนพลังงาน ชุมชนสนองพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ๕.๖ โครงการอนุรักษ์พลังงานในวัด ๕.๗ โครงการจัดทำแผนพลังงานในระดับชุมชน ๕.๘ โครงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๕. ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย (เจ้าภาพกลุ่มโครงการ) ๕.๑ – ๕.๒ ผู้ตรวจราชการกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ ๕.๓ ผู้ตรวจราชการกระทรวงทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๕.๔ ผู้ตรวจราชการกระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๕.๕ – ๕.๗ ผู้ตรวจราชการกระทรวง พลังงาน ๕.๘ ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย
๖. กลุ่มโครงการเพื่อการดูแลคุณภาพชีวิตผู้ด้อยโอกาส ๖.๑ โครงการบ้านมั่นคงในพื้นที่ราชพัสดุ ๖.๒ โครงการจัดสรรที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้กับผู้มี รายได้น้อย ๖.๓ โครงการเด็กและเยาวชนที่ได้รับการเสริมสร้าง ความรู้และสภาพแวดล้อมทางครอบครัวที่เหมาะสม (โครงการคาราวานเสริมสร้างเด็ก) ๖.๔ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ ๖.๕ โครงการจ้างงานเร่งด่วนและพัฒนาฝีมือเพื่อ บรรเทาความเดือดร้อนด้านอาชีพแก่ผู้ประสบภัยธรรมชาติ	๖. ผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลัง(เจ้าภาพ กลุ่มโครงการ) ๖.๑ – ๖.๒ ผู้ตรวจราชการกระทรวง การคลัง ๖.๓ – ๖.๔ ผู้ตรวจราชการกระทรวงการ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๖.๕ ผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน

ภารกิจ/กลุ่มโครงการ	ผู้ตรวจราชการ
๗. กลุ่มโครงการเพื่อการป้องกัน ปรามปรามและบำบัดรักษายาเสพติด ๗.๑ โครงการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการปรามปรามยาเสพติด ๗.๒ งานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในระบบบังคับบำบัดตาม พ.ร.บ.ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ ๗.๓ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ๗.๔ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑	๗. ผู้ตรวจราชการกระทรวงยุติธรรม ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย และผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข (เจ้าภาพกลุ่มโครงการ) ๗.๑ ผู้ตรวจราชการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ๗.๒ ผู้ตรวจราชการกระทรวงยุติธรรม ๗.๓ ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข ๗.๔ ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย
๘. กลุ่มโครงการเพื่อการป้องกันและควบคุมโรค ๘.๑ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาระบาดของไข้หวัดใหญ่/ไข้หวัดนก ๘.๒ โครงการป้องกัน ควบคุมและแก้ไขปัญหาลดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ๘.๓ โครงการระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน ๘.๔ โครงการดูแลสุขภาพนักเรียนเพื่อสนองพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ๘.๕ โครงการส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรคและเผยแพร่ความรู้ประกันสังคม	๘. ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข (เจ้าภาพกลุ่มโครงการ) ๘.๑ - ๘.๕ ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข ๘.๖ ผู้ตรวจราชการกระทรวงแรงงาน

ภาคผนวก ๖

รายชื่อคณะทำงานจัดทำรายงานผลการตรวจราชการ
แบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาล
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ (Annual Inspection Report)
ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการกระทรวง

รายชื่อคณะทำงานจัดทำรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์
ตามนโยบายของรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ (Annual Inspection Report)
ของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการกระทรวง

นายจตุรงค์ ปัญญาดี ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี	ที่ปรึกษาคณะทำงาน
นายชัชทอง โอภาสศิริวิทย์ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี	ที่ปรึกษาคณะทำงาน
นายจำรัส ศักดิ์จิรพาพงษ์ ผู้อำนวยการสำนักตรวจราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	ประธานคณะทำงาน
ดร.อรัญ โสภิตพันธุ์ หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	รองประธานคณะทำงาน
หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	คณะทำงาน
ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบและประเมินผล สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง	คณะทำงาน
ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาระบบตรวจสอบ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง	คณะทำงาน
ผู้อำนวยการสำนักตรวจราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	คณะทำงาน
ผู้อำนวยการสำนักตรวจและประเมินผล สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	คณะทำงาน
ผู้อำนวยการสำนักตรวจราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	คณะทำงาน
ผู้อำนวยการสำนักตรวจและประเมินผล สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม	คณะทำงาน
ผู้อำนวยการสำนักตรวจและประเมินผล สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คณะทำงาน
ผู้อำนวยการสำนักตรวจราชการและประเมินผล สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน	คณะทำงาน

ผู้อำนวยการสำนักตรวจราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์	คณะทำงาน
ผู้อำนวยการสำนักตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	คณะทำงาน
หัวหน้าสำนักผู้ตรวจราชการกระทรวงยุติธรรม	คณะทำงาน
ผู้อำนวยการกลุ่มงานตรวจราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน	คณะทำงาน
ผู้อำนวยการกองตรวจและประเมินผล สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	คณะทำงาน
นายธราธร นาคเสน นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	คณะทำงาน
ผู้อำนวยการสำนักตรวจและประเมินผล สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	คณะทำงาน
นางสาวจรินทร์ เลิศจิระประเสริฐ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ	คณะทำงาน
นางพานิ เบญจกุล นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	คณะทำงาน
นางเอี่ยมพร ทองศิริ ผู้อำนวยการส่วนแผนและข้อมูลการตรวจราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	คณะทำงาน
นายไชยณรงค์ ต้นสุภาพ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	คณะทำงาน
นายไพบุลย์ ดอนศรีจันทร์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	คณะทำงาน
นายวิบูลย์ ไคว์ตระกูล หัวหน้าฝ่ายที่ ๑ ส่วนแผนและข้อมูลการตรวจราชการ สำนักตรวจราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	คณะทำงาน และเลขานุการร่วม
นางอารีย์ ทีฆะพันธุ์ หัวหน้าฝ่ายที่ ๒ ส่วนแผนและข้อมูลการตรวจราชการ สำนักตรวจราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	คณะทำงาน และเลขานุการร่วม
นางสาวจันทร์วิไล อยู่เจริญ หัวหน้าฝ่ายที่ ๓ ส่วนแผนและข้อมูลการตรวจราชการ สำนักตรวจราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	คณะทำงาน และเลขานุการร่วม

ทีมงานฝ่ายเลขานุการ

นางสาววรรณพรณ เลิศไกร

นายณรงค์ฤทธิ์ ลีศิริ

นางสาวธิดานันท์ สุขมาก

นางนลินี มหาพันธ์

นางพ้องศรี ลาอุณ

นายอนุ แยมแสง

นางสาวฐิติกานต์ นิรามัย

นางแกมกาญจน์ อุ่นนันทกาศ

นางสาวบุญศรี สุวรรณกำเนิด

นางเบญจวรรณ ธนะปัทม์

นางสาวศศิภาญะ เรื่องตระกูล

นางสาวผกาพรรณ นันทรัตน์

นางสาวประสานสุข รอดสุวรรณ

นางสาวธิดารัตน์ ดวงเด่นมาก

นางสาวภัทรกมล วณเมธาวิ

นางสาวพรศรี อังควิชัย

นายมนูญศักดิ์ นวลจันทร์

นายอิศเรศ โสมนัส

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล

เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

เลขที่ ๑ ถนนพิษณุโลก แขวงจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ โทรศัพท์ : ๐-๒๒๘๒-๕๓๖๔